

ALDUS
1501

75

12 / 33

3

Rensselaer 30.7

481757-12753(9)

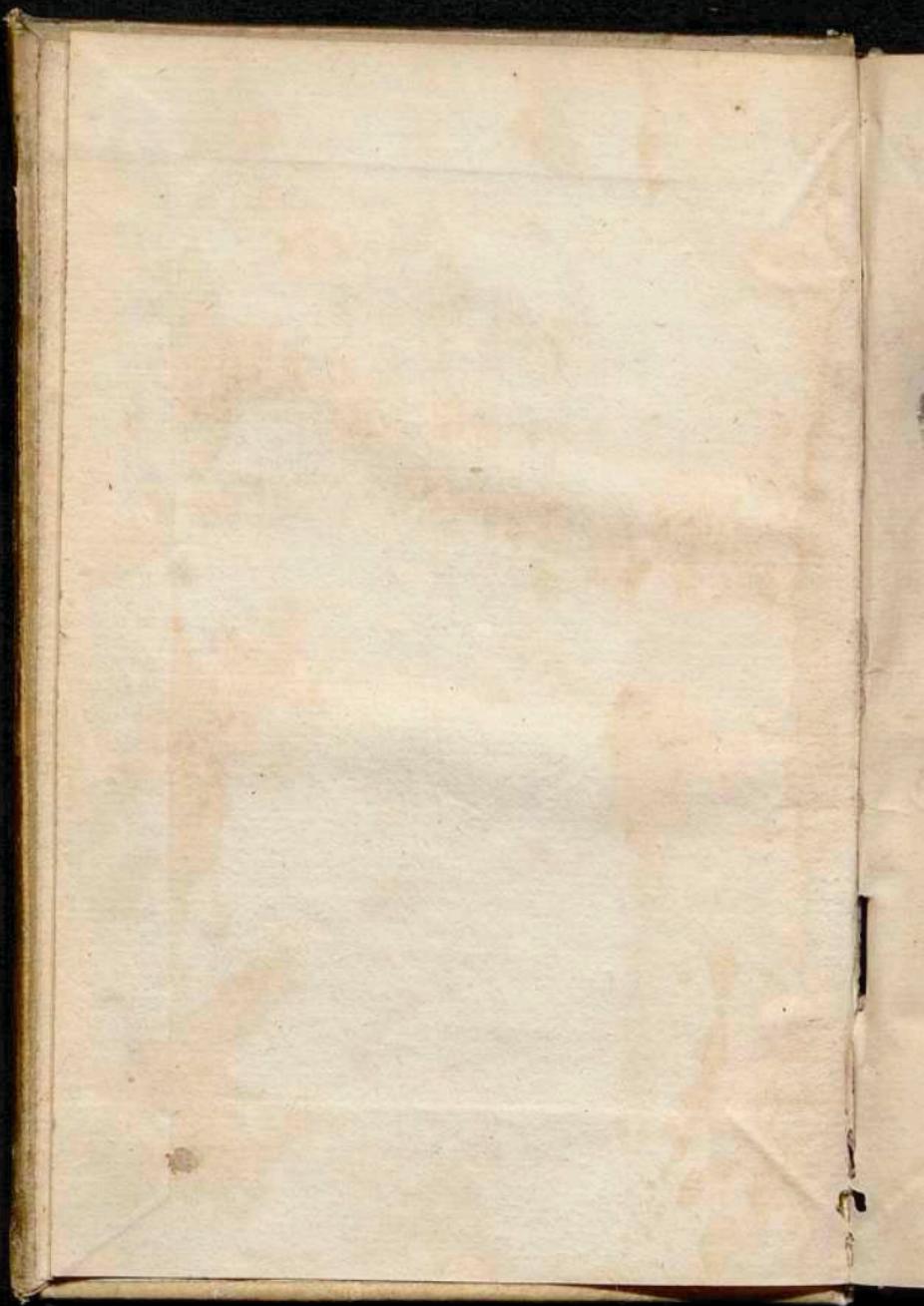
Martial. Epigrammata
Venice, Aldus, Dec. 1501

First Aldine Edition

Without blank leaf at end

Armorial ownership stamp
(4 impressions) on title.

W. J.

MARTIALIS.

PLINIVS IVNIOR CORNELIO PRISCO. S.

Audio valerium Martialem decessisse, & moleste
fero. Erat homo ingeniosus, acutus, et qui plurimū in
scribendo, & salis haberet, & fellis, nec candoris mi-
nus. Prosecutus eram uiatico secedētem. dederam uer-
sicolis, quos de me compositi. Fuit moris antiqui, eos,
qui uel singulorum laudes, uel uerbū scripserāt, aut
honoribus, aut pecunia ornare. Nostris uero temporī
bus, ut alia speciosa, et egregia, ita hoc in primis exole-
uit. Nam postquam desistimus facere laudāda, lauda-
ri quoque ineptum putamus. Quæreris qui sint uersicu-
li, quibus gratiam reulerim? mittere ad te ipsum uo-
lumen, nisi quosdā tenerē. Tu si placuerint hi, ceteros
in libro requires. Alloquitur nusquam. Mandat, ut do-
num meum in exequiliis querat, adeatq; reuerenter.
Sed ne tempore non tuo disertam

Pulses ebria ianuam, uideto.

Totus dat tetricæ dies Mineruæ,

Dum centum studet auribus uirorum

Hoc, quod secula, posteri q; possint

Aripinis quoque comparare chartis

Seras tutor ibis ad lucernas.

Hæc hora est tua, dum furit Lyæus,

Dum regnat rosa, dum madent capilli,

Dum me uel rigidi legant Catones.

Merito ne eū, qui hoc de me scripsit, et tūc dimisi am-
icissime, et nunc amicissimum defunctum esse doleo: de-
dit enim mihi, quātum maxime potuit datus ampli-
us, si potuisset. Tāetsi qd homini pōt dari maius, q glo-
ria, laus, & æternitas? A eterna, quæ scripsit non erūt
fortasse. Ille tamen scripsit tanquam futura. Vale.

48/75/12753(9)

M·V·MARTIALIS EPIGRAMMATA.

IN AMPHITHEATRVM CAESARIS.

A R B A R A P Y R A M I D V M

silcat miracula Memphis,

b Affidunt iactet nec Babylonæ
labor,

Nec Triuiæ templo molles lauden
tur honores,

Dissimuletq; Deum cornibus ara frequens .

Aere nec uacuo pendentia mausolea
Laudibus immodicis cires in astra ferant.

O mnis cæsareo cedat lðbor amphitheatro.
Vnum pro cunctis fama loquatur opus .

A d eundem Cæsarem .

H ic ubi sydereus propius uidet astra colossus,
Et crescunt media pægmatæ cœlsa nia,

I nudiosa feri radabant atria Regis,
Vnaq; iam tota stibat in urbe domus .

H ic ubi conspicui uenerabilis amphitheatri
Erigitur moles, stagna Neronis erant.

H ic ubi miramur uelocia munera thermas,
Abstulerat miseris tecta superbus ager.

C laudia diffusas ubi porticus explicat umbras,
Ultima pars aulæ deficientis erat.

R eddita Roma sibi est, & sunt te præside Cæsar
Delitiae populi, quæ fuerant domini.

A d eundem .

Q uæ tam se posita est, quæ gens tam barbara Cæsar,
Ex qua spectator non sit in urbe tua?

EPIC.

Venit ab Orpheo cultor rhodopeius Hæmo,

Venit et epoto sarmata pastus equo,

Et qui prima babit depreensi flumina Nili,

Et quem sapremæ Tethyos unda ferit.

Festinavit Arabs, festinauere Sabæi,

Et ciles nimbis hic maduere suis.

Crinibus in nodum tortis uenere Siciambrî,

Atque aliter tortis crinebus Aethiopes.

Vox diuersa sonat populorum, est uox tamen una,

Cum uerus patriæ diceris esse pater.

Ad Cæsarem quod expulerit delatores.

Turba grauis paci, placideq; inimica quieti,

Quæ semper miseris sollicitabat opes,

Tradita Gerulîs, nec cepit arena nocentes,

Et delator habet, quod dabat exilium.

Exulat Aufonia profugus delator ab urbe.

Impensis uitam principis annumeres.

Blanditur Cæsari.

Unctum Pasiphaen Dictæo credite tauro

Vidimus, accipit fibula pristæ fidem.

Nec se miretur Cæsar longæna uetus fas,

Quicquid fama canit, donat arena tibi.

Blanditur Cæsari.

Belliger iniustis quod Mars tibi sæuit in armis,

Non satis est Cæsar, sæuit & ipsa Venus.

Prostratum Nemæus et uasta in ualle leonem,

Nobile et herculeum fama canebat opus.

Pristæ fides staceat, nam post tua munera Cæsar

Hæc iam foaminea uidimus acta manu.

Dœna Laureoli.

LIB. I.

Qualiter in scythicæ religatus rupi Prometheus. 8

A ssiduam nimio pectori pauit aum,

N uda C alidonio sic pectora præbuit urso,

Non falsa pendens in cruce Laureolus.

Vinebant lacri membris stillantibus artus,

I nq; omni nusquam corpore corpus erat.

D enique supplicium dederat necis ille paternæ,

V el domini iugulum foderat ense nocens.

T empla uel arcano demens spoliauerat auro,

S ubdiderat sienas uel tibi Roma facies.

V icerat antiquæ sceleratus crimina famæ,

I n quo, quæ fuerat fabula, poena fuit.

De Dædalo.

D ædale lucano cum sic laceraris ab urso,

Q uam cuperes pennas nunc habuisse tuas.

De Rhinocroto. 11

P restit exhibitus tota tibi C æsar arena,

Q uæ non promisit prelia Rhinoceros.

O quam terribilis exarsit pronus in iras,

Q uantis erat cornu cui pila taurus erat.

De Leone, qui gubernatorem offendit. 12

L æserat ingrato leo perfidus ore magistrum

A usus tam notas contemnerare manus.

S ed dignas tanto persoluit criminè pœnas,

Et qui non tulerat uerbera, tela tulit.

Q uos decet esse hominum tali sub principe mores,

Q uiubet ingenium mitius esse feris?

De Urso. 13

P receps sanguinea dum se rotat ursus arena,

I mplicitam uiso perdidit ille fugit.

E P I G .

S plendida iam tecto cesserent uenabula ferro,
Nec uolet excussa lancea torta manu.

D eprendat nacho uenator in aere prædam,
Si captare feras auctu pis arte placet.

D e sue, quæ ex uulnere peperit. 14

I nter Cœsareæ discrimina sœna Diana
Fixisset grauidam cum leuis hasta suem,
E xiliit partus miseræ de uulnere matris.

O Lucina ferox hoc peperisse fuit?

P luribus illa mori uoluisset saucia telis,
Omnibus ut natis triste pateret iter.

Q uis negat esse satum materno funere Bacchum?
Sic genitum numen credite, nata fera est.

D e eadem. 15

Icta graui telo, confosq; uulnere mater
sus pariter uitam perdidit, atque dedit.

O quam certa fuit librato dextera ferro.
Hanc ego Lucinæ credo fuisse manum.

E xperta est numen moriens utriusque Diana;
Quaq; soluta parens, quaq; perempta fera est.

D e sue prægnante. 16

S us fera iam grauior maturi pi gnora uentris
Emisit foetum uulnere facta parens.

N ec iacuit partus, sed matre cadente cucurrit.
O quantum est subitis casibus ingenium.

D e Carpophorō. 17

S umma tuæ Meleagre fuit quæ gloria famæ,
Quantula Carpophorori portio fusus aper.

I lle et præcipiti uenabula condidit urso,
Primus in Arctoi qui fuit arce poli.

LIB. I.

S trauit & ignota spectandum mole leonem.
Hercules potuit, qui decuisse manus,
E t uolucrem longo porrexit vulnere pardum,
Præmia cum laudis ferret, adhuc poterat.

De Tauru. 16

R aptus abit media, quod ad æthera taurus arena,
Non fuit hoc artis, sed pietatis opus.
V exerat Europen fraterna per æquora taurus,
At nunc Alidenta taurus in Astra tulit.
C æsar is atque Iouis confer nunc stemma iumentus,
Par omnis ut tulerint, altius iste tulit.

De supplice elephante. 17

Q uod pius, et supplex elephas te Cæsar adorat,
Hic modo, qui tauro tam metuendus erat.
N on facit hoc iussus, nulloq; docente magistro
Crede mihi numen sentit & ille tuum.

De Tigride, et Leone. 18

L ambere securi dextram consueta magistri
Tigris ab hyrcano gloria rara iugo,
S æna ferum rabido laceravit dente leonem,
Res noua non ullis cognita temporibus.
A uia est tale nihil sylvis dum uixit in altis,
Postquam inter nos est, plus feritatis habet.

De Elephante. 19

Q ui modo per totum flammis stimulatus arenam
Substulerat raptas taurus in astra pilas,
O cubuit tandem cornuto ardore potitus,
Dum facilem tolli sic elephanta putat.

A ssentatur Cæsari. 20

D um peteret pars haec Myrinum, pars illa Triuiphū

EPIC.

Promisit pariter Cæsar utraque manu.

Non potuit melius litem finire ioco sam.

O dulce inuicti principis ingenium.

Ad Cæsarem. 23

Quicquid in Orpheo Rhodope spectasse theatro

Dicitur, exhibuit Cæsar arena tibi.

Repserunt scopuli, mirandaq; sylva cucurrit,

Quale fuisse nemus creditur Hesperidum.

Affuit immixtum pecudum genus omne ferarum,

Et supra uatem multa pendit avis.

Ipsa sed ingrato iacuit laceratus ab ursō,

Hæc tamen ut res est facta, ita facta alia est.

De Rhinocerote. 24

Sollicitant pauidi dum Rhinocerota magistri,

Seq; diu magna colligit ira feræ.

Desperabantur promissi prælia martis,

Sed tamen is rediit cognitus ante furor.

Nanque grauem gemino cornu sic extulit ursum,

Iactat ut impitus taurus in astra pilas.

De Carpophoro. 25

Dorica quam certo uenabula dirigit ictu

Fortis adhuc teneri dextera Carpophori.

Illi tulit geminos facili ceruice iuuenos,

Illi cessit atrox bubalus, atque bisson,

Hunc leo cum fugeret præcepis in tela cucurrit.

In nunc, et lentas corripe turba moras.

De Naumachia Domitiani. 26

Si quis ades longis seruis spectator ab oris,

Cui lux prima sacri muneris ipsa fuit,

Ne te decipiat ratibus naualis Enyo,

LIB. I.

Et par unda fretis, hic modo terra fuit.

Non credis, species, dum latenter aequora martem,

Parva mora est, dices, hic modo pontus erat.

De Leandro. ↗

Quod nocturna tibi Leandre pepercit unda,

Desine mirari, Cæsar is unda fuit.

Cum peteret dulces audax Leandrus amores,

Et fessus tumidis iam premeretur aquis,

Sic miser instantes affatus dicitur undas,

Parcite dum proprio, mergite dum redeo.

De natatoribus. ↗

L usit Nereidum docilis chorus aequore toto,

Et uario faciles ordine pinxit aquas.

F uscina dente minax, nexu fuit anchora curuo

Credidimus remum, credidimusque ratem,

E t gratum nautis sydus fulgere laconum,

Lataque perspicuo uela tumere sinu.

Quis tantas liquidis artes inuenit in undis?

Aut docuit lusus hos thetis, aut didicit.

Blanditur Cæsari. ↗

S æcula Carpophorum Cæsar si prisca tulissent,

Iam nullum monstris orbe fuisset opus.

N on Marathon taurum, Nemee frondosa leonem,

Arcas Mænalius non timuisset a primum.

H æc armata manus hydræ mors una fuisset,

Huic percussa foret tota chimæra semel.

I gnipedes posset sine Colchide uincere tauros.

Soluere et Hesionen solus, et Andromeden.

H erculeæ laudis numeretur gloria, plus est

Bis denas pariter perdomuisse feras.

E P I G .

Lauds Augusti.

A ugusti laudes fuerant committere classes,
Et freta nauali sollicitare tuba.
Cæsar is hæc nostri pars est quota, uidit in undis
Et Thetis ignotas, et Galathea feras.
V idit in æquoreo feruentes puluere currus,
Et domini Triton ipse putauit equos.
D umq; parat saevis ratibus sera prælia Nereus,
Abnuit in liquidis ire pedester aquis.
Quicquid et in circu spectatur, et amphitheatro,
Dives Cæsarea præsttit unda tibi.
F ucinus, et pigritæ antur stagna Neronis.
Hanc norint unam secula Naumachiam.

M . V . M A R T I A L I S E P I G R A M M A T O N
L I B E R P R I M U S .

PERO ME SECVTVRVM IN
libellis meis tale temperamentum,
fut de illis queri non possit quis-
quis de se bene senserit, cum salua
infirmarum quoq; personarum re-
uerentia ludant, quæ antiquis au-
thoribus defuit, ut nominibus non tantum ueris abusi-
sint, sed etiam magnis. At mihi fama uilius constet, et
probetur in me nouissimum ingenium. Absit à iocoru-
nostrorum simplicitate malignus interpres, nec epi-
grammata mea scribat. Improbè facit, qui in alieno li-
bro ingeniosus est. Lasciuam uerborum licentiam, id
est epigrammaton linguam excusarem, si meum esset

L I B . I .

exemplum, sic scripsit Catullus, sic Marcius, sic Pedo,
sic Getulicus, sic quicunque perlegitur. si quis tamen
tam ambitiose tristis est, ut apud illum in nulla pagi-
na Latine loqui fas sit, potest epistola, uel potius titulo
contentus esse. Epigrammata illis scribuntur, qui solēt
spectare florales. Non intret Cato theatrum nos rū,
aut si intrauerit spectet. Videor mhi meo iure factus
rus si epistolam uersibus clausero.

A d C a t o n e m .

M offes iocosæ dulces cum sacrum Floræ,
F estosq; lusus, & licentiam uulg.,
C ur in theatrum Cato seuere uenisti?
A n ideo tantum ueneras, ut exires?

A d l e c t o r e m .

H ic est, quem legis, ille, quem requiris
T oto notus in orbe Martialis,
A rgutis epigrammaton libellis,
C ui lector studiose, quod dedisti
V inenti decus, atque sentienti,
R ari post cineres habent poetæ.

A d L i b r u m s u m .

A rgiletanas manis habitare tabernas,
Cum tibi parue liber scrinia nostra uacent.
N escis heu nescis dominæ fastidia Romæ .
Crede mhi nimium Martia turba sapit.
M aiores nusquam rhonchi, iuuenesq; senesq;
Et pueri nasum Rhinocerotis habent.
A udieris cum grande sophos, dum bastia captas,
Ibis ab excusso missus in astra fugo.

EPIC.

Sed tunc toties domini patiare litoras,
Neue notet Iusus tristis arundo tuos.

Aethereas lascivie cupis uolitare per auras,
I fuge, sed poteras tutior esse domi.

Ad lectorem ubi libri uenales.

Qui tecum cupis esse meos ubi cuncte libellos,
Et comites longae quæris habere uiae,
Hos eme, quos arctat breuibus membrana tabellis.

Scrinia da magnis, me manus una capit.
Nec tamen ignores ubi sim uenalis, & erres
Urbem agus tota, me duce certus eris.

Libertum docti Lucensis quære secundum
Limina post pacis, Palladiumq; forum.

Ad Cæsarem.

Contigeris nostros Cæsar si forte libellos,
Terrarum dominum pone supercalium.

Consuevere iocos uestri quoque ferre triumphi,
Materiam dictis nec pudet esse ducem.

Qua Thymelen spectas, derisorumq; Latinum,
Illa fronte precor carmina nostra legas.

Innocuos censura potest permittere Iusus.
Lasciva est nobis pagina, uita proba est.

Ad Marcum.

Dotibi naumachiam, tu das epigrammatu nobis,
Vis puto cum libro Marce natare tuo.

De leone Cæsaris.

Aethereas aquila puerum portante per auras
Ille sum timidis unguibus hæsit onus,
Nunc sua Cæsareos exorat præda leones,
Tutus & ingenti ludit in ore lepus.

LIB. I.

Quæ maiora putas miracula? summus utrisque
Author adest, hæc sunt Cæsaris, illa Louis.

Ad Maximum de columba stelle.

S tellæ delicium mei columba

V erona licet audiente dicam

V icit Maxime passerem Catulli.

T anto Stella meus tuo Catullo,

Quanto passere maior est columba.

Deciani dogma laudat.

Quod magni Thraseæ consumatiq; Catonis

Dogmata sic sequeris, saluus ut esse uelis,

P ectore nec nudo strictos incurris in enses,

Quod fecisse uelim te, Deciane facis.

N olo uirum, facili redimit qui sanguine famam,

Hunc uolo, laudari qui sine morte potest.

Iocatur in Cottam.

B ellus homo, et magnus uis idem Cotta uideri,

Sed qui bellus homo est Cotta, pusillus homo est.

De Gemello, et Maronilla.

P etit Gemellus nuptias Maronillæ,

E t cupit, et instat, et precatur, et donat.

A deo ne pulchra est? immo fœdius nil est.

Quid ergo in illa appetitur, et placet, et nus sit?

Ad Sextilianum potorem.

C um data sint equiti bis quinque numismata, quare

Bis decies solus Sextiliane bibis?

I am defecisset portanteris calda ministros,

Si non potares Sextiliane merum.

De Regulo.

T ur ad Herculei gelidas qua Tyburis aræ,

EPIC.

Canaq; sulphureis albula fumat aquis.
Rura, nemusq; sacrum, dilecta q; iugera musis
Signat uicina quartus ab urbe lapis.
Hic rudis aestuas præstabat porticus umbras,
Heu quam penè nouum porticus ausa nefas.
Nam subito collapsaruit, cum mole sub illa
Gestatus biungis Regulus esset equis.
Nam mirum timuit nostras fortuna querelas,
Quæ par tam magnæ non erat inuidiae.
Nam dama iuuant, sunt ipsa pericula tanti
Stantia non poterant teſtū probare Deos.

De Arria, et Pæto.

Casta suo gladium cum traderet Arria Pæto,
Quem de uisceribus traxerat ipsa suis,
Si qua fides, nulnus, quod feci, non dolet, inquit,
Sed quod tu facies, hoc mihi Pæte dolet.

Ad Cæfarem.

Dilectias Cæsar, lususq; iocoq; leonum
Vidimus, hoc etiam præstat arena tibi.
Cum prensus blando toties à dente rediret,
Et per aperta uagus curreret ora lepus.
Vnde potest auditus captae leo parcere præde?
Sed tamen esse tuus dicitur, ergo potest.

De Leone, et le pore.

Rictibus his tauros non eripuere magistri,
Per quos præda furax, itq; reditq; lepus,
Quodq; magis mirum, uelocior exit ab hoste,
Nec nihil à tanta nobilitate refert.
Tutior in sola non est cum currit arena,
Nec cause tanta conditum ille fide.

LIB. I.

- Si uitare cinum morsus lepus improbe quæris,
 Ad que confugas ora leonis habes.
 Ad Licianum de Hispaniae locis.
 Vir celtiberis non tacende gentibus,
 Nostræq; laus Hispanie,
 Videbis altam Liciane Bilbilim
 Equis, et armis nobilem,
 Si terilem'q; canum niuibus effractis sacrum
 Vada veronem montibus.
 Et delicati dulce Botrodi nemus,
 Pomona quod felix amat.
 Epidia natabis lene Cogedi uada,
 Mollesq; nympharum lacus,
 Quibus remissum corpus astringes breui
 Salone, qui ferrum gelat.
 Praestabit illic ipsa figendas prope
 Voberta preuenti feras.
 Aestus serenos aureo frangens Tago
 Obscurus umbris arborum.
 uidam rigens Dircenna placabit sitim,
 Et Nemea, quæ uincit niues.
 At cum December canus, & Bruma im potens
 Aquilone rauco mugiet,
 Apica repetes Tarragonis littora,
 Tuamq; Laletaniam.
 Ibi illigatas mollibus damas plagiis
 Mactabis & uernos a pros,
 Leporemq; forti callidum rumpes equo
 Ceruos relinques uillico.
 Vicina in ipsum sylua descendet focum

EPIC.

Infante cinctus sordido.
Vocabitur uenator, et ueniet tibi
Conuina clamatus prope
Iunata nusquam pellis, et nusquam togæ,
Olidæq; uestes murice.
Procul horridus liburnus, et querulus cliens,
Imperia uiduarum procul.
Non rumpet altum pallidus somnum reus,
Sed mane totum dormies.
M eretur aliis grande, et insanum sophos,
Misérere tu felicium,
V eroq; fruere non superbus gaudio,
Dum sura laudatur tuus.
Non impudenter uita, quod reliquum est, petit,
Cum fama, quod satis est, habet.

Iocus ex Homero in Cocium.

S i tibi Mistyllus coicus Aemiliane uocatur,
Dicetur quare non Taratalla mihi?

Ad leporem.

N on facit ad seuos ceruix, nisi prima, leones,
Quid fugis hos dentes ambitio se lepus?
S cilicet à magnis ad te descendere tauris,
Et quæ non cernunt, frangere colla uelint.
D esperanda tibi est ingentis gloria fati,
Non potes hoc tenuis præda sub hoste mori.

Quintianum facit assertorem.

C ommendo tibi Quintiane nostros,
N ostros dicere si tamen libellos
P ossum, quos recitat tuus poeta,
Si de seruitio graui queruntur,

A ssertor

LIB. I.

A fferter uenias, satisq; præstes,
Et cum se dominum uocabit ille,
Dicas esse meos, manuq; missos.
Hoc si terq; quaterq; clamitaris,
Impones plagiario pudorem.

Ad Eidentinum.

V na est in nostris tua Eidentine libellis
P agina, sed certa domini signata figura,
Quæ tua traducit manifesto carmina suerto,
S ic interposito uilis contaminat uncto
V rbica Lingonicus Tyrianthina bardocucullus.
S ic Arretinæ uiolant Crystallina teste.
S ic niger in ripis errat cum forte Caystri,
I nter ledæos rideatur cornu olores.
S ic ubi multisona feruet sacer Atthide lucus,
I mproba cecropias offendit pica querelas.
I ndic non opus est nostris, nec uindice libris,
S tat contra, dicitq; tibi tua pagina, sur es.

De amicorum iudicio.

S i quid Fuscenacis adhuc amari.
N am sunt hinc tibi, sunt & hinc amici,
V num, si supereft, locum rogamus,
N ec me, quod tibi sum nouus, recuses,
O mnes hoc ueteres tui fuerunt.
T ut tantum inspice, qui nouus paratur,
A n possit fieri uetus sodalis.

Ad Frontonem de uoto uitæ suæ.

V otat tui breuiter si uis cognoscere Marci
Clarum militiæ Fronto, togæq; decus,
H oc petit esse sui, nec magni ruris arator,

E P I C .

Sordidaq; in paruis ocia rebus amat.
Quisquam picta colit spartani frigera saxa,
Et matutinum portat ineptus aue.
Cui licet exigui nemoris, rurisq; beati
Ante focum plena explicuisse plagas.
Et piscem tremula salientem ducere seta,
Flaudaq; de rubro promere mella cado.
P inguis inæquales onerat cui uillita mensas,
Et sua non emptus præparat ora cini.
Non amet hanc uitam, quis quis me non amat, opto.
Vihat et urbanis albus in officiis.

A d C auponem.

Continuis vexata madet uindemia nimbis,
Non potes, ut ci peres, uendere C aupo merum.

A d Flacum.

Qualem Flace uelim quæris, nolimue puellam?
Nolo nimis facilem, difficilemq; nimis.
I llud quod medium est, atq; inter utruq; probamus.
Nec uolo, quod cruciat, nec uolo, quod satiat.

D e pueri pretio.

Milia pro puero centum me mango poposcit.
Risi ego, sed Pœbus protinus illa dedit.
Hoc dolet, et queritur, dolet hoc mea mentula mecum,
Laudaturq; meam Pœbus in inuidiam.
S ed festertiolum donauit mentula Pœbo
Bis decies, hoc da tu mihi, pluris emam.

A d Flacum de sportula.

D at Baiana mihi quadrantes sportula centum.
Inter delicias quid facit ista fames.
Redde lupi nobis, tenebrosaq; balnea Grylli?

L I B . T .

Tam male cum cœnem , cur bene flaccet lauor?

De Lepore, & Leone.

I ntres ampla licet torui lepus ora leonis,

Esse tamen nacuo se leo dente putat,

Quod ruet in tergum, uel quos procumbet in armos

Alta iuuenorum vulnera fitget ubi?

Quid frustra nemorum dominum, regemq; fatigas?

Non nisi delecta pascitur ille fera.

Ad Licianum, scriptores unde.

V erona docti syllabas amat uatis.

Marone felix Mantua est.

C ensetur A pona Liuio suo tellus,

Stellæq; nec Flacco minus.

A pollodoro plaudit imbrifer Nilus.

Nasone P eligni sonant.

D uosq; Senecas, unicumq; Lucanum

Facunda loquitur Corduba.

G audent iocose Canio suo Gades,

Emerita Deciano meo.

T e Liciane gloriabitur nostra,

Nec me tacebit Bilbilis.

De Leuina casta, & ad Baias adultera.

C asta nec antiquis cedens Leuina Sabinis,

Et quamvis tetrico tristior ipsa uiro.

D um modo Lucrino, modo se præmittit Auerno,

Et dum Baianis saepe fouetur aquis.

I ncidit in flamas, iuuenemq; se cuta relicto

Coniuge, Penelope uenit, abit Helene.

Ad Celerem.

V t recitem tibi nostra rogat epigrammat, nolo,

EPIG.

Non audire celer, sed recitare cupis.

Ad Fabullam ambitionem in laude,
Bella es, nouimus, et puella, uerum est.
Est diues, quis enim potest negare?
Sed dum te nimium Fabulla laudas,
Nec diues, neque bella, nec puella es.

Ad Cecilianum de g. et d. ficus.

Cum dixi ficus ridez quasi barbara uerba,
Et dici fisos Ceciliane iubes.
Dicimus ficus, quas scimus in arbore nasci,
Dicimus ficos Ceciliane tuos.

Ad furem de libro suo.

Erras meorum fur auare librorum,
Fieri poetam posse qui putas tanti,
Scriptura quanti constet, et temus uilis.
Non sex paratur, aut decem sophos nummis.
Secreta querere carmina, et rudes curas,
Quas nouit unus, serinioq; signatas
Custodit ipse uirginis pater chartæ,
Quæ trita duro non inhorruit mento.
Mutare dominum non potest liber notus,
Sed pumicata fronte si quis est nondum
Nec umbilicus cultus, atque membrana,
Mercurare tales ab eo nec sciet quisquam.
Aliena quisquis recitat, et querit famam
Non emere librum, sed silentiu[m] debet.

Ad Chærulum.

Liber homo es nimium dicas mihi Chærule semper.
In te qui dicit Chærule, liber homo est.

LIB. I.

De Ruffo, & Nevia.

Quicquid agit Russus nihil est, nisi Nevia Ruffo,
Si gaudet, si flet, si tacet, hanc loquitur.
Cœnat, propinat, posat, negat, inquit, una est
Nevia, si non sit Nevia, nullus erit.
Si cibera hesterna patri cum luce salutem,
Nevia lux, inquit, Nevia numen ave.
Hæc legit, & ridet demissò Nevia multa,
Nevia non una est, quid uir impetu furis?

A d Maximum.

Cepit Maxime Pana, quæ solebat
Nunc ostendere Canum, Terentos.

A d librum.

Vade salutatum, pro me liber ire iuberis
Ad Proculi nitidos officiosæ lares.
Quæris iter? dicam, uicuum Castora canæ
Transibis vestæ, uirgineamq; domum.
Inde sacro ueneranda petes pallatia cliuo,
Plurima qua summi sedget imago ducis.
Nec te detineat miri radiata colossi.
Quæ Rhodium moles uincere gaudet opus.
Flecte uias hac, qua madidi sunt tecta Lyæi,
Et Cybeles picto stat Corybante tholus.
Pro rotimus à leua clari sub fronte penates,
Atriaq; excelsæ sunt adeunda domus.
Hanc pete, ne metuas fasibus, limenq; superbum,
Nulla magis totu*ri* amu*ra* poste patet.
Nec propior quam Phœbus amat, doctæq; sorores.
Si dicet, quare nentamen ipse uenit,
Si licet excusæ, quia qualia cunque leguntur

E P I G .

Ista, salutator scribere non potuit.

A d s o m n u m .

Nœnia sex cyathis septem iustina bibatur.

Quinque Lycas. Lyde quattuor. Ida tribus.

Omnis ab infuso numeretur amica Falerno,

Et quia nulla uenit, tu mihi somne ueni.

A d F i d e n t i n u m .

Nostris uersibus esse te poetam

Fidentine putas, cupisq; credis?

Sic dentata sibi uidetur Aegle,

Empitis ossibus, indicoq; cornu.

Sic quæ nigror est cadente moro,

Cerussata sibi placet lycoris.

Hac etiam ratione, qua poeta es,

Caluus cum fueris, cris comatus.

A d C æ c i l i a n u m .

Nillus in urbe fuit tota, qui tangere uelleat

Vxorem gratis Cæciliæ tuam,

Dum licuit, sed nunc positis custodibus, ingens

Turba futorum est, ingeniosus homo es.

A d P a u l a m .

Mœchus erat, poteras tamen hoc tu P aula negare.

Eae uir est. nunquid P aula negare potess?

D e L i n o .

Dimidium donare Lino, quam credere totum,

Qui manult, manult perdere dimidium.

A d F l a c u m .

O mihi curarum pretium non uile mearum

Flage Antenorei spes & alumne laris.

Pierios differ cantusq; chorosq; sororum,

Aes dabit ex ipsis nulla puella tibi.
 Quid petis a' phoebo? nummos habet arca Mineruæ.
 Hæc sapit, hæc omnis facerat una deos.
 Quid possunt hederæ Bacchi dare? Palladis arbor
 Inclinat uarias pondere nigra comas.
 Per ræter aquas Helicon, & ferta, lyrasq; deorum
 Nil habet, & magnum semper inane sophos.
 Quid tibi cum Cirrhæ: quid cum vermessois undas
 Romanum propius, diuitiusq; forum est.
 Illic æra sonant, at circum pulpita nostra,
 Et steriles cathedras basta sola crepanit.

De Carino.

Pulchre ualeat Carinus, & tamen pallet.
 Per arce bibit Carinus, & tamen pallet.
 Bene concoquit Carinus, & tamen pallet.
 Tumultus autem Carinus, & tamen pallet.
 Cunnum Carinus lingit, & tamen pallet.

De Festo.

Indignas premeret pestis cum tabida fauces,
 Inq; ipsos nullus serperet atra lues,
 Sicut ipse genit flentes horitatus amicos
 Decreuit stygos Festus adire lacus.
 Nec tamen obscurò pia polluit ora ueneno,
 Aut torquit lenta tristia fata fame.
 Sanctam Romana uitam, sed morte peregit,
 Dimisitq; animam nobiliore rogo.
 Hanc mortem fatis magis preferre Catonis
 Fama potest, huius Cæsar amicus erat.

Ad Attalum.

Si emper agis clausas, & res agis Attale semper.

E P I C .

E st, non est, quod agis, Attale semper agis.
S ires, & causæ desunt, agis Attale mulas.

A ttale, ne quod agis desit, agis animam.
A d Canum.

S portula Cane tibi suprema nocte petita est,
O cedit, puto te Cane, quod una fuit.

A d Sosibianum.
E seruosis te gematum, blandeq; fateris,
Cum dicis dominum Sosibiane patrem.

D e Regulo.
H æc quæ puluere dissipata multo
L ongis porticis explicat ruinas,
E n quanto iacet absoluta casu.
T ecilis nam modo Regulus sub illis
G estatus fuerat, recesseratq;
V ictra est pondere cum suo repente,
E t postquam dominum nihil timebat,
S euco ruit incruenta damno.
T antæ Regule post metum querelæ,
Q uis curam neget esse deorum,
P ropter quem fuit innocens ruina?

D e Manuella.
O s, & labrati bilingit Manuella catellus,
Non miror merdas si libet esse cani.

D e Quirinali.
V xorem habendam non putat Quirinalis,
C um uult habere filios, & inuenit,
Q uo possit istud more, futuit ancillas,
D omumq; & agros implet equitibus uernis.
P ater familiæ uerus est Quirinalis.

De Mario.

V enderet exultos colles cum p̄œco facetus,
 Atque suburbanī ingera pulchra sali,
 Errat ait, si quis Mario putat esse necesse
 Vendere, nil debet, fœnerat immo magis.
 Quæratio est igitur seruos ubi perdidit omnes,
 Et pecus, & fructus, non amat inde locum.
 Quis facret pretium, nisi qui sua perdere uellet
 Omnia? sic Mario noxiūs hæret ager.

De Nouio Microspico.

V icinus meus est, manūq; tangit
 De nostris Nouius potest fenestris.
 Quis non inuidet mihi, putetq;
 Horis omnibus esse me beatum,
 Uncto cui liceat frui sodale?
 Tam longe est mihi, quam Terentianus,
 Qui nunc Niliacum regit Syenen.
 Non conuiuere, nec uidere saltem,
 Non audire licet, nec urbe tota
 Quisquam est tam prope, tam proculq; nobis.
 M igrandum est mihi longius, uel illi.
 V iamus Nouio, uel inquilinus
 Sit, si quis Nouium uidere non uult.

Ad Fesceniam.

N e grauis hesterno fragres Fescennia uino
 Pastillos Cosmi luxuriosa uoras.
 I sta linunt dentes ientacula, sed nihil obstat
 Extremo ructus cum uenit à barathro.
 Q uid, quod olet grauius mixtum diapasmate virus,
 Atque duplex animæ longius exit odors?

E P I G.

N otis ergo nimis fraudes, deprehensaq; furtæ
I am tollas, et sis ebria simpliciter.

A d. Alcimum.

A lcime, quem raptum domino crescentibus annis.
Labicata leui cespite uelat humus,
A cipe non phario nutantia pondera saxo,
Quæ cineri uanus dat ruitura labor.
S ed fragiles buxos, et opacæ palmitis umbras,
Quæq; uiarent lachrymis humida prata meis.
A cipe care puer nostri monumenta doloris,
Hic tibi perpetuo tempore uiuit honor.
C um mihi supremos Lachesis perneuerit annos,
Non aliter cineres mando iacere meos.

A d Cinnam.

G arris in aurem semper omnibus Cinnam.
G arris et illud, teste quod licet turba.
R ides in aurem, quereris. arguis. ploras.
C antas in aurem, iudicas. tacis. clamans.
A deo ne penitus sedit hic tibi morbus,
Vt si sepi in aurem Cinnam Cesarem laudes.

A d Bassam tribadem.

Q uod nunquam maribus iuctam te Bassa uidebam,
Q uodq; tibi moechum fabula nulla dabat.
O mnis et officium circa te semper obibat
Turba tui sexus, non adeunte uiro.
E sse uidebaris fateor Lucretia nobis,
At tu, pro facinus Bassa, fitutor eras.
I nter se geminos audes committere cumnos,
Mentiturq; uirum prodigosa Venus.
C ommenta es dignum Thebano ænigmate monstru,

L I B . I .

Hic ubi uir non est, ut sit adulterium.

A d Lælium.

C um tua non edas, carpis mea citermina Læli.

Carpere uel noli nostra, uel ede tua.

A d Mamurianum.

S æpe mihi queritur non sicut Cestos ocellis,

Tangi se digito Mamuriane tuo.

N on opus es digito, totum tibi Ceston habeto,

Si deest nil aliud Mamuriane tibi.

S ed si nec focus est, nudi nec sponda grabati,

Nec curtus chiones, Antiope sue calix.

C ærea si pendet lumbis, & tritälacerna,

Dimidiasq; nates Gallicat palla tegit.

P asceris et nigræ solo nidore culinæ,

Et bibis immundam cum cane pronus aquam.

N on culum, neq; enim est culus, qui non cicat olim,

Sed fodiam digito, qui supereft, oculum.

N ec me Zelotypum, nec dixeris esse malignum.

Denique Pædica Mamuriane satur.

D e A quino.

F abritio iunctus fido requiescit Aquinus,

Qui prior elysias gaudet abisse domos.

A ra duplex primi testatur munera pilo.

P plus tamen est, titulo quod breuiore legis.

F unctus uterque sacro laudatæ fœdere uitæ,

Famaq; quod raro nouit, amicuserat.

A d Aeglen fellatricem.

C antasti male, dum futata es Aegle.

I am cantas bene, basianda non es.

EPIG.

Ad Helium.

Quod clamas semper, quod agetibus obstrepis Heli,
Non facis hoc gratis, accipis ut taceas.

Ad Scazonem de fellatore quodam.

Sic non molestum est, teq; non piget Scazon,

Nostro regnum paucaverba Materno

Dicas in aurem, sic ut audiat solus.

A matre ille tristum lacernarum,

Etabeticatus, atque leucophæatus,

Qui vocatus non putat viros esse,

A methystinasq; mulierum uocat uestes,

Natina laudat, habeat, & licet semper

Fuscos colores, galbanos habet mores,

Rogabit, unde suspicor virum mollem.

Vna lauanur, aspicit nihil sursum,

Sed spectat oculis deuorantibus drauos,

Nec ociosis mentulas uidet labris.

Quaris quis hic sit? excidit mihi nomen.

Ad Neuolum causidicum.

Cum clamant omnes, loqueris tu Neuole semper,

Et te patronum, causidicumq; putas.

Hac ratione potest nemo non esse disertus.

Eae tacent omnes, Neuole dic aliquid.

Ad Flacum.

Litigat, & podagra Diodorus Flace laborat,

Sed nil patrono porrigit, haec chiragra est.

Ad Calenum auarum.

Non plenum modo uicies habebas,

Sed tam prodigus, atque liberalis,

Et tam laetus eras Calene, ut omnes

LIB. I.

O parenti tibi centies amici.
Audit uota Deus, precesq; nostras,
Atque intra puto se ptimas calendas
Mortes hoc tibi quattuor dederunt.
At tu sic quasi non foret relictum,
Sed raptum tibi centies, abiit
Intantam miser e suritionem,
Vt conuiua sumptuosiora,
Toto quae semel apparas in anno,
Nigræ sordibus explices monetæ,
Et septem ueteres tui sodales
Consternus tibi plumbea selibra.
Quid dignum meritis precemur ihsis?
O ptenuis tibi milies Calene,
Hoc si contigerit, fame peribis.

De Afra uetula.

Mammæ, atque tatas habet Afra, sed ipsa tatarum
Dici, & mammarum maxima mamma potest.

De Afro Demetrio.

Illa manus quondam studiorum fidameorum,
Et felix domino, notaq; Cæsaribus,
Desstituit primos uirides Demetrius annos,
Quarta tribus lustris addita messis erat.
Ne tamen ad stygias famulus descenderebat umbras,
Vreret implicitum cum scelerata lues
Cauinus, & dominii ius omne remisimus ægre,
Munere dignus erat conualuisse meo.
Senxit deficiens sua præmia, meq; patronum
Dixit ad infernas liber iturus aquas.

Ad Lycorim.

Qui pinxit venerem tuam Lycori,

Blanditus, puto; pictor est Mineruæ.

Ad Scaeuolam.

Si dederint superi decies mihi millia centum,

Dicebas nondum scœuola factus eques.

Qualiter o uiuam, quam large, quamq; beate.

Riserunt faciles, & tribuere Dei.

Sordidior multo post hoc iugis, penuli peior.

Calceus est sarta terq; quaterq; cute,

Deq; decem plures semper seruantur oliuæ.

Explicat & cœnas unica mensa duas.

Et veientani bibitur fæx crassa Rubelli.

Asse cicer tepidum constat, & assè venus.

In ius o fallax, atque inficiator eamus,

Aut uiue, aut decies scœuola redde Deis.

Ad Iulium.

O mihi post nullos iuli memorande sodales,

Si quid longæ fides, canaq; iura nalent.

Bis iam pene tibi consul trigesimus instat,

Et memerat paucos uix tua uita dies.

Non bene distuleris, uideas quod posse negari,

Et solum hoc ducas, quod fuit esse tuum.

Expectant curæq; cittenatiq; labores.

Gaudia non remeant, sed fugitua uolant.

Hæc utraque manu, complexuq; assere toto

Sæpe fluunt, immo sic quoque lapsa sinu.

Non est crede mihi sapientis dicere uiuam.

Sera numis uita est crastina. uiue hodie.

Ad Auitum.

L I B . I.

Sunt bona, sunt quædā mediocria, sunt mala plura,
Quæ legis, hic aliter non sit. Auite liber.

Ad Titum.

Cogit me Titus actitare causas,
Et dicit mihi saepe, magna res est.
Res magna est Tite, quam facit Colonus.

Ad Tucam.

Quid te Tuca iunat uetulo miscere falerno

In uaticanis condita musta cadi?

Quid tantum fecere boni tibi pessima uina,
Aut quid fecerunt optima uina mali?

De nobis facile est, scelus est iugulare falernum,
Et dare campano toxicis sœna mero.

Coniuæ meruere tui fortasse perire,
Amphora non mersuit tam pretiosa mori.

Ad Aeliam.

Si meminifuerant tibi quattuor Aelia dentes.
Expuit una duos tussis, et una duos.

Iam secura potes totis tussire diebus.

Nil iste quod agat, tercia tussis habet.

Ad Cæcilianum.

Die mihi, quis furor est, turba spectante uocata,
Solus boletos Cæciliæ uoras?

Quid dignum tanto, uentriq; gulæq; precabor?
Boletum, qualem c. laudius edit, edas.

De Porfena, et Mutio Scœnola.

Dum peteret Regem decepta satellite dextra,
Iniecit sacris se peritura focis.

Sed tam sœna pius miracula non tulit hostis,
Et raptum flammis iussit abire uirum.

EPIC.

Vtere quam potuit contemptu Mutius igne,

Hanc spectare manum Porfena non potuit.

Maior deceptae fama est, & gloria dextræ.

Si non errasset fecerat illa minus.

De Leone, et Lepore.

Quid nunc sœnafugis placidi lepus ora leonis,

Frangere tam parvas non didicere feras,

Seruantur magnis isti ceruicibus unguis,

Nec gaudet tenui sanguine tanta sitis.

Praeda canum lepus est, nastos non implet hiatus.

Non timeat Dacus Cæsaris arma puer.

Ad Cottam.

Iuventas nullum, nisi cum quo Cotta lanaris,

Et dant coniuiam balnea sola tibi.

Mirabar quare nunquam me Cotta uocasse,

Iam scio me nudum displicuisse tibi.

Ad Decianum.

A spicis incomptis ilum Deciane capillis,

Cuius & ipse times triste supercilium.

Qui loquitur Curios, assertoresq; Camillos,

Nolito Fronti credere, nupsit heri.

Ad Faustum.

E de tuos tandem populo Faustine libellos,

Et cultum docto pectore profer opus.

Quod nec Cecropiæ damment Pandionis arces,

Nec sileant nostri, prætereaq; senes.

A nte fores stantem dubitas admittere famam,

Teq; piget curæ præmia ferre tuae.

P ost te uicturæ, ter te quoque uiuere chartæ

Incipiant, cineri gloria sera uenit.

Ad

LIB. I.

A d Sextilianum.

S extiliane bibis quantum sub sellia quinque
Solus, aqua toties ebrius esse potes.
N ec confessorum uicina munis macta tantum,
Aera sed à cuncis ulteriora petis.
N on hæc pelignis agitur windemia prælis,
V ua nec in iuscis nascitur ista iugis.
T esta, sed antiqui felix siatur O pimū,
E gerit & nigros massicā cella cados,
A cu pone tibi fæc laletana petatur,
Si plusquam decies Sextiliane bibis.

A d Procillum.

H esterna tibi nocte dixeramus,
Q uincunces puto post decam peractos,
C œnares hodie Procille necum.
T u factam tibi rem statim putasti,
E t non sobria uerba subnotasti
E xempli nimium periculoſo.
M iow̄ μνάμονα συμπόθη προκλε.

De A cerra.

H esterno fætere mero, qui creditit A cerram
Fallitur in lucem semper A erra babit.

A d Fidentinum.

F ama refert nostros te Fidentine libellos,
Non aliter populo quam recitare tuos.
S i mea uis dici, gratis tibi carmina mittam.
Si dici tua uis, hæc eme, ne mea sint.

De Diaulo medico.

C hirurgus fuerat, nunc est uespillo Diaulus.
Cœpit, quod poterat, C linicus esse modo.

E P I G.

De Encolpo.

Hos tibi Phœbe uonet totos à uertice crines
Encolpus, domini Centurionis amor.
Grata pudens meriti tulerit cum præmia pili,
Quam primum longas Phœbe recide comas.
Dum nulla teneri sordent lanugine multus,
Dumq; decent fusæ lactea colla iubæ,
Vtq; tuis longum, dominusq; puerq; fruatur
Muneribus, tonsum fac cito, sero uirum.

A d Sabidium.

Non amo te Sabidi, nec possum dicere quare.
Hoc tantum possum dicere, non amo te.

De Gellia.

A missum non flet, cum sola est Gellia, patrem.
Si quis adeat, iussæ profiliunt lachrymæ.
Non luget, quisquis laudari Gellia querit.
Ille dolet uere, qui sine teste dolet.

A d Lesbiam.

I n custoditis, & apertis Lesbia semper
Liminibus peccatis, nec tua furta tegis.
Et plus spectator, quam te delectat adulter.
Nec sunt grata tibi gaudia, si qua latent.
At meretrix abigit testem ueloq; seraq;
Raraq; si memini, fornice rima patet.
A Chione saltē, uel ab Helide disce pudorem,
Abscondunt spurcas hæc monumenta lupas.
N unquid dura tibi nimium censura uidetur?
Deprehendi uero te Lesbia, non futui.

A d Cornelium.

V ersus scribere me parum seueros,

L I B . I .

Nec quos perlegit in schola magister
Corneli quereris, sed i libelli
T anquam coniugibus suis mariti
Non possunt sine mentula placere.
Quid si me iubeas Thalassionem
V erbis dicere non Thalassionis.
Quis floralia uestit, & stolatum?
P ermittit meretricibus pudorem?
L ex hæc carminibus data est iocosis,
N e possint, nisi pruriant, iunare.
Quare deposita severitate
P arces lusibus, & iocis roganus.
N ec castrare uelis meos libellos,
G allo turpius est nihil Priapo.

A d Lucanum, & Tullum.

S i Lucane tibi, uel si tibi Tulle darentur,
Qualia ledæi fata lacones habent.
N obilis hæc esset pietatis rixa duobus,
Quod pro fratre mori uellet uterque prior.
D iæret, infernas si quis prior isset ad umbras,
V iue tuo frater tempore, uiue meo.

A d Bassam.

V entris onus misero, nec te pudet, excipis auro,
B assa bibis uitro, carius ergo cicas.

A d Fidentinum.

Quem recitas meus est o Fidentine libellus,
Sed male cum recitas, incipit, esse tuus.

A d Decianum.

S i quis erit, rarus inter numerandus amicos,
Quales prisca fides, famaq; nouit aulos.

EPIG.

S i quis Cecropiae madidus, latiæq; Mineruæ
Artibus, & uera simplicitate bonus,
S i quis erit recti custos, imitator honesti,
Et nihil arcano qui roget ore Deos.
S i quis erit magnæ subnixus robore mentis,
Dispeream, si non hic Decianus erit.

A d Liuidum.

Q ui ducas uultus, & non legis ista libenter,
Omnibus inuidas Liuide, nemo tibi.

In Cæciliūm.

V rbanus tibi Cæcili uideris.
N on es, crede mihi, quid ergo uerna es.
H oc quod trans tyberinus ambulator,
Q ui pallentia sulphurata, fractis
P ermutat uitreis, quod ociosæ
V endit qui madidum cicer coronæ.
Q uod custos, dominusq; uiperarum.
Q uod uiles pueri salariorum.
Q uod fumantia, qui toma clara raucis
C ircumfert tepidis cocis popinis.
Q uod non optimus urbicuſ poeta.
Q uod de gadibus improbus magister.
Q uod buca est uetuli loquax Cynædi.
Q uare desine iam tibi uideri,
Q uod soli tibi Cæcili uideris.
Q ui Galbam salibus tuis, & ipsum
P offes uincere Sextum caballum.
N on cuiuscunque datum est habere nasum.
L uidit, qui stolida proicitate,
N on est Cestius ille, sed Caballus.

LIB. I.

De Portia.

C oniugis audisset fatum cum Portia Brutū,
Et subtracta sibi quæreret arma dolor,
N ondum scitis, ait, mortem non posse negari.
C redideram satis hoc uos docuisse patrem.
D ixit, et ardentes auido bilit ore fauillas.
I nunc, et ferrum turba molesta negat.

In Mancinum.

B is tibi triceni fuimus Mancine vocati,
Et positum est nobis nil here, præter a prum.
N on quæ de tardis feruantur uitibus mæ,
Dulcibus aut certant quæ melimella fauis.
N on pira, quæ lenta pendent religata genesta,
Aut imitata breues punica mala rosas.
R usical lactantes, nec misit fiscina metas,
Nec de picenis uenit olima cadis.
N udus aper, sed et hic minimus, qualisq; necari
A. non armato pumilione potest.
E t nihil inde datum est, tantum spectuimus omnes
P onere a prum nobis, sic et arena solet.
P onatur tibi nullus aper post talia facta,
Sed tu ponaris, cui Caridenus, apro.

A d Stellam.

L asciuos leporum cursus, lufusq; leonum,
Quod maior nobis charta, minorq; gerit.
E t bis idem facimus, nōniūn si Stella uidetur
Hoc tibi, bis leporem tu quoque pone mihi.

De Libro suo.

E dite ne brevibus pereat mihi charta libellis,
Dicatur potius q[uo]d v[er]o dicitur ad Bōulvog.

E P I G .

Ad Aedilum.

C um dicas propero, fac si facis Aedile, langueat
Protinus, et cessat debilitata Venus.

E xpectare iube, uelocius ibo retentus.

Aedile si properas, die mihi ne properem.

De Diaulo medico.

N uper erat medicus, nunc est Vespolio Diaulus,
Quod Vespolio facit, fecerat et medicus.

De littoribus Altini.

A emula Badianis Altini litora uillis,
Et Phaethontei conscia sylua rogi.

Quemque Antenoreo Dryadum pulcherrima Fauno
Nupsit, ad Eugineos sola puella lacus.

E t tu ledæ felix Aquileia Timauo.

Hic ubi septenas Cyllarus hausit aquas.

V os eritis nostræ portus, requiesque senectæ,
Si iuris fuerint oca nostra sui.

Ad Posthumum.

Quod te mane domi toto non uidimus anno,
Vis dicam, quantum Posthume perdiderim.

T ricos puto bis, uicos ter puto nummos.
Ignosces, togulam Posthume pluris emo.

Ad Augustum.

S æpe meos laudare soles Auguste libellos.

Inuidus eae negat, non minus ergo soles.

Quid, quod honorato non sola uoce dedisti,
Non aliis poterat, que dare dona mihi.

E ae iterum nigros contorsit liuidus unguis.

Da Cæsar tanto, tu magis ut doleat.

Ad Cloen.

LIB. I.

Dona si tenero Cloe Lupero
Hispanas, Tyriaspes, coamasq;
Indos, Sardonicus, Scythes, Smaragdos,
Et lotam tepido togam Galefo,
Et centum numeros nouæ monetæ,
Et quicquid petit, usque, et usque donas.
Væ Glabaria, uæ tibi Misella.
Nudam te statuet tuus Lupercus.

Ad Pudentem.

Oblastre Pudens nostris sua turba libellis,
Lectoremq; frequens lassat, et implet opus.
Rara iuuent, primis sic maior gratia ponis.
Hyberne pretium sic meruere rosæ.
Sic spoliatrixem commendat Fastus amicam,
Iamna nec iuuenem semper aperta tenet.
Sæpius in libro memoratur Persius uno,
Quam leuis in tota Marsus amanide.
Tu quoque de nostris releges quæcunque libellis,
Esse puta solum, sic tibi pluris erit.

Ad Piscatorem.

Bianco procul à lacu monenum
Piscator fuge, ne nocens recedas.
Sæcris piscibus hæ natantur undæ,
Qui norunt dominum, manumq; lambunt,
Nullam, qua nihil est in orbe manus.
Quid quod nomen habent, et ad magistri
Vocem quisque sui uenit citatus.
Hoc quondam Libys impius profundo,
Dum prædam calamotremente ducit,
Raptis luminibus repente cæcis

E P I C .

C aptum non potuit uidere pisces.
E t nunc sacrilegos perosus hamos,
B aianos sedet ad lacus rogator.
A t tu dum potes innocens recede
I actis simplicibus cibis in undas,
E t pisces uenerare dedicatos.

A d Hippodamum.

Q uod cupis in nostris, diciq; legiq; libellis,
Et nonnullus honor creditur esse tibi.
N eualeam, si non res est gratissima nobis,
Et uolo te chartis inseruisse meis.
S ed tu nomen habes auersum fonte sororum
I mpositum, mater quod tibi dura dedit.
Q uod neq; Mel pomene, quod nec Polyhymnia possit,
Nec pia cum Phœbo dicere Calliope.
E rgo aliquod gratum nusis tibi nomen adopta.
Non semper belle dicitur Hippodamus.

D e A pe electro inclusa.

E t latet, et lucet 1 haethontide condita gutta,
Vt uideatur apis nectare clausa suo.
D ignum tantorum pretium tulit illa laborum.
C redibile est ipsam sic uoluisse mori.

A d Sosibianum.

P lena laboratis habeas cum scrinia libris,
Emittis quare Sosibiane nihil?
E dent hæredes inquis mea carmina quando?
T empus erat iam te Sosibiane legi.

A d Attalum.

S ordida cum tibi sit, uerum tamen Attale dicit,
Q uisquis te nunc am dicit habere togam.

LIB. I.

De pugna damarum.

Frontibus aduersis molles concurrere damas
Vidimus, et fati sorte iacere pari.

Spectauere canes prædam, stupuitq; superbus
Venator cultro nil superesse suo.

Vnde leues animi tanto caluere furore?
Sic pugnant tauri, sic cœcidere uiri.

Ad Oolum.

Cana est brrba tibi, nigra est coma. tingere barbam
Non potes, hæc causa est. sed potes Ole comam.

Ad Afrum.

Centum Coranus, et ducenta Mancinus,

Trecenta debet Titius, hoc bis Albinus,

Decies Sabellus, alterumq; Seranus.

Ex insulis fundisq; tricies soldum,

Ex pecore redeunt ter ducenta Parmensi.

Totis diebus Afer hoc mihi narras.

Et teneo melius ista, quam meum nomen.

Numeres oportet aliquid, ut pati possim.

Quotidianam refice naueam nummis.

Audire gratis Afer ista non possum.

Ad Gallam.

Galla negat, satiatur amor, nisi gaudia torquent,

Sed nolimimum Galla negare diu.

Ad Charinum.

Argenti genus omne comparastr,

Et solus ueteres Myromis artes,

Solus Praxitelis manus, scopæq;

Solus Phidiaci toreuma cœli,

Solus Mentoreos habes labores.

E P I G .

N ec desunt tibi uera glaniana,
N ec que Callaio linuntur auro,
N ec mensis anaglypta de paternus.
A rgentum tamen inter omne miror,
Quare non habeas C harine purum?

A d Posthumum.

A tria Pisonum stabant cum stemmate toto,
Et docti Seneca ter numeranda domus.
P retulimus tantis solum te Posthume regnis.
P auper eras, & eques, sed mihi consul eras.
T ecum ter denas numeraui Posthume brumas,
Communis nobis lectus & unus erat.
I am donare potes, iam perdere, plenus honorum,
Largus opum. ex pecto, Posthume quid facias.
N il facis, & serum est alium mihi querere regem.
Hoc fortuna placet? Posthumus imposuit.

In male recitantem.

Q uid recitaturus circandas uellera collo?
C onueniunt nostris auribus illa magis.

A d Flacum.

S i quis forte mihi posset prestatore roganti,
Audi, quem puerum Flace locare uelmi.
N iliacis primum puer hic nascatur in oris.
Nequitiam tellus scit dare nulla magis.
S it niue candidior, nanque in mareotide fusc
Pulchrior est, quanto rarior iste color.
L umina syderibus certent, mollesq; flagellent
Colla comæ tortas non amo Flace comas.
F rons breuis, atq; modus breuiter sit naribus uncis.
P estanis rubeant æmula labra rosis.

L I B . I .

S æpe & nolentem cogat, nolitq; uolentem.

Liberior domino sepe sit ille suo.

E t timeat pueros, excludat sepe puellas.

Vir reliquis. unī sit puer ille mihi.

I am scio. nec fallis, nam me quoq; iudice uerum est.

Talis erat, dices, noster A mazonius.

In Coracinum.

N on dixi Coracine te cynædum.

N on sum tam temerarius, nec audax,

N ec mendacia qui loquar libenter.

S i dixi Coracine tecinædum,

I ratam mihi Pontiae lagenam,

I ratum calicem mihi Metelli.

I uro per syrios tibi tumores.

I uro per Berecyntios furores,

Q uod dixi tamen hoc leue, & pusillum est.

Q uod notum est, quod & ipse non negabis.

D ixix te Coracine cunnilingum.

De Vesbio monte.

H ic est pampineis uiridis modo Vesbius umbris.

P resserat hic madidos nobilis uia lacus.

H æc iuga quam Nysæ colles plus Bacchus amauit.

Hoc nuper satyri monte dedere choros.

H æc Veneris sedes Laædaemone gratiior illi.

Hic locus herculeo nomine clarus erat.

C uncti iacent flammis, & tristis mersa fauilla,

Nec superi uellent hoc licuisse sibi.

A d Phœbum.

H æc tibi pro nato plena dat lœtus Accerra

Phœbe Palatinus munera Parthenius.

EPIC.

Vt qui prima nouo signat quinquennia lustro,

Impieat innumeras Burrus olympiadæ.

Fac rata uota patris sic te tua diligit uxor,

Gaudet et certa virginitate soror.

Per petuo sic flore mices, sic denique non sint

Tam longe Bromio, q̄ tibi Phœbe comæ.

De Sabello.

Saturnalia diuitem Sabellum

Fecerunt, merito tumet Sabellus.

Nec quenquam putat esse, prædicatq;

Inter causidicos beatiorēm.

Hos fastus, animosq; dat Sabello

Farris semodius, fabæq; fressæ,

Ethuris, piperisq; tres sélibræ,

Eth lucanica uentre cum falisco,

Eth nigri syra defruti la gœna,

Eth ficus Lybicæ gelata testa,

Cumbibus, cochleisq; caseoq;

Piceno quoque uenit a cliente,

Parcae cistula non capax oliuæ,

Eth crasso figuli polita coeno

Sepennaria synthesis Sagunti,

Hispæ luteum rotæ toreuma,

Eth lato uariata Mappa clavo,

Saturnalia fructuosa.

Annis non habuit decem Sabellus.

De Phæthonite.

Enatus Phæthon tabula tibi pictus in hac est.

Quid tibi uis Dipylon, qui Phæthonta facis?

In Papilum.

LIB. I.

P ræcidi gaudes, præcisus P apile ploras.

Cur quæ uis fieri P apile, facta doles?

P oenitet obsecnæ prurignis, an magis illud

Fles, quod præcidi P apile desieris?

A d Flacum.

N escis, crede mihi, quid sint epigrammata Flaccæ,

Q ui tantum lufus illa, iocosq; putas.

I lle magis ludit, qui scribit prandia sœui

Thereos, aut coenam crude Thycete tuam.

A ut puero liquidas aptantem Dædalon alas,

P ascentem sicalas aut Polyphemonus.

A nostris procul est omnis uescita libellis.

Musa nec insano syrmate nostra tumet.

I lla tamen laudant omnes, mirantur, adorant.

Confiteor, laudant illa, sed ista legunt.

A d Thaidem.

Q uid me Thai senem subinde dicis?

N emo est Thai senex ad irrumandum.

In Cæcilianum.

C um tibi non essent sexmilia Cæciliæ,

I ngenti late uectus es hexaphoro.

P ostquam bis decies tribuit Dea cæst, sinumq;

R uperunt nummi, factus es ecce pedes.

Q uid tibi pro meritis, & tantis laudibus optem?

D ii reddant sellam Cæciliæ tibi.

In Aedilum.

G estari iunctis nisi desinis Aedile capris,

Q ui modo fucus eras, iam caprificus eris.

A d Cosmum.

H unc, quem saepe uides inter penetralia nostræ

E P I G .

P alládos, & templi limina Cosme noui.
C um baculo, peraq; senem, cui cava, putrisq;
Stat coma, & in pectus sordida barba cadit,
C ærea quem nudi tegit uxor abolla grabati,
C ui dat latratos obvia turba cibos .
E sse putas Cynicum deceptus imagine falsa.
Non est hic Cynicus Cosme. quid ergo? canis.

A d Colinum.

O cui tarpeias licuit contingere quercus,
Et meritas prima cingere fronde comas.
S i sapis utaris totis Coline diebus,
Extremumq; tibi semper adesse putas.
L anificas nullitres exorare puellas
Contigit. obseruant quem statuere diem.
D iuitior Crispo, Thrasea constantior ipso,
L autior & nitido sis Meliore licet.
N il dicit penso Lachesis, fusq; sororum
Explicit, & semper de tribus una necat.

A d Lucium.

L uci gloria temporum tuorum
Q ui Gaurum ueterem, Tagumq; nostrum
A rpis cedere non sinis disertis,
A rginas generatus inter urbes.
T hebas carmine cantet, aut Mycenæ,
A ut claram Rhodon, aut libidinosæ
L edæas Lacedæmonis palæstras.
N os Celtis genitos, & ex Iberis
N ostræ nomina duriora terræ
G rato non pudeat referre uerit.
S æno Bilbilin optimam metallo,

L I B . I .

Quæ uincit Chalybas'q; noricosq;,
Et ferro plateam suo sonantem,
Quam fluctu tenui, sed inquieto
Armorum salo temperator ambit,
Tutelamq; chorosq; Ris amorum,
Et coniuicia festa Carduarum,
Et textis Peteron rosis rubentem,
Atque antiqua patrum theatra ripas,
Et certos iaculo leui sphenos,
Turgentisq; lacus, Petusiæq;,
Et parvæ uada pura Touenissæ,
Et sanctum Duratonis ilicetum,
Per quod uel piger ambulat uiator.
Et quod fortibus excolit iuencis
Curuæ Manlius arua Matinesæ.
Hæc tam rustica delicate lector
Rides nomina? rideas licet.
Hæc tam rustica malo, quam Britannos.

In Gargilianum.

Munera quod senibus, uiduisq; ingentia mittis
Vis te munificum Gargiliane uocem?
Sordidius nihil est, nihil est te spurcius uno,
Qui potes insidias dona uocare tuas.
Sic auidis fallax indulget piscibus hamus,
Callida sic stultas decipit esca feras.
Quid sit largri, quid sit donare docebo,
Si nescis, dona Gargiliane mihi.

Ad Faustinum.

Dum nos blanda tenent lascivii stagna Lucrini,
Et que pumiceis fontibus antra calent.

EPIC.

T u colis argui regnum Faustine coloni,
Quo te bis decimus ducit ab urbe lapis.
H orrida, sed feruent Nemeæi pectora monstri,
Nec satis est Baias igne calere suo.
E rgo sacri fontes, et litora sacra ualete,
Nympharum pariter, Nereidumq; domus.
H erculeos colles gelida uos uincite bruma,
Nunc Tyburtinis cedite frigoribus.

In Gallam.

I n tenebris luges amissum Galla maritum.
Num plorare pudet te puto Galla uirum?
De uipera electro inclusa.
F lentibus Heliadum ramis dum uipera serpit
Fluxit in obstantem succina gemma feram,
Q uae dum miratur pingui se rore teneri,
Concreto riguit uincta repente gelu.
N etibi regali placeas Cleopatra sepulchro,
Vipera si tumulo nobiliore iacet.

De Curatio.

A rdea solstatio, pestanaq; rura petintur,
Quiq; Cleoneo sydere feruet ager.
C um Tyburtinas damnet Curatinus auras,
Inter laudatas ad si ygt missus aquas.
N ullo fata loco possis excludere, cum mors
V enerit, in medio tybure Sardinia est.

In Mancinum.

D onasse amicum tibi ducenta Mancine,
N uper superbo Letus ore iactasti.
Q uartus dies est in schola poetarum,
D um fabulamur, milibus decem dixti

Emptas

LIB. I.

E mptas lacernas munus esse Pompillæ,
S ardonycas auro, lineisq; ter cinctum,
D uasq; similes fluctibus maris gemmas
D edisse Bassam, C eliamq; iurasti.
Here de theatro Pollione cantante,
C um subito abires, dum fugis, loquebaris,
H æreditatis tibi trecenta uenisse.
E t mane centum, & post meridiem centum.
Q uid tibi sodales fecimus mali tantum?
M iserere iam crudelis, & file tandem.
A ut, si tacere lingua non potest ista,
A liquando narra, quod Mancine uelimus.

De Lycori.

T ybur in herculeum migravit nigra Lycoris,
O mnia dum fieri candida credit ibi.

De Cærelia.

D um petit à Baulis mater Cærelia Baias,
O cedit insani crimine mersa freti.
G loria quanta perit uobis, hæc monstra Neroni,
Nec quondam iussæ præstiteratis aquæ.

De Hortis Martialis.

T ulli iugera pauca Martialis
H ortis Hesperidum beatiora
L ongo ianiculi iuge recumbunt.
L ati collibus eminent recessus,
E t planus modico tumore uertex
C œlo perfruitur serniore,
E t curvas nebula tegente ualles
S olus luce nitet peculiari.
P uris leniter admouentur astris

EPIG.

Celsæ culmina delicata villa.
Hinc se ptem dominos uidere montes,
Et totam licet estimare R omam,
Albanos quoque, Thusculosq; colles,
Et quodcumque iacet sub urbe frigus,
Fidenas ueteres, breuesq; Rubras,
Et quod uirgineo cruore gaudet,
Anne pomiferum nenus perennæ.
Illic Flaminia, Salariæq;
Gestater patet, esedo tacente,
Ne blando rota sit molesta somno,
Quem nec rumpere nauticum celeuma,
Nec clamor ualeat helciariorum.
Cum sit tam propè Miluius, sacrumq;
Lapsæ per Tyberim uolent carinæ.
Hoc rus, seu potius domus uocanda est.
Commendat dominus tuam putabis,
Tam non inuida, tamq; liberalis,
Tam comi patet hospitalitate.
Credas Alcinoi pios penates,
Aut facti modo diuitiis Molorchi.
Vos nunc omnia parua, qui putatis,
Centeno gelidum ligone Tybur,
Vel præneste domate, pendulamq;
Vni deditæ s etiam colono.
Dum me iudice præferantur istis
Tulli iugera pauca Martialis.
 De Philæni.
Oculo Philenæ semper altero plorat.
Quo fiat istud quæritis modo? luscat est.

L I B . I .

A d Linum.

Aegisti uitam semper Line municipalem,
Qua nihil omnino dulcius esse potest.
I dibus & raris togula est excussa calendis.
D uxit ad æstates Synthesis una decem.
S altus a prum, campus leporem tibi misit inemptum.
Sylva grauis turdos exagitata dedit.
R aptus flumineo uenit de gurgite piscis.
V ina rubens fudit non peregrina catus.
N ec tener argolici missus de gente minister,
Sed stetit inculti rusticat turbas foci.
V illata, uel duri compressa est nuptia coloni,
Incaluit quoties fauia uena meo.
N ec nocuit tectis ignis, nec Sirius agris,
Nec mersa est pelago, nec fluit ullaratis.
S upposita est blando nunquam tibi tessera talo.
Alea, sed parœ sola fuere mices.
D ic ubi sit, decies mater quod auara reliquit?
N usquam est, fecisti rem Line difficultem.

In Prætorem.

P rætorem pauper centum sestertia Gaurus
Orabat cara notus amicitia.
D icebatq; suis haec tantum deesse trecentis,
Ut posset domino plaudere iussus eques.
P rætor ait, scis me Scrobo, Thalioq; daturum,
Atque uinam centum milia sola dare.
A h pudet ingratæ, pudet ab male diuitis arcæ,
Quod non das equiti, uis dare prætor equo?

A d Sextum.

I nnuitas centum quadrantibus, & bene coenas.

EPIC.

Vt cœnem inuitor Sexte, an ut inuideam?

De spectaculo.

Picto, quod iugis delicata collo

Pardus sustinet, improbæq; tigres

Indulgent patientiam flagello,

Mordent aurea, quod lupata cervi,

Quod freno libyci domantur ursi,

Et quantum Calydon tulisse fertur,

Paret purpureis aper capistris,

Turpes effeda, quod trahunt bisontes,

Etmolles dare iussa quod choreas

Nigro bellua nil negat magistro,

Quis spectacula non putet deorum?

Hæc transit tamen, ut minora quisquis

Venatus humiles uidet leonum,

Quos uelox leporum timor fatigat.

Dimitunt, repetunt, amantque captos,

Etscurior est in ore præda,

Laxos cui dare, peruiosq; rictus

Gaudent, et timidos tenere dentes,

Mollem frangere dum pudet rapinam,

S tratis cum modo uenerint iuencis.

Hæc clementia non paratur arte,

sed norunt cui seruant leones.

Ad Ouidium.

In nomentanis Ovidi quod nascitur agris,

Acepit quoties tempora longi merum.

Exuit annosa mores, nomenq; senecta,

Et quicquid uoluit, testa uocatur anus.

Ad Ruffum.

LIB. I.

I nterponis aquam subinde Ruffe,
E t si cogeris à sodale, raram
D iluti bibis unciam falerni.
N unquid pollicita est tibi beatam
N ostem Nævia, sobriasq; mauis
C erte nequitas futuronis?
S uspiras. reticēs. gemis. negruit.
C rebro ergo bibas, licet trientes,
E t durum iugules mero pudorem.
Quid parcis tibi Ruffe? dormiendum est.

A d Lucium Iulium.

S æpe mihi dicis Luci carissime Iuli,
Scribe aliquid magnum. desidiosus homo es.
O cia da nobis, sed qualia fecerat olim
Mœcenas Flacco, v irgilioq; suo.
C ondere uicturas tentem per secula curas,
Et nonen flammis eri puisse meum.
I n steriles campos nolunt iuga ferre iuuenci.
Pingue solum lassat, sed iuuat ipse labor.

A d Gallum.

E st tibi, sitq; precor, multos crescatq; per annos
Pulchra quidem, uerum trans tyberina donus.
A t mea uipsanas spectant coenacula laurus.
Factus in hac ego sum iam regione senex.
M igrandum est, ut mane domi te Galle salutem,
E stanti, uel si longius illa foret.
S ed tibi non multum est, unum si præsto togatum.
Multum est, hunc unum si mihi Galle nego.
I pse salutabo decima, uel serius hora,
Mane tibi pro me dicat auere liber.

EPIGO.

De Catella Publi.

Issa est passere nequior Catulli.
Illa est purior osculo columbae.
Illa est blandior omnibus puellis.
Illa est carior indicis lapillis.
Illa est deliciæ catella Publi.
Hanc tu si queritur, loqui putabis.
Sunt enim tristitiamque, gaudiumque.
Collo nexa cubat, capitque somnos,
Vt suspiria nulla sentiantur.
Est desiderio coacta uentris,
Gutta pallia non fessellit ullæ,
Sed blando pede suscitat, toroque
Daponi monet, et rogat lauari.
Castæ tantus inest pudor Catellæ,
Ignorat uenerem, nec inuenimus
Dignum tam tenera uirum puella.
Hanc ne lux rapiat suprema totam,
Pictam Publius exprimit tabella,
In qua tam similem uidebis Issam,
Vt sit tam similis sibi, nec ipsa.
Issam denique pone cum tabella,
Aut utramque putabis esse ueram,
Aut utramque putabis esse pictam.

Ad Veloem.

Scribere me quereris velox epigramma longa.
Ipse nihil scribis, tu breuiora facis.

Ad Regulum.

Cum tibi sit sophiae pars fama, et cura deorum,
Ingenio pietas, nec minor ipsa tuo.

L I B . I .

I gnorat meritis dare munera, qui tibi librum,
Et qui miratur Regule tura dari.

In Priscum.

C um te non nossem, dominum, regemq; uocabam.
C um bene te noui, iam mihi Priscus eris.

A d Lectorem.

Q uæcunque lusi iuuenis, & puer quondam,
A pinasq; nostras, quas nec ipse iam noui.
M ale collocare si bonas uoles horas,
E t inuides olio tuo lector,
A Valeriano Pollio petes quinto,
P er quem perire non licet meis nuggis.

A d Faustinum.

H os tibi uicinos, Faustine Telephorus hortos
Fœnus, & breuerus, uadag; prata tenet.
C ondidit hic natæ cineres, nomenq; sacrauit,
Q uod legis Antullæ, dignior ipse legi.
E t stygias æquum fuerat patrem iſſe sub umbras.
S ed quia non licuit, uiuit, ut ossa colat.

In Procellum.

Q uædam me cupit inuide Procellæ
T oto candidior puella cygno.
A rgento-niue-lilio-ligastro.
S ed quandam uolo nocte nigriorem?
F ornicæ. pice. graculo. cicada.
I am suspendia sœna cogitabas.
S inouí bene te Procellæ, uiues.

D e Antulla.

H oc nemus æterno cinerum sacrauit honore,
Fœnus, & culti iugera pauca soli.

E P I G .

Hoc tegitur cito rapta suis Antulla sepulchro.

Hoc erit Antulla missus uterque parens.

Sic cupit hunc aliquis, moneo, ne speret agellum.

Perpetuo dominis seruiat iste suis.

In Lupercum.

O curris quoties Luperce nobis,

V is mittam puerum subinde dicas,

C uitradas epigrammaton libellum,

L ectum quem tibi protinus remittam.

N on est, quod puerum Luperce uexes.

L ongum est, si uelit ad pirum uenire,

E t scalis habitu tribus, sed altis.

Q uod queris, propius petas licet.

A rgi nempe soles subire letum.

C ontra Cæsar is est forum taberna,

S criptis postibus hinc, et inde totis,

O mnes ut cito perlegis poetas.

I lluc me pete, ne roges Atrectum,

H oc nomen dominus gerit tabernæ.

D e primo dabit, alteroue nido

R asum pumice, purpurāq; cultum

D enariis tibi quinque Martialem.

T anti non es aisi? sapis Luperce.

Ad Cæcilianum.

C ui legisse satis non est epigrammaton centum,

N il illi fatis est Cæciane mali.

LIB. II.

M.V.MARTIALIS EPIGRAMMATON
LIBER SECUNDVS.

VID NOBIS INQVIS CVM
 epistola? parum ne tibi præstamus
 q si legimus epigramma? quid hic
 porro dicturus es, quod non pos-
 sis uersibus dicere? video quare
 tragœdi epistolam acipient, qui-
 bus pro se loqui non licet. epigramma curione non
 egent, & contenta sunt sua, id est mala lingua. In qua-
 cunque pagina uisum est, epistolam faciunt. Noli er-
 go (si tibi uidetur) rem facere ridiculam, & togam sal-
 tanti inducere personæ. Denique uideas, an te dele-
 et contra retiarium ferula. Ego inter illos sedeo, qui
 protinus reclamant. Puto me hercule Deciane uerum
 dicas. Quid, si scias, cum qua, & q longa epistola ne-
 gocium fueris habiturus? Itaq; quod exigis, fiat. De-
 bebunt tibi, si qui in hunc librum inciderint, quod ad
 primam paginam non lassi peruenient.

A.d Librum suum.

T ercentena quidem poteras epigramma ferre,
 Sed quis te ferret, perlegeretq; liber?
 A et nunc succincti quæ sunt, bona disce, libelli.
 Hoc primum est, breuior quod mihi charta perit.
 D einde quod hæc una peragat librarius hora,
 Nec tantum nugas seruiet ille meis.
 T ertia res hæc est, quod si cui forte legeris,
 Sis licet usque malus, non odiosus eris.
 T e coniuncta legit misto quincunx, sed ante

E P I G .

I n c i p i a t p o s i t u s q u a m t e p u i s s e c a l i x .
E s s e t i b i t a n t a c l u t u s b r e u i t a t e u i d e r i s .
H e i m i h i , q u a m n u l t i s s i c q u o q u e l o n g i s e r i s .

A d C a s a r e m D o m i t i a n u m .

C rea dedit magnum , maius dedit a fric a nomen ,
S c i p i o q u o d v i c t o r , q u o d q u o d Metellus habet .
N obilius domito tribuit Germania R heno .
E t p u e r h o c d i g n u s n o m i n e C a s a r e r a s .
F rater id u m e o s m e r u i t c u m p a t r e t r i u m p h o s .
Q u a e d a t u r e x D a c i s l a u r e a t o t a t u a e s t .

A d S e x t u m .

S exte n i h i l d e b e s , n i l d e b e s S e x t e , f a t e m u r .
D e b e t e n i m s i q u i s , s o l u e r e S e x t e p o t e s t .

I n A m i a n u m .

O qu a m b l a n d u s e s A m i a n e m a t r i .
Q u a m b l a n d a e s t t i b i m a t e r A m i a n e .
F ratrem te uocat , & soror uocatur .
C ur uos n o m i n a n e q u i o r a t a n g u n t ,
Q u a r e n o n i u u a t h o c , q u o d e s t i s , e s s e ?
L usum creditis h o c , i o c u m ' q ; . n o n e s t
M ater qua e cupit e s s e s e s o r o r e m ,
N ec m a t r e m i u u a t e s s e , n e c s o r o r e m .

A d D e c i a n u m .

N e u a l e a m , s i n o n t o t i s D e c i a n e d i e b u s ,
E t t e c u m t o t i s n o c t i b u s e s s e u e l i m .
S ed d u o s u n t , q u a e n o s d i s t i n g u n t , m i l i a p a s s u m .
Q u a t u o r h a e c f i n t , c u m r e d i t u r u s e a m .
S a e p e d o m i n o n e s , c u m s i s q u o q u e s a e p e , n e g a r i s ,
V el t a n t u m c a u s i s , u e l t i b i s a e p e u a c i s .
T e t a m e n u t u i d e a m , d u o m i l i a n o n p i g e t i r e .

LIB. II.

Vt te non uideam, quattuorire piget.

Ad Seuerum.

I nunc, edere me iube libellos,

L ectis uix tibi paginis duabus

S peetas è oceano inq' v seuere,

E t longas trahis oscitationes.

H æc sunt, quæ relegente me solebas

R apta scribere, sed uitellianis.

H æc sunt singula, quæ simu ferebas

P er conuinia cuncta, per theatra.

H æc sunt, aut meliora, si qua nescis,

Q uid prodest mihi tam macer libellus,

N ullo crassior ut sit umbilico,

S i totus tibi triduo legatur?

N unquam delitiæ supiniores.

L assus tam cito deficis uiator,

E t cum currere debeas Bouillas,

I ter iungere queris ad catœnas.

I nunc, edere me iube libellos.

In Attalum.

D eclamas belle, causas agis Attale belle.

H istorias bellas, carmina bella facis.

C omponis belle mimos, epigrammatæ belle.

B ellus grammaticus, bellus es astrologus.

E t belle cantas, et saltas Attale belle.

B ellus es arte lyre, bellus es arte pilæ.

N il bene cum facias, facis attamen omnia belle.

V is dicam quid sis? magnus es ardelio.

Ad Lectorem.

S i qua uidebuntur chartis tibi lector in istis,

EPIG.

sive obscura nimis, sive Latina parum,
Non meus est error, nocuit librarius illis,
Dum properat uerius annumerare tibi.
Quod si non illum, sed me peccasse putabis,
Tunc ego te credam cordis habere nihil.
Ista tamen mala sunt, quasi nos manifesta negemus.
Hæc mala sunt, sed tu non meliora facis.

De Nævia.

Scripsi, rescripsit nūl Nævia. non dabit ergo?
Sed puto, quod scripsi, legerit. ergo dabit.

In Posthumum.

Basia dimidio, quod das mihi Posthume Labro,
Lando, licet demas hinc quoque dimidium.
Vis dare maius adhuc, et inenarrabile munus,
Hoc tibi habet totum Posthume dimidium.

In Selium.

Quod fronte Selium nubila uides Ruffe.
Quod ambulator porticum terit serus.
Lugubre quiddam quod tacet piger uultus.
Quod penè terram tangit indecens nasus.
Est dextra pectus pulsat, et comam uellut.
Non ille amici fata luget, aut fratri.
Vis terquenatus uiuit, et preor uirat.
Salua est et uxor, sarcinæq; seruiq;
Nihil colonus, uillicusq; decoxit.
Mæroris igitur causa quæ est? domi cœnat.

In Posthumum.

Esse quid hoc dicam, quod olent tua basia myrrha,
Quodq; tibi est semper non alienus odor?
Hoc mihi suspectum est, quod oles bene Posthume semper

LIB. II.

Posthume non bene olet, qui bene semper olet.

A d Sextum.

E t index petit, et petit patronus.

S oluas censeo Sexte creditorri.

In Selium.

N il intentatum Selius, nil linquit inausum,
Cœnandum quoties iam uidet esse domi.

C urrit ad Europen, et te Pauline, tuosq;
Laudat Achilleos, sed sine fine pedes.

S i nihil Europe fecit, tum se pta petuntur,
Si quid Phillyrides prestat, et Aesonides.

H inc quoq; deceptus Memphisca tempa frequentat,
Affidet et cathedralis moesta iuuenca tuis.

I nde petit centum pendentia tecta columnis,
Illinc Pompei dona, nemusq; duplex.

N ec Fortunati spernit, nec balnea Fausti,
Nec Grylli tenebras, Acoliamq; Lupi.

N am thermis iterum cunctis, iterumq; Iauatur,
Omnia cum fecit, sed renuente Deo.

L otus ad Europest tepidæ buxetare currit,
Si quis ibi serum carpatur amicus iter.

P er te, perq; tuam uestor laetiue puellam
Ad coenam Selium tu, rogo, taure uoca.

In Hermum.

Q uod nulli calicem tuum propinas,
H umane facias Herme, non superbe.

In Zoilum.

Z oilus ægrotat, faciunt hanc stragula febrem.
Si fuerit sanus, cocina quid facient?

Quid torus a Nilo, quid sindone tintitus oleti,

E P I G.

Ostendit stultas quid nisi morbus opes?
Quid tibi cum medicis? dimitte Machaonas omnes.
Vis fieri sanus? stragula sume mea.

A d Amianum.

T onstrix Suburræ faucibus sedet primis,
C ruenta pendent qua flagella tortorum,
A rgiq; letum multus obsidet sutor.
S ed ista tonstrix Amiane non tondet.
N on tondet inquam. quid ergo facit? radit.

In Maximum.

C apto tuam, pudet heu, sed capto Maxime coenam.
Tu captas alias, iam sumus ergo pares.
M ane salutatum uenio, tu diceris esse
Ante salutatum, iam sumus ergo pares.
S um comes, ipse tuus, tu nidiq; ante ambulo regis.
Tu comes alterius, iam sumus ergo pares.
E sse sat est seruum, iam nolo uicarius esse.
Qui rex est, regem Maxime non habeat.

In Zoilum.

F elicem fieri credis me Zoile coena,
Felicem coena zoile deinde tua?
D ebet aricino coniuia recumbere clinio,
Quem tua felicem zoile coena facit.

De Paulo.

C armina Paulus emit, recitat sua carmina Paulus.
Nam quod emas, possis dicere iure tuum.

In Posthumum.

B asia das aliis, aliis das Posthume dextram.
Dicis, utrum maius elige? malo manum.

De Eodem.

Quid mihi uobiscum est o **v**haebe, nouemq; sorores?
Eae noceat uati musa iocosa suo.

Dimidio nobis dare **P**osthumus ante solebat
B asia. nunc labro cœpit utroque dare.

De Eodem.

Non dicam, licet usq; me rogetis,

Quis sit posthumus in meo libello.

Non dicam, quid enim mihi necesse est,

Has offendere basiationes,

Quae se tam bene vindicare po nt.

In Candidum.

Si det iniqua tibi tristem fortuna reatum,
squallidus hærebo, pallidiorq; reo.

Si iubeat patria damnatum excedere terra,
Per freta, per scopulos exulis ibo comes.

Dat tibi diuitias. ec quid sunt ista duorum?

Das partem, multum est. Candide das aliquid?

Mecum ergo miser es. quod si Deus ore serenò

Annuerit, felix Candide solus eris.

Ad Gallam.

Das nunquam, semper promittis Galla roganti,

Si semper fallis, iam rogo Galla negr.

Ad Bithynicum.

Quod querulum spirat, quod acerbum Nævia fuisse,
Inq; suos mittit spuma subinde sinus,

Ilam te rem factam Bithynice credis habere?

Erras. blanditur Nævia, non moritur.

De Selio.

Laudantem Seltum cœnæ cum retia tendit,

Acipe siue legas, siue patronus agas.

EPIG.

E ffæte . grauiter . cito . ne quiter . euge . beate
Hoc uolui , facta est iam tibi cœna . tace .
In Sextillum .

R idet o multum , quite sextille cynædum
Dixerit , et digitum porrigto medium .
S ed nec pædico es , nec tu Sextille fututor ,
Calda uerustinae , nec tibi buca placet .
E xistis nihil es fateor Sextille , quid ergo es ?
Nescio , sed tu scis res superesse duas .

A d Ruffum .

R usse uides illum sub sellia prima tenentem ,
Cuius et hinc lucet sardonyxata manus .
Q uæq; Tyron toties epotiuere lacerne ,
Et togæ non tactas uincere iussa niues .
C uius olet toto pinguis coma Marcelliano ,
Et splendent uulso brachia trita pilo .
N on extrema sedet lunata ligula planta .
Cocina non læsum pingit aluta pedem ,
E t numero sa linunt stellantem splenia frontem .
I gnoras quid sit ? splenia tolle , leges .

In Caium .

M utua uiginti sextertia forte rogabam ,
Quæuel donanti non graue nimis erat .
Quippe rogabatur , fidusq; , uetusq; ; sodalis ,
Et cuius laxas arcet flagellat opes .
I s mihi , diues eris , si causas egeris , inquit .
Q uod peto da Cai , non peto consilium .

A d Marianum .

S æpe ego Christianam futui , det q; bene , quaeris ,
Supra quod fieri nil Mariane potest .

Lis

LIB. II.

In Ponticum.

Lis mihi cum Balbo est. tu Balbum offendere non uis
Pontice. cum Licino, hic quoque magnus homo est.

Vexat sepe meum Patrobas confinis agellum.
Contra libertum Cæsar is ire times.

Abneget, et retinet nostrum Laronia seruum.

Respondes, orba est diues, anus, uidua.

Non bene (crede mihi) seruo seruitur amico.

Sit liber, dominus qui uolet esse meus.

In Philænum.

Cur non Basio te Philæni, calua es.

Cur non basio te Philæni, ruffa es.

Cur non basio te Philæni, lusca es.

Te qui basiat o' Philæni, fellat.

In Gallam.

Cum placeat Phileros tota tibi dote redemptus,

tres pateris natus Galla perire fame.

Praestatur cano tanta indulgentia cunno,

quem nec casta potest iam decuisse venus.

Perpetuam Diu te faciant Philerotis amicam

O mater, qua nec Pontia deterior.

et Ad Phœbūm.

Cum sint pura tibi, simulent quæ cornua Lunæ,

In rhynthio oteras Phœbe lauare pedes.

In Pannicum.

Pectere te nolim, sed nec turbare capillos.

Splendida sit nolo, sordida nolo cutis.

Nec tibi mitraram, nec sit tibi barba reorum

Nolo uirum nimium Pannice, nolo parum.

Nunc tibi crura pilis, et sunt tibi pectora setis

E P I G .

Horrida, sed mens est pannice uulsa tibi.

In Cæcilianum.

Quicquid ponitur hinc, & inde uerris

M ammas suminis, imbricemq; porci,

C ommunemq; duobus attaginam,

M ullum dimidium, lupumq; totum,

M urenæq; latus, foemurq; pulli,

S tillantemq; alia sua palumbum.

H æc cum condita sunt, madente mappa,

T raduntur puero domum ferenda.

N os ac umbimus ociofa turba.

V llus si pudor est, reponere cœnam,

C ras te Cæciane non uocui.

In Linum.

Quid mihi reddit ager, quæris Line nomentanus

Hoc mihi reddit ager, te Line non video.

D e Muneribus mœchæ.

C occina famosæ donas, & ianthina mœchæ.

V is dare, quæ meruit munera? mitte togam.

In Tongilium.

V ri Tongilius male dicitur hemitritæo.

Noui hominis mores, esurit, atque sitit.

S ubdola tenduntur crassis modo retia turdis,

H anus & in nullum mittitur, atque lupum.

C ecuba sicutur, quæq; annus coxit O pimi,

Condantur parco fusi falerna uitro.

O mnes Tongilium media iussere lauari.

O stulti, febrem creditis esse? gula est.

In Maximinam.

R ide, si sapiis, o puella, ride,

L I B . II .

P elignus puto dixerat poëta,
S ed non dixerat omnibus puellis.
Q uamuis dixerit omnibus puellis,
N on dixit tibi tu puella non es.
E t tres sunt tibi Maxima dentes,
S ed plane picei^q; buxei^q.
Q uare si speculo, mihi^q; credis,
D ebēs non aliter timere risum,
Q uam uentum Spanius, manum^q; Priscus.
Q uam cretata timet Fabulla nimbum.
C erussata timet Sabella solem.
V ultus indue tu magis se ueros,
Q uam coniunx Priami, nurus^q; maior.
M imos ridiculi Philistionis,
E t coniuia nequiora uita,
E t quicquid lepida procacitate
L axat perspicuo labella risu.
T e mœsta decet assidere matri
L ugenti^q; uirum, piuim^q; fratrem,
E t tantum tragicis uacare musis.
A t tu iudicium sequuta nostrum
P lora(si sapis)o' puella, plora.

In Zoilum.

Z oile quid solium subluto podice perdis?
Spurcius ut fiat, Zoile merge caput.

In C andidum.

C adide no ivæ Φιλων hæc fuit tua C adide πολύτε,
Q uæ tu magniloquus nocte, dieq; sonas.
T e la c dæmonio uelat toga lota C aleſo,
V el quam se posito de grege P arma dedit.

EPIC.

A t mea, quæ passa est furiosi cornuta tauri,
Noluerit dici quam pila prima suam.
M isit agenoreas Cadmi tibi terra lacernas.
Non uendes nummis cocina nostra tribus.
T u libyos Indis suspendis dentibus orbes.
Fulcitur testa fagina mensa mihi.
I mmodici tibi flava tegunt chrysenda tæ muli.
Concolor in nostra Cammare lance rubes.
G rex tuus iliaco poterat certare cinædo.
At mihi succurrit pro G anymedemanus.
E x opibus tantis, ueteri fidoq; sodali
Das nihil, et dicas Candide roivæ οἰλων-

In Sextum.

E mi seu puerum, togamue pexam,
S eu tres, uel puto, quattuor' ue libras.
S extus protinus ille foenerator,
Quem nostis ueterem meum sodalem.
N e quid forte petam, timet, cauitq;
E t secum sic, ut audiam susurrat,
S eptem milia debeo Secundo,
P hoebo quattuor, undecim Phileto.
E t quadrans mihi nullus est in arca.
O grande ingenium mei sodalis.
D urum est sexte negare, cum rogeris.
Q uanto durius, antequam rogeris.

Ad Glyptum.

Quæ tibi non stabat, præcisa est mentula Glypte,
Demens cum ferro quid tibi gallus eras.

In Neuolum.

F lorida per uarios ut pingitur hybla colores,

LIB. II.

Cum breue Sicaniae uer populantur apes,
Si tua suppositis perlacent præla lacernis,
Sic micat innumeris arcula synthesibus.
Atque unam uestre tribum tua uellera possunt,
Appula non uno quæ grege terra tulit.
Tu spectas hyemem suænti lento amici.
Pro scelus, & lateris frigora tutatimes.
Quantum erat infelix pannis fraudare duobus?
Non metuas mortem Næuole, sed tineas.

In Gallum.

S ubdola famosæ(moneo)fuge retia mochæ
Leuior o conchis Galle cytheriacis.
C onfidis natibus? non est pædico maritus,
Quæ faciat duo sunt, irrumat, aut futuit.

Ad Ruffum.

C oponem, laniumq; balneumq;
T onforem, tabulamq; calculosq;
E t paucos, sed ut eligam, libellos,
V num non nimium rudem sodalem,
E t grandem puerum, diuq; leuem,
E t caram pueru meo puellam,
H æc præsta mihi Ruffe, uel Bitontis,
E t thermas tibi habe neronianas.

De Thelesina.

V xorem nolo Thelesinam ducere. quare?
Mœcha est. sed pueris dat Thelesina. uolo.

In Lesbiam.

Q uod fellas, & aquam potas, nil Lesbia peccas.
Qua tibi parte opus est Lesbia, sumis aquam.

E P I G .

In Hylum.

V nus s̄epe tibi tota denarius arcā
Cum sit, et hic culo tritior Hyle tuo.
N on tamen hunc pistor, non auferet hunc tibi copē,
Sed si quis nimio penne superbus erit.

I nfelix uenter spectat conuinia culi.
Et semper miser hic esurit, ille uorat.

De Spatale.

N ouit loturos Dasius numerare, poposic
Mammosam Spatalen pro tribus, illa dedit.

In Maximum.

V is fieri liber? mentiris Maxime. non uis.
Sed fieri si uis, hac ratione potes.
L iber eris, cœnare foris si Maxime nolis,
V eintana tuam si domat una sitim.
S i ridere potes miseri chrysendeta Cinnæ.
Contentus nostra si potes esse roga.
S i plebeia V enus genuino tibi uincitur aſſe.
Si tua non rectus teſta ſubire potes.
H æc tibi si uis eſt, ſi mentis tanta potefas,
Liberior partho uiuere Rege potes.

In Linum.

Q uid de te Line ſuſpicetur uxor,
E t qua parte uelit pudiciorem,
C ertis indicis ſatis probauit.
C uſto dem tibi quæ dedit ſpadonem.
N il naſutius hac, mali gnius'q; eſt.

A d Sextum.

V is te Sexte coli. uolebam amare.
P arendum eſt tibi, quod iubes, coleris,

L I B . I I .

S ed si te colo Sexte, non amabo.

D e V xore Galli.

G entibus in libycis uxor tua G alle male audit.

I mmodicæ fœdo criminè anaritiae.

S ed mera narrantur mendacia, non solet illa.

A ci pere omnino. quid solet ergo dare.

In Fictum diuitem.

H ic, quem uidetis gressibus nagi lentum,

A methyshnatus media qui secat septa,

Q uem non lacernis Publius meus uincit,

N on ipse C odrus alpha penulatorum.

Q uem grex togatus sequitur, & capillatus,

R ecensq; sella, linteisq; lorisq;.

O ppigneravit ad modo C laudi mensam,

V ix octo nummis anulum, unde cœnaret.

In Zoilum.

P exatus pulchre rides mea Zoile trita.

Sunt hæc trita quidem Zoile, sed mea sunt.

D e Cœnatione Micæ.

M iat uocor. quid sim cœnus? cœnatio parua.

E t me cœfareum prospicis eac tholum.

F range tuos. pete uina. rosas cape. tingere nardo.

I pse iubet mortis te meminisse Deus.

In Hylum.

V xorem armatisfutuis puer Hyle tribuni,

S upplicium tantum dum puerile times.

V è tibi, dum ludis, castrabere. iam mihi dices,

N on licet hoc. quid tu quod facis, Hyle licet?

In Maledicum.

C um tibi uernarent dubia lanuginemalæ,

E P I G .

Lambebat medios im proba lingua viros.
Postquam triste caput fastidia uespillonum,
Et miseri meruit tedia carnificis,
Vteris ore aliter, nimirumq; ærugine cæptus
Adlatras nomen, quod tibi cunque datum est.
Hæreat inquinibus potius tam noxia lingua.
Nam cum fellaret, purior illa fuit.

In Labiemum.

Quod pectus, quod crura tibi, quod brachia uelis,
Quod cincta est breibus mentula tonsa pilis,
Hoc præstas Labiene tuæ (quis nescit) amicæ,
Cui præstas culum, quem Labiene pilas?

In Melichum.

Sola tibi fuerant festertia Meliche centum,
Quæ tulit è sacra Leda redempta uia.
Meliche luxuria est, si tanti diues amares.
Non amo iam dices, hæc magne luxuria est.

In Taurum.

Dum modo causidicum, dum te modo rhetora fingis,
Et non decernis Taure, quid esse uelis,
Peleos, & Priami transit, uel Nestoris ætas,
Et fuerat serum iam tibi desinere.
Incipe, tres uno perierunt rhetores anno,
Si quid habes animi, si quid in arte uales.
Si schola damnatur, foræ litibus omnia feruent.
Ipse potest fieri Marsia causidicus.
Eia age, rumpe moras, quo te spectabimus usque?
Dum quid sis, dubitas, iam potes esse nihil.

In Saleranum.

Cur tristorem cernimus Saleranum.

LIB. II.

A n causa leuis est? extuli inquis uxorem.

O grande fati crimen, o grauem casum.

I lla illa diues mortua est secundilla,

C entena decies, quæ tibi dedit dotis?

N ollem acidisset hoc tibi salerane.

In Lalagen.

V nus de toto peccauerat orbe comarum

A mulus incerta non bene fixus acu.

H oc facinus Lalage, speculo quod uiderat, ulta est.

E t cecidit sectis icta & lecusa comis.

D esine iam Lalage tristeis ornare capillos,

T angit & insanum nulla puella caput.

H oc salamandra notet, uel saeva nouacula nudet,

V t digna speculo fiat imago tuo.

In Posthumum.

O curris quoquinque loco mihi Posthume, clamas

P rotinus, & prima est haec tua uox, quid agis?

H oc, si me decies una conueneris hora,

D icis, habes puto tu Posthume, nil quod agis.

Ad Oolum.

Q uod te nomine iam tuo saluto,

Q uem regem, & dominum prius uocabam.

N e me dixeris esse contumacem.

T otis pilea sarcinis redem.

R eges, & dominos habere debet,

Q ui se non habet, atque concupiscit,

Q uod reges, dominiq; concupiscunt.

S eruum si potes O le non habere,

E t regem potes O le non habere.

EPIG.

In Classicum.

I n uitum cœnare foris te Classice dicis.
Si non mentiris, Classice dispeream.
I pse quoque ad cœnam gaudebat A pitius ire.
C um cœnaret erat tristior ille domi.
S i tamen inuitus uadis, cur Classice uadis?
Cogor, aissuerum est cogitur & Selius.
E n rogat ad cœnam melior te Classice rectam.
Grandia uerba ubi sunt? si uir es, eae nega.

In Cotilum.

N on uis in solio prius lauari
Q uenquam Cotile. causa quæ nisi hæc est,
V ndis ne fouearis irrumatis r
T e primus licet ablvas, necesse est,
A nte hic mentula, q̄ caput lauetur.

Ad Cæcilianum.

C andidius nihil est te Cæciliæ notaui,
Si quando ex nostris disticha pauca legis.
P rotinus aut Marxi recitas, aut scripta Catulli.
H æc mihi das, tanquam deteriora legas.
V t collata magis placeant mea. credimus illud.
Malo tamen recites Cæciliæ tua.

In Posthumum.

H esterna factum narratur Posthume cœna,
Q uod nolle, quis enim talia facta probet?
O stibi præcisum, quanto non ipse Latinus
Vilia Panniculi percutit ora sono,
Q uodq; magis mirum est, authorem criminis huius
Cæciliū tota rumor in urbe sonat.
E sse negat factum. uis hoc me credere, credo.

LIB. II.

Quid, quod habet testes Posthume Cæcilius?

In Lyrim.

Quid faciat nult scire Lyris, quod sobria fellat.

In Sanfellum.

Cinctum togatis post, & ante Sanfellum,

Quanta reduci Regulus solet turba,

A d alta tonsum templa cum reum misit,

M aterne cernis, inuidere nolito.

Comitatus iste sit precor tuus nunquam.

H os illi amicos, & greges togitorum

F usciculenus præstat, & Fauentinus.

De Leone.

V erbera securi solitus leo ferre magistri,

Insertamq; pati blandus in ora manum.

D edidicit pacem subito feritate reuersa,

Quanta nec in libycis debuit esse iugis.

N am duo de tenera puerilia corpora turba,

Sanguineam rastris, quæ renouabat humum.

S æmis & infelix furiali dente peremit.

Martia non uidit maius arena nefas.

E xclamare libet, crudelis perfide prædo,

A nostra pueris parcere disce lupa.

De Mario.

A rgenti libras Marius tibi quinque reliquit.

Cui nihil ipse dabas, is tibi uerba dedit.

In Cosconium.

C osconi, qui longæ putas epi grammata nostra,

Vtilis uigendis axibus esse potes.

H ac tu credideris longum ratione colossum,

Et puerum Brutus dixeris esse breuem.

EPIG.

Discet, quod ignoras, Marci, doctiq; Pedonis,
Sæpe duplex unum pagina tractat opus.
Non sunt longe, quibus, nihil est, quod demere possis.
Sed tu Cosconi disticha longi facis.

Ad Cæcilianum.

Aest tu serues ubi professe tempore, quæriss?
In thermis serua Cæciliane tuis.
In Nasicam.

In noctis tunc me, cum scis Nasica uocatum.
Excusatum habeas me rogo, cœno domi.

De Fannio.

Hostem cum fugeret, se Fannius ipse peremit.
Hic rogo, non furor est, ne moriare, mori?

In Zoilum.

Laxior hexaphoris tua sit lectica licebit,
Cum tamen hæc tua sit Zoile sandapila.

Ad Ponticum.

Abscissa seruum fugias quid Pontice lingua?
Nescis tu populum, quod tacet ille, loqui.

In Sænum maritum.

Fædastru miserum marite mœchum.
Et se, qui fuerant prius, requirunt
Truncinariibus, auribusq; nultus,
Credis te satis esse vindicatum?
Erras, iste potest et irrumare.

In Sertorium.

Mollis erat, facilisq; viris Pæantius heros,
Vulnera sic Paridis dicitur ulta venus.
Cur lingat cunnum siculus Sertorius hoc est,
Ex hoc oaius Ruffe uidetur Eryx.

LIB. II.

De Præpostoris donis.

Vimine clausa leui niueæ custodia ecclæ,

Hoc tibi Saturni tempore munus erit.

Dona quod æstatis misi tibi mense decembri,

Si quæris, rasam tu mihi mitte togamē.

A d C l a s s i c u m .

Q u o d n e c c a r m i n e g l o r i o r s u p i n o ,

N e c r e t r o l e g o S o t a d e n c i n æ d u m ,

N u s q u a m g r æ c u l a q u o d r e c a n t a t E c h o ,

N e c d i c t a t m i h i l u c u l e n t u s A t t i s

M o l l e m d e b i l i t a t e C h o l i a m b o n .

N o n f u m C l a s s i c e t u m m a l u s p o e t a .

Q u i d s i p e r g r a c i l e s u i a s p e t a u r i

I n u i t u m i u b e a s s u b i r e l a d a m ?

T u r p e e s t d i f f i c i l e s h a b e r e n u g a s ,

E t s t u l t u s l a b o r e s t i n e p t i a r u m .

S c r i b a t c a r m i n a c i r c u l i s P a l a e m o n .

M e r a r i s i u u a t a u r i b u s p l a c e r e .

In Phœbum.

D i c i s a m o r e t u i b e l l a s a r d e r e p u e l l a s ,

Q u i f a c i e m s u b a q u a P hœb e n a t a n t i s h a b e s .

In Mamerum.

N i l r e c i t a s , & u i s M a m e r e p o e t a u i d e r i .

Q u i c q u i d u i s e s t o , d u m m o d o n i l r e c i t e s .

In Gaurum.

Q u o d n i m i o g a u d e s n o c t e m p r o d u c e r e u i n o ,

I g n o s c o , u i t i u m G a u r e C a t o n i s h a b e s .

C a r m i n a q u o d s c r i b i s , m u s i s & A p o l l i n e n u l l o ,

L a u d a r i d e b e s , h o c C i c e r o n i s h a b e s ,

Q u o d u o m s , A n t o n i . q u o d l u x u r i a r i s , A p i a ,

E P I G .

Q uod fellas, uitium dic mihi cuius habes?

A d Q uintilianum.

Q uintiliane uagæ moderator summe iumentæ,

Gloria Romane Q uintiliane togæ,

V iuere quod proprio pauper, nec inutile annis,

D aueriam, properat uiuere nemo satis.

D ifferat hoc, patios optat qui uincere census,

A triaq; immodiis arctat imaginibus.

M e focus, & nigros non indignantia sumos

Tecta innant, & fons uiuus, & herbarudis.

S it mihi uerna satur, sit non doctissima coniunx.

Sit nox cum somno, sit sine lite dies.

A d C æsarem Domitianum.

R erum certa salus, terrarum gloria C æsar,

Sospite quo magnos credimus esse Deos.

S i festinatis toties tibi lecta libellis

D etinuere oculos carmina nostra tuos.

Q uod fortuna uelat fieri, permitte uideri,

N atorum genitor credar ut esse trium.

H æc, si displicui, fuerint solatia nobis,

Hæc fuerint nobis præmia, si placui.

A d V xorem.

N atorum mihi ius trium roganti

M usarum pretium dedit mecarum

S olus, qui poterat, ualebis uxor.

N on debet domini perire manus.

A d Regulum.

P rimus ubi est inquis, cum sit liber iste secundus?

Q uid faciam, si plus ille pudoris habet?

T utamen hunc fieri si manus Regule primum,

V num de titulo tollere iota potes.

L I B . I I I .
M . V . M A R T I A L I S L I B E R T E R T I V S .

Ad Lectorem de Libro Gallicano .

O C T I B I Q V I C Q V I D I D E S T , l o n
g i n q u i s m i t t i t a b o r i s
h . G a l l i a R o m a n æ n o m i n e d i c t a t o g æ .
H u n c l e g i s , & laudas librum fortasse
p r i o r e m .

I l l a , u e l h æ c m e a s u n t , q u æ m e l i o r a p u t a s .
P l u s s a n è p l a c e a t , d o m i n a q u i n a t u s i n u r b e e s t .
D e b e t e n i m G a l l u m u i n c e r e , u e r n a l i b e r ?

A d L i b r u m f u i m .

C ui u i s f i e r i l i b e l l e m u n u s ?
F e s t n a t i b i u i n d i c e m p a r a r e ,
N e n i g r a m c i t o r a p t u s i n c u l i n a m
C o r d i l l a s m a d i d a t e g r i s p a p y r o ,
V e l t u r i s , p i p e r i s q u i s c u c u l l u s .
F a u s t i n i f u g i s i n s i n u m ? s a p i s h .
C e d r o n u n c l i c e t a m b u l e s p e r u n c t u s ,
E t f r o n t e s g e m i n o d e c e n s h o n o r e
P i c t i s l u x u r i e r i s u m b i l i c i s ,
E t t e p u r p u r a d e l i c a t a u e l e t ,
E t c o c o r u b e a t s u p e r b u s i n d e x ,
I l l o u i n d i c e n e c p r o b u m t i m e t o .

I n M u l i e r e m d e f o r m e m .

F o r m o s a m f a c i e m n i g r o m e d i c a m i n e u e l a s ,
S e d n o n f o r m o s o c o r p o r e l a e d i s a q u a s .
I p s a m c r e d e D e a m u e r b i s t i b i d i c e r e n o s t r i s ,
A u t a p e r i f a c i e m , u e l t u n i c a t a l a n a .

EPIG.

Ad Librum suum.

R omam uale liber. si ueneris unde, requireret.
A emiliae dices de regione uiae.
Si quibus in terris, qua simus in urbe, rogabit,
C orneli referas me licet esse foro.
Cur absim, quæret, breuiter. tu multa fatere,
Non poterat uane tedia ferre togæ.
Quando uenit, dicit. tu respondeto, poeta
Exierat. ueniet, cum citharoedus erit.

Ad Eundem.

V is commendari sine me cursurus in urbem
Parue liber multis, an satis unus erit?
V nus erit (mihi crede) satis, cui non eris hospes
I ulius, assiduum nomen in ore meo.
P rotinus hunc adeas, primi^q; in limine tefti,
Q uos tenuit Daphnis, nunc tenet ille lares.
E st illi coniunx, quæ te manibusq; sinuq;
Excipiet, uel si puluerulentus eas.
H os tu seu pariter, siue hanc, illum' ue priorem
V ideris, hoc dices, Marcus auere iuber.
H oc satis est. alios commendat epistola. peccat,
Q ui commendandum se putat esse suis.

Ad Marcellinum.

L ux tibi post idus numeratur tertia maias
Marcelline tuis bis celebranda sacris.
I mputat æthereos, ortus hæc prima parenti,
Libat florentes, hæc tibi prima genas.
M agna licet dederit iucundæ munera uitæ,
P lus nunquam patri præstut illa dies.

Centum

LIB. III.

De s portula.

C entum miselli iam ualeat quadrantes
A nte ambulonis congiarium lassus,
Q uos diuidebat balnearior elixus.
Q uid cogitatis o fames amicorum?
R egis superbi sportulae recesserunt.
Nihil stropharum est, iam salarium dandum est.

In Q uintum.

T haida Q uintus amat, q Thaida? Thaida luscum.
V num oculum Thais non habet, ille duos.

In Cinnam.

V ersiculos in me narratur scribere Cinnam.
Non scribit, cuius carmina nemo legit.

In Philomusum.

C onstituit Philomuse pater tibi milia bina
Menstrua, perq; omnes præsttit illa dies.
L uxuriam premeret cum crastina semper egestas,
Et uitiiis essent danda diurna tuis.
I dem te moriens heredem ex asse reliquit.
Exhaeredauit te Philomuse pater.

A.d. Q uintum.

S it tua nec Thais, nec lusca est Q uinte puella,
Cur in te factum distichon esse putas?
S ed simile est aliquid, pro Laide Thaida dixi.
Dic mibi, quid simile est Thais, et Hermione?
T ut tamen es Q uintus, mutenus nomen amantis.
Si non uult Q uintus Thaida, sextus amet.

In Fabullum.

V nguentum fateor bonum dedisti
Coniuis here, sed nihil scidi.

EPIG.

R^es falsa est bene olere, & esurire.
Qui non cœnat, & ingitur Fabulle,
Hic uero mihi mortuus uidetur.

In Næviam.

Dum non uis leporem, dum non uis carpare nullum,
Et plusquam patri Nævia parcis apro.
A causas, rumpisq; coquim, tanquam omnia crudæ
Attulerit, nunquam sic ego crudus ero.)

De Tutto.

R^omam petebat esuritor Tutius
Profectus ex Hispania.
O currit illi sportularum Fabula,
A ponte rediit Milvio.

De Codro.

P^llus credit nemo, quam tota Codrus in urbe,
Cum sit tam pauper, quomodo cæcus amat?

In Cerdonem.

D^uas gladiatores sutorum regule cordo.
Quodq; tibi tribuit subula, sicut rapit.
E brius es, nec enim faceres id sobrius unquam,
Vt uelles corio ludere cedo tuo.
L usisti satis, sed te mihi crede, memento.
Nunc in pellicula cedo tenere tua.

In Sabidium.

Circumlata diu mensis scriblita secundis
Vrebat nimio saha calore manus.
S ed magis ardebat sabidi gula, protinus ergo
sufflauit bucis, terq; quaterq; suis.
I lla quidem tepuit, digitosq; admittere uisa est.
Sed nemo potuit tangere, merda fuit.

L I B . III .

In Maximum .

P erfixisse tuas questus est præfatio fauces .

C um te excusaris Maxime quid rectas ?

D e V ipera in ore ursæ .

P roxima centenis ostenditur urſa columnis

E xornant pīctæ qua P latanona feræ .

H uius dum patulos alludens tentat hiatus

P ulcher Hylas, teneram mersit in ora manum .

V ipera, sed cæco scelerata latebat in ore ,

V iuebatq; anima deteriore fera .

N on sensit puer esse dolos, n̄isi dente recepto

D um perit. o facinus ausa quod urſa fuit .

D e Canio .

D ic musa quid agat C anius meus Ruffus ?

V trum ne chartis tradit ille uicturis

L egenda temporum acta C laudianorum ?

A n quæ Neroni falsus astruit scriptor .

A n æmulatur m̄probi iocos Phædri ,

L asanus elegis, an seuerus herois ,

A n in cothurnis horridus Sophocleis ,

A n ociosus in schola poetarum ,

L epore tinctos attico sales narrat ?

H inc si recessit porticum terit templi .

A n spatia carpit lentus argonautarum ,

A n delicate sole rursus Europæ

I nter te pentes post meridiem buxos

S edet, ambulat' ue liber acribus curvis ?

T iti ne thermis, an lauatur A grippæ ,

A n impudici balneo Tigillini ?

A nrure Tulli fruitur, atque Lucanus ?

EPIC.

A n P ollionis dulce currit ad Quartum?

A n æstuantes iam profectus ad Baías

P iger Lucrino nauiculatur in stagno?

V is scire, quid agit Canius tuus? ridet.

In crudelem dominum.

P roscriptum famulus seruauit fronte notatus.

Non fuit hæc domini uita, sed iniuria.

A d Cassianum.

S irenas hilarem nauigantium pœnam,

B landasq; mortes, gaudiumq; crudele,

Q uas nemo quondam deserebat auditas,

F allax v lysses dicitur reliquisse.

N on miror illud Cassiane mirarer,

S i fabulantem Canium reliquisset.

A d Diadumerum.

Q uod spirat tenera malum mordente puella,

Q uod de corycio quæ uenit aura croc.

V inea quod primis floret, cum cana, racemis,

G ramina quod redolent, quæ modo carpit ouis.

Q uod myrtus, quod messor A rabs, quod succina trita,

P allidus eoo ture quod ignis olet.

G leba quod æstuo leuiter cum spargitur imbre,

Q uod madidas nardo sparsa corona comas.

H oc tua sœua puer Diadumene basia fragrant.

Q uid, si tota dares illa sine iniuria?

In M. Antonium.

P ar scelus admisit phariis Antonius armis.

A bscidit uultus ensis uterque sacros.

I llud, Laurigeros ageres cum lœta triumphos,

Hoc tibi Roma caput, cum loquereris, erat.

LIB. III.

A ntoni tamen est peior quam adusa Photini.

Hic facinus domino prestat, ille sibi.

De Rigris nautis.

C effatis pueri, nihilq; nosfis

V eterno, resinaq; pigriores.

Q uorum per uada tarda nauigantes

L entos figitis ad celeuma remos.

I am prono Phaethonte sudat Aethon,

E xarsitq; dies, & hora lassos

I nteriungit equos meridiana.

A tuos tam placidas uagi per undas

T utae luditis dicim carmine.

N on nautis puto uos, sed argonautas.

A d Matronas.

H uc est usque tibi scriptus Matrona libellus,

C ui sint scriptarogas interiora, mihi.

G ymnasium, thermæ, stadium est, hac parte, recede,

E xuinur, nudos parce uidere uiros.

H ic iam deposito post uina, rosasq; pudore

Q uid dicat, nescit saucia Terpsichore.

S chemate nec dubio, sed a parte nominat illam,

Q uam recipit sexto mense, superba V enus.

C usiudem medio statuit quam uillicus horto,

O pposita spectat quam proba uirgo manu.

S i bene te noui, longum iam lassa libellum

P onebas, totum nunc studiofa legis.

A d Cosconium.

O mnia quod scribis castis epi grammata uerbis,

I nq; tuis nulla est mentula carminibus.

A dmiror laudo, nihil est te sanctius uno.

EPIG.

At mea luxuria pagina nulla uacat.
Hæc igitur imenes nequam, facilesq; puelle,
Hæc senior, sed quem torquet amica, legat.
At tua Cosconi uenerandaq; sanctaq; uerba
A' pueris debent, uirginibusq; legi.

In Ceruinum.

Mœchus es Aufidie, qui uir Ceruine fuiſti.
Rinalis fuerat, qui tuus, ille uir eſt.
Cur aliena placet tibi, quæ tua non placet uxori?
Nunquid ſecurus non potes arrigere?

In Næuolum.

Mentula cum doleat puer, tibi Næuole culus.
Non sum diuinus, ſed ſcio, quid facias?

In Laufellam.

Vis futui, nec uis mecum Laufella lauari,
Nefcio quod magnum, ſuſpicor eſſe nefas.
Aut tibi pannosæ pendent à pectore mammae,
Aut fulcos uteri prodere nuda times.
Aut infinito lacerum patet inguen hiatu.
Aut aliiquid cunni prominet ore tui.
Sed nihil eſt horum, credo pulcherrima nuda es.
Si uerum eſt, uitium peius habes, fatua es.

In Phœbum.

Dormis cum pueris mitoniatis,
Et non ſtat tibi Phœbe, quod ſtat illis.
Quid uis me rogo Phœbe ſuſpicari?
Mollem credere te uirum uolebam.
Sed rumor negat eſſe te cinædum.

In Gargilianum.

Pſilothro faciemq; lanas, ex dropate caluam.

L I B . I I I .

Nunquid, tonsorem Gargiliane times?
Quid faciem tingis? nam certe non potes illos
Resina, v eneto nec resecare luto.
Desine (si pudor est) miseram traducere caluam.
Hoc fieri cunno Gargiliane solet.

In Lupercum.

S tare Lupercæ tibi iam pridem mentula desit,
Luctaris demens, tu tamen arrigere.
S ed nihil erucæ faciunt, bulbiq; salaces,
Improba nec prosunt iam satureia tibi.
C oepisti puras opibus corrumpere bucas,
Sic quoque non uiuit sollicitata Venus.
Mirari satis hoc quisquam, uel credere possit?
Quæ non stat, magno stare Lupercæ tibi.

In Bassu m.

A rrigis ad uetulas, fastidis Bassæ puellas.
Nec formosa tibi, sed moritura placet.
H ic (rogo) non furor est, non est hæc mentula demes?
Cum possis Hecubam, non potes Andromachen.

In Beticum.

N ec nullus, nec te delectat Betice turdus.
Nec lepus est unquam, nec tibi gratus aper.
N ec te liba iuuant, nec sectæ quadra placentæ.
Nec Libye mittit, nec tibi Phasis aues.
C apparin, & putri cepas alece natantes,
Et pulpam dubio de petasone uoras,
T eq; iuuant gerres, & pelle melandria cana.
Resinata bibis uina, falerna figis.
N escio quod stomachi uitium secretius esse
Suspicio, ut quid enim Betice saprosfigis.

E P I G .

A d P a u l i n u m .

M i n x i s t i c u r r e n t e s e m e l P a u l i n e c a r i n a .

M e i e r e u i s i t e r u m . i a m P a u l i n u r u s e r i s .

A d S e r t o r i u m .

R e m p e r a g i t n u l l a m S e r t o r i u s , i n c o h a t o m n e s .

H u n c e g o c u m f u t u i t , n o n p u t o p e r f i c e r e .

A d A p i c u m .

D e n u l l o q u e r e r i s , n u l l i m a l e d i c i s A p i c i ,

R u m o r a i t l i n g u a e t e t a m e n e s s e m a l e .

I n B e t i c u m .

Q u i d c u m f e m i n e o t i b i B e t i c e g i l l e b a r a t r o ?

H a e c d e b e t m e d i o s l a m b e r e l i n g u a u i r o s .

A b s c i s s a e s t q u a r e s a m i a t i b i m e n t u l a t e s t a .

S i t i b i t a m g r a t u s B e t i c e c u n n u s e r a t ?

C a s t r a n d u m c a p u t e s t . n a m f i s l i c a t i n g u i n e g a l l u s ,

S a c r a t a m e n C y b e l e s d e c i p i s o r e , u i r e s .

I n Z o i l u m .

C o n u i u a q u i s q u i s Z o i l i p o t e s t e s s e ,

S u m e n i a n a s c o e n e t i n t e r u x o r e s ,

C u r t a q ; L e d a e s o b r i u s b i b a t t e s t a .

H o c e s s e l e u i u s , p u r i u s q ; c o n t e n d o .

I a c e t o c u p a t o g a l b a n a t u s i n l e c t o ,

C u b i t i s t r u d i t h i n c , e g i n d e c o n u i n a s

E f f u l t u s o s t r o , s e r i c i s q ; p u l u i n i s .

S t a t e x o l e t u s , s u g g e r i t q ; r u c t a n t i

P i n n a s r u b e n t e s , c u s p i d e s q ; l e n t i s c i .

E t a e s t u a n t i t e n u e u e n t i l a t f r i g u s

S u p i n a p r a s i n o c o n c u b i n a f l a b e l l o ,

F u g a t q ; m u s c a s m y r t e a p u e r u i r g a .

P e r c u r r i t a g l i c o r p u s a r t e t r a c t a t r i x ,

LIB. III.

M anumq; doctam spargit omnibus membris.
D igiti crepantis signa nouit eunuchus,
E t delicatæ fuscitator urinæ
D omini libentis ebrium regit pennem.
A t ipse retro flexus ad pedum turbam
I nter catellas anserum exta lambentes
P artitur apri glandulas palæstritis,
E t concubino turturum nates donat,
L igurumq; nobis saxa cum ministrentur,
V el cocta sumis musta massilianis,
O pimianum morionibus nectar
C rystallinisq; myrrhiniq; propinat.
E t cosmianis ipse fusus ampullis
N on erubescit murice aureo nobis
D iuidere mœchæ pauperis capillare.
S eptunc multo deinde perditus stertit.
N os accubamus, et silentium ronchis
P ræstare iussi nutibus propinamus.
H os malchionis patimur im probi fastus.
N ec vindicare te R usse possumus, fellat.

In Coclitem.

V t faciam breuior amones epigrammata Cocles.
F ac mihi quod Chione. non potui breuius.

In Tonglionem.

Q uid narrat tua mœcha? non puellam
D ixì tonglion. quid ergo? lingam.

A d Maritum.

Q uis tibi persuasit nares absindere mœcho?
Non hac peccatum est parte marite tibi.
S tulit quid ægis? nihil hic tua perdidit uxor.

EPIG.

Cum sit salua tibi mentula Deiphobi.

Ad Castam matronam.

Ne legeres partem Lascivii casta libelli,
Prædixi, & monui tu tamen eae legis.

Sed si Paniculum, si spectas casta Latinum,
Non sunt hæc nimis improbiora. lege.

In Chionem.

Narrat te rumor Chione nunquam esse fututam.
Atque nihil canno purius esse tuo.

Tecta tamen non hac, qua debes, parte lauaris.
Si pudor est, transfrer subligar in faciem.

In Fratres fellatores.

Sunt gemini fratres, diversa sed inguina lingunt.
Dicte dissimiles sint magis, an similes?

Ad Phœbum.

Vtere lactucis, & mollibus utere maluis.
Nam faciem durum Phœbe carentis habes.

De Gallæ.

Vult, non vult dare Gallæ mihi, nec dicere possum,
Quod vult, & non vult, quid sibi Gallæ uelit.

De Misitio.

Cum peteret patriæ Misitus arua Rauennæ,
Semiuiro Cybeles cum gregi iunxit iter.

Hic comes hærebat domini fugitiuus Achillas,
Insignis forma, nequitiæq; puer.

Hoc steriles sensere uiri, qua parte cubaret,
Quærunt, sed tacitos sensit & ille dolos.

Mentitur, credunt. somni post uina petuntur.
Continuo ferrum noxia turba rapit,

Exciduntq; senem, spondæ qui parte iacebat.

LIB. III.

Nanque puer pluteo uindice tutus erat.
Suppositam (fama est) quondam pro uirgine cerua.
At nunc pro puero mentula supposita est.

Ad Gallum.

Vt patiar moechum rogit uxor Galle. sed unum
Huic ego, non ochlos eruo Galle duos.

In Vetusinam.

Cum tibi trecenti consules Vetusina,
Et tres capilli, quattuor ue sint dentes.
Pectus cicadæ, crusculumq; formicæ.
Rugosiorum cum geras stola frontem,
Et aranearum cassibus pares mammas.
Cum comparata rictibus tuis ora
Niliacus habeat crocodilus angusta,
Meliusq; ranæ garriant rauennates.
Et Adriaticus dulcius culex cantet,
Videasq; quantum noctua uidet mane.
Et illud oleas, quod uiri capellarum,
Et anatis habeas uropygium macræ,
Senemq; cynicum uincat osseus cunnus,
Cum te lucerna balneator extincta
Admittat inter bustuarias moechas.
Cum bruma mensē sit tibi per augustum.
Regelare, nec te pestilentia possit,
Gaudes ducentas nuptum ire post mortes,
Virumq; demens cineribus tuis queris
Prurire, quid si sarrire uelit saxum?
Quis coniugem? quis te uocabit uxorem?
Philomelus auiam, quam uocauerit mi per?

EPIG.

Quod si cidauer exiges tuum scalpi,
S ternatur A coride triclinio lectus,
T halassionem qui tuum dicet solus,
V storq; t edas præferat noue nuptæ
I ntrare in istum sola fax potest cunnum.

In Ruffum.

E sse negas coctum leporem, poscisq; flagella,
Matis Ruffe coquum scindere, quam leporem.
In Nœvolum.

N unquam dicas ave, sed reddis Nœvole semper,
Q uod prior et Curius dicere sæpe solet.
C ur hoc expectas à me, rogo, Nœvole dicas?
Nam puto nec melior Nœvole, nec prior es.
P ræmia laudato tribuit mihi Cæsar uterque,
Natorumq; dedit iura paterna trium.
O re legor multo, notumq; per oppida nomen
Non expectato dat mihi fama rogo.
Est et in hoc aliquid, uidit me Romatribunum.
Et sedeo, qua te suscitat Oceanus,
Quot mihi Cæsareo facti sunt nunere ciues,
Nec famulos totidem suspicor esse tibi.
S ed pædicaris, sed pulchre Nœvole œues.
I am iam sic prior es Nœvole. uincis. ave.

In Gargilium.

L ingis, non futuis meam puellam.
E t garris quasi mœchus, et fututor.
S i te prehendero Gargili, tacabis.

Ad Ruffum.

N e legat hunc Chione, mando tibi Ruffe libellum.
C armine læsa meo est. lædere et ipsa potest.

LIB. II.

In Sabellum.

S it culus tibi quam macer, requiris?

P ædicare potes Sabelle culo.

A d Cerdonem.

I rasci nostro non debes cerdo libello.

A rs tua, non uita est carmine læsa meo.

I nnocuos permitte sales, cur ludere nobis

Non licet, licuit si iugulare tibi?

A d Russum.

C ur forem sexta tibi R usse remisimus hora,

C armina quem madidum nostra tulisse reor.

I mbribus immodicis cœlum nam forte ruebat.

Non aliter mitti debuit iste liber.

M . V . M A R T I A L I S E P I G R A M M A T O N
L I B E R Q V A R T V S .

D e natali Domitiani.

A E S A R I S A L M A D I E S , E T

luce sacratori illa,

c Consca dictæum qui tulit ida

Iouem,

L onga precor, Pylioq; ueni nume
rosior æuo,

S emper et hoc uultu, uel meliore nite.

H ic colat albano tritonida cultus in auro,

P erq; manus tantas plurima quercus eat.

H ic colat ingenti redeuntia secula lustro.

E t quæ Romuleus sacra Terentius habet.

E P I G .

M agna quidem superi petimus, sed debita terris,
Pro tanto quæ sunt improba uota Deo,

De Oratio

S pectabat modo solus inter omnes
N igris manus Oratus lacernis.
C um plebs, & minor ordo maximusq;
S ancto cum duce candidus federet.
T oto nix cecidit repente cœlo.
A lbis spectat Oratus lacernis.

De Niubus.

A spice quam densum tacitum uellus aquarum
Defluat in uulius Cæsar is, inq; sinu.
I ndulget tamen ille Loui, nec uertice moto
Concretas pigro frigore ridet aquas.
S idus hyperborei solitus lassare Bootæ,
Et madidis Helicen dissimulare comis.
Q ui sicut laetiuit aquis, & ab æthere ludit.
S uspiror has pueri Cæsar is esse niues.

In Bassam.

Q uod siccæ redolet palus lacunæ,
C rudarum nebulæ qnod albularum,
P ifine uetus aura, quod marine,
Q uod pressa piger hircus in capella,
L assi bardiaci os, quod euocati,
Q uod bis nurice uellus inquinatum,
Q uod ieunia sabbatariorum,
M œstorum quod hanelitus reorum,
Q uod spurcæ moriens lucerna Ledæ,
Q uod aeromata fœc de Sabina,
Q uod uulpis fuga, uiperæ cubile,

L I B . I I I I .

M alles, quam quod oles, olere Bassā.

A d F a b i a n u m .

V ir bonus et pauper linguaq; et pectore uerus

Q uid tibi uis, urbem qui Fabiane petis?

Q ui nec leno potes, nec commessator haberi,

Nec pauidos tristū uoce citare reos.

N ec potes uxorem cari corrumpere amici.

Nec potes algentes arrigere aduetulas,

V endere nec uanos circa pallatia fumos.

P laudere nec cano, plaudere nec glaphyro.

V nde miser uiues, homo fidus, certus amicus?

Hoc nihil est. nunquam sic Philomelus eris.

I n M a s s i l i a n u m .

C redi uirgine castor pudica,

E t frontis tenerae cupis uideri,

C um sis improbior Massiliane,

Q uam qui compositos metro Tibulli,

I n stellæ recitat domo libellos.

A d H i l u m .

C ur here quod dederas, hodie puer Hile negasti?

Durus tam subito, qui modo mitis eras.

S ed iam caufaris barbamq; annosq; pilosq;

O nox quam longa es, quæ facis una senem.

Q uid nos derides? here qui puer Hile fuisti,

Dic nobis, hodie qua ratione uir es?

A d E u p h e m u m .

P rima salutantes, atque altera continet hora,

E xercet raucos tertia caufidicos.

I n quintam uarios extendit Roma labores.

S exta quies lassis, septima finis erit.

EPIG.

S ufficit in nonam nitidis octana palæstris,
Imperat extructos frangere non a toros.
H ora libellorum decima est eupheme meorum,
Temperat ambrosias cum tua cura dapes.
E t bonus ætherio laxatur nectare Cæsar,
Ingentiq; tenet pocula parca manu.
T unc admittit iocos, gressu timet ire licenti
Ad matutinum nostra Thalia louem.

In Labullam.

S otæ filia Clinici Labulla.
D eserto sequeris clitum marito,
E t donas, & amas ē x̄tōtō tw̄q.

Ad Faustinum.

D um nouus est, neq; adhuc rasamhi frōte libellus,
P agina dum tangi non bene sita timet.
I puer, & caro perfer leue munus amico,
Q ui meruit nugis primus habere meas.
C urre, sed instructus comitetur. punica librum
spongia, muneribus conuenit illa meis.
N on possunt nostros multæ Faustinae lituræ
Emendare iocos, una litura potest.

In An. Saturninum.

D um nimium uario tumefactus nomine gaudes.
Et Saturninum te miser esse pudet.
I mpia parrhesia mouisti bella sub ursa,
Q ualia qui Phariæ coniugis arma tulit.
E xciderat ne adeo fatum tibi nominis huius,
Obriuit Aethiaci quod grauis ira freti?
A ntibi promisit Rhenus, quod non dedit illi
Nilus, & Arctois plus licuisset aquis?

Ille etiam

LIB. IIII.

I lle etiam nostris Antonius occidit armis,
Q ui tibi collatus perfide Cæsar erat.

In Thaidem,

N ulli Thai negas . sed si te non pudet istud,
Hoc saltēm pudeat Thai negare nihil.

D e nū ptis Pudentis, & Claudiæ.

C laudia R usse meo nū psit peregrina Pudenti.
M acle esto tedis o' Hymenæe tuis.

T am bene rara suo miscentur cinnama nardo,
M affica Theseis tam bene uina fauis.

N ec melius teneris iunguntur uitibus ulmi,
N ec plus lotos aquas, littora myrtus amat.

C andida per petuo residet concordia lecto,
T am'q; pari semper sit V enus æqua iugo.

D iligit ipsa senem quondam, sed & ipsa marito
Tunc quoque cum fuerit, non uideatur anus.

A d Silium.

S ili castalidum decus sororum,
Q ui periuria barbari furoris
I ngenti premis ore, perfidosq;
F astus Annibalis, leuesq; pœnos
M agnis cedere cogis Africani,
P aulum deposita severitate,
D um blanda uagus alea decumber
I ncertis sonat hinc & hinc fritillis,
E t ludit rota nequiore talo,
N ostris ocia commoda camœnus,
N ec torua lege fronte, sed remissa
L ascius madidos iocis libellos.
S ic forsitan tener ausus est Catullus

E P I G .

M agno mittere passerem Maroni.

A d C æciliandum.

M ille tibi nummos hesterna nocte roganti,

I n sex aut se ptem C æcliane dies,

N on habeo dixi. sed tu causatus amici

A duentum. lancer, paucalq; uasa rogas.

S tultus es, an stultum me credis amice? negauit

M ille tibi nummos. nulla quinque dabo.

I n Gallum.

P riui gnum non esse tuæ te G alle noueræ

R umor erat, coniunx dum fuit illa patris.

N on tamen hoc poterat uiuo genitore probari.

I am nusquam pater est G alle, noueræ domi est.

M agnus ab infernis reuocetur Tullius umbris,

E t te defendat R egulus ipse licet,

N on potes absolu. nam quæ non desinit esse

P ost patrem, nunquam G alle noueræ fuit.

A d Paulum.

F acere in Lyciscam P aule me iubes uerfus,

Q uibus illa lectis rubeat, & sit irata.

O Paule malus es. irrumare uis solus.

D e P uero glacie octiso.

Q ua uicina pluit uipsans porta columnis,

E t madet assiduo lubricus imbre lapis,

I niugulum pueri, qui roscida tempa subibat,

D ecidit hiberno prægravis unda gelu.

C umq; peregisset miseri crudelia fata.

T abuit in calido uulnere mucro tener.

Q uid non sœna sibi uoluit fortuna licere,

A ut ubi mors non est, si iugulatis aquæ?

L I B . I V Y

D E E N D R O M I D E .

Hanc tibi sequanicæ pingue textricis alumnam,
Quæ lacædemonium barbara nomen habet,
Sordida, sed gelido non aspernanda decembri,
Dona, peregrinam mittimus Endromiden.
Seu lento ceroma teris, te pidum ue trigona,
Sive harpasta manu puluerulenta rapis.
Plumea seu laxi partiris pondera follis,
Sive leuem cursu vincere quæris Atam.
Ne madidos intret penetrabile frigus in artus.
Ne ue grauis subita te premat iris aqua.
Ridebis uentos hoc munere tectus, & imbres.
Nec sic in tyria sindone tutus eris.

D E CÆRELIA, & GELLIA.

Dicit se uetulam, cum sit Cærelia puppa.
Puppam se dicit Gellia, cum sit anus.
Ferre nec hanc possis, possis coline nec illam.
Altera ridicula est, altera putidula.

D E C E L I O .

Nullos esse deos, inane coelum
Affirmat Celius, probatq; quod se
Factum, dum negat hoc, uidet beatum.

D E C L E O P A T R A U X O R E .

Primos passa toros, et adhuc placanda marito
Misererat in nitidos se Cleopatra lacus.
Dum fugit amplexus, sed prodidit unda latentem,
Lucebat, totis cum tegeretur aquis.
Condita sic puro numerantur lilia uitro.
Sic prohibet tenues gemma latere rosas.
In silui, mersusq; uadis luctantia carpsi

EPIG.

B a s i a , p e r f p i c u æ p l u s u e t u i s t u s a q u æ .

A d T h a l i a m .

D u m tu lenta nimis, diuq; quæris,

Q u i s p r i m u s tibi quisue sit secundus,

G ratum quisue e p i g r a m m a c o m p a r a b i t ,

R almam C allimachus Thalia de se

F acundo dedit i p s e Brutiano ,

Q ui si c e c r o p i o s a t u r l e p o r e

R omanæ sale l u s e r i t M i n e r u æ .

I lli me facias precor secundum .

A d F a b i a n u m .

O mnies , quas habuit F abiane Lycoris amicae

E xtulit, uxori fiat amica meæ .

A d P a m p h i l u m .

T u setina quidem semper, uel massica ponis

P amphile, sed rumor tam bona uina negat .

D icteris hac factus cælebs quater esse l a g e n a .

N ec puto, nec credo P amphile, nec sitio .

D e A m i a n o .

N ihil A mi a n o , p r e t e r a r i d a m u e s t e m

M oriens reliquit ultimis pater cæris .

F ieri putet potuisse quis Maronille ,

V it A mi a n u s mortuum patrem nolit .

A d S o p h r o n i u m .

Q u aero diu totam S o p h r o n i R u f f e p e r u r b e m ,

S i qua puella neget, nulla puella negat .

T anquam fas non sit, tanquam sit turpe negare .

T anquam non licet, nulla puella negat .

C asta igitur nulla est . c astæ sunt mille . quid ergo

C asta facit? non dat non tamen illa negat .

LIB . IIII.

Ad Quintum.

E xiges, ut donem nostros tibi Quinte libellos.

N on habeo, sed habet bibliopolia Triphon.

A es dabo pro nugis, et emam tua carmina sanus.

N on, inquis, faciam tam fatue, nec ego.

De Vestino.

C um grauis extremas Vestinus duceret horas,

Eti am per stygas' esset iturus aquas,

V ltimi uolentes orauit pensa sorores,

Vt traherent parua stamina nulla mora.

I am sibi defunctus caris dum uiuit amicis,

Mouerunt tetricas tam pia uota deas.

T um largas partitus opes à luce recessit.

S eq; mori post hoc credidit ille senem.

De Damis.

A spicis, imbelles tentent quam fortia damæ

P rælia, tam timidis quanta sit ira feris?

I nmortem paruis concurrere frontibus audent.

V is C æsar damis parcere mitte atnes.

De Nigrina.

O felix animo, felix Nigrina marito,

A tque inter latias gloria prima nurus.

T e patrios miscere iunat cum coniuge sensus,

G audentem socio, participemq; uiro.

A rserit Euadne flammis inicta mariti.

Nec minus Alcestim fama sub astra ferat.

T u melius certe meruisti pignore uitæ,

Vt tibi non esset morte probandus amor.

In Asiarum amicum.

Milia misisti mihi sex bis seña petenti,

EPIG.

Vt bis sena feram, bis duodena petam.

In zoilum inuidum.

Nunquam dixitias deos rogaui

Contentus modicis, meoq; latus.

Pauertas ueniam dabis. recede.

Causa est tam subiti, nouiq; uoti?

Pendentem uolo zoilum uidere.

In Afrum.

Condita cum tibi sit iam sexagesima messis,

Tu facies multo splendeat alba pilo,

Discurris tota uagus urbe, nec ulla cathedra est,

Cui non mane feras irrequietus, aue.

Tu sine te nulli fas est prodire tribuno,

Nec caret officio consul uterque tuo.

Tu sacro decies repetis pallatia cliuo,

Sigeriosq; modos, partheniosq; sonas.

Hac faciant sané iuuenes, deformius Afer

Omnino nihil est ardellione sene.

Ad Mathonem.

Hospes eras nostri semper Matho Tiburtini.

Hoc emis, imposui, rus tibi uendo tuum.

In Mathonem.

Dclamas in febre Mathon, hanc esse phrenesim

Si nescis, non es sanus amice Mathon.

Dclamas æger, declamas hemitritæos.

Si sudare aliter non potes, est ratio.

Magna tamen res est erras, cum uiscera febris

Exurit, res est magna tacere Mathon.

De Fabulla.

Epigramma nostrum cum Fabulla legisset,

L I B . I I I I .

N egare nullam quo queror puellarum.

S emel rogetta bis ter'q; ne g'lexit

P reces amantis .iam Fabulla promitte .

N egare iussi , pernegare non iussi .

A d Ruffum .

H os quoque commenda v enuleio Ruffe libellos .

I mputet & nobis ocia parua , rogo .

I m nemor et paulum curarum , operumq; suorum

N on tetrica nugas exigit aure meas .

S ed nec post primum legit h.ec , summum' ue trietem ,

S ed sua cum medius praelia Bacchus amat .

S i nimis est legisse duos , tibi charta plicetur

A ltera , diuinum sic breue fiet opus .

In Næuolum .

S ecuru nihil est te Næuole peius , eodem

Sollito nihil est Næuole te melius .

S ecurus nullum resalutas , despiciis omnes .

N ec quisquam liber , nec tibi gratus homo est .

S ollitus donas , dominum , regemq; salutas .

I nuitas . esto Næuole sollicitus .

In Thaidem .

N on e st in populo , nec urbe tota ,

A se Thaida qui probet futuram .

C um multi cupiant , rogentq; multi .

T am casta est , rogo , Thais? immo fellat .

In Ponticum .

N os bibimus uitro , tu myrra Pontice . quare ?

P rodat perspicuus ne duo uina calix .

A d Librum suum .

S i uis auribus atticas probari ,

E P I C .

E xhortor, moneoq; te libelle.

V t docto placeas A pollinari.

N il exactius, eruditiusq; est.

S ed nec candidius, benigniusq;

S i te pectore, si tenebit ore.

N ec ronchos metues maligniorum.

N ec scombris tunicas dabis molestias.

S id amauerit, ad salariorum

C urras scrinia protinus licebit,

I nuersa pueris arande charta.

D e Bassa.

I nfantem secum semper tua Bassa Fabulle

Collocat, & lusus, delitiasq; uocat.

E t quod mireris magis, infantaria non est.

Ergo quid in causa est? pedere Bassa solet.

In Dissimulatorem Septitianum.

N ulla remisisti paruo pro munere dona,

Et iam Saturni quinque fuere dies.

Ergo nec argenti sex scrupula Septitiane

Missa, nec a querulo mappa cliente fuit.

A nti politani, nec quae de sanguine thynni

Testa rubet, nec quae cottana parua gerit.

N ec rugosarum uimen breue picenarum.

Dicere te posse ut meminisse mei.

D ecipies alios uerbis, multaq; benigno.

N am mihi iam notus dissimulator eris.

D e Rusticatione.

R ure morans quid agam, respondeo pauca rogatus.

L uce deos oro, famulos post arua reuiso.

P artibus atque meis iustos indico labores.

LIB. IIII.

I nde lego, Phœbūmm'q; cio, musam'q; lacesco.
H inc oleo corpus frico, molli'q; palæstra.
S tringo libens, animo gaudiens, ac fœnore liber.
P ondero. poto. cano. ludo. lauo. cœno. quiesco.
D um parvus lychnus modicum consumit oliui,
H æc dat nocturnis nox lucubrata amœnis.

A d Librum.

O he iam satis est, ohe libelle.
I am peruenimus usque ad umbilicos.
T u procedere adhuc, & ire queris,
N ec summa potes in scheda teneri.
S ic tanquam tibi res peracta non sit,
Q uæ prima quoque pagina peracta est.
I am lector queritur'q; deficit'q;
I am librarius hoc & ipse dicit.
O he iam satis est, ohe libelle.

M.V. MARTIALIS EPIGRAMMATION
LIBER QUINTVS.

OC TIBI PALLADIAE , seu
collibus uteris albæ
h Cæsar, & hinc Triuiam prospic
tis, inde Thetym,
seu tua ueridicæ discunt responsa
sorores.
Plana suburbani qua cubat unda freti,
Seu placet Aeneae nutrix, seu filia solis,
sue salutiferis candidus Anxur aquis,
Mittimus o' rerum felix tutela, salus'q;

E P I G .

S ospite quo gratum credimus esse totum.
T u tantum accipies ego te legisse putabo.
E t tumidus Gallus credulitate fruar.

A d Lectores.

M atrona, pueriq; virginesq;
V obis pagina nostra dedicatur.
T u, quem nequitiae procaciore
D electant nūmum, salesq; nudi,
L ascitos lege quattuor libellos.
Q uintus cum domino liber iocetur,
Q uem Germanicus ore non rubenti
C oram Cecropia legat puella.

A d Domitianum.

A ctola iam nostræ degis Germanice ripæ,
A famulis Istri qui tibi uenit aquis,
L ætus & attonitus, uiso modo præside mundi,
A ffatus comites dicitur esse suos.
S ors mea quam fratris melior, cui tam propè fas est
C ernere, tam longe quem colit ille deum.

In Myrtalem.

F ætere multo Myrtale solet uino.
S ed fallat ut nos, folia deuorat lauri,
M erumq; cauta fronte non aqua miscat,
H anc tu rubentem prominentibus uenis
Q uoties uenire Paule uideris contra,
D icas licebit, Myrtale bibt Laurum.

A d Sextum.

S exte Palatinæ cultor facunde Mineruæ,
Ingenio frueris qui propiore Dei.
N am tibi nascentes domini cognoscere curas,

LIB. V.

E t secreta ducis pectora nosse licet.
S it locus ex nostris aliquatibi parte libellis,
Qua pedo, qua Marsus, quaq; Catullus erit.
A d capitolini cælestia carmina belli
G rande cothurnati pone Maronis opus.

A d Musas.

S i non est graue, nec nimis molestum,
M use Parthenium rogate uestrum.
S ic te senior & beata quandam
S aluo Cæsare finiat senectus,
E t sis inuidia fauente felix.
S ic Burrus cito sentiat parentem,
A dmittas timidam, breuemq; chartam
I ntra limina sanctioris aulae.
N osti tempora tu Iouis sereni,
C um fulget placidus, suoq; uultu,
Q uo nil supplicibus solet negare.
N on est, quod metuas preces iniquas.
N unquam grandia, nec molesta poscit,
Q uæ cedro decorata, purpuraq;
N igris pagina creuit umbilicis.
N ec porrexis ista, sed teneto.
S ic tanquam nihil offeras, agisq;
S i noui dominum nouem sororum,
V ltro purpureum petet libellum.

A d Vulcanum.

Q ualiter assyrios renouant incendia nidos,
V na decem quoties secula uixit avis.
T aliter exuta est ueterem noua Roma senectam,
Et sumpsit milius praesidis ipsa sui.

EPIG.

I am precor oblitus nostræ vulcane querelæ
Parce sumus Martis turba, sed & Veneris.
Parce pater, sic lemniacis lascina catenis
Ignoscat coniunx, & patienter amet.

De Phaside.

E dictum domini, Dei q; nostri,
Quo sub sellia certiora fiunt,
Et pueros eques ordines recepit,
Dum laudat modo Phasis in theatro,
Phasis purpureis ruber lacernis.
Et iactat tumido superbus ore.
Tandem commodius licet sedere.
Nunc est redditus dignitas equestris.
Turba non premimur, nec inquinamur.
Haec, & talia dum refert supinus.
Illas purpureas, & arrogantes
Iussit surgere Leclius lacernas.

In Symmachum.

Languebam, sed tu comitatus protinus ad me
Venisti centum Symmache discipulis.
Centum me tetigere manus, aquilone gelatae.
Non habui febrem Symmache, nunc habeo.

A d Regulum.

Esse quid hoc dicam, uiuis quod fama negatur,
Et sua quod rarus tempora lector amat?
Hi sunt inuidiae nimirum Regule mores,
Præferat antiquos semper ut illa nouis.
Sic ueterem in grati pompei quærimus umbram,
Et laudant Catuli Julia templa sen's.
Ennius est lectus saluo tibi Roma Marone.

LIB. V.

Et sua riserunt secula Maeonidem.

R. ara coronato plausere theatra Menandro.

Norat Nasonem sola Corynna suum.

Vos tamen o nostri non festinate libelli.

Si post fata uenit gloria, non pro p[ro]p[ro]r[o].

De Stella.

Sardonychias, smaragdos, adamantas, iaspidas uno

Portat in articulo stella seuere meus.

Multas in digitis, plures in carmine gemmas

Inuenies, inde est haec, puto, culta manus.

De eodem.

Quod nutantia fronte pertinaci

Gestat pondera Maclion superbus.

Aut grandis Linus omnibus lacertis

Septem quod pueros leuat, uel octo,

Res non difficilis mihi uidetur.

Vno cum digito, uel hoc, uel illo

Portet Stella meus decem puellas.

In Callistratum.

Suum (fateor) semperque fui Callistrate pauper,

Sed non obscurus, nec male notus eques.

Sed toto legor orbe frequens, et dicitur hic est.

Quodque cinis paucis, hoc mihi uita dedit.

Aut tua centenis incumbunt tecta columnis.

Est libertinas arca flagellat opes.

Magnaque niliaca seruit tibi gleba Syenes.

Tondet et innumeros gallica P[ro]arma greges.

Hoc ego, mihi sumus, sed quod sum, non potes esse.

Tu quodes, è populo quilibet esse potest.

E P I G .

De Manneio .

S edere primo solitus in gradu semper ,
T unc cum licetbat occupare Manneius .
B is excitatus , terq; transtulit castra ,
E t inter ipsas penè tertius sellas
P ost Caiumq; Luciumq; confedit .
I llinc cucullo prospicit caput tectus ,
O culoq; ludos spectat indecens uno .
E t hinc miser deieclus in viam transit ,
S ub sellioq; semifultus extremo ,
E t male receptus altero genu iactat
E quiti sedere se , Lectioq; se stare .

A d Cæs. Do.

Q uintus nostrorum liber est Auguste iocorum .
E t queritur lœsus carmine nemo meo .
C andet honorato , sed multus nomine lector ,
C ui uictura meo munere fama datur .
Q uid tamen hæc profunt quāvis uenerantia multos ?
N on profunt sané , me tamen ista iuuant .

A d Lectorem .

S eria cum possim , quid delectantia malim
S cribere ? tu causa es lector amice mihi .
Q ui legis , et tota cantas mea carmina Roma .
S ed nescis , quanti stet mihi talis amor .
N am si falciferi defendere templa tonantis ,
S ollicitisq; uelim uendere uerba reis ,
P lurimus hispanas nuttet mihi nauta metretas ,
E t fiet uario sordidus ære sinus .
A t nunc coniuina est , comessatorq; libellus ,
E t tantum gratis pagina nostra placet .

L I B . V .

Sed non hac ueteres contenti laude fuerunt,

Cum minimum uati munus & lexis erat.

Belle inquis dixti. satis est laudabimur usque.

Dissimilas? facies me puto cauſidicuſ.

In Gelliam.

Dum proauos, at auosq; refers, & nomina magna,

Dum tibi noster eques ferdida conditio est.

Dum te posse negis nisi lato Gellia clavo

Nubere. nupsisti Gellia cithero.

Ad Quintianum.

Quod tibi decembri mense, quo uolant mappæ,

Gracilesq; ligulae, cerei q; chartæ q;

Et acuta senibus testa cum damascenis,

Praeter libellos uernulas nihil misi,

Fortasse avarus uidear, aut inhumanus.

Odi dolosas munerum, & malas artes.

Imitantur hamos dona nanque quis nescit

Auidum uorata decipi scurum muscas?

Quoties amico diuiti nihil donat,

O Quintiane liberalis est pauper.

Ad Cæſ. Do.

Siqua fides ueri, præferri maxime Cæſar

Temporibus possunt secula nulla tuis.

Quando magis dignos licuit spectare triumphos?

Quando Palatini plus meruere Dei?

Pulchrior & maior quo sub duce martia Roma?

Sub quo libertas principe tanta fuit?

Eft tamen hoc uitium, sed non leue, sit licet unum.

Quod colit ingratas pauper amicitias.

Quis largitur opes ueteri, fidoq; sodali,

EPIC.

A ut quem prosequitur non alienus eques?
Ad Eundem.

S aturnalitiae ligulam misisse s librae,
F lammat eue to gae scrupula tota decem.
L uxuria est, tumidiq; vocant haec munera reges.
Q ui crepet aureolos, forsitan unus erit.
Q uatenus hi non sunt, esto tu C æsar amicus.
N nulla ducis uirtus dulcior esse potest.
I andudum tacito rides Germanice naso
V tile, quod nou uis, do tibi consilium.

Ad Martialem.

S i tecum mihi care Martialis
S ecuris liceat frui diebus,
S i disponere tempus ociosum,
E t ueræ pariter uacare uitæ,
N ec nos atria, nec domos potentum,
N ec lites tetricas, forumq; triste
N oscemus, nec imagines superbas.
S ed gestatio, fabulæ, libelli,
C ampus, porticus, umbra, virgo, therme.
H ac essent loca semper hi labores.
N unc uiuit sibi neuter heu, bonosq;
S oles effugere, atque abire sentit.
Q ui nobis pereunt, et imputantur.
Q uisquam uiuere cum sciat, moratur?

De Appollonio.

Q uintum pro decimo, pro Crasso Regule Marcum
A nte salutabat rhetor Appollonius.
N unc utrumque suo resalutat nomine. quantum
C ura, laborq; potest. scripsit, et edidicit.

In Paulum

LIB. V.

In Paulum.

Mane domi nisi te merui, uoluique uidere,
Sunt mihi Paulae longus exquiliae.
Sed tiburtinæ sum proximus accola pilæ,
Quia uidet antiquum rusticæ flora Iouem.
Alta suburbani uincenda est semita Clivi,
Et nunquam siccæ sordida saxa gradu.
Vixque datur longis mulorum uincere mandras,
Quæque trahi multo marmora fune uides.
Illud adhuc grauius, quod te post mille labores
Paulæ negat Lassoianitor esse domi.
Exitus hinc operis uani, togulæque madentis,
Vix tanti Paulum mane uidere fuit.
Semper inhumanos habet officiosus amicos.
Rex, nisi dormieris, non potes esse meus.

Ad Bassum.

Herbarum fueras induitus Bassæ colores,
Iura theatralis dum siluere loci.
Quæ postquam placidi censoris cura renasci
Iussit, et Oceani certior audit eques,
Non nisi uel cocco madida, uel murice tinctæ
Veste nites, et te sic dare uerba putas.
Quadringentorum nullæ sunt Bassæ lacernæ.
Aut meus ante omnes Cordushaberet equum.

De Hermete.

Hermes martia seculi uoluptas,
Hermes omnibus eruditus armis,
Hermes & gladiator, & magister.
Hermes turba sui tremorque ludi.
Hermes, quem timet Aelius sed unum.

E P I G .

H ermes, cui cedit & duolans sed uni.

H ermes unicere, sed ferire doctus.

H ermes supposititus sibi ipsi.

H ermes diuitiae locariorum.

H ermes cura, laborq; ludiarum.

H ermes belligera superbus hastat.

H ermes & quoreo minax tridente.

H ermes Casside languidatimendus.

H ermes gloria martis uniuersi.

H ermes omnia solus, & ter unus.

De Chærestratt.

Quadrinventib non sunt Chærestrate, surge.

L eftius ecce uenit. stu. fuge. curre. late.

E quis lo reuocat, discedentemq; reducit?

E quis lo largas pandit amicus opes?

Quem chartis, fam&eq; damus, populisq; loquendū,

Qui stygios non uult totus adire lacus.

H oc rogo non melius, quam rubro pulpita nimbo

S pargere, et effuso permaduisse croco,

Quam nonsensuro dare quadrinventa caballo,

A ureus ut Scorpi nasus ubique micet.

O frustra locuples, o dissimilator amice

H ec legis, & laudas. quæ tibi fama perit?

A d Codrum.

Quod alpha dixi codre penulatorum

T enu per, aliqua cum iocarer in charta,

S i forte billem mouit hic tibi uersus,

Dicas licebit Beta me togatorum.

In Fictum equitem.

I ngenium, studiumq; tibi, moresq; genusq;

L I B . V .

Sunt equitis (fateor) cætera plebis habes.
Biſſe ptem tibi iam non sunt ſubſellia tanti,
Vt ſedeas uifo pallidus Oceano.

In Mamer cum.

Vt bene loquatur ſentiatq; Mamer cum,
Efficere nullis aule moribus poſſis,
Pietate fratres Curios licet uincas,
Quiete Nernas, comitate Drufones,
Probitate Marcos, equitate Mauricos,
Oratione Regulos, iocis Paulos.
Rubiginis cuncta dentibus rodit.
Hominem malignum forſan eſſe tu credas.
Ego eſſe miſerum, credo cui placet nemo.

Ad Gelliam.

Si quando leporem mittis mihi Gellia dicas,
Formofus ſeptem Marce diebus eris.
Si non derides, ſi uerum lux mea naras,
E diſi nunquam Gellia tu leporem.

Ad Varronem.

Vt arro ſophocleo non inficiande cothurno,
Nec minus in calabra uſcipiendo lyra
Diff'er opus, nec te facundi ſcena Catulli
D etineat, cultis aut elegia comis.
Sed lege famoso non aſternanda decembri
Carmina, mittuntur quæ tibi mense ſuo.
Commodius niſi forte tibi, potiusq; uidetur,
Saturnalirias perdere Varro nuces.

De Ludo puerorum cum Iuencis.

Aſpice, quam placidis iuſultet turba iuencis,
Et ſua quam facilis pondera Taurus amet.

EPIC.

Cornibus hic pendet summis, uagus ille per armos
Currit, & in toto uentilat arma boue.
At feritas immota riget, non esset arena
Tutior, & possent fallere plana magis.
Nec trepidant gressus, sed de discrimine palmæ
Securus puer est, sollicitumq; pecus.

De Crispo.

Quadrantem Crispus tabulis Faustine suprimit
Non dedit uxori, cui dedit ergo sibi.

In Causidicum.

Carpere Causidicus fertur mea carmina, qui sit,
Nescio, si sciero, uæ tibi Causidice.

De Herotionte.

Hanc tibi Fronto pater genitrix Flacilla puellam
Oscula commendo, deliciasq; meas.
Pallida nec nigras horrescat Herotion umbras,
Oraque tartarei prodigiosa atnis.
Impletura fuit sextæ modo frigora brumæ,
Vixisset totidem ni minus illa dies.
Inter tam ueteres ludat lasciuia patronos,
Et nomen blaso garriat ore meum.
Mollia nec rigidus cespes tegit ossa, nec illi
Terra grauis fueris, non fuit illa tibi.

De Euclide.

Cum sibi redire de patruelibus fundis
Duenta, clamat coccinatus Euclides,
Corinthioq; plura de suburbano
Longumq; pulchra stemma repetit a ledâ,
Et suscitanti Lectio reluctatur,
Equit superbo, nobili, locupleti

LIB. V.

Cecidit repente magna de sinu clavis.

Nunquam Fabulle nequior fuit clavis.

A d Faustinum.

Laudatus nostro quidam Faustine libello

Dissimulat, quasi nil debeat, imposuit.

D e Herotione puella.

P uella senibus dulcior mihi Cygnis,

A gna Galei mollior Phalanini,

C oncha lucrini delicatior stagni,

C ui nec lapillos præferas Erythræos,

N ec modo politum pecudis indicæ dentem,

N iuesq; primas, liliumq; non tactum,

Q uæ crine vincit betici gregis uellus,

R heniq; nodos, aureamq; nitellam,

Fragrauit ore, quod rosarium Pæsti.

Q uod atticarum prima mella cærarum.

Q uod suanorum raptæ de manu gleba,

C ui comparatus indecens erat pauo.

I namabilis scurus, & frequens Phœnix

A dhuc recenti tepet Herotion busto,

(Q uam pessimorum lex auara fatorum)

S extam peregit hyemem, nec tamen totam,

N ostros amores, gaudiumq; lususq;

Et esse tristem me meus uetat Pætus.

P ectusq; pulsans, pariter & comam uellens,

D eslere non te Vernalæ pudet mortem?

E go coniugem, inquit, extuli, et tamen uiuo.

N otam, superbam, nobilem, locupletem.

Q uid esse nostro fortius Potest pæto?

D ucenties accepit, & tamen uiuit.

E P I C .

In Calliodorum.

C alliodorus habet censum quis nescit equestrem
Sexte? sed & fratrem C alliodorus habet.
Quadrin genta secat qui dicit, oñug. n̄epiȝe
V no credis equo posse sedere duos?
Q uid cum fratre tibi, quid cum P olluce molesto.
Non esset P ollux, si tibi C astor eras.
V nius cum sitis, duo C alliodore sedetis.
Surge, solœcismum C alliodore facis.
A ut imitate genus ledæ, cum fratre sedere
Non potes, alternis C alliodore sede.

In Carinum.

S upremas tibi tricies in anno
S ignant i tabulas Carine msi
H yblæis madidas thymis placentas.
D efeci, miserere iam Carine,
S igna rarius, aut semel fac illud,
M entitur tua quod subinde tussis.
E xcussi loculosq; sactulumq;
Crœso diuitior licet fuisse,
I ro pauperior forem Carine,
S i conchem toties meam comeſſes.

Ad Artemidorum.

P inxisti V enerem, colis Artemidore Minerham,
Et miraris, opus displicuisse tuum.

In Dindimum.

S padone cum sis euiratior fluxo,
Et concubino mollior celæno,
Q uem sectus ululat matris entheæ gallus,
Theatra loqueris, & gradus, & edicta,

L I B . V .

T rabeas'q; et idus, fibulas'q; census'q;,
E t pumicata pauperes manu monstras.
S edere in equum licet antebi scamus.
V idebo Didyme non licet maritorum.

A micis esse donandum.

C allidus effracta nummos sur auferet arca.
P rosternet patrios impia flamma lares.
D ebitor usuram pariter, sortemq; negabit.
N on reddet sterilis semina iacta seges.
D isponsatorem fallax spoliabit amica.
M eribus extractas obruet unda rates.
E xtra fortunam est quicquid donatur amicis.
Q uas dederis, solas semper habebis opes.

D e Thaide, et Lecania.

T hais habet nigros, niueos Lecania dentes,
Q uae ratio est emptos haec habet, illa suos.
I n Dentonem.

Q uid factum est rogo, quid repente factum?
A d cœnam mihi Dento quod uocanti
(Q uis credat) quater ausus es negare.
S ed nec respicias, et fugis sequentem,
Q uem thermis modo querere, et theatris,
Et conclauibus omnibus solebas.
S ic est, captus es unetiore cœna.
Et maior rapuit canem culina.
I am te, sed cito cognitum, et relictum,
C um fastidierit popina diues,
Antiquæ uenies ad ossa cœnæ.

I n Bassam.

D icis formosam, dicis te Bassa puellam,

E P I G .

Istud, quod non est, dicere Bassa solet.

Ad Diadumenum.

Basia dum nolo, nisi quæ luctantia carpsi,

Et placet ira mihi plus tua, quam facies.

Vt te sæpe rogem, cædo Diadumenæ sæpe.

Consequor hoc, ut me nec timeas, nec ames.

De Philone.

Nunquam se cœnasse domi Philo iurat, & hoc est,

Non cœnat, quoties nemo uocauit eum.

De Encolpo.

Quid non cogit amor? secuit nolente capillos

Encolpus domino, nec prohibente tamen.

Permisit, fleuitq; pudens, sic cessit habenis

Audaci questus de Phaethonte pater.

Talis raptus Hylas, talis deprehensus Achilles,

Depositus gaudens matre dolente comas.

Sed tu nec pro pœra, brevibus nec crede capillis,

Tardaq; pro tanto munere, barba ueni.

Ad Labienum.

Vidi ssem modo forte cum sedentem

Solum te Labiene, trevis putauit.

Caluæ me numerus tuæ fecellit.

Sunt illinc tibi, sunt & hinc capilli,

Quales nec puerum decere possint.

Nudum est in medio caput, nec ullus

In longa pilus area notatur.

Hic error tibi profuit decembri,

Tunc, cum prandia misit imperator,

Cum Panariolis tribus redisti.

Talem Gerionem fuisse credo,

LIB. V.

V ites censeo porticum philippi,
S i te niderit Hercules, peristi.

In Charopinum.

C oeno domi quoties, nisi te Charopine uocauis,

P rotinus ingentes sunt inimicitiae.

M eq; petis stricto medium transfigere ferro.

S i no strum sine te scis caluisse focum.

N ec semel ergo mihi furtum fecisse licebit;

I mprobius nihil est hac Charopine gula.

D esine iam nostram (precor) obseruare culinam.

A tque aliquando meus det tibi uerba coquus.

Ad Ruffum.

H ic qui libellis pergrauem gerit Lenam,

N otiorum quem premit chorus leuis,

Q ui codicillis hinc, et inde prolatis,

E pistolisq; commodat grauem multum

S imilis Catoni, Tullioq; Brutuq;

E xprimere R usse, fidiculæ licet cogant,

A ue Latinum, xcc penon potest græcum,

S i fingere me istud putas, salutemus.

In Posthumum.

Q uæ mihi præstiteris memini, semperq; tenebo.

C ur igitur taceo Postume, tu loqueris?

I ncipio quoties alicui tua dona referre;

P rotinus exclamat, dixerat ipse mihi.

N on belle quædam faciunt duo, sufficit unus

H uic operi, si uis, ut loquar, ipse tace.

C rede mihi, quamuis ingentia Postume dones,

A uhoris pereunt garrulitate sui.

E P I C .

Ad B assūm .

C olchida quid scribis, quid scribis amice Thyesem?

Quid tibi uel Niobe Basse, uel Andromache?

M ateria est (michi crede) tuis aptissima chartis

D eucalion, uel, si non placet hic, Phaethon.

De Rhetore.

E xtemporalis factus est meus Rhetor.

C alphurnium non scripsit, & salutauit.

De A quila.

D ic mihi, quem portes, uolucrum regina? tonantem,

Nulla manu quare fulmina gestat? amat.

Q uo calet igne deus? pueri, cur mitis aperto

R espicis ore louem? de Ganymede loquor.

Ad Lupum.

C ui tradas Lupe filium magistro,

Q uæris sollicitus, diuq; tentas.

O mnes grammaticosq; rhetorarosq;.

D euites, moneo. nihil sit illi

C um Libris Ciceronis, aut Maronis.

F amæ Rutilium suæ relinquat.

S i uersus facit, abdices poetam.

A rtes discere uult pecuniosas.

F ac, discat citharaedos, aut choraulas.

S i duri puer ingeni uidetur,

P ræconem facias, uel architectum.

Ad Cinnam.

C um uoco te dominum, nolo tibi Cinna placere,

S æpe etiam serum sic resaluto meum.

Ad Posthumum.

C ras te uicturum, cras dicis Posthume semper,

L I B . V .

Dic mihi, cras istud Posthume quando uenit?
Quam longe cras istud ubi est, aut unde petendum?
Nunquid apud Parthos, Armeniosq; Latet?
Iam cras istud habet Priami, uel Nestoris annos.
Cras istud quanti dic mihi possit emi?
Cras uiues, hodie iam uiuere Posthume, serum est.
Ille sapit, quisquis Posthume uixit heri.

A d Stellam.

Quod non argentum, quod non tibi misimus aurum,
Hoc facimus causa stella diserte tua.
Quisquis magna dedit, uoluit sibi magna remitti,
Fictilibus nostris exoneratus eris.

A d Detractorem.

A d latres licet usque nos, et usque,
Et gannibibus improbis lacessas,
Certum est hanc tibi per negare famam,
Olim quam petis in meis libellis.
Qua si cunque legaris ut per orbem,
Nam te cur aliquis sciat fuisse?
Ignotus pereas, miser necesse est.
Non deerunt tamen hac in urbe forsan
Vetus, uel duo, tres ue, quatuor ue,
P ellem rodere qui uelint Caninam.
Nos hac a scabie tenemus ungues.

In Marianum.

Crispus iste quis est, uxori semper adhaeret
Qui Mariane tuæ, Crispulus iste quis est?
Nescio quid dominæ teneram qui garrit in aurem,
Et sellam cubito dexteriore premit.
Per cuius digitos currit leuis annulus omnes.

EPIG.

C rura gerit nullo qui uiolata pilo.
N il mihi respondes? uxor res agit, inquis,
I ste meæ. sane' certus, & asper homo est.
P rocuratorem multu qui preferat ipso,
A crior hoc Chius non erit A ufidius.
O quam dignus eras alapis Mariane latini,
T e suæffuram credo ego panniculo
R es uxor res agit, res nullas Crispulus iste.
R es non uxor res agit iste tuas.

A d Hospites.

I ure tuo nostris maneras licet Hospes in hortis,
S i potes in nudo ponere membra solo.
A ut si portatur tecum tibi magna supplex,
N am mea iam digitum sustulit hospitibus.
N ulla tegit fractos, nec inanis culcata lectos,
P utris & abrupta fascia reste iacet.
S it tamen Hospitium nobis commune duobus,
E m hortos, plus est, instrue tu. minus est.

A d Ponticum.

Q uid sentis, inquis, de nostris Marœ Libellis,
S ic me sollicitus Pontice sepe rogat.
A dmiror. stupeo. nihil est perfectius illis,
I pse tuo cedet Regulus ingenio.
H oc sentis, inquis. faciat tibi sic bene C æsar,
S ic Capitolinus Iuppiter. immo tibi.

A d Suos ministros.

S extantes Calliste duos infunde falerni,
T u super æstinas Alcine funde niues.
P ingues cat nimbo madidus mihi crinis amomo,
L assenturq; rosis tempora sutilibus.

LIB. V.

Iam uicina iubent nōs uiuere mausolea.

Cum doceant ipsos posse perire deos.

Ad Cæsarem.

Astra, polumque dedit, quamuis obstante nouerat

Alcidæ nemæ terror, & arcas aper,

Et castigatum libyæ ceroma palestræ,

Et grauis in sculo puluere fuisse Erix,

Siluarumque tremor, tacita qui fraude solebat

Ducere nec rectas Cacus in antra boues.

Ista tuae Cæsar quota pars spectatur Arenæ?

Dat maiora nouis prælia mane dies.

Quot grauiora cadunt Nemeo pondera monstro?

Quot tua Mænalius collocat hasta sues?

Reddatur si pugna triplex pastoris hiberi,

Est tibi, qui possit vincere Gerionem.

Sæpe licet graiae numeretur belua lernæ

Improba niliacis quid facit hydra feris?

Pro meritis cœlum tantis Auguste dederunt

Alcidæ cito dii, sed tibi sero dabunt.

In Pontilianum.

Sæpe salutatus nunquam prior ipse salutis,
Sic erit æternum Pontiliane uale.

De Hirundine.

Hibernali peterent solito cum more recessus

Atthides, in nidis una remansit avis.

Deprehendere nefas ad tempora uerna reuersæ,

Et profugam uolucres diripuere suæ.

Sero dedit poenas, discipi noxia mater

Debuerat, sed tune, cum lacerauit Itym.

E P I G .

De A pitio.

D ederas A pici bis tricenties uentri,
S ed adhuc supererat centies tibi laxum,
Hoc tu granatus, ne famem, & sitim ferres,
S umma uenenum potionē duxisti.
Nil est A pictib⁹ gulosius factum.

In Inuitatorem.

O mnia cum retro pueris obsoniat radas,
C ur non mensatib⁹ ponitur a pedibus?

De Tusco haruspice.

V ite nocens rosa stabat moriturus ad aras
Hircus, Bacche tuis uictima grata sacris.
Q uem T uscus mactare deo cum uellet haruspex,
D ixerat agresti forte, rudiq; uiro.
V t cito testiculos per acuta falce secat,
T eter ut immundæ carnis abiret odor.
I psè super uirides aras luctantia pronus
D um resecat cultro colla, premitq; manu
I ngens iratis apparuit hernia sacris,
O cupat banc ferro rusticus, at que secat.
H oc ratus antiquos sacrorum poscere ritus,
T alibus & fibris numina prisca coli.
S ic modo qui T uscus fueras, nunc gallus Haruspex,
D um iugulas Hircum, factus es ipse caper.

Ad Faustum.

S i temperari balneum cupis feruens
F austine, quod uix Julianus intraret,
R ogo lauet uti rhetorem Sabineum,
N eronianas is refrigerat thermas.

L I B . V .

In Candidum.

P rædia solus habes, & solus Candide nummos.
Aurea solus habes, myrrhina solus habes,
M affica solus habes, & opim cæcuba solus,
Et cor solus habes, solus & ingenium.
O mnia solus habes, hoc me puto uelle negare,
Vxorem sed habes candide cum populo.

In Gallum.

N unquam me reuocas, uenias cum saepe uocatus,
I gnosco nullum si modo Galle uocas.
I nuitas alios, uitium est utriusque, quod? inquis,
Et mihi cor non est, & tibi Galle pudor.

In Nestorem.

A uriculam Mario grauiter miraris olere,
Tu facis hoc, garris Nestor in auriculam.

In Zoilum.

H as cum gemina compede dedicat catenas
Saturne tibi Zoilus, annulos priores.

A d Gargilianum.

S portula nulla datur, gratis conuina recumbis,
Dic mihi, quid Romæ garginiane facis?
V nde tibi togula est, & fascæ pensio cellæ?
V nde datur quadrans, unde uires Chiones?
C um ratione licet dicas te uiuere summa,
Quod uiuis, nulla cum ratione facis.

A d Ruffinum.

S unt tibi (confiteor) diffusi iugera campi,
V rbanique tenent prædia multa lares.
E t seruit dominæ numerosus debitor arcæ,
Sustentatque tuas aurea mensa dapes.

EPIC.

F astidire tamen noli Ruffine minores.

P lus habuit Didymus, plus Philomelus habet.

In Matriniam.

N on possum uetulam, quereris Matrinia, possum
Et uetulam, sed tu mortua, non uetula es.

P ossum Hecubam, possum Nioben Matrinia, sed si,
Nondum erit illa canis, nondum erit illa lapis.

Qualem puellam uelit.

I ngenuam malo, sed si tamen illa negetur,
Libertina mihi proxima conditio est.

E xtremo est annulla loco, sed uincet utranque,
Si facie nobis haec erit ingenua.

Ad Chionem.

D igna tuo cursus, indignaq; nomine, dicam.
Frigida es, & nigra es, non es, et es Chione.
De Pisibus sculptis.

A rtis Phidiacæ toreuma clarum,
Pisces asticis, adde aquam, natabunt.

In Fabianum.

Quod nouis, & nuper factus tibi præstat amicus,
Hoc præstare iubes me Fabiane tibi.

H orridus ut primo semper te mane salutem.
Per mediumq; trahat me tua sella lutum.

L assus ut in thermas decima, uel serius, hora
Te sequare, A grrippæ, cum lauer ipse Titi.

H oc per triginta merui Fabiane decembres,
Ut sim tiro tuæ semper amicitæ.

H oc merui Fabiane togæ, tritæq; meaq;.
Ut nondum credas me meruisse rudem.

In Irascentes

LIB. V.

In Irascentes amicos.

Irasci tantum felices nostis amici,
Non belle facitis, sed iuuat hoc facere.

Ad Sextum.

Quæ te causa trahit, uel quæ fiducia Romam
Sexte? quid aut speras, aut petis inde refer?
Causas, inquis, agam Cicerone disertius ipso,
Atque erit in triplici par mihi nemo foro.
Egit Atestinus causas, et Ciuis, utrumque
Noras, sed neutri pensio tota fuit.
Si nihil hinc ueniet, pangentur carmina nobis,
Audieris, dices esse Maronis opus.
Insanis, omnes gelidis quicunque lacernis
Sunt tibi, Nasones, Virgiliosq; uides.
A tria magna colam, uix tres aut quattuor ista
Res aluit, pallet cætera turba fame.
Quid faciam suadēnam certum est uiuere Romæ.
Si bonus es, casu uiuere Sexte potes.

De Lycori.

Iliaco similem puerum Faustine magistro
Lusca Lycoris amat, quam bene lusca uidet.

In Thelesinum.

Mutua quod nobis ter quinquaginta dedisti
Ex opibus tantis, quas grauis arca premit.
Esse tibi magnus Thelesine uideris amicus.
Tu magnus, quod das, immo ego, quod recipis.

De Lacerta cœlata.

Insetta Phialæ Mentoris manu ducta
Lacerta uiuit, & timetur argentum.

EPIG.

In Pollam.

Lomento rugas uteri quod condere tentas
Polla, tibi uentrem, non mihi labra limis.
Si impliciter pateat uitium fortasse pusillum.
Quod tegitur, maius creditur esse malum.

In Lentinum.

Mentiris iuuenem tintis Lentine capillis,
Tam subito Corvus, qui modo Cygnus eras.
Non omnes fallis; scit te Proserpina canum.
Personam capiti detrahet illa tuo.

In Ligurinum.

O currit tibi nemo quod libenter,
Quod quacunque uenis, fuga est, & ingens
Circa te Ligurine solitudo,
Quid sit, scire cupis, nimis poeta es.
Hoc ualde uitium periculosum est,
Non tigris catulis citata raptis,
Non dipsas medio perusta sole.
Nec sic Scorpius improbus timetur.
Nam tantos rogo quis ferat labores?
Et stanti legis, & legis sedenti.
Currenti legis, & legis cuncti.
In thermas fugio, sonas ad aurem.
Piscinam peto, non licet natare.
Ad coenam proprio, tenes euentem,
Ad coenam uenio, fugis sedentem.
Lassus dormio, suscitas iacentem.
Vis, quantum facias mali, uidere?
Vir iustus, probus, innocens timeris.

De Eodem.

Fugerit an mensas Phœbus, cœnamq; Thyeſts,

Ignoro, fugimus nos Ligurine tuam.

Illa quidem lauta est, dapi busq; in ſtructa ſuperbiſ.

Sed nihil omnino te recitante placet.

Nolo mihi ponas rhombum, nulūm ue bilibrem,

Nec uolo boletes, oſtrea nolo, tace.

Ad Candidum.

E xigis à nobis operam ſine fine togitam,

Non eo, libertum ſed tibi mittu meum.

N on eſt inquis idem, multo plus eſſe probabo,

Vix ego leſticam ſubſequar, ille feret.

I nturbam incideris, cunctos umbone repellent,

Inualidum eſt nobis, ingenuumq; latus.

Q uid libet in cauſis narraueris, ipſe tacebo,

A t tibi ter geminum mugiet ille ſophos.

L is erit, ingenti faciet conuitia uoce,

Eſſe pudor uetus fortia uerba mihi,

Ergo nihil nobis, inquis, p ræſtabis amicus?

Quicquid libertus C andide non poterit.

De Baffo.

C apena grandi porta qua pluit gutta,

P hrygiumq; matris almo qua lauat ferrum,

O ratiōrum qua uiret ſacer campus,

E t qua puſilli feruet Herculis fanum,

F auſtine plena B affus ibat in rheda

O mneis beati copias trahens ruris.

I lluc uideres frutice nobili caules,

E t utrunque porrum, ſeffilesq; lactucaſ,

P igroq; uentri non inutiles betis.

EPIG.

I llic coronam pinguibus grauem turdis,
Leporemq; læsum gallici canis dente,
N ondumq; uicta lacteum faba porcum.
N ec feriatus ibat ante carrucam,
S ed tutu foeno cursor oua portabat.
R omam petebat Bassus immorus ibat.

De Olla.

P auperis extruxit cellam, sed uendidit Ollus
Prædia, nunc cellam pauperis Ollus habet.

In Inuitatorem.

V eintana mihi misces, tibi massica potas,
Olfacere hæc malo pocula, quam bibere.

In Lygurinum.

H æc tibi non alia est ad cœnam causa uocandi,
V ersiculos recites ut Lygurine tuos.

D eposui soleas, affertur protinus ingens
I nter lactucas, oxygarumq; liber.

A lter perlegitur, dum fercula prima morantur,
Tertiū est, nec adhuc mensa secunda uenit.

E t quartum recitas, & quintum denique librum.
P uitidus est toties, si mihi ponis a prum.

Q uod si non scombris scelerata poemata dones,
C œnabis solus iam Lygurine domi.

A d Gallam.

C um faciem laudo, cum miror crura, manusq;
D icere G alla soles, nuda placebo magis.

E t semper uitas communia balnea nobis,
N unquid G alla times, ne tibi non placeam?

A d Tonglianum.

E mptæ domus fuerat tibi Tongliane ducentis,

LIB .V.

Abstulit hanc nimium casus in urbe frequens.
Collatum est decies, rogo non potes ipse uideri
Incedisse tuam Tongiliane domum.

A d Chloē.

Et nullu poteram tuo atrere,
Et collo, manibusq; cruribusq;
Et mammis, natibusq; clunibusq;
Et, ne singula persequi laborem,
Tota te poteram Chloē atrere.

A d Gallam.

Cum dare non possim, quod poscis Galla rogantem,
Multo simplicius Galla negare potes.

In Celliam.

Quod quacūque uenis, Cosnum migrare putamus,
Et fluere exasso cinnama fusa uitro.

Nolo peregrinis placeas tibi Cellia nugis.
Sic puto posse meum, sic bene olere canem.

D e C au pone Rauennate.

S it cisterna mihi, quam uinea, malo Rauennæ.

C um possim multo uendere pluris aquam.

C allidus imposuit nup per mihi Copo Rauennæ.

C um peterem mixtum, uendidit ille merum.

D e Villa Faustini.

B aiana nostri villa Basse Faustini

N on ociosis ordinata myrtetis,

V iduaq; platano, tonsiliq; buxeto

I ngrata lati spacia detinet campi.

S ed rure uero, barbaroq; Letatur.

H ic farcta premitur angulo Ceres omni,

E t multa fragrat testa senibus autumnis.

E P I G .

Hic post nouembres imminente iam bruma
Seras putatur horridus refert unas.
Truces in alta nalle mugunt tauri,
Vitulusq; inermi fronte prurit in pugnam,
Vagatur omnis turba sorde cortis,
Argutus anser, gemmeiq; pauones,
Nomenq; debet que rubentibus pennis,
Et picta perdix, numidiceq; guttatae,
Et impiorum phasiana Colchorum.
Rhodias superbi faeminas premunt galli,
Sonantq; turres plausibus columbarum.
Gemit hinc palumbus, inde cæreus turtur.
Audi sequuntur uillieæ sinum porci,
Matremq; plenam mollis agnus expectat,
Cingunt serenum lactei focum uernæ,
Et largi festos lucet ad lares silua.
Non se gravis albo pallet ocio copo.
Nec perdit oleum lubricus palæstrita.
Sed tendit audiis rete subdolum turdis,
Tremuli uecaptum linea trahit pisces,
Aut impeditam cassibus refert damam.
Exerçet hilares facilis hortus umbras,
Et paedagogo non iubente lasciui
Parere grudent uillico capillati.
Et delicatus opere fruitur eunuchus.
Nec uenit manus rusticus salutator.
Fert ille cæris cana cum suis mella,
Metamq; lactis fassinate de silua.
Somniculosos ille porrigit glires.
Hic uagentem matris hispidæ foetum,

Alius coactos non amare capones.
 Et dona matrum uimineo ferunt textu,
 Grandes proborum uirgines colonorum.
 Facto noctur Lætus opere uicinus,
 Nec avara seruat crastinas dapes mensa,
 Escuntur omnes ebrioq; non nouit
 Statim minister inuidere coniuiae.
 At tu suburbe possides famem mundam,
 Et turre ab alta prospicis meras Laurus,
 Furem Priapo non timente securus.
 Et uinitorem farre passis urbano,
 Pictamq; portas oculos ad uillam.
 O lus. ona. pullos. poma. caseum. mustum.
 Rus hoc uocari debet, andomus long?

De Sutore, & Fullone.

Sutor ardo dedit tibi culta Bononia munus,
 Fullo dedit Mutinæ, nunc ubi copo dabit.

In Ponticum.

Cum uocor ad cœnam non tem uenalis ut ante
 Cur mihi non eadem, que tibi cœna datur?
 Ostrea tu sumis stagnu saturata Lucrino.
 Sumitur inciso mytilus ore mihi.
 Sunt tibi boleti, fungos ego sumo suillo.
 Restibi cum rhombo est, at mihi cum sparulo.
 A ureus immodicis turtur te clunibus implet,
 Ponitur in cauea mortua pia mihi.
 Cur sine te cœno, cum tecum Pontice cœnem?
 Sportula quod non est, pro sit, edamus idem.

In Cinnam.

Esse nihil dicas, quicquid petis improbe Cinnam,

E P I G .

si nil Cinnæ petis, nil tibi Cinnæ nego.

In Quintum.

C enteris quod emis pueros, & sæpe ducentis,
Quod sub rege Numa condita uina bibis,
Quod constat decies tibi non speciosa supplex,
Libra quod argenti milia quinque rapit,
A urea quod fundi pretio arruca paratur,
Quod pluris nulla est, quam donus empta tibi.
H æc animo magno credis te Quinte parare?
Falleris. hæc animus Quinte pusillus emit.

In Cotilum.

C otile bellus homo es, dicunt hoc Cotile multi,
Audio sed quid sit, dic mihi, bellus homo?
Bellus homo est flexos qui digerit ordine crines,
Balsama qui semper, Cinnama semper olet.
C antica qui Nili, qui Gaditana susurrat,
Qui mouet in uarios brachia uolsamodos.
Inter foeminas tota qui luce cathedras
Desidet, atque aliqua semper in aure sonat.
Qui legit hinc, illinc missas, scribitq; tabellas,
Pallia vicini qui refugit cubiti.
Qui scit, quam quis amet, qui per coniuicia currit,
Hirpinii ueteres qui bene nouit annos.
Quid narras. hoc est, hoc est homo Cotile bellus?
Res petrica est Cotile bellus homo.

A d. Lesbiam.

A recto de gente comam tibi Lesbia misi.
Ut scires quanto sit tua flana magis.

In M. Antonium.

A ntoni phario nil obiecture Rhotino,

Et leuius tabula, quam Cicerone nocens.

Quid gladium demens Romana strings in ora?

Hoc admisisset nec Catilina nefas.

Implus infando miles corrumpitur auro.

Et tantis opibus uox tacet una tibi.

Quid profunt sacrae pretiosa silentia linguae?

Incepient omnes pro Cicerone loqui.

De Syrisco.

Infusum sibi nū per à patrono

Plenum maxime centies syriscus

In sellariolis uagus popinis

Circa balnea quattuor peregit.

O quanta est gula, centies comesse.

Quanto maior adhuc, nec acubare.

Ad Faustinum.

Humida qua gelidas summittit Trebula valles,

Et uiridis cancri mensibus alget ager.

Rura Cleonæo nunquam temerata leone,

Et domus Aeolio semper amica nota.

Te Faustine uocat, longas his exige messes

Collibus, hibernum iam tibi Tybur erit.

De Origine Bacchi.

Qui potuit Bacchi matrem dixisse tonantem,

Ille potest Semelen dicere Ruffe patrem.

Ad Theodorum.

Non donem tibi cur meos libellos

Oranti toties, & exigenti,

Miraris Theodore magna causa est.

Dones tu mihi ne tuos libellos.

EPIG.

De Pompeio, & filii.

Pompeios iunenes Asia, atque Europa, sed ipsum
Terra tegit, Libyes, si tamen ulla tegit.

Quid mirum totu*s* si spargitur orbe, iacere
vno non poterat tanta ruina loco.

A d Quintum.

Quae legis causa nupsit tibi Lælia Quinte,
Vxorem potes hanc dicere legitimam?

A d Cinnam.

Profecto poto Mithridates saepe ueneno,
Toxicane possent senea nocere sibi.

Tu quoque cauisu coenando tam male semper,
Ne posses unquam Cinnam perire fame.

A d Marullum.

Narratur belle quidam dixisse Marulle,
Qui te ferre oleum dixit in auriculam.

A d Toranium.

Sit tristis domicenio laboras

Torani, potes esurire necum.

Non decurunt tibi si soles προτίνειν.

Viles Cappadocæ, grauesq; porri,

Diuinis cibium latebit ouis.

Ponetur digitis tenendus ustis

Nigra coliculus uirens patella.

Algentem modo qui reliquit hortum.

Et pultem niueam premens botellus,

Et pallens faba cum rubente lardo.

Mense munera si uoles secund e.

Marcantes tibi porrigitur niue

Et nomen piraquæ ferunt syrorum.

Et quas doctri Neapolis creauit.
 Lento cistaneæ napore tostæ.
 V inum tu facies bonum bibendo.
 Post hæc omnia forte si mouebit.
 Bacchus, quam solet, esuritionem,
 Sucurrent tibi nobiles oliuæ,
 Pieni modo quas tulere rami,
 Et feruens cicer, & tepeps lupinus.
 Parua est cœnula, quis potest negare?
 Sed finges nihil, audie's ue factum.
 Et uultu placidus tuo recumbes,
 Nec crassum dominus leget uolumen,
 Nec de Gadibus im probis puellæ,
 Vibrabunt sine fine prurientes.
 Lasciuos docili tremore lumbos.
 Sed, quod non graue sit, nec infacetum,
 Parui tibia condyli sonabit,
 Hæc est cœnula, Claudiam sequeris
 Quam nobis cupis esse turpiorem.

In Zoilum.

Undecies una surrexit Zoile cœna,
 Et mutata tibi Synthesis undecies.
 Sudor inhæreret madida ne ueste retentus,
 Et laxam tenuis læderet aura cutem.
 Quare ego non sudo, qui tecum zoile cœno?
 Frigus enim magnum synthesis una facit.

Ad Seuerum.

Non totam mihi si uacabis horam,
 Dones, & licet imputes Seuere.
 Dum nostras legis, exigisq; nugas.

EPIG.

D urum est perdere ferias, rogamus.

I acturam patiaris hanc, ferasq;

Q uod si legeris ipsa cum diserto,

S ed nunquid sumus in probi? secundo,

P lus multo tibi debiturus hic est,

Q uam debet domino suo libellus.

N am securus erit nec inquietu

L assi marmora sisyphi uidebit,

Q uem censoria cum meo Seuero

Docti lima momorderit secundi.

Ad Aemilianum.

S emper eris pauper, si pauper es Aemiliane,

D antur opes nullis nunc, nisi diuitibus.

In Gaurum.

Q uid promittebas mihi milia G aure ducenta,

S i dare non poteras militia G aure decem?

A n potes, & non uis? rogo non est turpius istud?

I .tibi dispereas G aure, pusillus homo es.

Ad Dindymum.

In sequeris, fugio, fugis, in sequor. haec mihi mens est,

V elle tuum nolo Dindyme, nolle uolo.

Ad Gallam.

I am tristis nucibus puer relicitis

C lamoso reuocatur a magistro,

E t blando male perditus fritillo

A rcta modo raptus e popina

A edilem roget udus aleator.

S aturnalia transiere tota,

N ec munuscula parua, nec minora

M isisti mihi Galla, que solebas.

LIS. VI.

S anè sic abeat meus december.
S cis certe puto uestra iam uenire
S aturnalia, Martias Kalendas,
T unc reddam tibi Galla, quod dedisti.

M.V.MARTIALI SEPGRAMMATON
LIBER SEXTVS.

EXTVS MITTITVR HIC
tibi libellus.

In primis mihi care Martialis.
Quem si ter seris aure diligent,
Audebit minus anxius, tre-
mensq;

M agnus Cæsar in manus uenire.

A dulatorium.

L usus erat sacræ connubia fallere Tedæ,
L usus & immoritos excusisse mares,
V traque tu prohibes Cæsar, populisq; futuris
Succuris, nasci quos sine fraude iubes.
N ec spado iā, nec mœchus erit te præside quisquam ,
At prius, o mores, & spado mœchus erat.

De Filio Domitiani.

N asere Dardanio promissum nomen Iulo,
V era Deum siboles, nascere magne puer.
C ui pater æternas post secula tradat habenas,
Q uique regas orbem cum seniore senex.
I psa tibi niueo trahet aurea pollicæ filia,
Et totam Phryxi Iulia nebit ouem.

E P I G.

A dulatorium.

Censor maxime, principumq; princeps,

Cum tot iam tibi debeat triumphos,

Tot nascentia tempora, tot renata.

Tot spectacula, tot Deos, tot urbes.

Plus debet tibi Roma, quod pudica est.

A d Cæcilianum.

Ruficat mercatus nummis sum prædia multis.

Mutua des centum Cæciliæ rogo.

Nil mihi respondes, tacitum te dicere, credo,

Non reddes, ideo Cæciliæ rogo.

A d Luperum.

Comœdi tres sunt, sed amat tua Paula Luperæ

Quattuor, & Kōphōv Paula Πρόσωπον amat.

De Thelesina.

Iulia lex populis ex quo Faustine renata est.

Atque intrare domos iussa pudicitia.

A ut minus, aut certe non plus trigesima lux est,

Et nubit decimo iam Thelesina viro.

Quæ mubit toties, non nubit, adultera lege est.

Offendor mœcha simpliciore minus.

A d Seuerum.

Pretores duo, quattuor tribuni,

Septem causidici, decem poetae,

Cuiusdam modo nuptias petebant

A' quodam sene, non moratus ille

Praeconi dedit Eulogo puellam.

Dignum quid fatuo seuere fecit?

A d Leuinum.

In Pompeiano dormis Leuine theatro,

L I B . V I .

Et quereris, si te suscitat Oceanus.

Petit Latenter à Do. Pech.

P auct Iouem nū per cum mīlia forte rogarem.

Ille dabit, dixit, qui mihi templa dedit.

T empla quidem dedit ille Ioui, sed mīlia nobis
Nulla dedit, pudeat pauca rogarisse Iouem.

A t quām non terricūs, quām nullā nubilus ira,
Quām placido nostras legrat ore preces.

T alis supplicib⁹ tribuit diademata Dacis,
Et Capitolinas ieq; reditq; vias.

D ic precor ó nostri, dic cons̄cia virgo tonantis,
Si negat hoc uultu, quo solet ergo dare?

S ic ego, sic breuiter posita mihi Gorgone Pallás,
Quae nondum data sunt, stulte negata putas?

In Marcum.

Q uod non sit Pylyades hoc tempore, non sit Orestes,
Miraris? Pylyades Marce bibebat idem.

N ec melior panis, turdus ue dabatur Oresti.
Sed par, atque eadem coena duobus erat.

T u Lucrina uoras, me pascit aquosa Peloris.
Non minus ingenua est et mihi Marce gula.

T e Cadmea Tyros, me pinguis Gallia uestit.
Vis te purpureum Marce, sagittus amem?

V t præstem Pylyaden, aliquis mihi præstet Orestē.
Hoc non fit uerbis Marce, ut ameris, ama.

De Fabulla.

I urat capillos esse, quos emit, suos

F abulla, nunquid Paule peierat.

De Statua Iuliæ.

Q uis te phidiaco formatam Iulia cœlo,

EPIC.

Vel quis Palladiæ non putet artis opus.
Candida non tacita respondet imagine Lygdos,
Et placido fulget uiuus in ore decor.
Ludit Acidalio, sed non manus aspera nodo,
Quem rapuit collo parue Cupido tuo.
Vt Martis reuocetur amor, summique tonantis,
A te Iuno petat Ceston & ipsa Venus.

In Laberium.

Versus scribere posse te disertos
Affirmas Laberi, quid ergo non uis?
Versus scribere qui potest disertos,
Non scribat Laberi, uirum putabo.

De Formicæ electro inclusa.

Dum Phæthon te a formicæ uagatur in umbra,
Implicitu em succina gutta feram.
Sic modo quæ fuerat uita contempta manente,
Funeribus facta est nunc preiosa suis.

Ad Eriapum.

Tu qui penne uiros terres, & falce Cinædos,
Iugera se positi pauca tuere loci.
Sic tua non intrent uetuli pomaria fures,
Sed puer, aut longis pulchra puella comis.

In Cinnamum.

Cinnam Cinname te iubes uocari,
Non est hic, rogo, Canna barbarissimus?
Tu si furius ante dictus esses,
Fur ista ratione dicereris.

Ad Priscum de Salonino.

Sancta Salonini terris requiescit Hiberis,
Quia melior Stygas non uidet umbra domos.
Sed lugere

LIB. VI.

Sed lugere nefas. nam, qui te priscæ reliquit,
Vinit, qua uoluit uiuere parte magis.

In Posthumum.

No non de ui, neque cæde, nec ueneno,
Sed lis est mihi de tribus capillis,
Vicini queror has abesse furto,
Hoc iudex sibi postulat probari,
Tu Cannas, Mithridaticumq; bellum,
Et periuria Punici furoris,
Et Syllas, Marioq; Mutioq;
Magna uoce sonas, manuq; tota.
I am dic Posthume, de tribus capillis.

In Phœbum.

Mutua te centum sextertia Phœbe rogaui,
Cum mihi dixisses, exigis ergo nihil.
Inquiris, dubitas, cunctaris, meq; diebus,
Teq; decem crucias, iam rogo Phœbe negr.
De Hiantide, ex stella.

Perpetuam stellæ dum iungit Hiantida uati
Læta Venus, dixit, plus dare non potui.
Hæc coram domina, sed nequius illud in aurem,
Tu ne quid pecces exitiose uide.
Sæpe ego Iasauum Martem furibunda cecidi,
Legitimos esset cum uagus ante toros.
Sed postquam meus est, nulla me pellice læsit,
Tam frugi uno uellet habere touem.
Dixit, ex arcano percussit pectora loro.
Plaga iuuat, sed tu iam dea cæde duos.

In Proculinam.

Quod nubis Proculina concubino,

E P I G .

Et mœchum modo, nunc facis maritum,
Ne lex Iulia te notare possit,
Non nubis Proculina. sed fateris.

In Lesbiam.

S tare iubes nostrum semper tibi Lesbia pennem.
Crede mihi, non est mentala, quod digitus.
T u licet et manibus blandis, et uocibus instes,
Contra te facies imperiosa tua est?

De Carissimo.

N il fascinus est Carissimo,
Saturnalibus ambulat togatus.

A d Marcellinum.

M arcelline boni soboles yncera parentis,
Horrida parrhasio quem tegit ursa iugo,
I lle uetus pro te, patriusq; quid optet amicus,
A cipe. et hæc memori pectore uolu tene.
C auta sit ut uirtus. ne te temerarius ardor
In medios enses, seuq; tela ferat.
B ella uelint, Martemq; ferum rationis egentes.
T u potes et patriæ miles, et esse decus.

De Sotade.

P ericlitatur capite Sotades noster,
R eum putatis esse Sotadem, non est.
A rrigere desit posse Sotades, lingit.

A d Nepotem.

B is uicine Nepos, nam tu quoque proxima floræ
Incolis, et ueteres tu quoque ficiias.
F isti tibi, quæ patrii si gnatur imagine multus,
Testis maternæ nata pudicitiae.
T u tamen anno so nimium ne parce falerno.

L I B . V I .

Et potius plenos ære relinque cædos.
Sit pia sit locuples, sed poter filia mustum.
Amphora cum domina nunc noua fiat anus.
Cæcuba non solos uindemia nutriat orbos,
Possunt et patres uiuere, crede mihi.

Epitaphium Glauciae.

Libertus Melioris ille notus,
Tota qui cecidit dolente Roma
Cari deliciæ breues patroni
Hoc sub marmore Glaucias humatus
Iuncto Flaminiae iacet se pulchro.
Castus moribus, integer pudore,
Velo ex ingenio, decore felix.
Bissenis modo mensibus peractis
Vix unum puer applicabat annum.
Qui fles talia, nil fleas uiator.

De Eodem.

Nonde plebe domus, nec auaræ uerna cæstæ,
Sed domini sancto dignus amore puer.
Muera cum posset nondum sentire patroni,
Glaucia libertus iam Melioris erat.
Moribus hoc, formæq; datum, quis blandior illo?
Aut quis Apollineo pulchrior ore fuit?
Immodicis breuis est etas, et rara senectus,
Quicquid amas, cupias non placuisse nimis.

In Pætum.

Sex festertia si statim dedisses,
Cum dixti mihi summe, tolle, dono,
Daberem tibi Pæte pro ducentis.
At nunc cum dederis diu moratus

EPIC.

P oſt ſeptem puto, uel nouem Kalendas
V is dicam tibi ueriora ueris,
S ex feſtertia P æte perdiſiſ.

In Charidemum.

V xorem Charideme tuam fac ipſe, ſiniſq;,
A medio futui, uis ſine febre mori.

De morte Othonis.

C um dubitaret adhuc bellī cūlis Enyo'
Forſitan, & poſſet uincere mollis Otho,
D amnauit multo faturum tam ſanguine Martem,
Et fodit certa pectora nuda manu.

S it C ato, dum uiuit, ſane uel C æſare maior,
D um moritur, nunquid maior Othone fuſit?

In Sabellum.

N il miſerabilius Maſho pædione ſabello
Viſiſti, quo nil laetiſſi ante fuſit.

F urta, fugæ, mortes, ſeruorum incendia, luctus
Affligunt hominem, tam miſer: & fuſit.

A d Diadumenum.

B afia da nobis Diadumene preſſa, quoſ inquiss?
O ceani fluctus me numerare iubes,
Et maris A egei ſparſas per littora conchas,
Et queſ Cecropio monte uagintur apes,
Quæque ſonant pleno uocesq; manuſq; theatro,
C um populus ſubiti C æſaris ora uidet.
N olo quoſ arguto dedit ex orata C atullo
Leſbia, pauca cupit, qui numerare potest.

In C æciliānum.

S eptem clepsydras magna tibi uoce petenti
Arbiter inuitus C æciliāne dedit.

LIB. VI.

A t tu multa diu dicas, uitreisq; tepetem

Ampullis potas semisupinus aquam.

Vt tandem facias uocemq; sumq; rogamus,

Iam de Clepsydra Cæciliæ bibas.

A d Papilum.

M entula tam magna est, tantus tibi Papile nasus,

Vt possis, quoties arrigis, olfaere.

In Carinum.

S ecili podicis usq; ad umbilicum

N ullas reliquias habet Carinus,

Et prurit tamen usque ad umbilicum.

O quanta scabie miser laborat,

C ulum non haberet tamen inædus.

D e filio Reguli.

A spicis ut parmis, nec adhuc trieteride plena

R egulus auditum laudet et ipse patrem,

M aternosq; sinu so genitore relinquat,

Et patrias laudes sentiat esse suas.

I am: clamor, centumq; uiri, densumq; corona

Vulgus, & infanti lulatecta placent.

A cris equi soboles magno sic puluere gaudet.

Sic uetus molli prælia fronte cupit.

D ii seruate precor matri sua nota, patriq;

Audiat ut natum R egulus, illa duos.

In Cinnam.

P ater ex Marulla Cinnam factus es septem,

N on libertorum namq; nec tuus quisquam,

N ec est amici, filius ueicini,

S ed in grabatis, tegetibusq; concepti

M aterna produnt capitibus suis furtæ.

E P I C.

Hic qui retorto crine Maurus incedit,
S obolem fatetur esse se Cogis antræ.
A t ille sima nare, turgidis labris,
I psa est imago Pannia palestritæ.
P istoris esse tertium, quis ignorat,
Q uicunq; lippum noruit, et uidet Dammam.
Q uartus cinæda fronte, candido uultu.
E x concubino natus est tibi Lygdo.
P ræcide, si uis filium nephas non est.
H unc uero acuto capite, & auribus longis,
Q uæ sic mouentur, ut solent a sellorum,
Q uis morionis filium neget Cyrtæ.
D uæ sorores illa nigra, & hæc ruffa
C roti choraulæ, uilllicq; sunt Carpi.
I am'q; hybridarum grex tibi foret plenus
S i spado Coreus, Dindymus q; non esset?

A d Lycorim.

Fœmina præferri potuit tibi nulla Lycori,
Præferri Glycerae fœmina nulla potest.
Hæc erit hoc, quod tu, tu non potes. esse, quod hæc est,
Tempora quid faciunt? hanc uolo, te uolui.

In Raucum Poetam.

Qui recitat Lana fauces, & colla reuinctus,
Hic se posse loqui, posse tacere negat.

D e Hetruscithernis.

H etrusci nisi thermulis laueris,
I llotus morieris Oppiane.
N ullæ sic tibi blandientur undæ,
N ec fontes Aponi rudes puellis,
N on mollis Sinuessa, feruidiq;

Fluctus Passeris, aut superbus Anxur,
 Non Phœbi uada, principesq; Baie,
 N usquam tam nitidum micat serenum,
 Lux ipsa est ibi longior, diesq;
 Nullo tardius a loco recedit.
 Sicutos Pinguis Onyx anhelat æstus.
 I llic Taygeti uirent metalla,
 Et certant uario decore saxa
 Quæ Phryx, & Libys altius cecidit,
 Et flamma tenui calent Ophitæ.
 Ritus si placeant tibi Laconum,
 Contentus potes arido uapore,
 Cruda Virginie, Martiaq; mergi,
 Quæ tam candida, tam serena lucet,
 Ut nullas ibi suspiceris undas,
 Et credas uacuam nitere Lygdon.
 Non attendis, & aure me supina.
 I am dudum quasi negligenter audis.
 I llotus morieris Oppiane.

Ad Castricim.

Dum tibi felices indulgent Castrice Baie,
 Canaq; sulphureis Nympha natatur aquis,
 Me Nomentani confirmant oca ruris,
 Et casa iugerbis non onerosa suis.
 Hic mihi B aiani soles, mollisq; Lucrinus,
 Hic nostræ mihi sunt Castrice diuitiae.
 Quondam laudatas quo cunque libebat ad undas
 Currere, nec longis pertinuisse vias.
 Nunc urbi uicina iunant, facilesq; recessus,
 Et satis est, pigro si licet esse mihi.

E P I C .

In Calliodorum.

Festue credis te Calliodore iocari,
Et solum multo permaduisse sale.
Omnibus arrides, disteria dicas in omnes,
Sic te coniuiam posse placere putas.
At si ego non belle, sed uere dixero quiddam,
Nemo propinabit Calliodore tibi.

In Lectoriam.

Lusisti, satis est, lascivii nubite cunni.
Permissa est uobis non nisi casta uenüs.
Hæc est casta uenüs, nubit Lectoria Lygdo.
Turpior uxor erit, quam modo mœcha fuit.

Ad Catianum.

Vapulat assiduo ueneti quadriga flagello.
Nec currit, magnam rem Catiane facit.

Ad Hiantida Nympham.

Nympha mei stellæ quæ fonte domesticâ puro
Laberis, & domini gemmea tecta subis.
Siue Numæ coniunx Triuiae temnuit ab antro,
Siue camenarum de grege nona uenis,
Exsoluit uotis hac se tibi uirgine porca
Marcus, furtiuam quod bibit æger aquam.
Tu contenta meo iam crimine, gaudia fontis
Da secura tui, sit mihi sana sitis.

In Pomponium.

Quod tam grande sphos clamat tibi turbatogata,
Non tu Pomponi, cœna disertata est.

De Priapo.

Non sum de fragili dolatus ulmo,
Nec que stat rigida supina uena,

LIB. VI.

De ligno mihi quolibet columna est.
Sed una generata de cui presso,
Quæ nec secula centies peracta,
Nec longe ariem timet senectæ.
Hanc, tu quisquis es o malus, timeto,
Nam si uel minimos manu rapaci
Hoc de palmitæ laferis racemos,
Nascetur, licet hoc uelis negare,
Inserta tibi ficus in cypresso.

De Thelesino.

Cum coleret puros pauper Thelesinus amicos,
Errabat gelida sordidus intugula.
Obsecenos postquam coepit curare cinados,
Argentum, mensas, prædia, solus emit.
Vis fieri diues Bithynice, conscius esto,
Nil tibi, uel minimum, basta pura dabune.

Ad Lupercum.

Quod conuiuaris sine metam sape Lupercæ,
Inueni, noceam qua ratione tibi.
Irascar, licet usque uoces mittasq; rogesq;
Quid facies, inquis, quid faciam: ueniam.

Epi. Pantagithi.

Hoc iacet in tumulo raptus puerilibus annis
Pantagithus, domini cura, dolorq; sui,
Vix tangente uagos ferro resecare capillos
Doctus, & hirsutas excoluisse genas.
Sis lixit inde sibi tellus placata, leuisq;
Artificis leuior non potes esse manu.

De Andragora.

Lotus nobiscum est hilaris, coenauit & idem.

E P I C .

Inuentus mane est mortuus Andragoras.
T am subitæ mortis causam Faustine requiris
In somnis medicum uiderat Hermocratem.

De Sextiliano.

T antos, & tantas si dicere Sextilianum
A ule uetes, iunget uix tria uerba miser.
Quid sibi uult, inquis, dicam, quid suspicere esse.
Tantos, & tantas Sextilianus amat.

In Coracinum.

Quod semper casiaq; cinnamoq;
Et nido niger alitis superbae
Fragras plumbea Niceroniana,
Rides nos Coracine nil olentes.
Malo, quam bene olere, nil olere.

In Charidemum.

Quod tibi crura rigent setis, et pectora uillis,
Verba putas famæ te Charideme dare.
Extirpa (mihi crede) pilos de corpore toto,
Teq; pilare tuas testificare nates.
Quæratio est, inquis, scis multos dicere multa.
Fac, pædicari te Charideme putent.

In Phœbum.

Mentiris fictos unguento Phœbe capillos
Et tegitur pictis sordida calua comis.
Tonorem capiti non est adhibere necessum,
Radere te melius spongia Phœbe potest.

A d Aulum.

Cernere parrhasios dum te innat Aule triones,
Comminus & scythici sidera ferre poli.
O quam pene tibi stygias ego raptus ad undas

LIB. VI.

Elysiae uidi nubila fusa plagæ.

Quamuis lassa tuos quærebant lumina uultus,

Atque erat in gelido plurimus ore pudens.

Si mihi lanificæ ducunt non nulla sorores

Stamina, nec surdos uox habet ista deos.

Sospite me sospes latias reueheris ad urbes.

Et referes pili præmia clarus eques.

In Bacaram.

Et dolet, et queritur, sibi non contingere frigus

Propter sexcentas Bacaura gau sapinas.

Optat et obscuras luces, uentosq; nubesq;

Odit et hibernos, si tequere, dies.

Quid facere mali nostre tibi seuia lacernæ?

Tollere de scapulis quas leuis aura potest,

Quanto simplicius, quanto est humanius illud.

Mense uel Augusto sumere gau sapinas.

De Pomillo.

Rem factam Pomillus habet Faustine, legetur,

Et nomen toto sparget in orbe suum.

Sic leue flauorum ualeat genus Vipiorum,

Quisquis et Ausonium non amat imperium.

Ingenio satamen Pomilli scripta feruntur,

Sed famæ non est hoc (mihi crede) satis.

Quam multi tineas pascunt, blattasq; diserti,

Et redimunt soli carmina docta coici.

Nescio quid plus est, quod donat secula chartis,

Victurus Genium debet habere liber.

In Inuidum.

Laudat amar. cantat nostros mea Roma libellos,

Meq; sinus omnis, me manus omnis habet.

EPIG.

Eccet rubet quidam · pallet · stupet · oscitat · odit ·
Hoc uolo · nunc nobis carmina nostra placent ·

A d Apianum ·

Amisit pater unicum Silanus ,
Cessas mittere munera Apiane ?
Heu crudele nefas, maleq; parcae ,
Cuius multuris hoc erit cidauer.

A d Marianum ·

Sicis te captari, scis hunc, qui captat, audarum,
Et sis qui captat, quid mariane uelit,
Tu tamen hunc tabulis heredem stulte supremis
Scribis, et esse tuo uis furiose loco .
Munera magna quidem misit, sed misit in hamo ,
Et piscatorem pisces amare potest.
Hicaine deflebit uero mea fata dolore ?
Si cupis, ut ploret, des Mariane nihil .

In Deiractorem .

Cum sis nec rigida Fabiorum gente creatus ,
Nequalem, curio dum prandia portat aranti ,
Hirsuta peperit rubicunda sub ilice coniunx ,
Sed patris ad speculum tonsi, matrisq; togatae
Filius, et sponsam possit te sponsa uocare ,
Emendare meos, quos nouit fama, libellos ,
Et tibi per mittis felices carpere nugas ,
Has inquam nugas, quibus aurem aduertere totam
Non aspernantur proceres urbisq; fori q;
Quas et perpetui dignantur scrinia Sili ,
Et repetit toties facundo Regulus ore ,
Quiq; uidet propius magni certamina Circi
Laudat Auentinæ uicinus Suræ Dianæ .

LIB. VI.

Ipsē etiam tanto dominus sub pondere rerum
Non dedit natura bis, tēq; reuoluere Cæsar.
Sed tibi plus mentis, tibi cor līmant Minerua
Acrius, & tenues fixerunt pectus Athene.
Ne ualeam, si non multo sapit altius istud,
Quid cum panticibus laxis, & cum pede grandi,
Etrubro pulmone uetus, nasisq; timendum
Omnia crudelis Lanius per compita portat?
Audes præterea, quos nullus nouerit, in me
Scribere uersiculos, miseras & perdere chartas.
At si quid nostræ tibi bilis inuaserit ardor,
Vinet, et hærebit, totq; legetur in orbe.
Stigmata nec uafra delebit Cinnamus arte.
Sed miserere tui, rabido nec perditus ore
Fumantem nāsum uiui tentaueris urſi.
Sit placidus licet, & lambat digitosq; manusq;;
Si dolor, & bilis, si iusta coegerit ira,
Ursus erit, uacua dentes in pelle fatigē,
Et tacitus quæras, quam possis rodere carnem.

A d Tuāam.

Hexametris epigramma facis, scio dicere Tuāam,
Tuāa solet fieri, denique Tuāa licet.
Sed tamē hoc longum est, solet hoc quoq; Tuāa licere.
Si breviora probas, disticha sōla legis.
Conueniat nobis, ut fas, Epigramma longe
Sit transire tibi, scribere Tuāa mihi.
De Præcone puellam uendente.
Famæ non nimium bona Puellam,
Quales in media sedent suburra,
Vndebat modo præco Gellianus.

E P I C.

P aruo cum pretio diu licet,
D um puram cu^m probare cunctis,
A ttraxit prope se manu negantem,
Et bis, terq; quaterq; basiavit.
Q uid proficerit osculo, requiris?
S excentos modo qui dabat, negauit.

A d P annicum.

C ur tantum eunuchos habeat tua Gellia, queris
P annice? null futu Gellia, non parere
De Morte Eutychi pueri.

F lete nefas uestrum, sed toto flete Lucrino
Naiades, & lucis sentiat ipsa Thetis.
I nter Baianas rapitus puer occidit undas
Eutychus, ille tuum Castrice dulce latus.
H ic tibi curarum socius, blandumq; leuamen,
H ic amor, hic nostri uatis Alexis erat.
N unquid te uitreis nudum lasciva sub undis
V idit, & Alcide Nympharem sit Hylam?
A n Dea foemineum iam negligit Hermaphroditum,
A mplexu teneri sollicitatu uiri?
Q uicquid id est, subite quae cunque est causa rapine,
S it precor & tellus mitis, & unda tibi.

D e Bassa.

N on miror, quod potat aquam tua Bassa Catulle,
M iror, quod Bassi filia potat aquam.

A d Martianum.

S exagessa Martiane messis
Acta est, & puto iam secunda Cottæ,
N ec se tædia lectuli calentis
E xpertum meminit die uel uno.

L I B . VI .

O stendit digitum, sed impudicum .
A lconti, Dasioq; Symmachoq;
At nostri bene computentur anni,
Et quantum tetricæ tulere febres,
Aut langor gravis, aut mali dolores,
A uita meliore se parentur,
Infantes sumus, & senes uidemur.
A etatem Priamiq; Nestorisq;
Longam qui putat esse Martiane,
Multum decipiturq; falliturq;
Non est uiuere, sed ualere, uita.

De Thelesina.

E dere lasciuos & bethica crusmata gestus ,
Et greditanis ludere docta modis .
T endere quæ tremulum P elian, Hecubæq; maritum
Posset ad Hectoreos sollicitare rogos .
V rit, & excruciat dominum Thelesina priorem ,
V endidit ancillam, nunc redimit dominam .

De Cilice fure .

F ur notæ nimium rapacitatis
C ompilare Cilix uolebat hortum .
I ngenti sed erat Fabulle in horto
P ræter marmoreum nihil Priapum .
D um non uult nacia manu redire ,
I psum surripuit Cilix Priapum .

De Priapo .

N on rudis indocta fecit me falce colonus .
Dispensatoris nobile cernis opus .
N am C æretani cultor notissimus agri
Hos Hilarus colles, & iugis lœta tenet .

EPIC.

A spicē, quam certo uidear non ligneus ore.
Nec deuotū fociis tnguinis arma geram.
S ed mihi perpetua nunquam moritura cū pressō
Phidiaca rigeat mentula dī gna manu.
V icini (moneo) sanctum celebrare Priapum,
Et bis septenis parcite iugerbis.

A d E sculanum.

M edio recumbit inus ille qui lecto
C aliam Triphilen segmentatus unguento,
Foditq; tonsis ora laxa lentiscis.
M entitur E sculane. non habet dentes.

In P ontiam.

C um mittis turdumq; mihi, quadram ue placente,
Siue femur leporis, siue quid his simile.
B ucellas misisse tuas te Pontia dicis.
Has ego nec mittam Pontia, sed nec edam.

E pi. F usci.

I lle sacri lateris custos, Martisq; togati,
Credita cui summi castra fuere ducis.
H ic situs est F uscus. licet hoc fortuna fateri,
Non timet hostiles iam lapis iste minas.
G rande iugum domina ducus aruice recepit,
Et famulum uictrix possidet umbra nemus.

In A phrum.

C um sis tam pauper, quam nec miserabilis Irus,
Tam iuuenis, quam nec Parthenopaeus erat.
T am fortis, quam nec, cum uincaret, Artemidorus,
Quid te C appadocum sex onus esse iuuat?
R ideris, multoq; magis traduceris Aphēr.
Q uam nudus medio si spatiere foro.

Non aliter

LIB. VI.

N on aliter monstratur Atlas cum compare mulo.

Q uæque uehit similem belua nigra libyn.

I nuidio sa tibi quam sit leætia, requiris,

Non debes ferri mortuus Hexaphoro.

A d Aulum de Luso.

P otior nobilis Aule lumine uno

L uscus phryx erat, alteroq; Lippus,

H uic dicit medicus, bibas caueto

V inum, si biberis nihil uidebis.

R idens phryx oculo ualebis, inquit.

M isceri sibi protinus deunces,

S ed crebros iubet, exitum requiris.

V inum phryx, oculus bibit uenenum.

A d Lupum.

T ristis es, & felix, sciat hoc fortuna, caueto.

I ngratum dicet te Lupe, si scierit.

D e Rosis ad Cæ. missis.

V et noua dona tibi C æsar nilotica tellus

Miserat hibernas ambitiosa rosas.

N auita derisit pharios memphiticus hortos,

Vrbis ut intrauit limina prima tuæ.

T antus ueris honos, & odoræ gratia Floræ,

Tantaq; pæstani gloria ruris erat.

S ic quacunque uagus gressumq; oculosq; forebat,

Textilibus fertis omne rubebat iter.

A ttu Romanæ iussus iam cædere Brumæ

Mitte tuas messes, aci pe Nile rosas.

In Charidemum.

I ratus tanquam populo Charideme lauaris,

Iguina, sic toto subluis in solio.

E P I G .

Nec caput hic uellem, sic te Charideme lanare.
Et caput eae lanae, inguina malo laues.

A d R U f f u m .

Quidam me modo Ruffe diligenter
Inspectum, uelut emptor, aut lanista,
Cum uultu, digitoq; subnotasset,
Tu ne es, tu ne ait ille Martialis,
Cuius nequitas, iocosq; nouit,
A urem qui modo non habet seueram.
Subrifi modice, leuiq; nutu
Me, quem dixerat esse, non negauit,
Cur ergo inquit habes malas lacernas?
Respondi, quia sum malus poeta.
Hoc nesepius accidat poetæ,
Mittas Ruffe mihi bonas lacernas.

A d C æ s a r e m D o .

Quantum sollicito fortuna parentis Hetrusco,
Tantum summe ducum debet uterque tibi,
Nam tu missa tua reuocasti fulmina dextra.
Hos cu perem mores ignibus esse Iouis.
Si tua sit summo C æ sar natura tonanti,
Vtetur toto fulmine, rara manus.
Muneris hoc utrumque tui testatur Hetruscus.
Esse quod & comiti contigit, & reduci.

De Philippo.

O etaphoro sanus portatur Auite Philippus.
Hunc tu si sanum credis Auite furis.

Flet mortem Ruffi.

E ditus est sextus sine te mi Ruffe camœnis,
Nec te lectorem sperat amœ liber.

L I B . V I .

Impia cappadocum tellus ex numine leuo

Visa tibi, cineres reddit, et ossa patri.

Funde tuo lachrymas orbata Bononia Ruffo,

Et resonet tota planctus in Aemilia.

Hec qualis pietas, heu quam breuis occidit aetas,

Viderat Alphei præmia quinque modo.

Pectore tu memori nostros euoluere lusus,

Tu solitus nostros Ruffi tenere iocos.

A ciupe cum fletu moesti breue carmen amici

Atque haec absentis thura fuisse puta.

In bibentes aquam.

Sed etinum, dominæq; niues, densiq; trientes,

Quando ego uos medico non prohibente bibam?

Sultus, et ingratus, nec tanto munere dignus,

Qui manu[m] h[ab]eret diuitis esse Midæ.

Possideat libycas messes, Hermumq; Tagumq;

Et poter calidam, qui mibi laudat, aquam.

Ad Cæsarem.

Dii tibi dent, et tu Cæsar quæcunque mereris,

Dii mibi dent, et tu, quæ uolo, si merui.

Ad Cæcilianum.

Mane salutau[i] uero te nomine casu,

Nec dixi dominum Cæciliæ meum.

Quanti libertas constet mihi tanta, requiris?

Centum quadrantes abstulit illa mibi.

De Panareto potvre.

Cum peteret seram media iam nocte matellam

Arguto madidus pollice Panaretus.

Soplectina data est, sed quam sic auerat ipse.

Nec fuerat solitanta lagena satis.

Ille fide summa testæ sua uina remensus

EPIC.

Reddidit Oenophori pondera plena sui.
Miraris, quantum biberat, cœpisse lagenam,
Desine mirari Ruffe, merum biberat.

De Gellia.

Mæchum Gellia non habet nisi unum,
Turpe est hoc magis, uxor est duorum.

In Zoilum.

Sanccta ducis summi prohibet censura, uetusq;
Mæchari, grude Zoile, non fuius.

In Amianum.

Cœlatus tibi cum sit Amiane
Serpens in patera Myronis arte,
Vaticana bibis, bibis uenenum.

De Thaide.

Tam male Thais olet, quam non Fullonis auari
Testa uetus, media sed modo fracta uia.
Non ab amore recens hircus, non ora Leonis,
Non detracta cani transiberina cutis.
Pullus abortiuo nec cum putreficit in otio,
Amphora corrupto nec uitiat a Garo.
Virus ut hoc alio fallax permutet odore,
Deposita quoties balnea ueste petit.
Pilofro nitet, aut acida latet obliterata creta,
Aut tegitur pingui terq; quaterq; faba.
Cum bene se tut am per fraudes mille putauit,
Omnia cum fecit, Thaida Thais olet.

De Calperiano.

Ponuntur semper chryséndeta Calperiano
Sive foris, seu cum cœnat in urbe domi.
Sic etiam in stabulo semper sic cœnat in agro
Non habet ergo aliud: non habet immo suum.

M.V.MARTIALISEPIGRAMMATON
LIBER SEPTIMVS.

CCIPPE BELLIGERAЕ
crudum thôracâ mineruæ,

a I psa Meduseæ quem timet irâ
deæ

Dum uacat hæc, Cæsar poterit
lorica uocari.

P electore cum sacro federit, & egis erit.

I nvia farmaticis domini lorica sagittis,

Et Martis getico tergore fida magis.

Q uam uel ad atole securam cuſpidis ictus,

Texuit innumerî lubricus unguis apri.

F elix sorte tua, sacram cui tangere pectus

F as erit, et nostri mente calere dei.

I comes, & magros illæ ſa merere triumphos,

P almatæq; ducem ſed cito redde, togæ.

A d P ontilianum.

C ur non mittó meos tibi P ontiliane libellos?

N e mihi tu mittas Pontiliane tuos.

D e O piano.

E ffect Caſtrice cum mali coloris,

V ersus ſcribere cœpit O pianus.

A d Cœſarem Do.

S i d eſiderium C æſar populiq; patrumq;

R eſpicis, et latiae gaudia uera togæ,

R edde deum uotis poſcentibus, inuidet hoſt

R oma ſuo, ueniat laurea multa licet.

T errarum dominum propius uidet ille, tuoq;

E P I C.

T erretur multu barbarus, & fruitur.

De fama reditus Do.

E quid hyperboreis ad nos conuersus ab oris
A usonias Cæsar iam parat ire uias?

C ertus abest auctor, sed uox hoc nuntiat omnis.
C redo tibi uerum dicere fama soles.

P ublica uictrices testantur gaudia chartæ,
M artia laurigeræ cuspide pila uirent.

R ursus Iō magnos clamat tibi Roma triumphos,
Inuictusq; tua Cæsar in urbe sonas.

S ed iam lætitiae quo sit fiducia maior,
S armaticæ Laurus nuntius ipse ueni.

Ad Cæarem Do.

H iberna quamuis arctos, & rudiſ Peuce,
Et unguilarum pulsibus calens Ister,

F ractusq; cornū iam ter improbo Rhenus,
T eneat domantem regna perfida gentis.

T e summe mundi rector, te parens orbis.
A beſſe nostris non tamen potes uotis.

I lluc & oculis, & animis sumus Cæsar,
A deoq; mentes omnium tenes unus,

V tipſa magni turba neſciat Circi
V trūm ne currat Pafferinus, an Tigris.

De Reditu Do.

N unc hilares, si quando, mihi, nunc ludite musæ,
V ictor ab Odrysio redditur orbe deus.

C erta facis populi tu primus uota December.

I am licet ingenti dicere uoce, uenit.

F elix sorte tua, poteras non cædere Iano,

G audia si nobis, quæ dabat ille, dares.

L I B . V I I .

Festa coronatus ludet conuictia miles,

Inter Laurigeros cum comes ibit equos.

Fas audiens iocos, leuior aq; carmina Cæsar

Sit tibi, si lusus ipse triumphus amat.

De Casselio.

Cum sexaginta numeret Casselius annos,

Ingeniosus homo est, quando disertus erit?

In o lum.

Pædicitur Oros, fellat Linus, Ole quid ad te?

De cete quid faciat ille, uel illa sua.

Centenis futuit Mathe milibus, Ole quid ad te?

Non tu propterea, sed Mathe pauper erit?

In lucem coenat Sertorius, Ole quid ad te,

Cum liceat tota stertere nocte tibi.

Septingenta Tito debet Lupus, Ole quid ad te?

A ssim ne dederis, credideris ue lupo.

Illud dissimular, ad te quod pertinet Ole.

Quodq; magis curæ conuenit esse tuae.

Pro togula debes, hoc ad te pertinet Ole.

Quadrantem nemo iam tibi credet, et hoc.

Vxor mœcha tibi est, hoc ad te pertinet, Ole.

Poscit iam dotem filia grandis, et hoc.

Dicere quindecies poteram, quid pertinet ad te,

Sed quid agas, ad me pertinet Ole nihil.

Ad Pudentem.

Cogis me calamo, manuq; nostra

E mendare meos Pudens libellos.

O quam me nimium probas, amasq;

Qui uis Archetypas habere nugas.

E P I C.

Ad Faustinum.

Sic me fronte legat dominus Faustine serena,
Excipiatq; meos qua' solet aure iocos,
Vt mea nec iuste quos odit, pagina lexit,
Et mihi de nullo fama rubore placet.
Quid prodest, cupiant cum quidam nostra uideri,
Si qua Lycambeo sanguine tela madent,
Vt pereumq; uomant nostro sub nomine uirus,
Qui vhoebi radios ferre, diemq; negant.
Ludimus innocuis uerbis, hoc iuro potentis
Per genium famæ, castalidumq; gregem.
Perq; tuas aures magnâ mihi numinis inflar
Lector in humana liber ab inuidia.

De Lycoride.

Dum Tyburtinis albesere collibus audit
Antiqui dentis fiesca Lycoris ebur.
Venit in Herculeos colles, quid Tyburis altis
Aura ualeat paruo tempore nigra reddit.

De sua Puellæ.

A cedit in fundum nostræ scelus Aule puellæ,
Amisit lusus, deliciasq; suas,
Non quales teneri plorauit amicæ Catulli
Lesbia, nequitiis passeris orba sui,
Vel stellæ cantata meo, quam fleuit Hiantis,
Cuius in Elysion nigra columba uolat.
Lux mea non capitur nugis, nec amoribus istis,
Nec domine pectus talia damna mouent.
Bisdenos puerum numer antem perdidit annos,
Mentula cui nondum sesquipedalis erat.

LIB. VII.

Ad Arginum puerum.

Quis puer hic nitidis absistit Hiantidos undis,
Et fugit ad dominam Naida, nunquid Hylas?
O bene, quod silua colitur Tirynthius ista,
Et quod amatrices tam prope seruat aquas.
Securus licet hos fontes Argine ministres,
Nil faciunt Nymphæ, ne uelit ipse, canæ.

Ad Regulum.

Aera domi non sunt superest hoc Regule tantum,
Ut tua uendamus munera, nunquid emis?

Ad Bibliothecam Iulii Mar.

Ruris Bibliotheca delicati,
Vicinam uidet unde lector urbem,
Inter carmina sanctiora si quis
Lascivæ fuerit locus Thaliae,
Hos nido licet inferas uelimo,
Septem quos tibi misimus libellos
Authoris calamo sui notatos,
Haec illis pretium facit litura.
At tu munere dedicata paruo
Quæ cantaberis orbe nota toto
Pignus pectoris hoc mei tuere
Iuli Bibliotheca Martialis.

In Gallam.

Cum tibi sit facies, de qua nec foemina possit
Dicere, cum corpus nulla litura notet.
Cum te tam rarus cupiat, repetatq; fututor
Miraris? uitium est non leue Gallæ tibi.
Accessi quoties ad opus, misistiq; mouemur
Inguinibus, cunnius non tacet, ipsa taces.

EPIG.

D*ii facerent ut tu loquereris, et ipse taceret,*
Offendor curri grrulitate tui.
P*edere te mallem, namq; hoc nec inutile dicit*
Symmachus, et risum res mouet ista simul.
Q*uis ridere potest fatui poppysmata curri,*
Cum sonat hic, cui non Mentula, mensq; cedit.
D*ic aliquid saltem, clamo soq; obstrepe curro.*
Et si adeo muta es, disce uel inde loqui.

De Fragmento Argus.

F*ragmentum, quod uile putas, et inutile lignum,*
Hæc fuit ignoti prima carina maris.
Q*iam nec cyaneæ quondam potuere ruine*
Frangere, nec Scythici tristior unda freti.
S*ecula uicerunt, sed quamvis cesserit annis,*
Sanctior est salua parnata bella rate.

In Sanctram.

N*ihil est miseriū, nec gulosius Sanctra,*
R*ectram uocatus cum recurrit ad cœnam,*
Q*iam tot diebus, noctibusq; captauit.*
T*er poscit Apri glandulas, quater lumbum.*
E*t utranque coxam leporis, et duos armos,*
N*ec erubescit peierare de turdo,*
E*t ostreorum rapere liuidos cirros,*
D*ulci placenta sordidam linit mappam.*
I*lluc et uiae collocantur ollares.*
E*t punicorum paucat grana malorum,*
E*t excanatae pellis indecens uulue,*
E*t lippa ficus, debilisq; boletus.*
S*ed mappa cum iam mille rumpitur furtis,*
R*ofos te penti sphondylos simu condit,*

LIB. VII.

Indenorato capite turturem truncum,
Colligere longa turpe nec pudet dextra
A nalecta, quicquid et canes reliquerunt,
Nec esculenta sufficit gulæ præda,
M isto lagenam replet ad pedes uino.
Hæc per ducentas cum domum tulit scalas,
S eqs obserata clusit anxius cælla,
Gulosus ille, posterio die uenit.

De Natali Lucani.

Hæc est illa dies, quæ magni conscia partus
Lucanum populis, et tibi volla dedit.

H en Nero crudelis, nullaq; misior umbra,
Debuit hoc saltem non licuisse tibi.

De Eodem.

Vatis Apollinei magno memorabilis ortu
Lux redit, Aonidum turbæ fauete sacris.

Hæc meruit, cum te terris Lucane dedisset,
Mixtus Castaliæ betis ut esset aquæ.

Ee Eodem.

P hœbe ueni, sed quantus eras, cum bella canentî
Ipse dares latiæ plectra secunda lyre.

Quid tanta pro luce precer. tu Polla maritum
Sæpe colas, et se sentiat ipse coli.

In Maledicu[m].

Cum iunenale meo quæ me committere tentas,
Quid non audebis perfida lingua loquis?

T' e fingente nefas, Pyladen odisset Orestes,
These'a Pirithoi destituisset amor.

T u Siculos fratres, et maius nomen Atridas,
Et Leda poteras dissociare genus.

EPIG .

Hoc tibi pro meritis, & talibus im precor ausis,
Ut facias illud, quod puto lingua facis.

In Malum Poetam .

Dulcia cum tantum scribas Epigrammata semper,
Et cerussata candidiora cute .

Nullaque mica salis, nec amari fellis in illis
Gutta sit, o demens uis tamen illa legi .

Nec cibis ipse innat mortuus fraudatus aucti,
Nec grata est facies, cui gelasinus abest .

Infanti melimela dato, fatuasque mariscas .

Nam mihi, quae nouit pungere, chia sapit .

Scazonia mittit ad Appolinarem .

A pollinarem conueni meum Scazon ,

Et si uarabit, ne molestus accedas ,

Hoc qualecunque, cuius aliqua pars ipse est ,

Dabis, hoc facetum carmen imbuanter aures .

Si te receptum fronte uideris tota .

Noto rogetis ut fauore sustentet .

Quanto mearum scis amore nugarum .

Flagret, nec ipse plus amare te possum .

Contra malignos esse si cupis tutus ,

A pollinarem conueni meum Scazon .

De Apro a se occiso .

Tuscae glandis A per populator, & ilice multa

Iam piger, etolæ fama secunda feræ,

Quem meus intravit splendentí cuspidé culter .

Præda iaces nostris inuidiosa focis .

Pinguestant madidi læto nidore penates ,

Flagret & exciso festa culina iugo .

Sed coquus ingentem piperis consumet aceruum ,

LIB. VII.

Addet et arcano mista falerna garo.

Ad dominum redeas, nos ter te non capit ignis
Conturbator A per iulius esurio.

Ad Fuscum.

Sic Tyburtine crescat tibi silua Diana,

Et properet cæsum sepe redire nemus.

Nec tartessiacis Vallas tua Fusce trapetis
Cædat, et immodici dent bona musta lacus.

Sic for a mirentur, sic te pallatia laudent,
Excolat et geminas plurima palma fores.

Ocia dum medius præstat tibi parua December,
Excipe, sed certa quos legis aure iocos.

Sicre licet uerum res est hæc ardua, sed tu
Quod tibi uis dici, dicere Fusce potes.

Ad Testulum puerum.

Testile Victoris tormentum dulce Voco;

Quo nemo est toto notior orbe puer.

Sic etiam positis formosus amere capillis,
Et placeat uati nulla puella tuo.

Paulisper domini doctos sepone libellos;
Carmina Victori dum lego paucæ tuo.

Et Mecœnati Maro cum cantaret Alexim,
Nota tamen Marſi fusa Melænis erat.

In Celiām.

Das Cattis, das Germanis, das Celia Dacis,
Nec Cilicum spernis, Cappadocumq; toros.

Et tibi de pharia Memphis urbe fututor
Nauigat, a rubris et niger indus aquis.

Nec recutitrum fugis inguina Iudeorum,
Nec te Sarmatico transit Alanius equo.

E P I G .

Quaratione facis, cum sis Romana puella,
Quod Romana tibi Mentula nulla placet?

A d Regulum.

R auae cortis aues, et ova matrum,
Et flanae medio uapore chias.
Et foetum querule rudem capellæ,
Nec iam frigoribus pares olinas.
Et canum gelidis olus pruinis
De nostro tibi rure missa credis.
O quam Regule diligenter erras.
Nil nostri, nisi me, ferunt agelli.
Quicquid uillicus umber, aut colonus,
A ut tufci tibi, tufculi uemittunt,
A ut rus marmore tertio notatum,
I d tota mihi nascitur suburra.

A d Atticum.

A ttice, facundæ renouas qui nomina gentis,
Nec sinis ingentem conticuisse domum,
Te pia Cecropiae comitatur turba Minerue,
Te secreta quies, te sophos omnis amat
At iunenes alios fracta colit aure magister,
Et rapit immeritas sordidus unctor opes.
Non pila, non follis, non te paganica thermis
Præparat, aut nudi sti pitis ictus hebes,
V ara nec in electo ceromate brachia tendis.
Non harpastu uagus puluerulenta rapis,
S ed curris niueas tantum prope Virginis undas,
Aut ubi sidonio taurus amore calet.
Per uarias artes, omnis quibus area seruit
Ludere cum liceat, currere pigritia est.

L I B . V I I .

In Cinnam.

S ordidior coeno cum sit togæ, calceus autem
Candidior prima sit tibi Cinnæ niue,
D eicto quid inepte pedes perfundis amictu?
Collige Cinnatogam, calceus ecce perit.

Ad Seuerum.

Q uo possit fieri modo Seuere,
V t uir pessimus omnium Charinus
V nam rem bene fecerit, requiris,
D icam sed cito, quid Nerone peius?
Q uid thermis melius Neronianis?
N on deest protinus ecce de malignis,
Q ui sic rancidulo loquatur ore,
V t quid tu domini, Deiq; nostri
P ræfers muneribus neronianas?
T hermas præféro balneis Cinædi.

In Matronam.

I nguina succinctus nigra tibi seruus aluta
Stat, quoties calidis tota foueris aquis.
S ed meus, ut de metateam, Lecania seruus
Iudæum nulla sub cute pondus habet,
S ed nudi tecum iunctenesq; seneſq; lauamus.
A n sola est serui mentula uera tui?
E quid foemineos se queris matrona recessus,
Secretusq; tua Cunne lauaris aqua?

Ad Stellam.

C um pluvias, madidumq; rouem perferrre negaret,
Et rudis hibernis uilla nataret aquis,
P lurima quæ posset subitos effundere nimbos,
Muneribus uenit tegula missa tuis.

E P I C .

Horridus ecce sonat Boreæ stridore December,
stella tegis uillam, non tegis agricolam.

A d Castricum de Theta .

Nostri mortiferum quæstoris Castrice signum .

Est operæ pretium discere Theta nouum .

Ex primeret quoties rorantem frigore nasum ,
Loctalem iuguli iussurat esse notam .

Turpis ab inuiso pendebat stiria naso ,

Cum fleret Madida fauce December atrox .

Collegæ tenucre manus, quid plura requiris ?
Emangi misero Castrice non licuit .

D e Polyphemo .

Tantus es, & talis nostri Polypheme Seueri ,

Vt te mirari possit & ipse Cyclops .

Sed nec Scylla minus, quod si fera monstra duorum
Iunxeris, alterius fiet uterque timor .

D e Celio .

Discursum uarios, uagumq; mane ,

Festus, & alle potentiorum .

Cum perferre, patiq; iam negaret ,

Cœpit fingere Celius podagram .

Quam dum uult nimis approbare ueram ,

Et sanas linit, obligatq; plantas ,

Inceditq; gradu laborioso ,

Quantum cura potest, & ars doloris ,

Desit fingere Celius podagram .

Epi. patris Hetrusci .

Hic iacet ille senex Augusta notus in aula

Pectore non humili passus utrumque deum ,

Natorum pietas sanctis quem coniugis umbris

Miscuit

LIB. VII.

Miserrit, Elysium possidet umbra nemus.

O cedit illa prior viridi frumenta iuventa.

Hic prope terrena uidit olympiadæ.

Sed festinatis raptum te credidit annis,

A spexit lachrymas quisquis Hetrusce tuas.

A d Sempronium.

Cosmicos esse tibi Sempronii tuaa uideris,

Cosmica Sempronii tam mala, quam bona sunt.

A d Castricum.

M uneribus cupiat si quis contendere tecum,

Audeat hic etiam Castrice carminibus.

N os tenues in utroq; sumus, uinciq; parati,

Inde sopro nobis, et placet alia quies.

T am mala cur igitur dederim tibi carmina, quæreris.

Alcinoo nullum poma dedisse putas.

In Cinnam.

P rinum est, ut præstes, si quid te Cinnarogabo.

Illud deinde sequens, ut cito Cinnarogabo.

D iligo præstantem, non odi Cinnarogantem.

Sed tu nec præstas, nec cito Cinnarogabis.

A d Ouidium.

M aximus ille tuus Ovidi Cæsonius hic est,

Cuius adhuc uultum uiuida cæra tenet.

H unc Nero damnauit sed tu damnare Neronem.

A usus es, & profug, non tua fata sequi.

A equora per scyllæ magnus comes exulis isti,

Qui modo nolueras, consulis ire comes.

Si uictura meis mandantur nomina chartis,

Et fas est, cineri me superesse meo.

A udiet hæc præsens, uenturaq; turba, fuisse

EPIG.

Illi te, Senecæ quod fuit ille suo.

Ad Eudem.

Facundi Senecæ potens amicus,
Caro proximus, aut prior sereno,
Hic est maximus ille, quem frequenti
Felix littera pagina salutat.
Hunc tu per scillas secutus undas
O nullis Quid tacende linguis
S preuishi domini furentis iras.
Miretur Vyladem suum uetus, tas,
Hæsit qui comes exuli parentis,
Quis discrimina comparet duorum?
Hæsistis comes exuli Neronis.

Ad Priscum.

Commendare tuum dum uis mihi carmine manus,
Maenioq; cupis doctius ore loqui,
Excrucias multis pariter me, teq; diebus,
Et tua de nostro prisca Thalia placet.
Diuibus poteris musas, elegesq; sonantes
Mittere, pauperibus munera pœxa dato.

Ad Licium.

Ductorum Lici celeberrime summe uirorum,
Cuius prisca graues lingua reduxit avos,
Redderis heu quanto fatorum munere nobis
Gustata lethe pene remissus aqua.
Perdiderant iam uota metum, securaq; flebat
Tristitia, et lachrymis iamq; peractus eras.
Non tulit inuidiam taciti regnator auerni,
Et raptas fatis reddidit ipse colos.
Scis igitur, quantas hominum mors falsa querelas

L I B . V I I .

Mouerit, & frueris posteritate tua.
V iue uelut rapto, fugitiuaq; studia carpe,
Perdiderit nullum uita reuersa diem.

D e A n n i o .

C um mensas habeat ferè ducentus,
P ro mensis habet Annus ministros,
T ranscurrunt Gabatæ, uolantq; lances.
H as uobis epulas habete lauti,
N os offendimur ambulante cœna.

A d Seuerum.

P arva suburbani munuscula mittimus horti,
Faucibus ona tuis, poma Seuere gulæ.

A d Fontem Hiantidos.

F ons dominæ regna loci, quo gaudet Hiantis.
Gloria conspicuæ, deliciumq; domus.
C um tuatot niveis ornetur ripa ministris,
E t Ganymedeo luceat unda choro,
Q uid facit Alcides silua sacratus in ista?
T am uicina tibi cur tenet antra Deus?
N unquid Nympharum notos obseruat amores,
T am multi pariter nerapiantur Hylæ.

A d Vrbicum.

M ercuri nostras si te piget Vrbicæ nugas,
E t lasciva tamen carmina noſſe libet.
P ompeium quæras, & nosti forsitan Auctum,
V litoris prima Martis in æde sedet.
I ure madens, uarioq; togæ limatus in usu
Non lector meus hic Vrbicæ, ſed liber eſt.
S ic tenet abſentis nostros, cantatq; libellos,
V t pereat chartis littera nulla meis.

EPIG.

D eniq; si uellet, poterat scripsisse uideri,
Sed famæ manu illæ fauere meæ.

H unclaret ad decima, nec enim satis ante uacabit,
Sollicites, et piet cœnula parna duos.

I lle leget, bibe tu, nolis licet, ille sonabit,
Et, cum iam satis est dixeris, ille leget.

A d Auctum.

G ratum est, quod Celeri nostros legis Aucte libellos,
Si tamen e& Celarem quod legis, Aucte iuuat.

I lle meas gentes, e& Celtas rexit Hiberos.
Nec fuit in nostro certior orbe fides.

M aior me tantu reuerentia turbat, et aures
Non auditoris, judicas esse puto.

In v mbrum.

O mnia misisti mihi saturnalibus v mber
Munera, contulerant quæ tibi quinque dies.

B issenos triples, et dentis calpia se piem.
His comes accessit spongia, mappa, calix,

S emodiusq; fabæ cum uimine picenarum,
Et laletanæ nigra lagena sape,

P arnacq; cum canis uenerunt coctana prunis,
Et libycæ sic pondere testa grauis.

V ix puto triginta nummorum tota fuisse
Munera, quæ grandes octo tulere syri.

Q uanto commodius nullo mihi ferre labore
Argenti potuit pondera quinque puer.

In Nasidianum.

S em per mane mihi de me mera somnia narras,
Quæ mouent animum, sollicitentq; meum.

I am prior ad fecam, sed e& hæc uindemia uenit,

L I B . V I I .

Exorat noctes dum mihi saga tuas.
Consumpsi salsaq; molas, et turis aceruos,
Decreuere greges, dum cadit agna frequens.
Non porcus, non cortis aues, non ona supersunt.
Aut uigila, aut dormi Nasidiane tibi.

In Chrestum.

Nulli munera Chreste si remittis,
Ne nobis dederis, remiserisq;
C redam te satis esse liberalem,
S ed si reddis Apicio, Lupoq;
Et Gallo, Ticioq; Gellioq;
L inguis non mihi, nam proba, et pusilla est,
S ed quae de Solymis uenit perustis
D amnatam modo mentulam tributis.

A d Rabirium.

A stra, polunq; tua Cæpisti mente Rabiri,
P arrhasiam mira qui struis arte domum.
P hidaco si digna loui dare tempa parauit,
Has petat à nostro Pisatenante manus.

D e Achilla.

C astora de Polluce Gabinia fecit Achillam
Pyxagithos fuerat, nunc erit Hippodamus.

A d Gallam.

I am sex, aut se ptem nupsisti Gallacina dis,
D um coma te nimium, pexaq; barba innat.
D einde ex pertalatus, madidoq; simillima loro
Inguina, nec lassa stare coacta manu,
D eseris imbelles thalamos, mollemq; maritum
Rursus et in similes decidis usq; toros.
Quære aliquem curios semper Fabiosq; loquëtem,

EPIG.

Hirsutum, & dura rusticitate trucem.
Inuenies sed habet tristis quoque turba cinados
Difficile est, uero nubere Galla uiro.

De Cæciliiano.

Non cœnat sine a pro noster Tite Cæcilianus,
Bellum conuinam Cæcilianus habet.

Ad Iouem.

Tarpeiae uenerande rector aulæ,
Quem saluo duce ereditus tonantem,
Cum uotis sibi quisque te fatiget,
Et poscat dare, quæ dei potestis,
Nil pro me mihi Iuppiter petenti.
Nec suænsueris, uelut superbo.
Te pro Cæsare debeo rogare,
Pro me debeo Cæsarem rogare.

Ad Cæsarem Do.

Abstulerat totam temerarius insitor urbem,
Inq; suo nullum limine limen erat.
Iussisti tenues Germanice crespare uicos,
Et modo quæ fuerat semita, facta via est.
Nulla catenatis pila est præcincta lagenis,
Nec prætor medio cogitur ire luto.
Stringitur in densa nec cæca non a cula turba.
Occupat aut totas nigra popina vias.
Tonsor. copo. coquus. lanius sua limina seruant.
Nunc Roma est, nu per magna taberna fuit.

In A millum.

Reclusis foribus grandes præcidis Amille,
Et te deprehendi, cum facis ista, cupis,
Nec quid libertinarent, seruici paterni,

L I B . V I I .

Et notet obliqua garrulitate cliens.

Non pædicari se qui testatur A mille,

Illiud saepe facit, quod sine teste facit.

De filio.

P erpetui nunquam moritura uolumina sili

Qui legis, et Latia carmina digna togæ,

P ierios tantum nati placuisse recessus

Credis, et aonie bacchica ferta comæ.

S acra cothurnati non attigit ante Maronis,

Impleuit magni quam Ciceronis opus.

H unc miratur adhuc centum grauis hastæ uirorum,

H unc loquitur grato plurimus ore cliens.

P ostquam bissenus in gentem fascibus annum

R exerat, asserto qui sacer orbe fuit,

E meritus Musis, et Hœbo tradidit annos,

Proq; suo celebrat nunc Helicona foro.

In Cinnamum.

Qui tonsor fueras tota notissimus urbe,

Et post hæc dominæ nuncre factus eques.

S itamias urbes, et nœaq; regna petisti

Cinnamome, cum fugeres tristia iura fori.

Quia nunc arte graues tolerabis inutiles annos?

Quid facit infelix, et fugitiva quies?

Non rhetor, non grammaticus, ludi ue magister,

Non cynicus, non tu stoicus esse potes.

V endere nec uocem sicutilis, plausumq; theatris.

Quod superest, iterum Cinnamome tonsor eris.

In Gargilianum.

L istebis decimæ numerantem frigera brumæ

Conterit una tribus Gargiliæ furis.

E P I G .

A h miser, & demens, uiginti litigat annis
Quis quam? cui uinci Gargiliane licet?

De Labieno.

H æredem Fabius Labienum ex asse reliquit,
Plus meruisse tamen se, Labienus ait.

In v hilænim .

P ædicit pueros tribas v hilænis
Et tentigine sæuior mariti
V ndenas uorat in die puellas,
H arpago quoque subligata ludit,
Et flauescit a phe, grauisq; draconos,
A lterno facilirrotat lacerto,
Et putri lutulentia de palæstra
V ncti uerbere napulat magistri,
N ec cœnat prius, aut recumbit ante,
Q uam septem uomuit meros deunces,
A d quos sis sibi tunc putat reuerti.
C um Coliphia sexdecim comedit .
P ost hæc omnia cum libidinatur,
N on fellat, putat hoc parum uirile,
S ed plane medias uorat puellas .
D ii mentem tibi dent tuam Philæni,
C unnum lingere, quæ putas uirile.

A d Ruffum.

C ommendare meas instanti R usse cœnas
P arce precor socero, seria forsitan amat.
Q uod si lascivios admittit & ille libellos,
H æc ego uel Curio, Fabricioq; legam.

De Theophila.

H æc est illa tibi promissa Theophila C ani,

LIB.VII.

Cuius Cecropia pectora uoce madent.
Hanc sibi ure petat magni sensis altus in hortis,
Nec minus esse suam stoica turba uelit.
Viuet opus quodcumque per istas miseris apres.
Tam non foemineum, nec populare sapit.
Non tua Parthenis nimium se præferat illi,
Quamvis Pierio sit bene nota choro.
Carmina fingenem Sapphò laudauit amatrix.
Castor hæc, & non doctior illa fuit.

In Philænum.

Ipsarum tribadum tribas Philæni
Recte quam futuis, uocis amicam.

De Familia Ficosa.

Ficosa est uxor, Ficosus & ipse maritus,
Filia ficosa est, & gener, atque sacer,
Nec dispensator, nec uillicus ulcere turpi,
Nec rigidus fossor, sed nec arator eget.
Cum sint Ficosi pariter iuuenesq; senesq;
Res mira est, Ficos non habet unus ager.

Ad Paulum.

Gratus sic tibi Paulus sit December,
Nec nani triples, breuesq; mappæ,
Nec turris ueniant leues felibræ,
Sed lances ferat, aut scyphos auorum
Aut grandis reus, aut potens amicus.
Seu quod te potius iuuat, capitq;
Si cunctas Nouiumq; Publumq;
Mandris, & uitreol latrone clusos
Si palmam tibi de trigone nudo
Vnotæ det fauor arbiter coronæ.

EPIG.

Nec laudet Polybi magis sinistras.

Si quisquam mea dixerit malignus,

A tro carmina quæ madent ueneno.

Vt uocem mihi commodes patronam.

Et quantum poteris, sed usque, clames.

Non scripsit meus ista Martialis.

Ad Maximum.

E squiliis domus est, domus est tibi colle Dianæ,

Et tua patritus culmina uicus habet.

Hinc uidua c ybeles, illinc sacraria vestæ

Inde nonum, ueterem prospicias inde Iouem.

Dic, ubi conueniam dic, qua te parte requiram.

Quisquis ubiq; habitat Maxime, nusquam habitat.

Ad Mercurium.

Cyllenes, cæliq; decus faciude minister,

Aurea cui torto uirga draconem uiret,

Sic tibi lascini non desit copia furti,

Sine cupis Paphien, seu Ganymede cales.

Maternæq; sacris ornentur frondibus idus,

Et senior parat mole prematur annus,

Hunc semper Norbana diem cum coniuge Caro

Lata colat, primis qua ciere toris.

Hic pius antistes sophiae sua dona ministrat

Hic te ture uocat fidus et ipse loui.

In Anum deformem.

Vis futui gratis, cum sis deformis, Anusq;

Res perridicula est, uis dare, nec dare uis.

Ad Philomusum.

Quod te diripiunt potentiores

Per conuinia, porticus, theatra,

LIB. VII.

Et tecum, quoties ita incidisti,
Gestari iunat, & iunat lauari,
Nolito, nimium tibi placere,
Electas hilomuse, non amaris,

In Tuacam.

Exigis ut nostros donem tibi Tuata libellos,
Non faciam, nam uis uendere non legere
In Papilum.

Cum faxetani ponatur cauda lacerti,
Et bene si coenam conchis inuncta tibi est.
Sumen, aprum, leporem, boletos, ostrea, mulos
Mittis. habes nec cor Papile, nec genium.

Ad Seuerum.

Potau modo consulare uinum,
Quæreris quam uetus, atque liberale,
Ipsò consule conditum, sed ipse,
Qui ponebat, erat seuere consul.

Ad Faustum.

Quatenus Odrysios iam pax Romana triones
Temperat, & te ricæ conticere tubæ,
Hunc Marcellino poteris Faustine libellum
Mittere, iam chartis, iam uacat ille iocis.
Sed si parua tui munuscula quæreris amici
Commendare, ferat carmina nostra puer,
Non qualis geticæ satiatus lacte inuençæ
Sarmatica gelido ludit in amne rotæ,
Sed mityleni roseus mangonis ephesus,
Vel non cæsus adhuc matre iubente Lacon.
At tibi captiuo famulus mittetur ab istro,
Qui Tyburtinas pascre possit ones.

EPIC.

Ad Lausum.

T riginta toto mala sunt Epi grammata libro,
Si totidem bona sunt, Laus liber bonus est.

De Menophilo.

M enophili pennem tam grandis fibula uestit,
Ut sit comedis omnibus una satis.

H unc ego credideram, nam sepe lahamur in uno,
Sollicitum uoci parcere Flaccus suæ.

D um ludit media populo spectante palestra,
Delapsa est misero fibula, uerpus erat.

De Eutrapelo.

E utrapelus tonsor dum circuit ora Luperci,
Expungitq; genas, altera barba subit.

Ad Librum.

D um mea Cæcilio formatur imago secundo,
Spirat & arguta picta tabella manu,
I' Liber ad geticam Peucen, I strumq; tacentem,
Hæc loca perdomitis gentibus ille tenet,
P arua dabis caro, sed dulcia dona sodali,
Certior in nostro carmine uultus erit.
C asibus hic nullis, nullis delebilis annis
Vinet, A pellæcum cum morietur opus.

Ad Sabellum.

Q uod non insulse scribis tetrasicha quædam,
Disticha quod belle paucæ Sabelle facis,
L ando, nec admiror, facile est, epigrammatæ belle
Scribere, sed librum scribere, difficile est.

In Sextum.

A d natalitas D apes uocabar,
E fsem cum tibi Sexte non amicus.

LIB. VII.

Quid factum est, rogo, quid repente factum
Post tot pignorano stra, post tot annos,
Quod sum preteritus uetus sodalis?
Sed causam scio, nulla uenit a me
Argentiti libra pustulati.
Nec leuis toga, nec rudes lacernæ,
Non est sportula, quæ negotiatur.
Postis munera Sexte, non amicos.
Iam dices mihi, nupsi let uocator.

De Se.

Si meus aurita gaudet lagopode Flacus,
Si fruitur tristi Canius Aethiope.
Publius exigue si flagrat amore catellæ,
Si Cronus similem cercopithecon amat.
Electat Marium si pernicious ichneumon,
Pica salutatrix si tibi Lau se placet,
Si gelidum collo necit Glacilla draconem,
Luscinae tumulum si Thelesina dedit.
Blanda cupidinei cur non amet ora labyce.
Qui uidet hæc dominis monstra placere suis?

De Suis Libris.

Fertur habere meos, si uera est fama, libellos
Inter delicias pulchra Viena suas.
Me legit omnis ibi senior, iuuenisq; puerq;
Et coram tetrico cista puella uiro.
Hoc ego maluerim, quam si mea carmina cantent,
Qui nilum ex ipso protinus ore bibunt.
Quam meus Hispano si me Tagus impleat auro,
Pascat et hybla meas, pascat hymettos apes.
Non nihil ergo sumus, nec blandæ murmuræ linguae

E P I C .

D e c i p i m u r . c r e d a m i a m p u t o L a u s e t i b i .

A d R o s a m .

I f e l i x R o s a , m o l l i b u s q ; s e r t i s

N o s t r i c i n g e c o m i s A p o l l i n a r i s .

Q u a s t u n e c t e r e c a n d i d a s , s e d o l i m

S i c t e s e m p e r a m e t V e n u s , m e m e n t o .

A d C r i t i c u m .

I a c t a t i n e q u a l e m M a r t h o m e f e c i s s e l i b e l l u m ,

s i u e r u m e s t , l a u d a t c a r m i n a n o s t r a M a r t h o .

A e q u a l e s s c r i b i t l i b r o s C a l u n i u s , & V m b e r ,

A e q u a l i s l i b e r e s t c r i t i c e , q u i m a l u s e s t .

A d I m u e n a l e m .

D e n o s t r o f a c u n d e t i b i t u n e n a l i s a g e l l o

S a t u r n a l i t i a s m i t t i m u s e c e n u c e s .

C æ t e r a l a s c i u s d o n a u i t p o m a p u e l l i s

M e n t u l a c u s t o d i s l u x u r i o s a d e i .

In B a c c h a r a m .

S i q u i d o p u s f u e r i t , s e i s m e n o n e s s e r o g a n d u m ,

B i s n o b i s d i c i s B a c c h a r a , t e r q u e d i e .

A p p e l l a t r i g i d a t r i s h s m e u o c e s e c u n d u s .

A u d i s , s e d n e s c i s B a c c h a r a , q u i d s i t o p u s .

P e n s i o t e c o r a m p e t i t u r c l a r e q ; p a l a m q ; ,

A u d i s , s e d n e s c i s B a c c h a r a , q u i d s i t o p u s .

E s s e q u e r o r g e l i d a s q ; m u h i , t r i t a s q ; l a c e r n a s ,

A u d i s , s e d n e s c i s B a c c h a r a , q u i d s i t o p u s .

H o c o p u s e s t s u b i t o f i a s u t s i d e r e m u t u s ,

D i c e r é n e p o s s i s B a c c h a r a , q u i d s i t o p u s .

A d N a r n i a m .

N a r n i a s u l p h u r e o q u a m g u r g i t e c a n d i d u s a m n i s

C i r c u i t , a n c i p i t i u x a d e u n d a i n g o

L I B. VII.

Quid tam saepe meum nobis abducere Quintum

Te in mat, & lenta detinuisse mora?

Quid Nomentani cuiusam mihi perdis agelli,

Propter uicium qui pretiosus erat.

Sed iam parce mihi, nec abutere Narnia Quinto,

Perpetuo liteat sic tibi ponte frui.

De Papilo.

Vnguentum fuerat, quod onyx modo parua gerebat.

Olficit postquam Papilus, ecce garum est.

In Linum.

Brama est, & riget horridus December,

Audes tu tamen osculo niuali

Omnes obviros hinc, & hinc tenere,

Et totam Line basiare Romanam.

Quid possis grauiusq; sanguisq;

Percussus facere, atque uerberatus.

Hoc me frigore basiet nec uxor,

Blanidis filia nec crudis labellis,

Sed tu dulcior, eleganterq;

Cuius liuida naribus canuis

Dependet glacies, rigetq; barba,

Qualem forcipibus metit spinis,

Tonson Cinyphio Cilix marito,

Centum ocurrere malo cunnilingis,

Et gallum timeo minus recentem.

Quare si tibi sensus est pudorq;

Hybernas Line bastationes

In mensem rogo differas Apriliem.

Epi. Vrbici Pueri.

Conditus hic ego sum bassi dolor Urbicus insans,

Cui genus, & nomen maxima Roma dedit.

E P I G .

S ex mihi de prima deerant trieteride menses .

Ruperunt tetricæ cum mala pensa Deæ .

Q uid species , quid lingua mihi , quid profuit ætas ?

D a lachrymas tumulo , qui legis ista , meo .

S ic ad lethæas , nisi Nestore senior , undas

N on eat , optabis , quem superesse tibi .

A d Librum suum .

N oſti ſi bene C æſium libelle

M ontanæ decus V mbriæ Sabinum

A uli municipem mei P udentis ,

I lli tu dabis hæc uel occupato ,

I nſlent mille licet , premant'q; curæ ,

N oſtris carminibus tamen uacabit ,

N am me diligit ille , proximum'q;

T urni nobilibus leget libellis .

O quantum mihi nominis paratur .

O quæ gloria , quam frequens amator ,

T e coniuia , te forum fonabit .

A edes , compita , porticus , tabernæ .

V nimitteris , omnibus legeris .

A d Caſtorem .

O mnia caſtor emis , ſic fiet ut omni. uendas .

A d Crispinum .

S ic placidum uide as ſemper Crispine Tonantem ,

N ec te Roma mihius , quam tua Memphis amet ,

C armina parrhasia ſi noſtra legentur in aula ,

N amq; ſolent ſacra C æſaris aure frui ,

D icere de nobis , ut lector candidus , audet ,

T emporibus præstat non nihil iſte tuis .

N ec Marſo nimium minor eſt , doctroq; Catullo .

Hoc ſatis eſt . ipsi cætera mando deo .

M.V. MARTIALIS EPIGRAMMATON
LIBER OCTAVVS.

IMPERATORI DOMITIANO Cæsari Augusto Germanico Dacio Valerius Martialis salutem. Omnes quidem libelli mei domine, quibus tu famam, id est uitam, dedisti, tibi suppli cant, et puto propter hoc legentur. Hic tamen qui operis nostri octauus inscribitur, occasione pietatis frequentius fruatur, minus itaq; inge nio laborandum fuit in cuius locum materia successerat. Quia quidem subinde aliqua iocorum mistura ariare tetrauimus, ne cœlesti uerecundiæ tuae, laudes suas, quæ facilius te fatigare possunt, quam nos satiare, omnes uersus ingererent. Nam uis autem Epigram mata seuerissimis quoque, et supremæ fortunæ uiris ita scripta sunt, ut nimiam uerborum licentiam affe ctasse uideantur, ego tamen illis non permisi, tam lasci ue loqui, quam solent, cum pars libri et maior, et me lior ad maiestatem sacri nominis tui allegata sit, meminerit non nisi religionis purificatione lustratus accedere ad templa debere. Quid ut custoditurum me lecturi sciant, in ipso libello huius nomine, profiteri breuissimo placuit Epigrammate.

Ad Librum suum.

Laurigeros Domini liber intrature penates

Disce, uerecundo sanctius ore loqui.

Nudarecede Venus, non est tuus iste libellus.

E P I G .

T u m i h i , t u P a l l a s C æ s a r i a n a u e n i .

A d I a n u m .

F astorum genitor, parensq; Ianus
V ictorem modo cum uideret istri,
T ot uultus sibi non satis putauit,
O ptuitq; oculos habere plures,
E t lingua pariter locutus omni
T errarum domino, Deoq; rerum
P romisit pylam quater senectam.
A ddas Ianuam pater, yoganus.

A d M u s a m .

Q uinque satis fuerant, uel sex, septemq; libelli ,
E t nimium, quid adhuc ludere musa iunat?
S it pudor, & finis, iam plus nihil addere nobis
F amam potest, teritur noster ubique liber.
E t cum rupta situ Messalæ saxa iacebunt,
A ltaq; cum Licini marmor a puluis erunt,
M et tamen ora legent, & secum plurimus hospes
A d patrias sedes carmina nostra feret.
F inieram, tam sic respondit nona sororum ,
C ui coma, & unguento sordida uestis erat,
T u'ne potes dulces ingrata relinquere nugas?
D ic mihi, quid melius desidiosus ages?
A n iunat ad tragicos socum transferre cothurnos?
A spera uel paribus bella tonare modis?
P erlegit ut tumidus rauca te uoce magister,
O derit & grandis virgo, bonusq; puer.
S cribant ista graues nimium, nimiumq; seueri,
Q uos media miseros nocte lucerna uidet.
A ttu Romano lepidos sale tingi libellos .

L I B . V I I I .

Agnoscit mores uita, legatq; suos.
Angusta cantare licet uidearis auena,
Dum tua multorum uincat auena tubam.

Ad Cæsarem Domitianum.

Quantus iò latias mundi conuentus ad aras
suscepit, & soluit pro duce uota suo.

Nam non hæc hominum Germanice graudia tantum,
Sed faciunt ipsi nunc puto sacra Dei.

Ad Macrum.

Dum donas Macer annulos puellis,
Desisti Macer annulos habere.

In Euctum.

Archetypis uetuli nihil est odiosius Eucti.

Ficta Saguntino cymbia malo luto.

Argentifuriosa sui cum stemmata narrat
Garrulus, & uerbis mucida uina facit.

Laomedonteæ fuerant hæc pocula mensæ,
Ferret ut hæc, muros struxit Apollo lyra.

Hoc cratero ferox commisit prælia Rhetus
Cum Lapythis, pugna debile cernis opus.

Hi duo longæuo censemur Nestore fundi,
Pollici de pylion trita columba nitit.

Hic Scyphus est, in quo misceri iussit amicis
Largius Aeacides, & bibit ipse merum.

Hoc propinavit Bitiae pulcherrima Didò,
In patera phrygio cum data cœna uiro est.

Miratus fueris cum prisca toreumata multum,
In Priami cyathis A sty anaclæ bubes.

In Cinnam.

Hoc agere est causas, hoc dicere Cinnam diserte,

EPIC.

Horis Cinna decem dicere uerba nouem.

Sed modo Clepsydras ingenti uoce petisti

Quattuor, o quantum Cinna tacere potes.

Ad Ianum.

Principium des Iane licet uelocibus annis,

Et reuoces uultu secula longa tuo.

T e primum piatura rogent, te uoce salutent.

Purpura te felix, te colat omnis honor.

T u tamen hoc manuis, latiae quod contigit urbi

Mense tuo reducem Iane uidere deum.

Ad Quintum.

S oluere dodrantem nū per tibi Quinte uolebat

Lippus Hylas, luscus uult dare dimidium.

A ci pe quam primum, breuis est occasio lucri,

Si fuerit cæcus, nil tibi soluet Hylas.

De Basso.

E mit lacernas milibus decem Bassus

T yrias coloris optimi, lucrifecat,

A deo bene emit' inquis, immo non soluit.

Ad Cæsarem Domitianum.

P eruenisse tuam iam te scit Rhenus in urbem,

Nam populi uoces audit et ille tui.

S armaticis etiam gentes, Istrum'q; Getas'q;

Letitiae clamor terruit ipse nouæ.

D um te longa sacro uenerantur gaudia circo,

Nemo quater missos currere sensit equos.

N ullum Roma ducem, nec te, sic Cæsar amauit.

Te quoque iam non plus, ut uelit ipsa, potest.

Ad Priscum.

V xorem quare locupletem ducre nolim,

L I B . V I I I .

Quæritis, uxori nubere nolo meæ.

Inferior matrona suo sit Prise marito,
Non aliter sunt fæmina, virq; pares.

Ad Gargilianum.

Morio dictus erat uiginti milibus emi,
Redde mihi nummos gargiliane, sapit.

In Crudelem amicum.

Pallida ne Cilicum timeant pomaria brumam,
Mordeat & tenerum fortior aura nemus.

Hibernis obiecta notis specularia puros
Admittunt soles, & sine feci diem.

At mihi cella datur, non tota clausa fenestra,
In qua nec boreas ipse manere uelit.

Sic habitare iubes ueterem crudelis amicum,
Arboris ergo tuæ tuior hospes ero.

Ad Domitianum.

Dum noua pannonicæ narratur gloria belli,
Omnis & ad reducendum litat ara Iouem.

Dat populus, dat gratus eques, dat tura senatus,
Et ditant latias tercia dona tribus.

Hos quoque secretos memorabit Romatriumphos,
Nec minor ista tua laurea pacis erit.

Quid tibi de sancta credis pietate tuorum?
Principis est uirtus maxima, nosse suos.

In Ciperum.

Pistor qui fueras diu Cipere,
Nunc causas agis, & ducenta quæris,

Sed consumis, & usque mutuaris.
A pistore Cipere non recedis,

Et panem facis, & facis farinam.

EPIG.

Ad Sextum.

E gr Sexte tuam pactus duo millia adusam,
Misisti nummos quot mihi? mille. quid est?
N arrasti nihil inquis, & a te prodata causa est,
Tanto plus debes Sexte, quod erubui.

Ad Cirinium.

S ic tua Cirini promas E pigrammata uulgo,
V t mecum possis uel prior ipse legi,
S ed tibi tantus inest ueteris respectus amici,
C arior ut mea sit quam tua fama tibi.
S ic Maro nec calabri tentauit carmina Flaci,
P indaricos posset cum superare modos.
E t V ario cessit Romani laude cothurni,
C um posset tragico fortius ore loqui.
A urum, & opes, et rura frequens donabit amicus,
Q ui uelut ingenio cedere, rarus erit.

De C inna.

P auper uideri uult C inna, & est pauper.

Ad V arum.

C um facias uersus nulla non luce ducentos,
V are nihil recitas, non sapi, atque sapi.

Ad Luciferum.

P hosphore redde diem, quid gaudia nostra moraris?
C æsare uenturo P hosphore redde diem.
R oma rogat, placidi nunquid te pigræ Bootæ
P laustra uehunt, lento quod nimis igne uenise?
L ed eo poteris abducere Cyllaron astro,
I pse suo cedet nunc tibi Castor equo.
Q uid cupidum titana tenes, iam X anthus, et A ethon
Frena uolunt, uigilat Memnonis alma parens.

L I B . V I I I .

Tarda tamen nitide non cedunt sydera luci,

Et cū pīt A uſonium luna uidere ducem.

I am Cæſar uel nocte ueni, ſint aſtralicebit,

Non deerit populo te ueniente dies.

In Gallicum.

Inuitas ad agrum, ponis mihi Gallice porcum.

Hibrida ſum, ſi das Gallice uerba mibi.

A d R uſt i c u m .

Eſſe tibi uideor ſænus, nimiumq; gulosus,

Qui propter eoenam R uſtice cedo coacum.

Si leuis iſta tibi flagrorum cauſa uidetur,

Ex qua uis cauſa uapulet ergo coacus?

A d Cæſarem Do.

Si quid forte petam timido, graciliq; libello,

Improba non fuerit ſi mea charta, dato.

Et ſi non de leris Cæſar, permitte rogarī,

Offendunt nunquam tura, precasq; louem.

Qui fingit ſacros auro, uel marmore uultus,

Non facit ille deos, qui rogarit, ille facit.

In Oppianum.

Vidiſti ſemel Oppiane tantum

Aegrum me male, ſe pete uidebo.

A d Cæſarem Do.

No tot in eois timuit gangeticus aruis

Raptor, in hirano qui fugit albus equo.

Quot tua Roma nonas uidit Germanice tigres,

Delicias potuit nec numerare ſuas.

Vicit erythræos tua Cæſar arena triumphos,

Et uictoris opes, diuitiasq; Dei.

Nam cum captiuos ageret ſub curribus Indos,

E P I G .

Contentus gemina tigride Bacchus erat .

A d G a u r u m .

M unera qui tibi dat locupleti G aure , seni q ;
S i Japis , & sentis , hic tibi ait , morere .

D e P artheniana tog a .

D ic tog a facundi gratum mihi munus amici ,
E ss e uelis cuius fama , decus q ; gregis ?

A ppula ledæi tibi floruit herba P halanthi ,
Q ua saturas calabris culta G aleſ ūs aquis .

A n tartessiacus stabuli nutritori hiberi .

B ethis in Hesperi a te quoque lauit aqua .

A ntua multifidum numeravit lana Timauum ,

Q uem prius astrifero C yllarus ore bibit .

T e nec A myclæo decuit liucre ueneno ,

N ec Miletus erat uellere digna mo .

L ili a tu n incis , nec adhuc dilapsa ligustra ,

E t Tyburtino monte quod albet ebur .

S partanus tibi cedet olor , P aphicæq ; columbæ .

C ed et erythræis eruta gemma uadis .

S ed licet hæc primis niuibus sint ænula dona ,

N on sunt Parthenio candidiora suo .

N on ego prætulerim B abylonia picta superbe ,

T exta Semiramia quæ uariantur acu .

N on Athamanteo potius me mirer in auro ,

A eoliūm dones si mihi P hrix e decus .

O quantos risus pariter spectata mouebit ,

T rit a palatina uestra lacerna tog a .

D e D istichis .

D isticha qui scribit (puto) mult breuitate placere ,

Q uid prodest breuitas , dic mihi , si liber est ?

LIB. VIII.

De spectaculo scænolæ.

Qui nunc Cæsareæ lusus spectantur harenæ,
Temporibus Brutti gloria summa fuit.
A spicis, ut teneat flamas, poenaq; fruatur
Fortis, & attonito regnet in igne manus.
Ipse fui spectator adestr, et nobile dextræ
Funus amat, totis pascitur illa sacris.
Quod nisi rapta foret nolenti poena, parabat
Sæuior in laxos ire sinistra foos.
Scire piget post tale decaus, quid fecerit ante,
Quam uidi, satis est hanc mihi nosse manum.

In Dentonem.

Nescio quid de te non belle Dento fateris,
Coniuge qui ducta iura paterna petis.
Sed iam supplicibus dominum lassare libellis
Desine. & in patriam serus ab urberedi.
Nam dum tu longe deseruas uxore, diuq;
Tres queris natos, quattuor inuenies.

De Columba Aretullæ.

Aera per tacitum delapsa sedentis in ipsis
Fluxit Aretullæ blanda columba sinus.
Lus erat hoc casus, nisi inobseruata maneret,
Pernussaq; sibi nollet abire fugi.
Si meliora piae fuis est sperare sorori,
Et dominum mundi flectere uota ualent.
Hæc a Sardois tibi forsitan exulis oris
Fratre reuersuro nuntia uenit avis.

A.d Paulum de Phiala.

De prætoricia folium mihi Paulæ corona
mittis, & hoc Phialæ nomen habere iubes.

E P I C .

Hac fuerat nuper nebulatibi pægma perunctum,
Pallida quam rubri diluit unda croci.
An magis astuti derasa est ungue ministri
Bractea, defulcro quod reor esse tuo?
Illa potest culicem longe sentire uolantem,
Et minimi penna papilionis agi.
Exigua uolitat suspensa uapore lucernæ,
Et leviter fuso rum pitur icla mero.
Hoc linitur sputo Iani ciriota calendis,
Quam fert cum paruo sordidus asse cliens.
Lenta minus gracili crescent colosia filo.
Plena magis nimio Lilia sole cadunt.
Nec uaga tam tenui discursat aranea tela,
Tam leue nec bombix pendulus urget opus.
Crassior in facie uetulæ stat creta Fabulla.
Crassior offendæ bulla tumescit aquæ.
Fortior intortos seruat uescica capillos,
Et mutat latias spuma batua comas.
Hac cute ledæo uestitur pullus in ovo,
Talia lunata splenia fronte sedent.
Quid tibi cum phiala, ligulam cum mittere possis?
Mittere cum possis uel coeleare mihi?
Magna nimis loquimur, coeleam cum mittere posses,
Deniq; cum posses mittere Paule nihil.
In lactatorem.
Archetypum Myos argentum te dicas habere,
Quod sine te factum est, hoc magis archetypum ē.
In pessimos coniuges.
Cum sitis similes, paresq; uitæ
Vxor pessima, pessimus maritus.

LIB. VIII.

Miror, non bene conuenire uobis.

Ad Cæsarem Do.

Regia pyramidum Cæsar miracula ride,

Iam tacet eoum barbara Memphis opus.

Pars quota parrhasiae labor est Mareoticus anlæ.

Clarius in totu[m] nil uidet orbe dies.

Septenos pariter credas assurgere montes,

Thessalicum breuior Pelion ossa tulit.

Aethera sic intrat, nitidis ut conditus astris

Inferiore tonet nube serenus apex.

Et prius arcane satietur lumine Phœbi,

Nascens Circe quam uidet ora patris.

Hæc Auguste tamen, quæ uertice sydera pulsat,

Par dominus est cælo, sed minor est domino.

Ad Polycarmum.

Quod Caietano reddis Polycarme tabellas,

Millia te centum non tribuisse putas?

Debuit hæc, inquis tibi habet Polycarme tabellas,

Et Caietano millia crede duo.

Ad Meliorem.

Qui præstat pietate pertinaci

Sensuro bona liberalitatis,

Captet forsan, aut uicem reposcat.

At si quis dare nomini relicto

Post manes tumulumq[ue] perseveret,

Quærit quid nisi parcus dolere?

Refert sis bonus, an uelis uideri?

Præstas hoc Melior sciente fama,

Qui solennibus anxius sepulti

No men non finis interire Blæsi,

EPIC.

Et de munificis profusis arat
Ad natalicium diem colendum.
Scribarum memori, p. e q; turbæ
Quod donas, facis ipse Bleſtianum.
Hoc longum, tibi uita dum manebit,
Hoc & post cineres erit tributum.

Ad Domitianum.

Qui pallatine caperet conuinia mense,
Ambrosiasq; dapes, non erat ante locus.
Hic haurire decet sacrum Germanice nectar,
Et Ganymede a pocula mixta manu.
Eſſe uelis (oro) ſerus conuina tonantis,
At tu si properas Iupiter, ipſe ueni.

Ad Priapum.

No[n] horti, neque palmitis beati,
Sed rari nemoris Priape custos,
Ex quo natus es, & potes rendaci,
Furaces moneo manus repellas,
Et siluam domini fociſ reserues.
Si defecerit hoc, & ipſe lignum es.

Ad Faſtinum.

Trifſis Athenagoras non misit munera nobis,
Quæ medio brumæ mittere mense folet.
Anſit Athenagoras trifſis, Faſtine uidebo,
Me certe tristem fecit Athenagoras.

Ad Mathonem.

Si te ſportula maior ad beatos
No[n] corruperit, ut folet, licebit
De noſtro Matho centies laueris.

LIB. VIII.

In Fabium, & Christillam.

Effert uxores Fabius, Christilla maritos,
Funere amiq; toris quassat uterque facem.
Victores committe Venus, quos iste manebit
Exitus una duos ut libitina ferat.

Ad Titulum.

Titulle moneo, uiue semper hoc serum est,
Sub paedagogo cæperis licet, serum est,
At tu miser, Titulle nec senex uiuus,
Sed omne limen conteris salutator,
Et mane sudas urbis osculis udus,
Foroq; tripli sparsus ante equos omnes,
Aedemq; Martis, & colosson Augusti
Curris per omnes tertiasq; quintasq; .
Rape, congere aufer, posside relinquendum est.
Superba densis arcu palleat nummis,
Centum explicitur paginae kalendarum,
Iurabit hæres te nihil reliquisse,
Supradq; pluteum te iacente uel saxum,
Fartus papyro dum tibi torus crescit,
Flentes superbus b. si abit eunuchos,
Tuoq; triflits filius uelis, nolis.
Cum concubino nocte dormiet prima.

Ad Flacum.

Piscis ab ætnæis mihi Flaco Terentius oris
Redditur, hanc lucem lactea gemma notet.
Defluat, & lento splendescat turbida limo
Amphora centeno consule facta minor.
Continget nox quando meis tam candida mensis?
Tam iusto dabitur quando calere mero?

E P I C .

Cum te Flaccus mihi reddet cythereia Cypros,
Luxuria fiet tam bona causa mea.

A d C estum .

Quanta tua est probitas, quanta est præstantia formæ
Ceste puer puerorū Hippolyto .
Te secum Diana uelit, doceatq; natare,
Te Cybele secum uellet habere phryga .
Tu Ganymedeo poteras succedere lecto,
Securus domino basia sola dares .
Felix quæ tenerum uexabit sponsa maritum,
Et quæ te faciet prima puella virum .

In uarie se tendentem .

Pars maxillarum tonsa est tibi, pars tibi rasa est .
Pars mulsæ est . unum quis putet esse caput?

De Abolla Crispini .

Nescit cui dederit tyriam Crispinus abollam,
Dum mutat cultus, induiturq; togam .
Quisq; habes hūeris sua munera redde, precamur,
Non hoc Crispinus te, sed abolla rogat.
Non quicunque capit saturatus murice uestes,
Nec nisi delitiis conuenit iste color,
Si te præda innat fœdiq; insania lucri,
Quo possis melius fallere, sume togam .

De A spro .

Formosam plane, sed cæcus diligit A sper,
Plus ergo, ut res est, quam uidet A sper, amat .
A d C æsarem Domitianum .

Quanta Gigantei memoratur mensa triumphi,
Quantaq; nox superis omnibus illa fuit,
Qua bonus acubuit genitor cum Phoebe deorum,

Et licuit fauoris poscere uina Iouem,
 Tanta tuas celebrant Cæsar coniuia lauris,
 Exhilarent ipsos gaudia nostra deos.
 Vescitur omnis eques tecum, populusq; patresq;
 Et capit ambrosias cum duce Roma dapes.
 Grandia pollicitis quanto maiora dedisti,
 Promissa est nobis sportula, Recta data est.

De Phiala Ruffi.

Quis labor in Phiala? docti Myoss? an ne Myronis?
 Mentoris hæc manus est? an Polyclete tua?
 Luescit nulla caligine fusca, nec odit
 Exploratores nubila massa focos.
 Vera minus flauo radiant electra metallo,
 Et nimium felix pustula uincit ebur.
 Materia non cedit opus, sic alligit orbem,
 Plurima cum tota lampade luna nitet.
 Stat caper aolio Thebani uellere Phryxi
 Cultus, ab hoc mallet uecta fuisse soror.
 Hunc nec Cinyphius tonsor uiolauerit, et tu
 Ipse tua pasci uite Lyæe uelis.
 Terge premit pecoris geminis Amor aureus alis.
 Palladius tenero lotos ab ore sonat.
 Sic methymno grauis Arione delphin
 Languida non tacitum per freta uexit onus.
 Imbuat egregium digno mihi nectare munus
 Non grege de domini, sed tua Ceste manus.
 Ceste decus mensæ misce setina, uidetur
 Ipse puer nobis, ipse sitire caper.
 Det numerum cyathis instantis littera Ruffi.
 Author enim tanti muneris ille mhi.

E P I G.

Si Telethusa uenit, promissaq; gratia portat
Seruabor dominæ Raffe triente tuo.
Si dubia est, septunce trahar si fallit amantem,
Vt ingulem ceras, nomen utrunque bibam.

A d Ceditianum.

T onforem puerum, sed arte talem,
Q ualis neethalamis fuit Neronis,
D rusorum cui contigere barbae,
A equandas semel in genas rogatus
R usso Ceditiane commodavi,
D umissus repetit pilos eosdem
C ensura speculi manum regente,
E xpungitq; cutem, facitq; longam
D etonsis epaphiæresim capillis,
B arbatus mibi tonsor est reuersus.

In Catullam.

F ormosissima quæ fuere, uel sunt,
S ed uilissima quæ fuere, uel sunt,
O quam te fieri Catulla uellim
F ormosam minus, aut magis pudicem.

A d Cæsarem D o.

M agna licet toties tribuas maioradaturus
D ona ducum uictor, uictor & ipse tui,
D iligeris populo non propter præmia Cæsar,
Propter te populus præmia Cæsar amat.

A d Eudem de Leone.

A uditur quantum Massyla per auia murmur,
In numero quoties silua Leone furit.
P allidus atonitos ad plena mapalia pastor
Cum reuocat Tauros, & sine mente pecus,

Tantus

LIB. VIII.

Tantus in ausonia fremuit modo terror arena,
Quis non esse gregem crederet? unus erat.
Sed cuius tremerent ipsi quoque iura leones,
Cui diadema daret marmore picta nomas.
O quantum per colla decus, quem spargit honorem,
Aurea lunata cum stetit unda iubae.

Grandia quam decuit latum uenabula pectus,
Quantaq; de magna gaudia morte tulit.

Vnde tuis libye tam felix gloria siluis?

A Cybeles nunquid uenerat ille iugis?
An magis herculeo Germanice misit ab astro
Hanc tibi uel frater, uel pater ipse feram?

Ad Flacum.

Temporibus nostris etas cum cedat auorum,
Creuerit et maior cum duce Roma suo,
Ingenium sacri miraris abesse Maronis,
Nec quenquam tanta bella sonare tuba,
Sunt Mecenates, non deerunt Flace Mayones,
Virgiliumq; tibi uel tua rura dabunt.

Iugera perdiderat misera uicina Cremonae,
Flebat et abductis Tityrus aeger oves.

Risit Thuscus eques, paupertatemq; malignam
Reppulit, et aleri iussit abire fugi.

A ciue diuitias, et uatum maximus esto,
Tu licet et nostrum dixit a lexin ames.

A stabat domini mensis pulcherrimus ille
Marmorea fundens nigra falerna manu,
Et libata dabat roseis carchesia labris,
Quae poterant ipsum sollicitare louem.
Excidit attonito pinguis Galathea poetae,

E P I C .

The stylis et rubras messibus usq; genas
P rotinus italicam concepit, et arma, uirumq;
Qui modo uix culicem fleuerat ore rudi.
Quid varios, Marsosq; loquar, ditataq; uatum
Nomina, magnus erit quos numerare labor?
Ergo ero virgilius si munera Mecenatis
Des mihi. Virgilius, non ero, Marsus ero.

De Picente.

T reis habuit dentes, pariter quos ex puit omnes
Ad tumulum Picens dum sedet ipse suum.
Collegitq; sinu fragmenta nouissima fracti
Oris, et aggesta contumula uit humo.
O ssâ licet quandam defuncti non legit hæres,
Hoc sibi iam Picens præstut officium.

In Artemidorum.

C um tibi tam crassæ sint Artemidore lacernæ,
Possum te Sagaram iure vocare meum.

In Luscum furem.

A spicis hunc uno contentum lumine, cuius
Lippa sub attrita fronte lacina patet,
Ne contemne caput, nihil est furacius illo.
Non ficit Autolyci tam piceata manus.
H unc tu coniuiam cautus ultare memento,
Tunc furit, atque oculo luscus utroq; uidet.
P oculi solliciti perdunt, ligulæq; ministri,
Et latet in tepido plurimam appa sinu.
L apsa nec à cubito subducere pallia nescit,
Et tectus lenis sœpe duabus abit.
N ec dormitentem uernam fraudare lucerna.
Erubuit fallax, ardeat illa liat.

LIB. VIII.

Si nihil inuasit, puerum tunc arte dolosa
Circuit, & soleas surripit ipse suas.
In Claudiā.

Summa palatini poteras & quare colossi,
Si fieres brevior Claudia sex qui pede.

In Carinū.

Liuet Carinus, rumpitur, furit, plorat.
Et quærerit altos, unde pendeat, ramos.
Non iam quod orbe canter, & leger tuto,
Nec umbilicis quod decorus, & cedro
Sparger per omnes, Roma quas tenet, gentes,
Sed quod sub urberus habemus æstuum,
Vehimurq; mulis non ut ante conductis.
Quid imprecabor o' seuere liuentis?
Hoc opto mulas habeat, & suburbanum.

De Picente.

Scribit in auersa Picens epigrammata charta,
Et dolet, auerso quod facit illa deo.

De Aulo.

Thestylō Aulus amat, sed nec minus ardet Alexin,
Forsitan & nostrum sic Hyacinthon amat.
In nunc, & dubita, uates an diligit ipsos,
Delicias uatum cum meus Aulus amat.

In Clytum.

Vt poscas Clyte munus, exigisq;
Vno nasceris octies in anno,
Et solas puto, trés ue, quattuorue
Nonnatalitis habes calendas.
Sit multus tibi lenior licet
Tritis littoris aridi lapillis,

EPIC.

S it moro coma nigror caduco.
V incas mollicie tremente plumas.
A ut massam modo lachis alligati,
E ttalis tumor excitet papillas,
Q uales cruda uixi puella fernat
T u nolis C lyte iam senex uideris,
T am multos quis enim fuisse credat
Natales Priami ue, Nestoris ue?
S it tandem pudor, & modus rapinis.
Q uod si ludis adhuc, semelq; nosa
V no iam tibi non sat est in anno,
N atum te C lyte nec semel putabo.

A d Domitianum.

H ic ubi fortunæ reducis fulgentia late
Templa nitent, felix area nuper erat.
H ic stetit arctoi formosus puluere belli
P urpureum fiendens C æsar ab ore iubar.
H ic lauro redimit a comas, & candida uultu
R oma salutauit uoce, manuq; duæm.
G rande loci meritum testantur & altera dona,
Stat sacer edomitis gentibus arcus ouans.
H ic Gemini currus numerant elephanta frequenter,
sufficit immensis aureus ipse iugis.
H æc est digna tuis Germanice porta triumphis.
H os aditus urbem Martis habere deat.

De Cons. silii.

A ugusto pia tur a, uicimq; /
P ro nostro date Silio camœnæ.
B issenos iubet en redire fasces
N ato consule, nobiliq; uirge

LIB. VIII.

Vatis castiam domum sonare.
Rerum prima salus, & una Cæsar,
Gaudient superest adhuc quod optet
Felix purpura, tertiusque consul.
Pompeo dederit licet senatus,
Et Cæsar genero sacros honores,
Quorum pacificus ter ampliavit
Ianus nomina, silius frequentes
Mauult sic numerare consulatus.

In Cæcilianum.

Horas quinque puer nondum tibi nuntiat, & tum
Iam coniuia mihi Cæciane uenis.
Cum modo distulerint raucae uadimonia chartæ,
Et floralitis lasset arena feras,
Curre age, & illatos reuo. Caliste ministros,
Sternantur lechi Cæciane sede.
Caldam poscis aquam, sed nondum frigida uenit,
Alget adhuc nudo clausa culina foco.
Mane ueni potius, nam cur te quinta moretur?
Aut cur non sero Cæcili, ne uenis?

Ad Entellum.

Qui Corcyrae uidit pomaria regis,
Rus Entelle tue præferat ille domus.
In uida purpureos urat ne bruma racemos,
Et gelidum Bacchi munera frigus edat,
Condita perspicua uiuit uindemia gemma,
Et tegitur felix, nec tamen ualat.
Fæmineum lucet sic per bombycina corpus.
Calculus in uida sic numeratur aqua.
Quid non ingenio uoluit natura licere?

E P I C .

Autumnū sterilis ferre iubetur hyems.

In Vacerram.

Miraris ueteres V acerra solos,
N ec laudas nisi mortuos poetas.
I gnoscas petimus V acerra, tanti
Non est ut placeam tibi, perire.

De Nerva.

Q uanta quies placidi, tanta est facundia Nervae,
Sed cohabet uires, ingeniumq; pudor.
C um statare sacrum Largo parmessida posset
Ore, uerecundam maluit esse sitim.
P eriam tenui frontem redimire corona
Contentus, famæ nec dare uela suæ.
S ed tamen hunc nostri sit temporis esse Tibullum,
C armina qui dotti nota Neronis habet.

In Posthumianum.

Q uattuor argenti libras mihi tempore brumæ
Misisti ante annos Posthumiane decem.
S peranti plures, nam stare, aut crescere debent
Munera, uenerunt plu's ue, minu's ue duæ.
T ertiis, & quartus multo inferiora tulerunt.
Libra fuit quinto septitiana quidem.
B essem ad scutulam sexto peruenimus anno,
Post hunc in cotular a rasa s libra data est.
O ctavius ligulam misit sextante minorem,
Nomis aculeolos in coclare tulit.
Q uod mittat nobis, decamus iam non habet annus.
Q uattuor ad libras Posthumiane redi.

Ad Librum suum.

N on dum murice cultus, asperoq;

L I B . V I I I .

Morsu pumicis aridi politus.
Aritanum properas sequi libelle
Quem pulcherrima iam redire Narbo,
Ducti patria Narbo Votieni
Ad leges iubet, annosq; fasces,
Votis quod paribus tibi petendum est,
Continget locis ille, & hic amicus.
Quam uellem fieri meus libellus.

A d Instantium.

Instanti, quo nec sinnerior alter habetur,
Pectore, nec nivea simplicitate prior.
Si dare uis nostræ uiires, animosq; Thalæ,
Et uictura petis atrimina, da, quod amem.
Cynthiae uatem fecit lasue Properti.
Ingenium Galli pulchra Lycoris erat.
Fama est arguti Nemesis formosa Tibulli.
Lesbia dictauit docte Catulle tibi.
Non me pelignus, nec spernet Mantua uatem,
Siqua Corynna mihi, si quis Alexis erit.
In matum medicum.

Hoplomachus nunc es fueras Ophthalmicus ante,
Fecisti medicus, quod facis Hoplomachus.

D e Gallo Lingono.

Dum repetit sera conductos nocte penates
Lingonus à recta, flaminiaq; recens.
Expulit offenso uitiatum pollicet alam,
Et iacuit toto corpore fusus humili.
Quid faceret Callus, qua seratione moueret?
Ingenti domino seruulus unus erat
Tamen macer, ut minimum posset uix ferre lacernam,

E P I G .

S u c u r r i t m ē s e r o c a s u s , o p e m q ; t u l i t .
Q u a t u o r i n s c r i p t i p o r t a b a n t u i l e c a d a u e r ,
A c i p i t i n f e l i x q u a l i a m i l l e r o g u s .
H o s c o m e s i n u a l i d u s s u b m i s s a u o c e p r e c a t u r ,
V t q u o c u n q u e u e l i n t c o r p u s i n a n e f e r a n t .
P e r n u t a t u r o n u s , s i p a t a q ; t o l l i t u r a l t e
G r a n d i s i n a n g u s t a s a r c n a s a n d a p i l a .
H i c m i h i d e m u l t i s u n u s L u c a n e u i d e t u r ,
C u i m e r i t o d i c i m o r t u e G a l l e p o t e s t .

I n G a l l i c u m .

D i c u e r u m m i h i M a r c e , d i c a m a b o ,
N i l e s t , q u o d m a g i s a u d i a m l i b e n t e r .
S i c , & c u m r e c i t a s t u o s l i b e l l o s ,
E t c a u s a m q u o t i e s a g i s c l i e n t i s ,
O r a s G a l l i c e m e , r o g a s q ; s e m p e r .
D u r u m e s t m e t i b i , q u o d p e t i s , n e g e r e .
V e r o u e r i u s e r g o q u i d s i t a u d i .
V e r u m G a l l i c e n o n l i b e n t e r a u d i s .

A d L i b r u m a m i c u m .

L i b e r a m i c o r u m d u l c i s s i m a c u r a t u o r u m ,
L i b e r i n æ t e r n a u i u e r e d i g n e r o s a ,
S i s a p i s , a s s y r i o s e m p e r t i b i c r i n i s a m o m o
S p l e n d e a t , & c i n g a n t f l o r e a f e r t a c a p u t .
C a n d i d a n i g r e s a n c e u e t u l o c r y s t a l l a f a l e r n o ,
E t c a l e a t b l a n d o m o l l i s a m o r e t o r u s .
Q u i s i c u e l m e d i o f i n i t u s u i x i t i n æ u o ,
L o n g i o r h u i c f a c t a e s t , q u a m d a t a u i t a f u i t .
D e L u d i s S t e l l e .
Q u o s c u p e r e t p h l e g r æ a s u o s u i c t o r i a l u d o s ,
I n d i c a q u o s c u p e r e t p o m p a L y a e t u o s ,

LIB. VIII.

Fecit Hyperborei celebrator stella triumphi,

O pudor, o pietas, & putat esse parum.

Non illi satis est turbato sordidus auro

Hermus, & hesperio qui sonat orbe tagus.

Omnis habet sua dona dies, nec linea diues

Cessat, & in populum multa rapina adit.

Nunc uenient subitis lascuanum smata nimbis,

Nunc dat spectat̄ tessera larga feras,

Nunc implere sinus securos gaudet, & absens

Sortitur dominos, nec laceratur auis.

Quid numerem currus, terdenaq; præmia palmae,

Quæ dare non semper consul uterque solet?

Omnia sed Cæsar tanto superantur honore,

Quod spectatorem te tua laurus habet.

In Fabullam.

O mnes aut uetus habes amicas,

Aut turpes, uetusq; fediores.

Has ducis comites, trahisq; tecum

Per coniuicia, porticus, theatra.

Sic formosa Fabulla, sic puella es.

Ad Domitianum.

S anctorum nobis miracula reddis auorum,

Nec pateris Cæsar secula cana mori.

Cum ueteres latiae ritus renouantur arenæ

Et pugnet uirtus simpliciore manu.

Sic prisca seruatur honos te præside templis.

Et cæsa tam culto sub Ioue numen habet.

Sic noua dum condit reuocat augeste priora.

Debenunt quæ sunt, quæque fuere tibi.

E P I C .

In Gelliam.

N on per mystica sacra Dindymenes,
N ec per niliae bouem iuuenere.
N ullos deniq; per deos, deasq;
I urat Gellia, sed per uniones,
H os amplectitur, hos deosculatur,
H os frates vocat, & uocat sorores.
H os natis amat acrius duobus,
H is si quo caret misella casu,
V ictur am negat esse se nec horam.
H eu quam bene nunc Papyriane
A nnei faceret manus Sereni.

A d Domitianum.

D ante tibi turba querulos Auguste libellos,
Nos quoque quod domino carmina parua damus,
P offe deum rebus pariter, nusq; uacare
Scimus, et haec etiam ferta placere tibi.
F er uates Auguste tuos, nos gloria dulcis
N os tua cura prior, delitiæq; sumus.
N on queraris te sola decet, nec laurea Phœbi.
Fiat et ex edera ciuici nostrati bī,

M . V . M A R T I A L I S E P I G R A M M A T O N
L I B E R N O N V S .

V E M I T O R A N N I F R A
ter carissime, Epigrāma, quod
extra ordinem paginarum est,
ad Stertinum clarissimum uirū
scripsimus, qui imaginem meā
ponere in bibliotheca sua uoluit.

LIB. IX.

De quo scribendum tibi putavi, ne ignorares Auitus
iste quis vocaretur. Vale, & para Hospitium.

A d A uitum.

Non te cœlabis sublimi pectore uates,
Cui referet serus præmia digna cinis.

Hoc tibi sub nostra breue carmen imagine uihat,
Quam non obscuris iungis Auite uiris.

Ille ego sum nulli nugarum laude secundus,
Quem non miraris, sed puto lector amas.

Maiores maiora sônerat, mihi parua loquunt
Sufficit in uestras sâpe redire manus.

D e templo Flaviae gentis.

D um Ianus hyemes, Domitianus autumnos,
A ugustus annis commodabit æstates,

D um grande famuli nomen asseret Rheni

G ermanicarum magna lux calendarum,

T arpeia summi saxa dum patris stabunt,

D um uoce supplex, dumq; ture placabit,

M arrona diues dulce Iulium numen,

M anebit altum Flaviae decus gentis,

C um sole, et astris, cumq; luce Romana.

I nniecta qui quid condidit manus, cœlum est.

In Lupum.

P auper amicitiae cum sis Lupe, non es amicæ,

Et queritur de te Mentala læsa nihil.

I lla filigineis pingue scit adultera cunnis,

Coniuinam pascat nigra farina tuum.

I ncensura niues dominæ setina liquantur,

Nos bibimus torti pulla uenena cadi.

E mpta tibi nox est fundis non tota paternis,

EPIC.

Haud sua desertus rura sodalis arat.
S plendet erythræis perlucida mocha lapillis,
Ducitur addictus te futuente cliens.
O elo syris suffulta datur leætæca puellæ,
Nondum sanda pilæ pondus amicus erit.
Inunc, & miseros Cybele preclide cinedos,
Hæc erat, hæc cultris mentula digna tuis.

Ad Domitianum.

Quantum iam superis Cæsar, cœloq; dedisti,
Si repetas, & si creditor esse uelis,
Grandis in ætherio licet austrio fiat olympos,
Coganturq; dei uendere quicquid habent,
Conturbabit Atlas, & non erit uncia tota,
Decidat tecum qua pater ipse deum.
Pro capitolinis quid enim tibi soluere templis?
Quid pro tarpeia frondis honore potest?
Quid pro culminibus geminis matrona tonantis?
Pallada prætero res agit illa tuas.
Quid loquar Alciden, Phœbumq; piosq; laconas?
Addita quid Latio flavia templo polo?
Expectes, & sustineas Auguste, necesse est,
Nam tibi quod soluat, non habet arcu Louis.

In Aeschilum.

A ureolis futui cum possit Galla duobus,
Et plusquam futui, si totidem addideris,
A ureolos à te cur accepit Aeschile denos?
Non fellat tanti Galla, quid ergo faciet.

In Paulum.

Nubere uis Prisco, non miror Paula sapisti,
Ducere te non mult Priscus, & ille sapit.

LIB. IX.

A d Domitianum.

Tibi summe rheni dominor, & parens orbis,
P ublice princeps gratias agunt urbes,
P opulos habebunt. parere iam salus non est.
N on puer auari sectus arte mangonis
V irilitatis damna moeret creptæ,
N ec quam superbus computet si pœm leno,
D at prostituta misera mater infanti.
Q ui nec cubili fuerat ante te quondam
P udor, esse per te cœpit & lupanari.

In Afrum.

D icere de libycis reducibi gentibus A fer
Continuis nolui quinque diebus aue.
N on nacit, aut dormit dictum lis, terq; reuerso
I am satis est, non nis A fer auere, v ale.

A d Domitianum.

Tanquam parua foret sexus iniuria nostri,
Fœdando populo prostituisse mares,
I am cunæ lenonis erant, ut ab ubere raptus
Sordida uagitu posceret æra puer.
Immatura dabant infandas corpora pœnas.
Non tulit A usonius talia monstra pater.
Idem qui teneris nu per succurrit ephœbis,
Ne facaret steriles seu libido viros.
D ilexere prius pueri, iuuenesq; fenesq;
At nunc infantes te quoque cœsar amant.

A d Bithinicum.

N il tibi leguit Fabius Bithinice, cui tu
A nnua, si memini, millia sena dabas.
P lus nulli dedit ille, queri Bithinice noli,

EPIG.

Annuā leguit millia sena tibi.

In Cantarum.

Cōnes Cantare cum foris libenter,

C lamas, et maledicis, et minaris.

D eponas animos truces, monemus,

L ibernon potes, et gulosus esse.

De Eario Domitiani.

N omen cum utolis, rofisq; natum,

Q uo pars optima nuncupatur anni,

H yblam quod sapit, atticosq; flores,

Q uod nidos olet alitis superbæ,

N omen nectare dulcis beato,

Q uo mallet C ybeles puer uocari,

E t qui pocula temperat Tonanti,

Q uod si parhasia sones in aula,

R espondent Veneres, cupidinesq;

N omen nobile, molle delicatum

V ersu diare non rudi uolebam,

S ed tu syllaba contumaz repugnas.

D icunt Earinon tamen poetæ,

S ed greci, quibus est nihil negatum,

E t quos cepit cœpisse dect sonare.

N obis non licet esse tam disertis,

Q ui musas colimus seviores,

De Eodem.

S i daret autumnus mihi nomen, ò Terevös essem,

H orrida si brumæ sydera, xi μέρη ivös.

D ictus ab æstuo Terevös mihi mente uocarer.

T empora cui nomen uerna dedere, quis est?

L I B . IX .

De Eodem.

N omen habes , teneri quod tempora nuncupat anni,

C um breue acropice uer popularantur apes.

N omen, acidalia meruit quod arundine pingi,

Q uod Cytherea sua scribere gaudet acri.

N omen, erythraeis quod littera facta lapillis,

G emma quod heliadum pollice trita notet .

Q uod penna scribente grues ad syderat illant .

Q uod decet in sola C æsaris esse domo .

In Fictos amicos .

H unc, quem cœna tibi, quem mensa parauit amicum,

E sse putas fidæ pectus amicitiae?

A prum amat, et mulos, et sumen, et ostrea, non te.

T am bene si coenem, noster amicus eris .

De Chloë.

I nscriptis tumulo septem celebrata uirorum

S e fecasse Chloë. quid potè simplicius?

De coma E arini.

C onsilium formæ speculum, dulcierisq; capillos

P ergameo posuit dona sacra ta Deo

I lle puer tanto domino gratissimus aula,

N omine qui signet tempora uerna suo .

F elix, quæ tali censemur munere tellus,

N ec Ganymedeas mallet habere comas .

A d A esculapium .

L atonæ uenerande nepos, qui mitibus herbis

P aracrum exoras pensa, breuesq; colos,

H os tibi laudatos dominorum uocæ capillos

I lle tuus latia misit ab urbe puer .

A ddidit et nitidum sacratis crinibus orbem ,

E P I G.

Quo felix facies iudice tota fuit.
Tu iuvenile decus serua, ne pulchrior ille
In longa fuerit, quam breuiore coma.

Ad Cæs. Domitianum.

Est mihi sitq; preor longum te præside Cæsar
Rus minimum, parui sunt & in urbe lares.
Sed de nalle brevi, quas det sicutibus hortis,
Cura laboratas antlia tollit aquas.
Sicca domus queritur nullo se rore foueri,
Cum mihi uicino Martia fonte sonet.
Quam dederis nostris Auguste penatibus undam,
Castalis haec nobis, aut Louis imber erit.

In Sabellum.

Laudas balnea uersibus trecentis
Cœnantis bene Pontici Sabelle
Vis cœnare Sabelle, non lauari.

Ad Domitianum.

Hæc quæ tota patet, tegiturq; & marmore, et auro,
Infantis domini consilia terra fuit.
Felix quæ tanti sonuit uagib; & quæ
Vidit reptantes, substituitq; manus.
Hic steterat ueneranda domus, quæ præstithit orbi,
Quod Rhodos, astrifero quod pia Creta polo.
Cretenses texere lousem crepitantibus armis,
Semiuiri poterant qualia ferre phryges.
At te protexit superum pater, & tibi Cæsar
Pro iaculo, & parma fulmen, & ægis erat.

Ad Auctum.

Atemidorus habet puerum, sed uenididit agrum.
Agrum pro puerio Calliodorus habet.

Dic, uter

LIB. IX.

Dic, uter ex ipsis melius rem gesserit Aucte,
Artemidorus amat, Calliodorus arat.

A d Pastorēm.

Credis ob hoc me pastor opes fortasse rogare,
Propter quod vulgus, crassaque turbā rogat,
Ut setina meos consumat gleba ligones,
Et sonet innumera compede tuscās ager,
Ut Mauri libycis centum stent dentibus orbes,
Et crepet in nostris aurea lamna toris,
Ne labris nisi magna meis crystalla terantur,
Et faciant nigras nostrā falerna niues,
Ut canū finatus nostro syrus assere sudee,
Et mea sit culto sella cliente frequens,
Aestuet ut nostro madidus coniuia ministro,
Quem permutatum nec Ganymede uelim,
Ut lutulenta linat tyrias mihi mula lacernas,
Et massileum uirga gubernet equum.
Est nihil ex ipsis, superos, ac sydera testor,
Ergo quid? ut donem Pastor, & adficiem.

A d Carym.

O cui uirgineo flauescere contigit auro,
Dic ubi palladium sit tibi Care decisis?
A spicis en domini fulgentes marmore uultus,
Venit ad has ultra nostra corona comas.
Albanae liuere potest pia quercus oliuae,
Cinxerit inuictum quod prior illa caput.

A d Eundem.

Quis palatinos imitatus imagine uultus
Phidiacum latio marmore uicit ebur,
Haec mundi facies, haec sunt Iouis ora serenī,

EPIGO.

Sic tonat ille deus, cum sine nubetonat.
Non solam tribuit Pallas tibi Care coronam,
Effigem domini, quam colis, illa dedit.

In Afrum.

Dantem uina tuum quoties aspeximus Hylum,
Lumine nos & fer turbidiore notas.
Quid rogo? quod scelus est molle spectare ministru?
Aspiciamus solem sydera templa deos.
A uertam uultus tanquam mihi pocula gorgon
Porrigat, atque oculos, oraq; nostra tegim.
Trux erat Alcides, sed Hyllan spectare licebat,
Ludere Mercurio cum Ganymede licet.
Si non uis teneros spectet coniua ministros,
Phineas inuites & fer, & edipodas.

De Nerna.

A udet facundo qui carmina mittere Neruae,
Pallia donauit glaucina Cosme tibi.
Pæstano uolas, & cana ligustra colono,
Hyblæis apibus corsica mella dabit.
Sed tamen & paruæ nonnulla est gratiamusæ,
Appetitur posito uilis oliua lupo.
Ne tibi sit mirum, modici quod conscientias
Iudicium metuat nostra Thalia tuum.
Ipse tuas etiam ueritus Nero dicitur aures,
Lascaum iuuenis cum tibi lusit opus.

In Crestum.

Cum de pilatos Creste coleos portes,
Et uulturino Mentulam parem collo,
Et prostitutis leuius caput culis,
Ne cuiusq; ullus in tuo pilus crure,

L I B . I X .

Purgentq; seuæ cana labra uol sellæ,
 Curiros, Camillos, Quintios, Numas, Anos,
 Et quicquid usquam legimus pilosorum
 Loqueris, sonasq; grandibus minax uerbis,
 Et cum theatro, seculoq; rixaris.

O currit aliquis inter ista draucus, et
 Iam pedagogo liberatus, et cuius
 Refibulauit turgidum faber penem,
 Nutruuocatum ducis, et pudet fari,
 Catoniana Creste quod facis, lingua.

Epitaphium Latini.

Dulce decus scena ludorum fama Latinus
 Ille ego sum plausus, delitiæq; tuæ,
 Qui spectatorem potui fecisse Catonem,
 Soluere qui Curiros, Fabriciosq; graues.
 Sed nihil à nostro sumpsit mea uita theatro,
 Et sola tantum scenicus arte feror,
 Nec poteram gratus domino sine moribus esse.
 Interius mentes suspicit ille deus.
 Vos me laurigeri parasitum dicte Phœbi,
 Roma sui famulum dum sciat esse Louis.

Epitaphium Philenæ.

Secula nestoreæ permensa Phileni senectæ
 Raptæ es ad infernas tam cito ditis aquas.
 Euboicæ nondum numerabas longæ sibyllæ
 Tempora, maior erat mensibus illa tribus.
 Hæu quæ lingua filet, non illam mille cati stæ
 Vincabant, nec quæ turba Serapin amat.
 Nec matutini cirrata cæterna magistri,
 Nec quæ strymonio de grege ripa sonat.

EPIG.

Quæ nunc theſſlico lunam deducerer hombo,

Quæ ſciet hos, illos uendere lena toros?

Sit tibi terra leuis, molliq; te graris arena,

Ne tua non poſſint eruere oſſa canes.

De Antifio.

Cappadocum ſauis Antifius occidit oris

Ruficus, o tristi criminē terra nocens.

Rettulit oſſa ſinuari Nigrina mariti,

Et queſta eſt longas non ſatis eſſe uitas,

Cumq; daret ſanctam tumulis, qbus inuidet, urna,

Via ſibi eſt rapto bis uideata uiro.

De Vebii uoto.

Dum comes arctois hæreret Cæſaris armis

Vebius, hanc Marti pro duce uouit auem.

Luna quater binos non tota peregerat orbes,

Debita poſtebat iam ſibi uota deus.

Ipsæ ſuas anſer latus properauit ad aras,

Et cecidit sanctis hoſtia parua focis.

O elo uides patulo pendere numismata roſtro

A litis, hæc extis condita nu per erant.

Quæ litat argento pro te non ſanguine cæſa

Victima, iam ferro non opus eſſe docet.

Qualem uelit amicam.

Hanc uolo, quæ facilis, quæ paliolata uagatur.

Hanc uolo, quæ puero iam dedit ante meo.

Hanc uolo, quam redimit totam denarius alter.

Hanc uolo, quæ pariter ſufficit una tribus.

Pofcentem nummos, et grandia uerba ſonantem.

Poffideat crassi Mentula Burdigali.

L I B . I X .

A d Flacum.

A udieris in quo Flaccus balneo plausum,
Morionis illic esse Mentulam scito.

In Laudem D o.

Iuppiter idæi risit mendacia busi,
Dum uidet Augusti flavia templaque poli.

Atque inter mensas largo iam nectare fuisse,
Pocula cum Marti tradiceret ipse suo,
Respiciens Phœbum pariter, Phœbūq; sororem,
Cum quibus Alcides, & pius arcas erat,
Gnosia uos inquit nobis monumenta dedistis,
Cernite, quam plus sit Cæsar esse patrem.

In Philomusum.

A rtibus his semper cœnam Philomuse mereris,
Plurima dum fings, sed quasi uera refers.

S cis quid in arsacia P acorus deliberet aula,
Rhenanam numeras, sarmaticamq; manum.

V erba ducis dacit attis mandata resignas,
Victricem laurum, quam uenit, ante uides.

S cis quoties phario madeat Ioue fusa Syene,
S cis quota de libyco littore puppis eat.

C uius iuleæ capiti nascantur oliuæ,
Destinet ætherius cui sua ferta pater.

T olle tuas artes, hodie cœnabis apud me
Hac lege, ut narres nil Philomuse noui.

De Ganymede, & Ioue.

V iderat ausonium posito modo crine ministrum
Phryx puer alterius graudia nota Iouis,
Quod tuus ecce suo Cæsar permisit Ephœbo,
Tu permitte tuo maxime rector, ait.

E P I C.

I am mihi prima latet longis lanugo catpillis,
I am tua me ridet uno, uocatq; iurum.

Cui pater ætherius puer ò dulcissime dixit,
Non ego quod poscas, res negat ipsa tibi.
Cæsar habet noster similes tibi mille ministros,
Tantaq; sydereos uix atpit aula mares.
At tibi si dederit uultus comatus fauirlies,
Quis mihi, qui nectar misceat, alter erit?
In Gallam.

Cum sis ipsa domi, mediaq; ornere suburra,
Fiant absentes & tibi Calla comæ,
Nec dentes aliter, quam serica nocte reponas,
Et lateas centum condita pyxidibus,
Nec tecum fædus tua dormiat, innuis illo,
Quod tibi prolatum est mane supercalio.
Et te nulla mouet cani reverentia cunni,
Quem potes inter auos iam numerare tuos.
Promittis sexenta tamen, sed Mentula surda est.
Et sit lusca licet, te tamen illa uidet.

Ad Agathinum.

Summa licet uelox Agathine pericula ludas,
Non tamen efficies, ut tibi parma caddat.
Nolentem sequitur, tenuesq; reuersa per auræ
Vel pede, vel tergo, clune, vel ungue sedet.
Lubrica coritio quamvis sint pulpita nimbo,
Et rapiant celeres uela negata noti,
Securos pueri neglecta perambulat artus,
Et nocte artificia uentus, & unda nihil.
Vt peccare uelis, cum fecaris omnia, falli
Non potes. arte opus est, ut tibi parma caddat.

L I B . I X .

D e N a t a l i C æ s o n i æ .

P r i m a p a l a t i n o l u x e s t h æ c o r t a t o n a n t i ,

O p t a s s e t C y b e l e q u a p e p e r i s s e l o u e m .

H a c e t s a n c t o n i c i g e n i t a e s t C æ s o n i a R u f f i ,

P l u s d e b e t m a t r i n u l l a p u e l l a s u æ .

L æ t a t u r g e m i n a u o t r u m s o r t e m a r i t u s ,

C o n t i g i t h u n c i l l i q u o d b i s a m a r e d i e m .

D e u o t o v h i l e n i s .

T a r p e i a s D i o d o r u s a d c o r o n a s

R o m a m c u m p e t e r e t p h a r o r e l i c t a ,

V ouit p r o r e d i t u u i r i P h i l e n i s ,

I llam l i n g e r e t u t p u e l l a s i m p l e x ,

Q u a m c a s t æ q u o q u e d i l i g u n t s a b i n æ ,

D i s p e s s a r a t e t r i s t i b u s p r o c e l l i s

M e r f u s f l u c t i b u s , o b r u t u s q ; p o n t o

A d u o t u m D i o d o r u s e n a t a u t .

O t a r d u s n ñ m i s , e t p i g e r m a r i t u s .

H o c a l i t t o r e s i p u e l l a u o t u m

F ec i s s e t m e a , p r o t i n u s r e d i s s e m .

I n P o n t i c u m .

P o n t i c e q u o d n u n q u a m f u t u r i s , s e d p e l l i c e l e n a

V ter i s , e t u n e r i s e r u i t a m i c a m a n u s ,

H o c n i h i l e s s e p u t a s , s c e l u s e s t m i h i c r e d e , s e d i n g e n s ,

Q u a n t u m u i x a x i m o c o n c i p i s i p s e t u o .

N e m p e s e m e l f u t u r i , g e n e r a r e t H o r a t i u s u t t r e s .

M a r s s e m e l , u t g e m u n o s ! l i a c a s t a d a r e t .

O m n i a p e r d i d e r a t , s i m a s t u r b a t u s u t e r q u e

M a n d a s s e t m a n i b u s g r a d i a f o e d a s u i s .

I p s a m c r e d e t i b i n a t u r a m d i c e r e r e r u m

I s t u d , q u o d d i g i t i s P o n t i c e p e r d i s , h o m o e s t ,

E P I G .

Ad A pollinem.

Campis dunes Apollo sic murinus,
Sic semper senibus fruare cygnis,
Ductae sic tibi seruant sorores,
Nec Delphis tua mentiatur ulli,
Sic palatia te colant, ament'q;
Bis senos cito me rogante fasces
D et Stelle bonus, annu atq; Cæsar.
Felix tunc ego, debitorq; uoti
Casurum tibi rusticas ad aras
Ducam cornibus aureis iuencum.
Nata est hostia v hoebe, quid moraris?

De statua Herculis.

Hic, qui dura sedens porrecto saxa leone
Mitigat exiguo magnus in ære deus,
Quæq; tulit, spectat resu pino sydera multe,
Cuius leua calet robore, dextra mero,
Non est fama recens, nec nostri gloria cœli,
Nobile Lysippi manus, opusq; uides.
Hoc habuit numen pelei mensa tyrranni,
Qui cito perdomito uictor in orbe iacet.
Hunc puer ad libicas iurauerat Hannibal aras,
Iusserrat hic Syllam ponere regna trucem.
Offensus uariae tumidis terroribus aulae
Privatos gaudet nunc habitare lares.
Vtq; fuit quondam placidi conuina Molorchi,
Sic uoluit docti v indicis esse deus.

De Eadem statua.

A lcidem modo v indicis rogabam,
Esset cuius opus, laborq; felix,

LIB. IX.

R isit, nam solet hoc, leuiq; nutu,

G ræcæ nunquid ait poeta nescis?

I nscriptio est basis, indicatq; nomen.

A uoi wou lego, b hidæ putau.

A d Marcellinum.

M iles hyperboreos modo Marcelline triones,

E t getica tuleris sydera pigra poli,

E te prometheæ rupes, & fabula montis

Q uam prope sunt oculis nunc adeundatuis.

V ideris immensis cum conclamata querelis

S axa senis, dices durior ille fuit.

E t licet hoc addas, potuit qui talia ferre,

H umanum merito fixerat ille genus.

In Gellium.

G ellius ædificat semper, modo limina ponit;

N unc foribus claves aptat, emitq; seras,

N unc has, nunc illas mutat, reficitq; fenestras,

D um tamen ædificet, quidlibet ille facit,

O ranti nummos ut dicere possit amico

V num illud uerbum Gellius, ædifico.

In P annicum.

D emocritos, zenonas, inexplicitosq; Platonas,

Q uicquid & hirsutis squallet imaginibus.

S ic quasi Pythagoræ loqueris successor, & hæres.

P ræpendet mento nec tibi barba minor.

S ed quid & hircosis serum, & turpe pilosis,

I n molli rigidum clune libenter habes?

T u qui sectarum causas, & pondera nosti,

D ic mihi, præcidi pnanice dogma quod est.

EPIG.

In Gallicum.

Hæredem cum me partis tibi Gallicæ quartæ
Per tua iurares sacra, cù put'q; tuum
Credidimus, quis enim damnet sua uota libenter?
Et spem muneribus fouimus usque datis,
Inter quæ rari laurentem ponderis a prum
Misimus, etola de Calydone putas.
At tu continuo populum'q; patres'q; vocasti,
Ructat adhuc a prum callida Roma meum.
Ipse ego, quis credat? conuina nec ultimus hæsi,
Sed nec costa data est, caudæ ue missa mihi.
De quadrante tuo qui sferem Gallicæ nulla
Denistro nobis uncia uenit a pro.

De Partheniana togæ.

Hæc est illameis multum cantata libellis,
Quam meus edidicit lector, amat'q; togam,
Partheniana fuit, quondam memorabile natis
Munus, in hac ibam conspiciendus eques,
Dum noua, dum nitida fulgebat splendida lana,
Dum'q; erat authoris nomine digna sui.
Nunc anus, & tremulo uix acipienda tribuli,
Quam possis niueam dicere iure tuo.
Quid non longæ dies, quid non consumitis anni?
Hæc togæ iam non est Partheniana, mea est.

In Gaurum.

Ingenium mihi Gaure probas sic esse pusillum,
Carmina quod faciam, quæ breuitate placent,
Confiteor, sed tu bis denis grandia libris
Qui scribis Priam prælia, magnus homo es.
Nos facimus Brutii puerum, nos Lagona uiuum,

LIB. IX.

Tu magnus luteum C aure gigantū facis.

De Lucano, et Tullo.

Quod semper superos inuito fratre rogasti,

Hoc Lucane tibi contigit ante mori.

Inuidet ille tibi, stygias nam Tullus ad undas

Optabat, quamuis sit minor, ire prior.

Tu colis elyrios, nemorisq; habitacis A mœni

Esse tuo primum nunc sine fratre cupis,

Et si iam nitidis alternus uenit ab astris,

Pro Polluce mones Castora, ne redeat.

Ad Quintum.

Si credis mihi Quinte, quod mereris,

Natales Ouidi tuos apriles,

Vt nostras amo martias calendas,

Felix utraque lux, diesq; nobis

Signandi melioribus lapillis.

Hic uitam tribuit, sed hic amicum.

Plus dant Quinte mihi tuæ calendæ.

Ad Eundem.

Natali tibi Quinte tuo dare parua uolebam

Munera, tu prohibes, im periosus homo es.

Parendum est monitis, fiat, quod uterque iubemus,

Et quod utrumque iuuat, tu mihi Quinte dato.

Ad Cognatum.

Si mihi picena turdus palleret olin,

Tenderet aut nostras silva sabina plaga;

A ut crescente nadistraheretur arundine præda,

Pinguis et implicas uirga teneret aues,

Cara daret solenne tibi cognatio munus,

Nec frater uobis, nec prior esset annus.

EPIC.

Nunc sturnos inopes, fringuillarumq; querelas
Audit, et arguto passere uernat ager.

Inde salutatus picæ respondet arator.

Hinc prope summarapax miluis in astra uolat.

Mittimus ergo tibi paruæ munuscula cortis,

Qualia si recipis, sepe propinquus eris.

A d Flacum.

Luce propinquorum, qua plurima mittitur ales,

Dum stellæ turdos, dum tibi Flacce paro,

Succurrat nobis ingens, onerosaq; turba,

In qua se primum quisq; meumq; putat.

Demeruisse duos uotum est, offendere plures

Vix tutum, multis muttere dona, graue est.

Quia possum sola ueniam ratione merebor,

Nec stellæ turdos, nec tibi Flacce dabo.

De splendophoro.

Splendophorus libycas domini petit armiger urbes,

Quæ pueri dones, tela Cupido para.

Illa quibus iuuenes figis, mollesq; puellas,

Sit tamen in tenera leuis et hastæ manu.

Loricam, clypeumq; tibi, galeamq; remitto,

Tutus ut invadat prælia, nudus eat.

Non iaculo, non ensæ fuit, la suis ue sagitta,

Casside dum liber, arthenopeus erat.

Qui quis ab hoc fuerit fixus morietur amore.

O felix, si quem tam bona fatu manent.

Dum puer es, redeas, dum uultus lubricus, et te

Non libye faciat, sed tua Roma uirum.

In Edilum.

Nil est tristius Edili lacernis,

Non ansæ ueterum corinthiorum,
 Nec crus compede lubricum decenni,
 Non rupit recutita colla mulæ,
 Nec quæ flamineam secant salebræ,
 Nec qui littoribus nitent lapilli,
 Nec tufca ligo uinea politus,
 Nec pallens togæ mortui tribulis,
 Nec pigri rota quassa mulionis,
 Nec rasum cauea latus bisontis,
 Nec dens iam senior ferocis apri.
 Res una est tamen, ipse non negabit,
 Culus tritior Edili lacernis.

Ad Nympham.

Nympha sacri regina lacus, cui grata Sabinus,
 Et mansura pio munere templo dedit,
 Sic montana tuos semper colat umbria fontes,
 Nec tua baianas Sarsina malit aquas,
 Excipe sollicitos placide mea dona libellos.
 Tu fueris musis pegasis unda meis.
 Nympharum templis quisquis sua carmina donat,
 Quid fieri libris debeat, ipse monet.

In Mamurram.

In septis Mamurra diu, multumq; uagatus
 Hic, ubi Roma suas aurea uexat opes,
 Inspectis molles pueros, oculisq; comedit.
 Non hos, quos primæ prostituere casæ,
 Sed quos arcane fernant tabulata catastæ,
 Et quos non populus, nec mea turba uidet.
 Inde satur mensas, & operitos exuit orbes,
 Expositumq; alte pingue poposit ebur.

EPIG.

Et testudineum mensus quater hexaclinon,
In gemut citro non satis esse suo.
Consuluit nares, an olerent æra Corinthon.
Culpauit statuas & Polyclete tuas.
Et turbata breui questus crystallina uitro,
Myrrina signauit, se posuit q; decem.
Expendit ueteres calathos, & siqua fuerunt
Pocula mentore a nobilitat a manu,
Et uirides picto gemmas namerauit in auro,
Quicquid & in nivea grandius aure sonat.
Sardonicas ueros mensas quæsivit in omnes,
Et pretium magnis fecit lassidibus.
Undecima lassus cum iam discederet hora,
Asseduo calices emit, & ipse tulit.

De Corona Rosea.

Seu tu pæstanis genita es, seu Tyburis aruis,
Seu rubuit tellus tufula flore tuo,
Seu prænestino te uillica legit in horto,
Seu modo campani gloria ruris eras,
Pulchrior ut nostro uideare corona Sabino,
De nomentano te putet esse meo.

De Latano cordubensi.

In tartesi acis donus est notissima terris,
Quia diues placidum Corduba Bethyn amat,
Vellera nativo pallent ubi flava metallo,
Et linet hesperium bractea uina pecus.
Aedibus in mediis totos amplecti penates
Stat platanus densis Cæsariana comis,
Hospitis inuidi posuit quam dextera felix,
Coepit & ex illa cresere uirga manu.

L I B . IX .

A uthorem, dominumq; nemus sentire uidetur.

Sic uiret, & ramis sydera celsa petit.

Sæpe sub hac madidi lusserunt arbore fauni.

Sæpe sub hac latuit rusticæ fronde dryas.

D umq; fugit solos nocturnum pana per agros,

Terruit & tacitam fistula sera domum,

Atque oluere lares confessatore lyæo,

Creuit & effuso lætior umbra mero,

H esternisq; rubens delecta est herba coronis.

Atque suas potuit dicere nemo rosas.

O dilecta deis, o magni Cæsaris arbor,

Ne meuas ferrum, sacrilegosq; focos.

P erpetuos sperare licet tibi frondis honores,

Non Pompeianæ te posuere manus.

De Pheleni.

T inctis murice uestibus quod omni

Et nocte uititur, & die Phelenis,

N on est ambitiosa, nec superba

D electatur odore, non colore.

In Phœbūm.

A d cœnam inuitant omnes te Phœbe cinaedi.

Mentula quem pascit, non puto purus homo est.

De Statua Do.

H erculis in magni uultus descendere Cæsar

Dignatus latiae dat noua templa uiae,

Qua triuie nemorosa petit dum regna uiator,

O ctanum domina marmor ab urbe legit.

De Eadem statua.

A nte celebatis uotis, & sanguine largo

Maiorem Alciden, nunc minor iste colit.

EPIGRAMMA

Hunc magnas rogat alter opes, rogat alter honores.
Illi securus uota minora facit.

A d Herculem de eadem statua.

Alcide latio nunc agnoscende tonanti,

Postquam pulchra Dei Cæsar is ora geris,
Si tibi tunc isti uultus, habitusq; fuissent,

Cesserunt manibus cum fera monstratus,

Arglico famulum non te seruire tyranno.

Vidissent gentes, sicutq; regna pati.

Sed tu iussissest Eurysteri, nec tibi fallax.

Portasset Nesti perfida dona Lichas.

Oet ari sine lege rogi securus adiess.

Astra patris summi, quæ tibi poena dedit.

Lydia nec dominæ traxisses pensa superbae,

Nec styga uidisses, tartareumq; canem.

Nunc tibi i uno fauet, nunc te tua diligit Hebe.

Nunc, te si uideat Nympha, remittet Hilan.

A d Fabullum.

Vxor cum tibi sit formosa, pudica, puella,

Quid tibi natorum iura Fabulle trium?

Quod petis à nostro supplex dominoq; Deoq;

Tu dabis ipse tibi, si potes arrigere.

In Aeschilum.

Asciam tota possed in nocte puellam,

Cuius nequitias uincere nemo potest.

Fessus mille modis illud puerile popos;

A nte preces totas, primaq; uerba dedit.

Improbius quiddam ridensq; rubensq; rognui,

Pollux est nulla luxuriosa mora.

Sed mihi pura fuit, tibi non erit Aeschile, si uis,

Acepe

LIB. IX.

A*c*ipe & hoc manus conditione mala.

In Magistrum ludi.

Quid tibi nobiscum est ludi scelerate magister?

I*n*uisum pueris, uirginibusque caput.

Non dum cristati rupere silentia galli,

Murmure iam saeuo, uerberibusque tonas.

Tam graue percussis incudibus æra resultant,

Causidicum medio cum faber aptat equo.

M*it*ior in magno clamor furit amphitheatro,

Vincenti paruae cum sua turba fauet.

V*icini* somnum non tota nocte rogamus,

Nam uigilare leue est, peruigilare graue.

Disicipulos dimitte tuos, uis garrule quantum

A*c*ipi, ut clames, a*c*ipere ut taceas?

In Policarmum.

Cum futuis Policarme soles in fine cadere,

Cum pædicularis, quid Policarme facis?

In Cæcilianum.

Dixerat o*mores*, o*tempora* Tullius olim,

Sacrilegum strueret cum Cæcilia nefas,

Cum gener, atque sacer diris concurreret armis,

Mœstiaque ciuili cœde maderet humus.

Cur nunc o*mores*, cur nunc o*tempora* dicas?

Quod tibi non placet Cæciliane, quid est?

Nulla ducum feritas, nulla est insania ferri.

Pace frui certa, Letitiaque licet.

Non nostri faciunt, tibi quod tua tempora sordent,

Sed faciunt mores Cæciliane tui.

De Leone, & Aricte.

Massili Leo fama ingi, pecorisque maritus

EPIG.

Lanigeri mirum qua posuere fide.

Ipselicit uideas, cauea stabulantur in una,
Et pariter socias cœpit uterque dapes.

Nec foetu nemorum gaudent, nec mitibus herbis,
Concordem satiat sed ruditis agna feram.

Quid meruit terror Nemées, quid portitor Helles,
Ut niteant celsi lucida signa poli?

Sydera si possent, pecudesq; feræq; mereri,
Hic Aries astris, hic Leo dignus erat.

Ad Liberum amicum.

Liber amyclæ a frontem redimite corona,
Qui quatiss au sonia uerbera graia manu,
Clausamhi texto cum prandia uimine mittas,
Cur comitata dapes nulla lagena uenit?

At qui digna tuo si nomine munera ferres,
Scas puto debuerint quæ mihi dona dari.

In Sutorem.

Dentibus antiquas solitus producere pelles,
Et mordere luto putre, uetusq; solum.

Praenestina tenes defuncti rura patroni,
In quibus indignor si tibi cella fuit.

Rumpis & ardentí madidus crystalla falerno,
Ei pruris domini cum Ganymede tui.

At me litterulas stulti docuere parentes.

Quid cum grammaticis, rhetoribusq; mihi?

Frange leues calamos, & scinde Thalia libellos,
Si dare sutori calceus ista potest.

De Effigie Camoni.

Effigiem pueri tantum pictura Camoni
Seruat, & infantis prima figura manet.

L I B . I X .

Florentes nulla signauit imagine uultus,
Dum timet ora pius muta uidere pater.

D e Balneo Tuccæ.

N on silice duro, structi l'ue cemento,
Nec latere coelto, quo Semiramis longam
B abylona cinxit, tuata balneum fecit,
S ed strage nemorum, pineaq; compage,
Vt natiqare tuata balneo possit.
I dem beatas laetus extruit thermas
D e marmore omni, quod Caristos inuenit,
Q uod Phrygia, siue afra quod Nomas mittit,
E t quod uirenti fonte lauit Eurotas.
S ed ligna desunt, subiicit balneum thermis.

D e Effigie Camoni.

H æc sunt illa mei que cernitis ora Camoni,
H æc pueri facies, primaq; forma fuit.
C reuerat hic uultus bis denis fortior annis,
G audebatq; suas pingere barba genas,
E t libata semel summos modo purpura cultus
S parserat, inuidit de tribus una soror.
E t festinatis incidit stamina pensis,
A bsentemq; patri rettulit urna rogum.
S ed ne sola tamen puerum pictura loquatur,
H æc erit in chartis maior imago meis.

D e Coniuicio Prisci.

Q uod optimum sit disputat coniuicium,
F acunda Prisci pagina.
E t multa dulci, multa sublimi refert,
S ed cuncta docto pectore.
Q uod optimum sit queritis coniuicium?

EPIG.

In quod cor aules non uenit.

Ad Picentinum.

Funera post septem nupsit tibi Galli uirorum
Picentine, sequi uult puto Galli uiros.

Ad Domitianum.

Oderat ante ducum famulos, turbamq; minorem,
Et palatinum Roma supercilium,
At nunc tantus amor canticis Auguste tuorum,
Ut sit cuiq; sua cura secunda donus.

Tam placidæ mentes, tanta est reverentia nostri,
Tam pacata quies, tantus in ore pudor.

Nemo suos, hæc est aulae natura potenteris,
Sed domini mores Cæsarianus habet.

De Gellio.

Duxerat esuriens locupletem pauper, anumq;
Vxorem, pasit Gellius, & futuit.

Ad Aulum.

Lector, & auditor nostros probat Aule libellos,
Sed quidam exactos esse poeta negat.
Non numium curo, nam cœnæ fercula nostræ
Malim conuiuis, quam placuisse cocis.

In Cinnam.

Dixerat astrologus peritum te cito Cinnam,
Nec puto mentitus dixerat ille mihi.
Nam tu dum metuis nequid post fatuare relinquas,
Hausisti patrias luxuriosus opes.

Bis quartum decies, non toto tabuit anno,
Dic mihi, non hoc est Cinnam perire cito?

Ad Cæsarem Do.

Inter tanta tua miracula Cæsar arenæ,

LIB. IX.

Quae uincit ueterum munera clara ducum.
Multum oculi, sed plus aures debere fatentur
Se tibi quod spectant, qui recitare solent.

A d Norbanum.

Cum tua sacrilegos contra Norbane furores
Staret pro domino Cæsare sancta fides,
Hæc ego pieria ludebam tutus in umbra,
Ille tuæ cultor notus amicitiae,
Metibui uindelicis raptum narrabat in oris,
Nescia nec nostri nominis arctos erat.
O quoties ueterem non inficiatus amicum
Dixisti meus est iste poeta meus.
O mne tibi nostrum, quod bis trieteride iuncta
Ante dabat lector, nunc dabit author opus.

D e P a u l o.

L anguidior nostri si quando est P aulus Atili
Non se, conuiuis abstinet illesuis.
T u langore quidem subito, factoq; laboras,
Sed mea porrexit sportula P aule pedes.

D e F ilio sili.

F estinata sui gemeret cum fata Seueri
Silius ausonio non semel ore potens,
Cum grege Pierio mœstus, v hoeboq; querebar,
Ipse neum fleui dixit A pollo Linon.
R espexitq; suam, que stabat proxima fratri
Callio pen, et ait, tu quoq; nullus habes.
A spice Tarpeium, palatinumq; Tonantem,
Ausane fas Lachesis læsit urrunq; Iouem.
N umina cum uideas duris obnoxia fatis,
Inuidia possis exonerare deos.

EPIG.

Ad Lupercum.

S eptem post calices opiniani
D enso cum iaceam triente blesus,
A ffers nescio quas mihi tabellas,
E t dicas, modo liberum esse itussi,
Z enas sernulus est mihi paternus.
S igna, cras melius Luperce fiet.
N unc signat meus annulus lagenam.

Ad Ruffum.

D um me captares, mittebas munera nobis,
P ostquam ce pisti, das mihi Ruffe nihil.
V t capitum tene as, cipto quoque munera mitte,
D e cauea fugiat ne male pastus aper.

Ad Stellam.

L ege nimis dura conuinam scribere uersus
C ogis stella, licet scribere nempe malos.

Ad Flacum.

S ic in gramine floreo recliniis,
Q ua gemmantibus hinc, ex inde riuis
C urna calculus excitatur unda,
E xclusis procul omnibus molestis,
P erfundas glaciem triente nigro
F rontem subtilibus ruber coronis,
S ic uni tibi sit puer cinædus,
E t castissima pruriat puella.
I nfamem nimio calore cypron
O bserues, moneo, precorq; Flacce,
M effes area cum teret crepantes,
E t Fului iuba fæuet Leonis.
A t tu dina Paphi remitte nostris

L I B . I X .

Illæsum iuuenem remitte uotis.

Sic Martis tibi seruiant calendæ,

Et cum ture, meroq; uicti nāq;

Libetur tibi candidas ad aras

Secta plurima quadra de plaanta.

A dulatur Domitiano.

A d cœnam si me diuersa uocaret in astra

Hinc initator Cæsar is, inde louis,

A stra licet propius, palatia longius essent,

Responſa ad ſuperos hæc referenda darem,

Quærite qui malit fieri conuina Tonantis,

Me meus in terris Iuppiter ecce tenet.

A d Condilum.

Quæ mala ſunt domini, que ferui commoda neſciv

Condile, qui feruum te gemis eſſe diu.

D at tibi ſecuros uilis leſtūla ſomnos,

Peruigil in pluma Caius ecce iacet.

Caius a prima tremebundus luce ſalutat

Tot dominos, at tu Condile nec dominum.

Quod debes Caius redde inquit Phœbus, & illinc

Cinnamus, hoc dicit Condile nemo tibi.

Tortorem metuis, pôdagra, cheragraq; ſecatur

Caius, & malleuherbera mille pati.

Quod nec mane uomis, nec cunnum Cōdile lingis,

Non mauis, quam ter Caius eſſe tuus?

A d Calatissum.

A ddere quid ceſſas puer immortale falernum?

Quadrantem duplita de ſeniore cado.

Nunc mihi dic, quis erit, cui te, Calatisse decorum

Sex in beo cyathos fundere? Cæſar erit.

E P I C .

S utilis aptetur decies rosa crinibus, ut sit,

Qui posuit sacræ nobile gentis opus.

N unc bis quina mihi da basia, fiat ut illud

Nomen, ab othryso quod deus orbe tulit.

D e Hippocrate.

S antonica medicata dedit mihi pocula uirga,

O s hominis, mulsum me rogit Hippocrates.

T am stupidus nunquam nec tu puto. G lance fuisse,

Chalcea donanti chrysea qui dederas.

D ulce aliquis munus promunere poscit amaro,

A cipiatur sed si potat in helleboro.

D e Athenagora.

A lphicus ante fuit, coepit nunc Olficus esse,

V xorem postquam duxit Athenagoras.

N omen Athenagoræ credis Calistrate uerum?

S ifcio, dispeream, quis sit Athenagoras.

S ed puto me uerum Calistrate dicere nomen,

Non ego, sed uester peccat Athenagoras.

D e Herode.

C linicus Herodes trullam subduxerat ægro.

D epressus dixit, stulte quid ergo bibis?

A d Iulium.

R umpitur inuidia quidam carissime Iuli,

Quod me Roma legit, rumpitur inuidia.

R umpitur inuidia, quod turba semper in omni

M ostrarunt digito, rumpitur inuidia.

R umpitur inuidia, tribuit quod C æsar uterque

I us mihi natorum, rumpitur inuidia.

R umpitur inuidia, quod rus mihi dulce sub urbe est,

P aruaq; in urbe domus, rumpitur inuidia.

LIB. IX.

Rumpitur inuidia, quod sum iucundus amicis,
Quod coniuua frequens, rumpitur inuidia.
Rumpitur inuidia, quod amarur, quodque probamur,
Rumpatur, quisquis rumpitur inuidia.

Ad Ouidium.

Vindemiarum non ubique prouentus
Effauit Ouidi, pluvia profluit grandis.
Centum Coranus amphoras aquæ fecit.

Ad Atticum de M. Antonio.

Marcus amat nostras Antonius Attice musas,
Charta salutatrix si modo uera refert,
Marcus palladiæ non inficianda tolose
Gloria, quem genuit pacis amica quies.

Ad Librum.

Tu qui longa potes dispendia ferre uiarum,
I Liber absentis pignus amicitiae.
Vilis eras, fateor, si te nunc mittere tento,
Grande tui pretium muneris author erit.
Multum credere mihi refert a fonte bibatur,
Qui fluit, an pigro quem stupet unda lacu.

In Bassum.

Denariis tribus inuitas, & mane togatum
Obseruare iubes atria Bassæ tua,
Dine hærere tuo lateri, præcedere sellam
Ad uetus tecum plus minus ire decem.
Trita quidem nobis togula est, uilisque, putrisque,
Denariis tamen hanc non emo Bassæ tribus.

Ad dulatur Domitiano.

Appia quam simili uenerandus in Hercule Cæsar
Consecrat Ausoniae maxima fama uiae.

E P I G .

S i cupis Alcidæ cognoscere facta prioris,
Disce, Libyn domuit aurea poma tulit.
P elutam scythico discinxit amara nodo.
A dididit Arcadio terga leonis apro.
A eripedem siluis cernum, stymphalidas undis
A bsumulit, a stygia cum cane uenit aqua.
F oecundam uetus reparari mortibus Hydram,
H esperias thusco lauit in amne boues.
H ec minor Alcides, maior quæ gesserit, audi,
Sextus ab albana quem colit arce lapis.
A sseruit possessa malis palatia regnis.
Prima suo gessit pro Ioue bella puer.
S olus Iuleas cum iam retineret habenas,
T radidit, in'q; suo tertius orbe fuit.
C ornua sarmatica ter perfida contudit Istri,
S udantem getica ter niue lauit equum.
S æpe recusato parthos duxisse triumphos
V ictor hyperboreo nomen ab orbe rulit.
T empla Deis, mores populis, dedit ocia ferro.
A stra suis, caelo sydera, ferta Ioui.
H erculeum tantis numen non sufficit actis,
T arpeio Deus hic commodet ora patri.
A d Phœbum.

Q uadrigentorum reddis mihi Phœbe tabellas,
C entum da potius mutua Phœbe mihi.
Q uære alium, cui te tam uano munere iactes
Q uod tibi non possum soluere Phœbe, meum est.
D e Geminis fratribus.
Q uæ nona tam similes genuit tibi Leda ministros?
Q uæ capta est cy gno nupta lacæna alio?

LIB. X.

Dat faciem Pollux Hiero, dat Castor A fillo,
Atq; in utroque nitet tyndaris ore soror.
Ista therapnaeis si forma fuisse Amyclis,
Cum uicere duas dona minora deas,
Mansisse Helene, phrygiamq; redisset in urbem
Dardanius gemino cum Ganymede Paris.

M.V.MARTIALIS EPIGRAMMATON
LIBER DECIMVS.

I N I M I V S V I D E O R ,
seraq; coronide longus
Esse liber, legitio pauca, libel-
lus ero.
Térque, quaterq; mihi finitur
carmine paruo
P agina facta, tibi quam cupis esse breuem.
A d Lectorem.
F estinata prior decimi mihi cura libelli
Elapsum manibus nunc reuocauit opus.
N ota leges quædam, sed lima rasa recenti.
P ars noua maior erit, lector utrique faue.
L ector opes nostræ, quem cum mihi Roma dedisset,
Nil tibi quod demus maius habemus, ait.
P igra per hunc fugies ingratæ flumina lethe,
Et meliore tui parte superstes eris.
M armora Messalæ finit capricius, & audax
Dimidios Crispini mulio ridet equos.
At chartis nec furta nocent, nec secula præfunt,
Solaq; non norunt hæc monumenta mori.

EPIC.

Ad Priscum.

Vernacilorum dicta, sordidum dentem,
Et foeda linguae probra circulatricis,
Quæ sulfurato nolit emptar amento
Vatiniorum proxineta fractorum,
Pœta quidam clangularius spargit,
Et mult uideri nostra, credis hoc Prisci,
Voce ut loquatur psittacus cothurnicis,
Et concupiscit esse canus ascaules,
Procul a libellis nigra sit meis fama,
Quos rumor alba gemmeus uehit penna.
Cur ego laborem notus esse tam prae,
Cum stare gratis cum silentio possim?

Ad lectorem.

Qui legis Oedi poden, caligantemq; Thyesten,
Colchidas, & Syllas quid nisi monstrala legis?
Quid tibi raptus Hylas, qd. Parthenopeus, et Atys?
Quid tibi dormitor proderit Endymion?
Exutus ue puer pennis labentibus? aut qui
Odit amatrices Hermafroditus aquas?
Quid te uana iuuant miseræ ludibria chartæ?
Hoc lege, quod possis dicere iure, meum est.
Non hic Centauros, non Gorgonas, Arpyiasq;
Inuenies, hominem pagina nostra sapit.
Sed non uis Mamurra tuos cognoscere mores,
Nec te scire, leges ethia Callimachi.
In maledicuum poetam.
Quisquis stolæ ue, purpuræ ue contempnor,
Quos colere debet, læsit m pio uersu,
Pontes per urbis erret exul, & cliuos,

LIB. X.

Intérque raucois ultimus rogatores
O ret caninas panis m̄ probi buccas.
Illi december longus, & madens bruma,
Claususq; fornix frigus extendat.
Vocet beatos, clamitetq; felices,
Orciniana qui feruntur sponda.
Et, cum supremæ fila uenerint horæ,
Diesq; tardus, sentiat canum litem,
A bigatq; moto noxias aues panno,
Nec finiantur morte supplicis poenæ,
Sed modo seueri sectus A eaci loris
Nunc inquieti monte Sisyphi pressus,
Nunc inter undas garrisli senis sicutus
Desasset omnes fabulas poetarum,
Et cum fateri furia iusserrit uerum,
Prodente clamet conscientia, scripsi.

De Adventu Cæsaris.

Felices, quibus urna dedit spectare coruscum
Solibus arctois, syderibusq; ducem.
Quando erit ille dies, quo campus, et arbor, et omnis
Lucebit latia culta fenestra nuri?
Quando moræ dulces, longusq; à Cæsare puluis,
Totaq; flamine a Roma uidenda uia?
Quando eques, & picti tunica nilotide mauri
Ibitis, & populi uox erit una, uenit?

Ad Rhenum.

Nymphaeum pater, amniumq; Rhene,
Quicunq; othrysi as bibunt pruinæ,
Sic semper liquidis frueris undis,
Nec te barbara contumeliosi

EPIG.

C alatum rota conterat bubula.
S ic & cornibus aureus receptis,
Et Romanus eas utraque ripa,
T raiatum populis suis, & urbi
T ybris te dominus rogat, remittas.

De Paula.

N ubere P aula cupit nobis, ego ducere P aulam
Nolo anus est, uellem, si magis esset anus.

De Se.

V ndenis pedibusq; syllabisq;
Et multo sale, nec tamen proteruo
N otus gentibus ille Martialis,
Et notus populis, quid inuidetis?
N on sum Andremone notior Caballo.

In Paulum.

C um tu laurigeris annum qui fasibus intras;
Mane salutator limina mille teras,
H ic ego quid faciam? quid nobis P aule relinquis,
Q ui de plebe Numæ, densaq; turba sumus?
Q ui me respiciat, dominum, regemq; uocabo,
Hoc tu sed quanto blandius ipse facis.
L ecticam, sellamq; sequar, nec ferre recuso,
P er medium pugnas, sed prior ire lutum.
S æpius assurgam recitanti carmina, tu stas,
Et pariter geminas tendis in ora manus.
Q uid faciet pauper, cui non licet esse clienti?
D iuisit nostras purpura uestra togas,

In Calliodorum.

N il aliud loqueris, quam Thesea, Perithoum'q;
Teq; putas Piladi Calliodore parem,

L I B . X .

D ifspeream, si te Piladi præstare matellam,
D ignus es, aut porcos pascre Perithoi.
D onauit tamen inquis amico milia quinque,
Et lotam, ut mulum, terq; quaterq; togam.
Q uid quod, nil unquam Piladi donauit Orestes?
Q ui donat quamvis plurima, plura negat.

A d Domitianum.

A emyliæ gentes, & apollineas Vercellas,
Et Phæthonis qui petis arna padi,
N e uinam, nisi te Domiti permitto libenter,
Grata licet sine te sit mihi nulla dies.
S ed desi derium tanti est, ut messe uel una
Urbano releues colla perufsta iugo.
I precor, & totos auida crite combibe soles,
Quam formosus eris, dum peregrinus eris.
Et uenies albis non agnoscendus amicis,
Libabitq; tuas pallida turba genas.
S ed uia quem dederit, rapiet cito Roma colorem,
Niliaco redeas tu licet ore niger.

A d Tuatam.

C um cathedralios portet tibi rheda ministros,
Et libys in longo pulucre sudet eques,
S trataq; non unas cingant triclinia Bairas,
Et Thetis unguento palleat uncia tuo,
C andida setini rumpant crystalla trientes,
Dormiat in pluma nec meliore Venus,
A d nocturna iaces fastoæ limina moeche,
Et madet heu lachrymis ianua surda tuis.
V vere nec miserum cessant suspiria pectus,
Vis dicam, male sit cur tibi Tuata: bene est.

E P I C.

In Crispum.

Cedere de nostris nulli te dicas amicis,
Sed, sit ut hoc uerum, quid rogo Crispe facis?
Mutua cum peterem seftertia quinque, negasti,
Non caperet nummos cum gravis arcis tuos.
Quando fabae nobis modium, farrisq; dedisti?
Cum tua niliacus rura colonus arest?
Quando breuis gelide missa est togæ tempore brumæ?
Argenti quando missa selibra mihi est?
Nil aliud video, quo te credamus amicum,
Quam quod me coram pedere Crispe soles.

De Apro.

Dotatæ uxori cor arundine fixit acutæ,
Sed, dum ludit Aper, ludere nouit Aper.

In Catum.

Si donare uocas promittere, nec dare Cai,
Vincam te donis, muneribusq; meis.
Acipe callidicis quicquid fodit astur in aruis,
Aurea quicquid habet diuitis unda Tagi.
Quicquid erythræa niger inuenit indus in algæ,
Quicquid et in nidis unica seruat avis.
Quicquid agenoreo tyros improba cogit aheno.
Quicquid habent omnes, acipe, quomodo das.

De Macro.

Saturalitio Macrum fraudare tributo
Frustra musa cupis, non licet, ipse petit,
Solenneisq; iocos, nec tristia carmina poscit,
Et queritur rugas obticuisse meas.
Mensorum longis sed nunc uacat ipse libellis,
Appia quid facies, si leget ista Macer?

De Mario

De Mario.

Nec uocat ad cœnam Marius, nec munera mittit,
 Nec spondet, nec mult credere, sed nec habet.
 Turba tamen non deest, sterilem quæ curret amicum,
 Heu quam perfatue sunt tibi Roma togæ.

Mittit Librum suum ad Plinium.

Nec doctum satis, & parum Seuerum,
 Sed non ruficulum nimis libellum
 Facundo mea Plinio Thalia
 I, perfer, breuis est labor, peractæ
 I llic Orphæa protinus uidebis
 A ltum uincere tramitem Suburæ
 V di uertice lubricum theatri,
 Mirantisq; feras, auemq; regis,
 R aptum quæ phryge pertulit Tonanti.
 I llic parua tui domus Pedonis
 Cælata est aquilæ minore penna.
 S ed, ne tempore non tuo disertam
 P ulses ebria ianuam, uideto.
 T otos dat tetricæ dies minerae,
 D um centum studet auribus uirorum
 H oc, quod secula, posteriæ possint
 A rpinis quoque comparare chartis,
 S eras tutior ibis ad lucernas.
 H æc hora est tua, dum furit Lyæus,
 C um regnat rosa, cum madent capilli,
 T unc me uel rigidi legant Catones.

A d Manium.

D uicit ad auriferas quod me Salo celiber oras,
 Pendula quod patriæ uisere tecta libet,

EPIG.

Tu mihi simplicibus Mani dilectus ab annis,
Et pretextata cultus amicitia,
Tu facis, in terris quo non est alter iberis
Dulcior, & uero dignus amore magis.
Tecum ego uel sibi gerula mapalia penè,
Et poteram scythicas hostes amare casas.
Si tibi mens eadem, si nostri mutua cura est,
In quoq; loco Roma duobus erit.

Ad Sextum.

Scribere te, quæ uix intelligit ipse Modestus,
Et uix Claranus, quid rogo sexte innat?
Non lectore tuis opus est, sed A polline libris,
Iudice te maior Cinna Marone fuit.
Sic tua laudentur, sane mea carmina Sexte
Grammaticis placeant, & sine grammaticis.

In Philenem.

Cur spleniano saepe prodeam mento,
Alba ue pictus sana labra cerusa,
Phileni queris, bastare tenolo.

De M. Antonio.

I am numerat placido felix Antonius æuo
Quindecies actas primus olympiadæ.
Præteritosq; dies, & tutos respicit annos,
Nec metuit lethes iam propioris aquas.
Nulla recordanti lux est in grata, grauisq;
Nulla fuit, cuius non memnisse uelit.
Ampliat ætatis spatum sibi uir bonus, hoc est
Vivere bis, uita posse priore frui.

Ad Calen. Martias.

Natales mihi Martiæ Calendæ,

Lux formosior omnibus Calendis,
 Quamittunt mihi munus & puellæ
 Quinquagesima liba, septimamq;
 Vestrīs addimus hanc focias aerram.
 His uos, si tamen expedit roganti
 Annos addite ter precor nouenos,
 Ut nondum nimia piger senecta,
 Sed uitæ tribus aureis peractis
 Lucos Elysiae petam puellæ.
 Post haec tempora, nec diem rogarbo.

De Mutio.

In matutina nū per spectatus arena
 Mutius, impoſuit qui ſua membra focias,
 Si patiens, fortisq; tibi, durusq; uidetur,
 Abderitanæ pectora plebis habes.
 Nam cum diatatur tunica præſente moleſta,
 Vre manum, plus eſt dicere, non facio.

De Vario.

Vare parethonias latias modo rite per urbes
 Nobilis, & centum dux memorande uiris,
 At nunc Ausonio fruſtra promissa Quirino
 Hospita Lagei littoris umbra iaces.
 Spargere non licuit frigentia fletibus ora,
 Pinguia nec moſtis addere tura rogis,
 Sed datur æterno uicturum carmine nomen.
 Nunquid & hoc fallax Nile negare potes?

Ad Diodorum.

Natali Diodore tuo coniuina ſenatus
 A cubat, & rarus non adhibetur eques,
 Et tua tricenos largitur ſportula nummos.

EPIC.

Nemo tamen natum te Diodore putat.

Ad Ianum.

Annum, nitidiq; sator pulcherrime mundi,
Publica quem primum uota, precesq; canunt,
Periuis exiguo habitatbas ante penates,
Plurima qua medium Roma terebat iter.
Nunc tua cœsareis cinguntur limina donis,
Et foras tot numeras Iane, quot ora geris.
At tu sancte pater tanto pro munere gratus
Ferrea perpetua claustra tuere sera.

Ad sextilianum.

Quam mihi mittebas Saturni tempore lancem,
Misisti dominæ Sextiliane tuæ.
Et quam donabas dictis a Marte calendis,
De nostra prasina est synthesis empta togæ.
Iam constare tibi gratis cœpere puellæ.
Muneribus futuis Sextiliane meis.

De Littore formiano.

O temperatæ dulce Formiæ littus,
Vos, cum Seueri fugit oppidum Martis,
Et inquietas fessus exuit curas,
A pollinariis omnibus locis prefere.
Non ille sanctæ dulcetibur uxoris,
Nec tusculanos, algidos ue secessus
Præneste nec sic antium ue miratur.
Non blanda Circe, dardanis ue Caieta
Desiderantur, nec Marica, nec Lyris,
Nec in lucrina loca Salmacis uena.
Hic summa leni stringitur Thetis uento.
Nec languet æquor, uina sed quies ponti

L I B . X .

P ictam phaselon adiuante fert aura.
Sicut pueræ non amantis æstatem
M ulta salubre purpura uenit frigus,
N ec seta longo quærit in mari prædam,
S ed à cubiculo, lectuloq; iactatam
S pectatus alte lineam trahit pisces.
S i quando Nereus sentit A eoli regnum,
R idens procellas tuta de sua mensa
P ifcina, rhombum pascit, et lupos uernas.
N atat ad magistrum delicata murena.
N omenculatur nugilem citat notum,
Et adesse iussi prodeunt senes muli.
F rui sed istis quando Roma permittis?
Q uot formianos imputat dies annus?
N egociosis rebus urbis hærenti?
O uintores, uillidq; felicæ,
D ominis parantur ista, seruiunt uobis.

In Calliodorum.

A ddisti seruum nummis here mille ducentis,
Vt bene cœnares C alliodore semel,
N ec bene cœnasti, mulus tibi quattuor emptus
Librarum cœnæ pompa, caputq; fuit.
E clamare libet, non est hoc improbe, non est
Pisces, homo est hominem Calliodore uoras.

De imagine. M . Antonii.

H æc mihi, quæ colitur uiolis pictura, rosisq;
Q uos referat uultus, C æciane rogas,
T alis erat Marcus medius Antonius annis,
Primus in hoc iuuenem se uidet ore senex.
A rs utnam mores, animumq; effingere possis,

E P I G.

Pulchrior in terris nullatabella foret.

Ad Numacium Gallum.

Simplior prisca Numaci Gallo Sabinis,

Cecropium superas qui bonitate senem,

Sic tibi cum socii clavos retinere penates

Perpetua natæ det face casta Venus,

Vt tu si uiridi tintos erugine uersus

Forte malus liuor dixerit esse meos,

Vt facis, a nobis abigas, nec scribere quenquam

Talia contendas carmina, qui legitur.

Hunc seruare modum nostri nouere libelli,

Parcere personis, dicere de uitis.

Ad Traianum.

Di tibi dent, quicquid princeps Traiane mereris,

Et rata perpetuo, quæ tribuere, uelint,

Quis tua restituis spoliato iura patrono,

Libertis exul non erit ille suis.

Dignus es, ut possis totum seruare clientem,

Vt liceat tantum uera probare potes.

De Sulpitia.

O mnes Sulpitiam legant puellæ,

Vni quæ cupiunt uiro placere.

O mnes Sulpitiam legant mariti,

Vni qui cupiunt placere nuptæ.

Non haec colchidos asserit furorem,

Dixi prandia nec refert Thyestæ,

Syllam, biblida nec fuisse credit,

Sed castos docet, et pios amores,

Lusus, delicias, facetiasq;

Cuius carmina qui bene æstimari.

L I B . X .

Nullam dixerit esse sanctiorem.

Tales Aegeriae iocos suisse

Vdo crediderim Numæ sub antro.

Hac condiscipula uel hac magistra

Eses doctior, & pudica Sappho.

Sed tecum pariter, simulque uisam

Durus sulpitiam Phaon amaret.

Frustra nanque ea nec Tonantis uxor,

Non Bacchi, nec Apollinis puella

Erepto sibi uiueret Caleno.

In Munnam.

Improba Massiliae quicquid sumaria cogunt,

Acapit ætatem quisquis ab igne cadus,

At te Munna uenit, misericordia mittis amicis

Per freta, per longas toxica scena vias.

Nec facili pretio, sed quo contenta falerni

Testa sit, aut cellis setia cara suis.

Non uenias quare tam longo tempore Romam,

Hæc puto causa tibi est, ne tua uina bibas.

Ad Maternum.

Iuris, & æquarum cultor sanctissime legum,

Veridico latium qui regis ore forum,

Municipi Materne tuo, ueteriq; sodali

Callaicum mandas siquid ad oceani,

An Laurentino turpes in littore ranas,

Et satius tenuis ducre credis aros,

Ad sua captiuum quam saxa remittere nulum,

Visus erit libris qui minor esse tribus?

Ei fatuam summa cœnare pelorida mensa,

Quosq; tegit leui cortice concha brevis.

E P I G .

O strea baianis quam non liuentia testis,
Quæ domino pueri non prohibente uarent.
H ic olidam clamosus ages in retia uul pem,
Mordebitq; tuos sordida præda canes.
I lluc pisofò modo uix educta profundo
Impedient le pores humida lina meos.
D um loquor, eae redit sporta pescator inani.
V enator capta Marte superbus adestr.
O mis ab urbano uenit ad mare cena macello.
Callaicum mandas siquid ad oceatum.
Ad Calenum.
O molles tibi quindecim Calene,
Quos cum Sulpitia tua ingales
Indulxit Deus, & peregit annos.
O nox omnis, & hora, quæ notata est
Caris littoris indici lapillis.
O quæ prælia, quas utring; pugnas
F elix lectuliss, & lucerna uidit
N ymbis ebria nickerianis.
V ixisti tribus ò Calene lustris.
A etas hæc tibi tota computatur,
Et solos numeras dies mariti.
E x illis, tibi si diu rogatam
L ucem redderet Atropos, uel unam
M alles, quam pyliam quater senectam.
In Lesbiam.
C onsole te Bruto quid iuras Lesbia natam?
Mentiris, nata es Lesbia rege Numa.
S ic quoq; mentiris, nanq; ut tua secula narrant,
F icla prometheo diceris esse luto.

LIB.X.

A d Lupum.

S emper cum mihi diceretur esse
S ecreto mea Polla cum cinædo,
Irrupi Lupe, non erat cinædus.

In proculeiam.

M ense nouo Iani ueterem Proculeia maritum
Deseris, atq; iubes res sibi habere suas.
Q uid rogo, quid factum est, subiti que cā doloris?
Nil mibi respondes? dicam ego, prætor erat.
Constatuit a fuit megalensis purpura centum
Millibus, ut nimium munera parcat dares,
Et populare sacrum bis millia dena tulisset.
Discidium non est hoc Proculeia, lucrum est.

A d Dindimum.

T am dubia est lanugo tibi, tam mollis, ut illam
Alitus, & soles, & leuis aura terat.
C elantur simili uentura cydonia lana,
Pollice uirgineo quæ spoliata nitent.
Fortius impressi quoties tibi B asia quinq;
Barbatus labris Dindime fio tuis.

A d Philerotem.

S eptima iam Phileros tibi conditur uxor in agro.
Plus nulli Phileros, quam tibi reddit ager.

A d Q . Ouidium.

Quinte calidonios Ouidi uisure britannos,
Et uiridem Tethyn, Oceanumq; patrem.
Ergo Numæ colles, & nomentana relinquens
Ocia, nec retinet rusq; focusq; senem.
G audia tu differs. at non & stamina differt
Atropos. atq; omnis scribitur hora tibi.

E P I C .

P ræstiteris caro, quis non hoc laudet, amico,

Vt potior uita sit tibi sancta fides.

S ed reddare tuis tandem mansure sabinis,

T eq; tuas numeres inter amicitias.

In deliciatum lectorem.

S iquid lene mei dicunt, & dulce libelli,

S iquid honorificum pagina blanda sonat,

Hoc tu pingue putas, & costam rodere manis,

Ilia Laurentis cum tibi demus apri.

V aticina bibas, si delectaris aceto,

N on facit ad stomachum nostra lagena tuum.

In Mathonem.

O mnia uis belle Martio dicere, dic aliquando

E t bene, dic neutrum, dic aliquando male.

A d seipsum.

V itam quæ faciunt beatiorem

I ocundissime Martialis, haec sunt.

R es non parta labore, sed relictæ.

N on ingratus ager, focus perennis,

L is nunquam, toga rara, mens quieta,

V ires ingenuæ, salubre corpus,

P rudens simplicitas, pares amici,

C onuictus facilis, sine arte mensa,

N ox nonebria, sed soluta curis,

N on tristis torus, attamen pudicus,

S omnus, qui faciat breues tenébras.

Q uod sis, esse uelis, nihilq; malis.

S umnum nec metuas diem, nec optes.

P arat conuiuum.

N unciat octanam pharie sua turba iuuençæ,

LIB. X.

Et pilata redit ianq; subitq; cohors.
Temperat hic thermas, nimios prior horanapores
Halat, et immodico sexta Nerone calet.
Stella Nepos Cari Cerealis Flace uenitis.
Septem sigma capit, sex sumus, adde Lupum.
Exoneruras uentre mhi uilliat maluas
Attulit, et uarias, quas habet hortus, opes.
In quibus est lactuca sedens, et secale porrum,
Nec deestructatrix menta, nec herba salax.
Secta coronabunt rutatos ora lacertos,
Et madidum thynnii de sale sumen erit.
Parvus onyx una ponetur coenula mensa,
Oedus inhumani raptus ab ore lupi.
Et, quae non egeant ferro stractoris, ofellæ,
Et faba fabitorum, prototomiq; rudes.
Nullus ad hæc, coenisq; tribus iam perna superstes
Addetur, saturis mitia poma dabo.
De nomentana uinum sine fece lagena,
Quæ bis frontino consule prima fuit.
Acedent sine felle ioci, nec mane timenda
Libertas, et nil quod tacuisse uelis.
De Prafino coniuua meus, v enetoq; loquatur,
Nec facient quenquam pocula nostra reum.

In Cottam.

Cum potes ametistinos trientes,
Et nigro madeas opimiano,
Propinas modo conditum sabinum,
Et dicas mihi Cotta, uis in auro?
Quisquam plumbea uina mult in auro?

EPIC.

De Scorpo.

Frangat idumæas tristis uictoria palmas,
Plange fauor sua pectora nuda manu.
Mutet honor cultus, & iniquis munera flammis.
Mitte coronatas gloria mœsta comas.

Hec facinus prima fraudatus Scorpe iuventa
Ocidas, & nigros tam cito iungis equos.
Curribus illa tuis semper properata, breuisq;
Cur fuit, & uite tam prope mettue?

A d Faustinum.

Sydera iam tyrius phryxei respicit agni
Taurus, & alternum Castor a fugit hyems.
Ridet ager, uestitur humus, uestitur & arbos,
Ismarium pellex attica plorat Ityn.
Quos Faustine dies, qualem tibi Roma Rauennam
Abstulit, o soles, o tunicata quies.
O Nemus, o fontes, solidumq; madentis arenæ
Littus, & æquoreis splendidus anxur aquis,
Et non unius spectator lectulus undæ,
Qui uidet hinc puppes fluminis, inde maris.
Sed nec Marcelli, Pompeianumq; nec illic
sunt triplices thermæ, nec forauuncta quater,
Nec capitolini sumnum penetrare tonantis,
Quæq; nitent cœlo proxima tempa suo.
Dicere te lassum quoties ego credo Quirino,
Quæ tua sunt, tibi habe, quæ mea, redde mihi.

De Spadone.

T helim uiderat in toga spadonem,
Damnatam Numa dixit esse mocham.

LIB .X.

Epitaphium Scorpī.

Ille ego sum Scorus elamosi gloria Circi,
Plausus Romati, delitiæq; breues,
Inuidaque Lachesis raptum trieteride nona,
Dum numerat palmas, credidit esse senem.

In Olim.

M ensas Ole bonas ponis, sed ponis opertas,
Ridiculum est, possum sic ego habere bonas.

In Marullam.

A rectum quoties Marulla penem
P ensauit digitis, diuq; mensa est,
L ibras scrupula, sextulasq; dicit.
I dem post opus, & suas palestras,
L oro cum similis iacet remissus,
Q uanto sit leuior Marulla dicit.
N on ergo est manus ista, sed statera.

In Gallum.

T otis Galle iubes tibi me seruire diebus,
Et per auentinum ter quater ire tuum.
E ximit, aut reficit dentem Casellius ægrum,
Infestos oculis uris Higine pilos.
N on secat, & tollit stillantem fannius unam.
Trista faxorum sanguinata delet Heros.
E nterocellarum fertur podalirius Hermes,
Qui saneruptos, dic mihi G alle, quis est?

A d Sextum.

A rgenti libram mittebas, facta selibra est,
Sed piperis, tanti non emo Sexte piper.

A d Frontinum.

A nxuris æquorei placidos Frontine recessus,

E P I G .

Et proprius baias, littoreamq; domum,
Et quod in humanae cincro feruente ciadæ
Non nouere nemus, flumineosq; lacus,
Dum colui, doctas tecum celebrare uacabat
Pieridas, nunc nos maxima Roma terit.
Hic mihi quando dies meus est, iactanur in alto
Vrbis, et in sterili uita labore perit.
Dura suburani dum iugera pascauit agri,
Vicinosq; tibi sancte Quirine lares.
Sed non solus amat, qui nocte, dieq; frequentat
Limina, nec uatem talia damna decent.
Per ueneranda mihi nuscarum sacra, per omnes
Iuro deos, et non officiosus amo.

In Delicatum lectorem.

Consumpta est uno si lemmate pagina, transis,
Et breviora tibi, non meliora placent.
Dives, et ex omni posita est instructa macello
Cœna tibi, sed te mattya sola iuuant.
Non opus est nobis nimium lectore guloso,
Hunc uolo, qui si at non sine pane satur.

De Munna.

Iura trium petit a Cæsare discipulorum
Assuetus semper Munna docere duos.

Epitaphium Herotionis.

Hic festinata requiescat Herotion umbra,
Crimine quam fati sexta peremit hyems.
Quisquis eris nostri post me regnator agelli,
Manibus exiguis annua iusta dato.
Sic lare perpetuo, sic turba soſſite ſolus
Flebilis in terra ſit lapis iſte tua.

L I B . X .

A d Magistrum Ludi.

Ludi Magister parce simplici turbæ,
Sic te frequentes audiant capillati,
Et delicatæ diligit chorus mensæ,
Nec calculator, nec notarius uelox
M diore quisquam circulo coroneatur.
Albæ leone flammæo calent luceſ,
Tostamq; feruens Iulius coquit messem.
Scuticæq; loris horridis scytæ pellis,
Qua napulauit Marsyas celenæus,
Ferulæq; tristes, sceptra paedagogorum,
Cessent, & idus dormiant in octobris.
Aestate pueri si ualent, satis discunt.

Epitaphium nobilis Matronæ.

M armora parua quidem, sed non cæſſura uiator
Maueoli saxis, pyramidumq; leges.
B is mea romano ſpectata eſt uita Tarento,
Et nihil extreſos perdidit ante rogoſ.
Quimque dedit pueros, totidem mihi Iuno puellas,
Clauerunt omnes lumina noſtra manus.
Contigit et thalami mihi gloria rara, fuitq;
Vna pudicitiae mentula nota meæ.

A d Pollam.

C ontigeris regina meos si Polla libellos,
Non tetrica noſtrōs excipe fronte iocos.
I lle tuus nates Heliconis gloria noſtri,
Pieria caneret cum fera bella tuba,
Non tamen erubuit laſciuo dicere uerſū,
Si nec paedicor, Cotta quid hic facio?

E P I C.

In Carmenionem.

Cum te municipem corinthiorum
Iactes Carmenion negante nullo,
Cur frater tibi dico ex iberis,
Et Celtis genitus, tragiq; ciuis?
An multu similes uidemur esse?
Tu flexa nitidus coma nigraris,
Hispanis ego contumax capillis.
Leuis dropae tu quotidiano.
Hirsutis ego cruribus, genisq;
Os blæsum tibi, debilisq; lingua est.
Nobis filia fortius loquetur.
Tam dispar aquilæ columba non est,
Nec dorcas rigido fugax Leoni.
Quare desine me vocare fratrem,
Ne te Carmenion uocem sororem.

De Theopompo.

Quis rogo tam durus, quis tam fuit ille superbus,
Qui iussit fieri te Theopompe cocum?
Hanc aliquis faciem nigra uiolare culina
Sustinet has unclo polluit ungue comas?
Quis potius cyathos, aut quis crystalla tenebit?
Quia sapient melius mixta falerna manu?
Si tam sydereos manet exitus iste ministros,
Iuppiter utatur iam Ganymede coco.

Epiraphium v etulae.

Pyrrhæ filia, Nestoris nouerat,
Quam uidit Niobe puella canam,
Laertes auiam senex uocauit.
Nutricem Priamus. socrum Thyestes,

Iam

LIB.X.

I am cornicibus omnibus superstes.
Hoc tandem sita prurit in sepulchro
C aluo Plotia cum Melanthione.

In Læliam.

C umtibi nō Ephesos, nec sit Rhodos, aut Mitylene,
Sed domus in uico Lælia patritio,
D eq; coloratis nunquam lita mater hetruscis,
D urus aricina de regione pater,
Z ãm, xœl, luxi laſcivum congeris usque,
P ro pudor Hersiliæciuis, et A egeriæ.
L ectulus has uoces, nec lectulus audiat omnis,
S ed quem laſcivo stravit amica uiro.
S cire cupis, quo caſta modo matrona loquaris,
N unquid cum crissas, blandior esse potes?
T u licet edicas totam, referasq; Corinthon,
N on tamen omnino Lælia Thais eris.

De Polla.

C ustodes das Polla uiro, nec acipis ipsa,
H oc est uxorem ducere Polla uirum.

A d Potitum.

Q uod mihi uix unus toto liber exeat anno,
D esidiae tibi sum docte P otite reus.
I uſhus at quanto mirere, quod exeat unus,
L abantur toti cum mihi ſepe dies.
N unc reſalutanteis uideo nocturnus amicos,
G ratulor & multis, nemo Potite mihi.
N unc ad Luciferam signat mea gemma Dianam,
N unc me prima sibi, nunc sibi quinta rapit.
N unc coſul, p rætor uetenet, reducesq; choreæ.
A uditur toto ſepe poeta die.

EPIG.

Sed nec atus diu possis impune negare,
Nec si te rhetor, grammaticus uegent.

B alnea post decima lasso, centumq; petuntur
Quadrantes, fiet quando potite liber?

De Rabirio.

Quisquis leta tuis, et sera parentibus optas
Fata, breuem titulum marmoris huius ama.

C ondidit hac atras tellure Rabirius umbras,
Nulli sorte iacent candidiore senes.

B is sex lustratori, nox mitis, et ultima clusit.
Arserunt uno funera bina rogo.

H os tamen, ut primis raptos sibi quærerit in annis,
Improbius nihil his fletibus esse potest.

Adulatorium.

F rustra blanditiae uenitis ad me

A ttritis miserabiles labellis,
D ictrurus dominum, deumq; non sum,

I am non est locus hac in urbe uobis,

A d parhos procul te pilleatos,

E t turpes, humilesq; supplicesq;

P ictorum sola basiate regum.

N on est hic dominus, sed imperator,

S ed iustissimus omnium senator,

P er quem de stygia domo reducta est

S ictis rusticæ ueritas capillis.

H oc sub principe, si sapis, caueto,

V erbis Roma prioribus loquaris.

Ad Marcum.

L ittera facundi gratum mihi pignus amicæ
Pertulit A usoniæ dona seueratoge,

L I B . X .

Qua non Fabricius, sed uellet Apitius uti,
Vellet Mecœnas cæsarianus eques.
V ilior hæc nobis alio mittente fuisset.
Non quacunque manu uictima cæsa litat.
A te missa uenit, possem nisi munus amare
Marce tuum, poteram nomen amare meum.
Munere sed plus est, & nomine gratius ipso
Officium docti, iudiciumq; uiri.

A d Romam.

I am parce lasso Roma gratulatri,
L a sso clienti, quandiu salutator
Anteambulones, & togatulos inter
Centum merebor plumbeos die toto,
Cum Scorpis una quindecim graues hora
F eruentis auri uictor afferat factos.
Non ego meorum præmium libellorum,
Q uid enim merentur? apulos uelim campos.
Non Hybla, non me spicifer capit Nilus,
N ec quæ paludes delicata pontinas
E x arce cliui spectat una setini.
Q uid concipi scam queris ergo? dormire.

D e Galla.

M illia uiginti quondam me Galla poposat,
Et fateor magni non erat illa nimis.
A nnus abit, bisquina dabis sesterna, dixit.
Postere plus uisa est, quam prius, illa mihi.
I am duo poscenti post sextum millia mensem,
Mille dabam nummos, noluit aci pere.
T ransierant binæ forsan, trinæ ue calendæ,
A ureolos ultro quattuor ipsa petit.

EPIC.

Non deditus, centum iussit me mittere nummos,
Sed uisa est nobis haec quoq; summa gratia.
Si portula nos iunxit quadrantibus arida centum,
Hanc uoluit, puer diximus esse datum.
Inferius nunquid potuit descendere? fecit.
Dat gratia, ultro dat mihi Galla, nego.

De Menio.

Hoc fortuna tibi uidetur aequum?
Cuius non Syrie ue, Parthie ue,
Nec de cappadociis eques catastis,
Sed de plebe Remi, Numiq; uerna,
Locundus, probus, innocens, amicus,
Lingua doctus utraq; cuius unum est,
Sed magnum uitium, quod est poetar;
Pullo Meuius alget in cucullo,
Coto mulio fulget Incitatus?

De Caro medico.

Nequius à Caro nihil unquam Maxime factum est,
Quiam quod febre perit, fecit & ille nefas.
Sæua nocens febris saltem quartana fuisse,
Seruari medico debuit illa suo.

Ad Macrum.

Ibis littoreas Maer s'alonas,
Ibit rara fides, amorq; recti,
Et secum comitem trahet pudorem.
Semper pauperior redit potestas.
Felix auriferae colone terre,
Rectorem natio sinu remittes,
Oppabisq; moras, & exentem
Vdo dalmata gradio sequeris.

L I B . X .

N os celtas Macer, & truces iberos

C um desiderio tui petemus.

S ed quæcunq[ue] tamen feretur illic

P ifosi calamo Tagi notata,

M acrum pagina nostra nominabit.

S ic inter ueteres legar poetis,

N ec multos mihi præferas priores,

V no sed tibi sim minor Catullo.

D e Torquato, & Otacilio.

A d lapidem Torquatus habet prætoria quartum,

A d quartum breuerus emit Otacilius.

T orquatus nitidas uario de marmore thermas

E truxit, circum am fecit Otacilius.

D isposuit daphnona suo Torquatus in agro,

C astaneas centum fecit Otacilius.

C onsus torquatus, uici fuit ille magister.

Nec minor in tanto uisus honore sibi.

G randis ut exigua bos ranam ruperat olim,

S ic puto Torquatus rum pet Otacilius.

D e Erote.

P lorat Eros, quoties maculosæ pocula myrrhæ

I nspicit, aut pueros nobilius ue citrum,

E t gemitus imo promit de pectore, quod non

T otu miser ecenat septa, feratq[ue] domum.

Q uam multi faciunt, quod Eros, sed lumine siccō,

P ars maior lachrymas ridet, & intus habet.

D e Phyllide.

C um duo uenissent ad Phyllida manu fututum,

E t nudam cuperet sumere uterq[ue] prior,

P romisit pariter se Phyllis utriq[ue] daturam,

E P I C.

Et dedit, ille pedem sustulit, hic tunicam.
Ad Gallum.

Siquid nostra tuis adicit uexatio rebus,
Mane, uel à media nocte togatus ero,
Stridentesq; feram fatus aquilonis iniqui,
Et patiar nimbos, excipiāq; niues.
Sed si non fias quadrante beator uno,
Per gemitus nostros, ingenuasq; cruces,
Parce precor lasso, uanosq; remitte labores,
Qui tibi non prosunt, & mihi Galle nocent.

A d Marinum.

R aros colligis hinc & hinc capillos,
Et latum nitidae Marine caluæ
C am pum temporibus tegis comatis,
Sed moti redeunt iubente uento,
R eddunturq; sibi, caputq; nudum
C irris grandibus hinc & inde angustæ
I nter splendophorum, Telephorumq;
C idè stare putabis Halmyroten.
V is tu simplicius senem fateri?
V it tandem uidearis unus esse.
T onsor iam reliquos metat capillos
Caluo turpis est nihil comato. D E A F R O .

M iraris quare dormitum non eat Afra,
A cumbat cum qua Cæciliæ uides.

D e Ladonte Nauta

I am senior Ladon tyberinæ nauta carinæ
Proxima dilectis rura parauit aquis,
Quæ cum saepenagus premeret torrentibus undis
Tybris, & hiberno rumperet arna lacu,

Emmeritam puppim ripa quæ stabat in alta,
Impleuit saxis, opposuit'q; uadis.
Sic nimias auertit aquas, quis credere posset?
Auxilium domino mersa carina tulit.

De Lauro.

Nemo noua caluit sic inflamatus amict,
Flagravit quanto Laurus amore pile.
Sed qui primus erat lusor dum floruit ætas,
Nunc postquam desit ludere, prima pila est.

De Natali Restituti.

Octobres age sentiat calendas
Facundi pia Roma Restituti,
Linguis, omnibus et fauete uotis,
Natalem colimus, tacete lites,
Absit cæreus aridi clientis,
Et uani triplices, breuesq; mappæ,
Expectent gelidi iocos decembris.
Certent muneribus beatores.

Agrippæ tumidus negotiator
Cadmi municipes ferat lacernas.
Pugnorum reus, ebriæq; noctis
Cœnatoria mittat aduocato.
Infamata uirum puella uicit,
Veros sardonychas sed ipsa tradat.
Mirator ueterum senex auorum
Donet phidiaci toreuma cœli.
Venator leporem, colonus œdum.
Pislator ferat æquorum rapinas.
Si mittit sua quisque, quid poetam
Missurum tibi Restitute credis?

E P I C .

Ad Cottam.

O mnes persequeris prætorum Cotta loculos,
Ac si quis & ceras, officiosus homo es.

De statua Iunonis.

I uno labor Polyclete tuus, & gloria felix,
Phidiace cuperent quam meruisse manus,

O re nitet tanto, quanto superasset in ida
Iudice coniunctas non dubitante deas.

I unonem Polyclete suam nisi frater amaret,
Iunonem poterat frater amare tuam.

In Ligellam.

Quid uellis uetulum Ligella cunnum?

Quid busi cineres tui lacessiss?

Tales munditiæ decent puellas.

N am tu iam nec anus potes uideri.

I stud crede mihi Ligella belle

N onmater facit Hectoris, sed uxor.

E rras si tibi cunus hic uidentur,

Ad quem mentula pertinere desit.

Quare si pudore est, Ligella noli

B arbam uellere mortuo leoni.

De Almone.

O mnes eunuchos habet Almo, nec arrigit ipse,

Et queritur, parlat quod sua Polla nihil.

A d Marium.

M ari quiete cultor, & comes uitæ,

Quo cive prisca gloriatur Atina,

H as tibi gemellas barbari decus luci

C ommendo pinus, ilicesq; faunorum,

Et semidocta uillæ manu structas.

Tonantis aras, horridiq; siluani,
 Quas finxit agnus sepe sanguis, & oedi,
 Dominamq; sancti virginem deam templi,
 Et quem sororis hospitem uides castæ
 Martem mearum principem calendarum,
 Et delicate laureum Nemus Floræ,
 In quod Priapo persequente consigit.
 Hoc omne agelli mite parviliu men
 Seu tu crux, siue ture placabis,
 Vbicunque noster Martialis est dices,
 Haec ecce mecum dextera litat uobis
 Absens sacerdos, nos putate præsentem,
 Et date duobus, quicquid alter optarit.

Ad Clementem.

Si prior euganeas Clemens Heliconis in oras,
 Pictaq; pampineis uideris aruainq; •
 Perfer a festinæ nondum uulgata Sabinæ
 Carmina, purpurea sed modo sutatogæ.
 Vt rosa delectat, metitur quæ pollicæ primo,
 Sic noua nec mento sordida charta iuuat.

Munusculum pomorum.

Non mea massilus seruat pomaria serpens,
 Regius Alainoi nec mihi seruit ager.
 Sed nomentana securus germinat hortus
 Arbore, nec furem plumbea mala timent.
 Haec igitur, media quæ sunt mihi nata subura,
 Mittimus autumni cærea poma mei.

Ad Gallam.

Infantem tibi uir tibi Gallare misit adulter,
 Hi puto non dubie se futuisse negant.

E P I C .

A d A uitum.

S æpe loquar nimium gentes quod A uite remotas
Miraris latia factus in urbe senex.

A uriferumq; Tagum sitiam, patrumq; Salonem,
Et r e p e t a m s a t u r æ f o r d i d a r u r a c a s æ .

I lla placet tellus, in qua res parua beatum
Me facit, & tenues luxuriantur opes.

P astatur hic, ibi pascit agr . te pet i gne maligno
Hic focus, ingenti lumine lucet ibi .

Hic pretiosa famæ, conturbaturq; macellus,
Mensa ibi diuitiis ruris o perta sui .

Q uattuor hic & state tog æ , plures ue teruntur,
Autumnis ibi me quattuor una tegit .

I cole nunc reges, quicquid non præstat amicus ,
Cum præstare tibi possit A uite locus.

D e Numa.

D um leuis arsura struitur libitina papyro,
Dum myrrham, & casiam flebilis uxor emit,

I am scrobe, iam lecto, iam polinectore parato
Hæredem scripsit me Numa, conualuit.

In Publum.

A ddat cum mihi cæcubum minister

I dæo resolutior cmædo,

Q uo nec filia cultior, nec uxor,

N ec mater tua, nec soror recumbit,

V is spectem potius tuas lacernas,

E t atrum ueus, indicosq; dentes?

S uspectus tibi ne tamen recumbam,

P ræsta de grege, f o r d i d a q; uilla

T onf os, horridulos, rudes, pusillos

L I B . X .

Hiccosi mihi filios subulci.

P erdet te pudor hic habere publi

Mores non potes hos, et hos ministros.

D e Figura Socratis.

S i romana forent haec socratis ora fuissent

Iulius in satyris qualia Russus habet.

In commiscentem uersus operi suo.

Quid stulte nostris uersibus tuos misces?

C um litigante quid tibi miser libro?

Quid congregare cum leonibus uulpes,

A quilibet similes facere noctuas queris?

H abeas licebit alterum pedem Ladæ,

I nepte frustra crure ligneo curres.

D e Capitolino.

E lysio redeat si forte remissus ab agro

Ille suo felix Cæsare Galba uetus.

Qui Capitolinum pariter, Galbamque iocantes

Audierit, dicet rusticæ Galba tace.

D e Phileno.

Quia factus ratione sit requiris,

Qui nunquam futuit, pater Philenus,

G aditanus A uite dicat istud,

Qui scribit nihil, et tamen poeta est.

A d Bilbilitanos agros.

M unicipes augusta mihi quos Bilbilis agri

Monte creat, rapidis quos Salo cingit aquis.

E quid lætitia mat uestri uos gloria natis?

N am decus et nomen, famaque uestra sumus.

N ec sua plus debet tenui uerona Catullo,

Meque uelit dici non minus illa suum.

EPIC.

Quattuor accessit trigesima messibus aestas,
Ut sine me Cereri rustica liba datis,
Mœnia dum colimus dominæ pulcherrima Romæ,
Mutauere meas itala regna comas.
Ex apitis reducem placida si mente, uenimus,
Aspera si geritis corda, redire licet.

Ad Librum.

I nostro comes, i libelle Flano
Longum per mare sed fluentis undæ,
Et cursu facili, tuisq; uentis
Hispanæ pete Tarraconis arces.
Illinc te rota tollet, & citatus
A Itam Bilbilim, & tuum Salonem
Quinto forsan effedo uidebis.
Quid mandem tibi quæris? ut sodales
Paucos, & ueteres, & ante brumas
Triginta mihi, quatuorq; uisos
Ipso protinus a uia salutes.
Et nostrum admoneas subinde Flanum
Iucundos mihi nec laboriosos
Secessus spatio paret salubri,
Qui pigerum faciant tuum parentem,
Hæc sunt iam tumidus uocat magister,
Castrigatq; moras, & aura portum
Laxauit melior, uale Libelle.
Nauem, scis puto, non moratur unius.

M.V.MARTIALIS EPIGRAMMATON
LIBER VNDECIMVS.

q VO TV, QVO LIBER
ociose tendis,
Cultus syndone non quotidiana?
Nunquid Parthenium uidere
tentas?

V adas, et redeas irreuolutus.
Libros non legit ille, sed libellos,
Ne c ius sis uacat, aut suis uacaret.
Ec quid te satis estimas beatum
Continguit tibi si manus minores?
V icini pete particum Quirini,
T urbam non habet ociosorem
P ompeius, uel A genoris puella,
Vel primae dominus leuis atrinæ.
S uite illie duo, tres ue, qui reuoluant
N ostrarum tineas ineptiarum.
S ed cum sponsio, fabulaeque lassæ
De Scorpo fuerint, et Incitato.

Ad Lectores.

Triste supercilium, duriq; seuera Catonis
Frons, et aratoris filia Fabricii.
Et personati fastus, et regula morum
Quicquid et in tenebris non sumus, ite foras.
Clamant eae mei iò saturnalia uersus,
Et licet, et sub te praeside Nerna licet.

E P I C .

A d Lectores.

Lectores tetrici salebrosum ediscite Sanctoram.

Nil mihi uobis cum est, iste liber meus est.

D e suis Libellis.

N on urbana mea tantum pim pleide gaudent

Ocia, nec uacuis auribus ista damus,

S ed meus in geticis ad martia signa pruinis

A rigidō teritur Centurione liber.

D icitur & nostros cantare Britanni auersus,

Q uid prodest? nescit scutulus ista meus.

A t quam uicturas poteramus pangere chartas,

Q uantaq; Pieria prælia flare tuba,

C um pia rediderint Augustum numina terris,

E t Mecenatem si mihi Roma daret.

P recatur Deos pro Nervia Traiano.

S acra, laresq; phrygium, quos Troiae maluit haeres,

Q uam rapere arsuras Laomedontis opes.

S criptus es æterno nunc primum Iuppiter auro,

E t soror, & summi filia tota patris.

E t qui purpureis iam tertia nomina fasisti

I ane refers Nervae uos precor ore pio.

H unc omnes seruare ducem, seruare senatum.

Moribus hic uiuat principis, ille suis.

I n Laudem Nervie Traiani.

T anta tibi est recti reuerentia Cæsar, & equi,

Q uanta Numæ fuerat, sed Numa pauper erat.

A rdua res haec est, opibus non tradere mores,

E t cum tot Croësos uiceris, esse Numam.

S i redeant ueteres, ingentia nomina, patres,

E lyxium licet sinuare nemus,

L I B . X I .

T e uolet inuictus pro libertate Camillus,
Aurum Fabricius te tribuente uolet.

T e duce grudebit Brutus, tibi Sylla cruentus
Imperium tradet cum positurus erit,
Et te priuato cum Cæsare Magnus amabit,
Donabit totas et tibi Crassus opes.

I pse quoque infernus reuocatus Ditis ab umbris
Si Cato reddatur, Cæsarianus erit.

A d Romam et Dindimum.

V nctis falciferi senis diebus,
R egnator quibus imperat fritillus,
V ersu ludere non laborioso
P ermittis puto pileata Roma,
R ifisti, licet ergo, nec uetamur.
P allentes procul hinc abite curæ
Q uicquid uenerit obuium, loquamur
M orosa sine cogitatione.

M isce dimidios puer trientes,
Q uales Pythagoras dabat Neroni,
M isce Dindime sed frequentiores,
P ossum nil ego sobrius, bibenti
S uacurrunt mihi quindecim poetæ.
D anunc basia, sed catulliana,
Q ue si tot fuerint, quot ille dixit,
D onabo tibi passerem Catulli.

In Paulam.

I am certe stupido non dices Paula marito,
A d mœchum quoties longius ire uoles,
C æsar in albanum iussit me mane uenire,
C æsar circæos, iam strophatalisabit.

E P I C .

P enelope licet esse tibi sub principe Nerva,
Sed prohibet scabies ingeniumq; uetus.
I nfelix quid ages? & egram simulabis amicam,
Hærebit dominæ uir comes ipse suæ,
I bit egr ad fratrem tecum, matremq; patremq;
Q uas igitur fraudes ingeniosa paras?
D icer & hideritam se forsitan altera mox ha-
Insinue sano uelle sedere lacu.
Q uanto tu melius, quoties placet ire fututum,
Q uæ uerum mavis dicere Paulauiro.

D e Basia suis pueri.

L assa quod externi spirant oportobalsam a draica,
V ltim a coricio quæ cedit aura croco.
P oma quod hiberna m a t u r e s c e n t i a c a p s a ,
Arbore quod uerna luxuriosus ager.
D e palatinis dominæ quod serica prælis,
Succina uirginea quod relegata manu.
A mphora quod nigri sed longe fracta falerni,
Q uod qui sicrias detinet hortus apes.
Q uod Cosm redolent alabastra, fociq; deorum,
Q uod modo diuitibus lapsa corona comis.
S ingula quid dicam? non sunt satis omnia misce,
H oc fragrant pueri basia mane mei.
S cire cupis nomen, nil præter basia dicam.
Iuro tibi nimium scire Sabine cupis.

D e Statua Memoris.

C larus fronde Louis romani fama cothurni
Spirat apellea redditus arte Memor.

D e Turno.

C ontulit ad satyras ingentia pectora Turnus,
C ur

LIB.XI.

Cur non ad Memoris carmina? frater erat.

A d Puerum suum.

Tolle puer calices, tepidiq; terecumata Nili,
Et mihi secura pocula trade manu.

T rita patrum labris, & tonso pura ministro,
Antiquus mensis restituatur honor.

T e potare decet gemma, qui Menthra frangis
In scaphium mœchæ Sardanapalle tue.

In Zoilum.

I us tibi natorum uel septem zoile detur,
Dum matrem nemo det tibi, nemo patrem.

F pi. Paridis.

Q uisquis flamineam teris uiator,
Noli nobile præterire marmor.
Vrbis delitiae, salesq; Nili,
Ars, & gratia, lusus, & uoluptas,
Romani decus, & dolor theatri,
Atque omnes ueneres, cupidinesq;
Hoc sunt condita, quo Paris, sepulchro.

De Colono.

Hæredes nolite breuem sepelire Colonum,
Nam terra est illi quantula cunq; grauis.

De Libro suo.

Sunt chartæ mihi, quas Catonis uxor,
Et quas horribiles lagant sabinæ,
Hic totus uolo rideat libellus,
Et sit nequior omnibus libellis,
Qui uino madeat, nec erubescat
Pinguï sordidus esse cosmiano.
Ludat cum pueris, amet puellas,

E P I C .

N ec per circuitus loquatur illam

E x qua nascimur omnium parentem,

Q uam sanctus Numa M entulam vocabat.

V ersus hos tamen esse tu memento

S aturnalitios A pollinaris.

M ores non habet hic meus libellus.

A d Lectores.

Q ui graui es nimium, potes hinc iam lector abire

Q uo libet, urban e scripsimus ista togæ.

N am me a lams pfacio lascivit pagina uerjū,

E t tartesiact concrepat æra manu.

O quoties rigida pulsabis pallia uena,

S is grauior Curio, Fabriçioq; licet.

T u quoque nequitas nostri, lususq; libelli

V da puella leges, sis patuina licet.

E rubuit, posuitq; meum Lucretia librum,

S ed coram Bruto. Brute recede, leget.

A d Sabinum.

N on omnis nostri nocturna est pagina libri,

I nuenies et quod mane Sabine leges.

In Lupum.

D onasti Luperus sub urbe nobis,

S ed rus est mihi maius in fenestra.

R us hoc dicere, rus potes uocare?

I n quo ruta facit nemus Diana,

A rgutæ tegit ala quod cicadæ,

Q uod formicæ die comedit uno,

C lauseæ cui folium roseæ corona est,

I n quo non magis inuenitur herba,

Q uam coſti folium, pipér ue crudum,

LIB. XI.

In quo nec cucumis iacere rectus,
Ne cerpens habiture tota possit.
Erucam male pacit hortus unam.
Consumpto moritur culex salicto.
Et talpa est mihi fossor, at que arator.
Non boleus hiare, non mariscæ
Ridere, aut uiolæ patere possunt.
Fines nus populatur, et colono
Tanquam sus Calydonius timetur,
Et sublata uolantis ungue Progenes
In nido seges est hirundinino,
Et cum stet sine falce, Mentulaq;
Non est dimidio locus Priapo.
Vix implet coeleam peracta messis,
Et mustum nuce condimus picata.
Errash Lupe littera sed una,
Nam quo tempore prædium dedisti,
Mallem tu mihi prandium dedisses.

In Gallam.

Queris cur nolim te ducere Gallæ? diserta est,
Sæpe solœcismum Mentula nostra facit.

Ad Lectorem grauem.

Cæsaris Augusti Lasciuos liuide uerfus
Sex lege, qui tristis uerba latina legis.
Quod futuit Claphyran Antonius, hanc mihi pœnâ
Fulnia constituit, se quoque uti futuam.
Fulniam ego ut futuam, quid si me Manius oret?
Pædicem, faciam? non puto si sapiam.
Aut futue, aut pugnemus ait, quid quod mihi uita
Carior est ipsa Mentula? signa canant.

EPIC.

A b soluis lepidos nimirum Auguste libellos,
Qui scis romana simplicitate loqui.

In Lydiam

L ydia tam laxa est, equitis quam culus aheni,
Quam celer arguto qui sonat ære trochus,
Quam rotat transmisso toties impacta petrauro,
Quam uetus à crassa calcus udus aqua,
Quam quæ rara uagos expectant retia turdos,
Quam pompeiano uela negata noto,
Quam quæ delphitic lapsa est armilla cinædo,
Culcitra leuconico quam uiduata suo,
Quam ueteres brachæ Britonis pauperis, & quam
Turpe rauennatis guttus onocrotali.
H anc in piscina dico futuisse marina,
Nescio, piscinam me futuisse puto.

In Pædiconem masturbantem.

M ollia quod niuei duro teris ore Galeſi
B asia, quod nudo cu n Ganymede iaces,
Quis negat hoc nimium? sed sit satis, in quina saltē
Parceſſitriū ſollicitare manu.

L euibus in pueris plus hæc, quam Mentula, peccat,
Et faciunt digiti, præcipitanq; uirum.

I nde tragus, celeresq; pili, mirandaq; matri
Barba, nec in clara balnea luce placent.

D iuisit natura mares, pars una puellis,
Vna uiris genita est. utere parte tua.

In syllam.

N ubere Sylla mihi nulla non lege parata eſt,
Sed Syllam nulla ducere lege uolo.

C um tamen inſtarit, decies mihi dotis in auto

LIB. XI.

Sponsa dabis dixi, quid minus esse potest?
Nec futuam quamvis primate nocte maritus,
Communis tecum nec mibi lectus erit.
Complectarq; meam, nec tu prohibebis, amicam,
An callam mittes, sed mihi iussa, tuam.
Te spectante dabit nobis lasciva minister
Asia, siue meus, siue erit ille tuus.
Ad cœnam uenies, sed sic diuisa recumbes,
Ut non tanguntur pallia nostra tuis.
Oscula rara dabis nobis, & non dabis ultro,
Nec quasi nupta dabis, sed quasi mater anus.
Si potes ista pati, si nil perferre recusas,
Inuenies qui te dicere Sylla uelit.

Ad Labullum.

Dum te prosequor, & domum reduco,
Aurem dum tibi præsto garranti,
Et quicquid loqueris, facisq; laudo,
Quot uersus poterant Labulle nasci?
Hoc damnum tibi non uidetur esse,
Si quod Roma legit, requirit hospes,
Non deridet eques, tenet senator,
Laudat causidicus, poeti carpit,
Propter te perit, hoc Labulle uerum est.
Hoc quisquam ferat, ut tibi tuorum
Sit maior numerus togatulorum,
Librorum mihi sit minor meorum?
Triginta prope iam diebus una est
Nobis pagina uix peracta, sic est
Cum cœnare domi non uult poeta.

E P I C .

In Linum.

Illa salax nimium, nec paucis nota puellis
Stare Lino desit Mentula, lingua caue.

Ad Telephorum.

O mihi grata quies o blanda Telephore cura,
Qualis in amplexu non fuit ante meo,
B asia da nobis uetulo puer uida falerno,
P ocula da labris facta minora tuis.
A ddideris super haec ueneris si gaudia uera,
E sse negem melius cum Ganymede ioui.

A d Flacum.

F erreus es, si stare potest tibi Mentula Flace,
Cum te sex cyathos orat amica dare.
V el duo frusta rogit Cybii, tenuem ue lacertum,
Nec dignam toto se botryone putat,
C ui portat gaudens ancilla paropside rubra
A lecam, sed quam protinus illa uoret,
A ut cum persicuit frontem, posuitq; pudorem,
S ucidia palliolo ueller a quinque petit.
At mea me libr.am foliati poscit amica,
A ut uirides gemmas, sardonychás ue pares,
N ec nisi prima uelit de thusco sericauico,
A ut centum aureolos, sic uelut æra roget.
N unc tu uelle putas haec me dare dona puellæ,
Nolo, sed his ut sit digna puella, uolo.

De Phrenetico medico.

I nusasit medicus sic phreneticus Eucli,
Et præcidit Hylan, hic puto sanus erat.
A d Phyllidem.

L anguida cum uetula tractare uirilia dextra

L I B . X I .

Cœpisti, iugulor pollice vphylli tuo.
Nam cum me uitam, cum me tua lumina dicas,
Horis me refici uix puto posse decim.
Blanditas nescis, dabo die tibi millia centum,
Et dabo setini iugera culta soli.
A cipe uina, domum, pueros, Chrysendeta, mensas.
Nil opus est digitis, sic mihi vphylli fricta.
In zoilum.

Os male causidicis, et dicas olore poetis,
sed fellatori Zoile peius olet.

In Cæciliū.

Atreus Cæcius cucurbitarum
Sic illas quasi filios Thyestæ
In partes lacerat, secat'q; mille,
Gustu protinus has edes in ipso,
Has prima feret, altera uē coena,
Has coena tibi tercia reponet,
Hinc seras epidipnidas parabit,
Hinc pistor fatuas facit placentas,
Hinc et multiplices struit tabellas,
Et notas cariotidas theatris,
Hinc exit uarium coco minutal,
Vt lentem positam, fabam'q; credas,
Boletos imitatur, et botellos,
Et caudam cybii, breuesq; mænas,
Hinc cellarius ex peritur artes,
Vt condat uario uaser sapore
In ruta folium capelliana.
Sic implet gibatas, paropsidasq;
Et leues scutulas, canasq; lances

E P I G .

Hoc Lautum uocat, hoc putat uenustum,
Vnum ponere ferculistot assem.

In Nestorem .

Nec togæ, nec focus est, nec tritus cimice lectus,
Nec tibi de bibula sarta palude teges,
Nec puer, aut senior, nulla est ancilla, nec infans,
Nec sera, nec clavis, nec canis, atq; calix.
Tu tamen affectas Nestor dia, atque uideri
Pauper, & in populo quæris habere locum-
Mentiris, uanoq; tibi blandiris honore,
Non est paupertas Nestor habere nihil.

De Prasinio .

Sæpius ad palmam Prasinus post fata Neronis
Peruenit, & uictor præmia plura refert.
I nunc liuor edax die tu cessisse Neroni,
Vicit nimurum, non Nero, sed Prasinus.

De Apro .

Aedes emit Aper, sed quas, nec noctua uellet
Esse suas, adeo nigra, uetusq; casa est.
Vicinos illi nitidus Aapo possidet hortos,
Cœnabit belle, non habitabit Aper.

A d Fabullum .

I gnatos mihi cum uoces trecentos,
Quare non ueniam uocatus a te
Miraris, quererisq; litigisq;
S olus cœno Fabulle non libenter.

De Caio Proculo .

C aius hanc lucem gemma mihi Iulius alba
Signat, iò uotis redditus ecce meis.
Desperasse iunat, ueluti iam rupta sororum

LIB. XI.

Fila, minus gaudent, qui timuere nihil.

Hypne quid expectas piger, immortale falernum
Funde, senem poscant talia uota cadum.

Quincunces & sex cyathos, bassemq; bibamus,
Caius ut fiat Iulius, & Proculus.

In Zoilum.

Zoile quid tota gemmam præcingere libra
Te iuuat. & miserum perdere sardonycha,
Annulus iste tuis fuerat modo cruribus aptus,
Non eadem digitis pondera conueniunt.

De Mulione surdo.

Mulio uiginti uenit modo millibus Aule,
Miraris pretium tam graue, surdus erat.

In Charidemum.

Cunaram fueras motor Charideme mearum,
Et pueri custos, assiduusq; comes.

Iam mihi ni grescunt tonsa sudaria barba,
Et queritur labris puncta puella meis.

Sed tibi non creui, te noster uillicus horret,
Te dispensator, te domus ipsa pauet.

Ludere nec nobis, nec tu permittis amare.
Nil mihi uis, & uis cuncta licere tibi.

Corripis, obsernas, quereris, suspiria ducis,
Et uix à ferulis abstinet ira manum.

Sityrios sumpsi cultus, unxi ue capillos,
Exclamas nunquam fecerat ista pater.

Et numeras nostros astricta fronte trientes,
Tanquam de cella sit catus ille tua.

Destine, non possum libertum ferre Catonem.
Esse uirum iam me dicet amica tibi.

E P I G .

De Lupercio.

Formosam Glyceren amat Lupercus,
Et solus tenet, imperatq; solus,
Quam toto sibi mense non futuram
Cum tristis quereretur, et roganti
Causam reddere uellet seliano,
Responder Glycere dolere dentes.

De Amynta.

Indulget pecorinum dum pastor Amyntas,
Et gaudet fama, luxuriaq; gregis,
Cedentes oneri ramos, siluan'q; fluentem,
Vicit concussas ipse fecutus opes.
Triste nemus diræ uetus superesse rapinae,
Damnauitq; rogis noxia ligna pater.
Pinguus Lygdesues habeat uicinus iolas,
Te satis est nobis annumerare pecus.

In Cæciliandum.

Vidua cum poscas epigrammatu[m] mortua ponis
Lemmata, quid fieri Cæciliæ potest?
Mella iubes hyblæ atibi, uel hymettia nasci,
Et thyma cœcropiæ corsica ponis api.

In Vxorem.

Deprensum in pueru tetricis me uocibus uxori
Corripis, et culum te quoq; habere refers.
Dixit idem quoties lascivo uno tonanti?
Ille tamen gracili cum Ganymede iacet.
Incuruabat Hylam positu[m] Tyrinthius arcu,
Tu Megaram credis non habuisse nates?
Torquebat Phœbum Daphne fugitiua, sed illas
Oebalius flamas iussit abire puer.

LIB. XI.

Bryseis multum quamuis auersa iaceret,

Aeacidæ propior leuis amicus erat.

Parce tuis igitur dare mascula nomina rebus,

Teq; puta cunnos uxor habere duos.

Ad senem orbum.

O rbus es, et locuples, et Bruto consule natus,

Esse tibi ueras credis amicitias?

Sunt uerae sed quas iustus, quas pauper habebas,

Qui nouus est, mortem dilit ille tuam.

In Cantharum.

I ntrasti quoties inscriptæ limina cellæ,

Seu puer arrisit, siue puella tibi,

C ontentus non es foribus, ueloq; seraq;

Secretumq; iubes grandius esse tibi.

O blinitur minimæ siqua est suspicio rimæ,

R unctiq; lascina quæ terebrantur acti.

N emo est tam teneri, tam' solliciti q; pudoris,

Qui uel pædicat Canthare, uel futuit.

In Maeium.

I am nisi per somnum non arrigis, et tibi Maeui

Incipit, et medios meiere uerba pedes,

T ruditur et digitis pannacea Mentula lassis,

Nec lenat extinctum sollicitata caput,

Quid miseros frustra cunnos, culosq; lacessis?

Summa petas, illie Mentula uiuit anus.

In Blataram.

O mnia fœmineis quare dilecta cateruis

B alnea deuinitat Blatara? ne futuat.

C ur nec pompeia lento spatiatur in umbra,

Nec petit Inachidos limina? ne futuat.

EPIC.

Cur lacedæmonio luteum cæromate corpus
Perfundit gelida uirgine? ne futuat.

Cum sic foeminei generis contagia uitet,
Cur lingit cannum Blatara? ne futuat.

De silio.

Silus hæc magni celebrat monumenta Maronis,
Iugera facundi qui Ciceronis habet.

Hæredem, dominumq; sui, tumuliq; larisq;
Non aliud mallet, nec Maro, nec Cicero.

In phyllida.

Nulla est hora tibi quia non me Phylli furentem
Despolies, tanta calliditate rapis.

Nunc plorat speculo fallax ancilla relicto,
Gemma uel à digito, uel cädit aure lapis.

Nunc furtiva lucri fieri bombycina possunt.
Profertur Cosmi nunc mihi sicut onyx.

Aphora nunc petuit nigri cariosâ falerni,
Ex piet ut somnos garrula saga tuos.

Nunc ut emam grandem lupum, mulum ue bilibré,
Indixit coenam diues amica tibi.

Sit pudor, et tandem ueri respectus, et æqui.
Nil tibi Phylli nego, nil mihi Phylli negr.

De silio.

Iam prope desertos cineres, et sancta Maronis
Nomina qui coleret pauper, et unus erat.

Silus arpino tandem sucurrit agello
Silus et uatem non minus ipse tulit.

De Titio.

Tanta est quæ Titio columna pendet,
Quæ tam lampaciæ colunt puellæ.

LIB. XI.

Hic nullo comitante nec molesto,
T hermis grandibus, & suis laudatur.
Anguste ritus tamen laudatur.

Ad Iulium Cerealem.

Cœnabis belle Iuli Cerealis apud me,
Condito melior si tibi nulla ueni.
O Atuam poteris seruare, lauabimur undā,
Scis quam sint Stephani balnea iuncta mihi.
Prima tibi dabitur uentri lactuca mouendo
Vtilis, & porris fila resecta suis.
Mox uetus, & tenui maior cordila lacerto,
Sed quam cum rute frondibus oua tegant.
Alera non deerunt tenui uersata fauilla,
Et uelabrensi massa recolta foco.
Et quæ picenum senserunt frigus oliuæ,
Hæc satis in gustu. cætera nosse cupis?
Mentiar ut uenias, pisces. conchylia. sumen,
Et cortis saturas, atq; paludis aues.
Quæ nec stella solet rara nisi ponere cœna;
Plus ego pollicor, nil recitabo tibi.
Ipse tuos nobis relegas licet usque gigantas
Rara uel æterno proxima Vergilio.

De Claudia Ruffina.

Claudia Cœruleis cum sit Ruffina britannis
Edita, cur latiæ pectora plebis habet?
Quale decus formæ, romanam credere matres
Italides possunt, attihides esse suam.
Dii bene quod sancto peperit fœcunda marito
Quot sperat generos, quotq; puella nurus.
Sic placeat superis, ut coniuge gaudeat uno

E P I C .

Et semper natis gaudea illa tribus.

In Zoilum.

*Vnquenta, & cias, & olentem funera myrrham,
Turaq; de medio semicremata rogo.*

*Et quæ de stygio rapiishi cinnama lecto,
Improbæ de turpi Zoile redde finu.*

*A pedibus didicere manus peatre protervæ,
Non miror furem, qui fugitiuis erat.*

Ad urbicim.

*Hortatur fieri quod te Lupus Urbice patrem,
Ne credas nihil est quod minus ille uelit.*

*Ars est captandi quod nolis, uelle uideri.
Ne facias optat, quod roget, ut facias.*

*Dicit prægnantem tua se Cosconia tantum,
Pallidior fiet iam pariente Lupus.*

*At tu consilio uidearis ut usus amici,
sic morere, ut factum te putet esse patrem.*

In Cheremontem.

*Quod nimium laudas Cheremon stoice mortem,
Vis animum mirer, suspiciamq; tuum.*

*Hanc tibi uirtutem fracta facit urceus ansa,
Et tristis nullo qui te petigne focus.*

*Et teges, atque cimex, & nudi sponda grabati,
Et breuis, atque eadem nocte, dieq; rogi.*

*O quam magnus homo es, qui fecerubentis aceti,
Et stipula, & nigro pane catrere potes.*

*Lingonis agedum tumeat tibi culcitra lanis,
Constringatq; tuos purpura texta tyros.*

*Dormiat et tecum, qui, cum modo cœcuba miset,
Continuas roseo turserat ore puer.*

L I B . X I .

O quam tu cupias ter uiuere Nestoris annos,
Et nihil ex ulla perdere luce uoles.

R ebus in angustis facile est contemnere uitam,
Fortiter ille facit, qui misera esse potest.

A d s e u e r u m .

M iraris docto quod carmina mitto s e u e r o ,
A d c o e n a m q u o d te docte s e u e r e u o c e m .

I uppiter ambrosia satur est, & nectare uiuit,
N o s t a m e n e x t a l o u i , t u r a , m e r u m q ; d a m u s .

O mnia cum tibi sint dono concessa deorum ,
S i q u o d h a b e s n o n u i s , e r g o q u i d a c t i p i e s ?

In T e l e s p h o r u m .

C um me uelle uides , t e c u m q ; T e l e s p h o r e f e n t i s ,
M a g n a r o g a s , p u t o m e uelle negare licet?

E t n i s i i u r a t u s d i x i d a b o , s u b t r a h i s i l l a s ,
P e r m i t t u n t i n m e q u æ t i b i m u l t a n a t e s .

Q uid si m e t o n s o r , c u m s t r i c t a n u a c u l a s u p r a e s t ,
T u n c l i b e r t a t e m , d i u i t i a s q ; roget . ?

P romitt a m , n e c e n i m r o g a t i l l o t e m p o r e t o n s o r ,
L a t r o r o g a t . r e s e s t i m p e r i o s a t i m o r .

S ed f u e r i t c u r u a c u m t u t a n o u a c u l a t h e c a ,
F r a n g a m t o n s o r i c r u r a , m a n u s q ; s i m u l .

A t t i b i n u l f a c i a m , s e d l o t a M e n t u l a l a n a
A d x e l e s i v c u p i d a d i c t a n a r a t i a e .

D e C h a r i n o .

S enes C h a r i n u s o m n i b u s d i g i t i s g e r i t ,
N e c n o c t e p o n i t a n n u l o s .

N e c c u m l a n a t u r , c a u s a q u æ s i t , q u e r i t i s , ?
D a c t y l o t h e c a m n o n h a b e t .

E P I C.

De Chione & Phlogide.

Sit Phlogis an Chione ueneri magis apta requiris,
Pulchrior est Chione, sed Phlogis ulcus habet.
Vlcanus habet Priami, quod tendere possit alutam,
Quodq; senem pylium non finat esse senem.
Vlcanus habet, quod habere suam uili quisq; puellam,
Quod sanare Criton, non quod Hygea potest.
At Chione non sentit opus, nec uocibus ullis
Adiuuat, abs sentem, marmoreamq; putas.
Exorare dei si uos tam magna liceret,
Et bona uelletis tam preiosa dare,
Hoc quod habet Chione corpus, faceretis haberet
Ut Phlogis, & Chione quod Phlogis Vlcanus habet.

De Maneio.

Lingua maritus moechus ore Maneius
Sumenianis inquinatior bucis,
Quem cum fenestra uidit à suburana
Obsecna nudum lena forniciem clausit,
Mediumq; maiusq; basiare, quam summum,
Modo qui per omnes uiscerum tubos ibat,
Et uoce certa, conscientiaq; dicebat
Puer, an puella matris esset in uentre.
Gaudete cunni, uestra nang; res acta est,
Arigere linguam non potest futuricem,
Nam, dum tumenti mersus hæret in uulna,
Et uagientes intus audit infantes,
Partem gulofam soluit indecens morbus,
Nec purus esse nunc potest, nec impurus.

De Lesbia.

Lesbia se iurat nunquam gratis esse fututam,
Verum

LIB.XI.

Verum est. cum futui uult, numerare solet.

In Philomusum.

S peclaris nos Philomuse cum lauamur,
Et quare mihi tam mutoni ati
S int leues pueri subinde quæreris,
D icam simpliciter tibi roganti.
P ædican Philomuse curiosos.

In Faustum.

N escio tam multis quid scribas Fauste puellis,
H oc scio, quod scribit nulla puella tibi.

In Iustinum.

S excenti coenant a te Iustine uocati
Lucis ad officium, quæ tibi prima fuit,
I nter quos memini non ultimus esse solebam,
N ec locus hic nobis inuidiosus erat,
P ostera sed festæ reddis solennia mense,
S excentis hodie, cras mihi natus eris.

In Vacerram.

E t delator es, & calumniator,
E t fraudator es, & negotiator,
E t fellator es, & lanista, miror
Q uare non habeas Vacerra nummos.

In Maronem.

N il mihi das uiuus, dicas post fata daturum,
S i non es stultus, scis Maro quid cupiam.

Ad Mathonem.

P arua roges magnos, sed nō dant hæc quoq; magni,
V t pudeat leuius te Matho, magna roga.

E pi. Canis Lydiæ.

A mphitheatrales inter nutritu magistros

EPIG.

Venatrix, sylvis aspera, blanda domi.
Lydia dicebat domino fidissima dextra,
Qui non erigones maller habere canem,
Nec qui dictæa Cephalum de gente secutus
Luciferæ pariter uenit ad astra deæ,
Non me longæ dies, nec inutilis abstulit ætas,
Quæ alia dulichio fata fuere cani,
Fulmineo spumantis apri sum dente perempta,
Quæ antus erat Caly'don, aut Erymanthe tuus,
Nec queror infernas quævis cito rapta sub umbras,
Non potui fato nobiliore mori.

In Tuam.

Vendere tuas potes centenis milibus emptos?
Florantes dominos uendere tuas potes?
Nec te blanditiae, nec uerba, rudesq; querelæ,
Nec te dente tuo fauia colla mouent?
Ah facinus tunica patet inueni utrinque lenata,
Inspiciturq; tua Mentula facta manu.
Si te delectat numerata pecunia, uende
Argentum, mensas, myrhina, rura, donum.
Vende senes seruos, agros & uende paternos
Ne pueros uendas, omnia uende miser.
Luxuria est emere hos, q; enim dubitat ue, ne gat ue?
Sed multo maior uendere luxuria est.

De Leda.

Hic tericam uetulo se dixerat esse marito,
Et queritur futui Leda necesse sibi.
Sed flens, atq; gemens tanti negat esse salutem,
Seq; refert potius proposuisse mori.
Vir rogat ut uiuat, uirides nec deserat annos,

L I B . X I .

E t fieri quod iam non facit ipse, finit.
P rotinus accidunt medici, medicæq; recedunt,
Tollunturq; pedes, ò medicina grauis.

D e Nata.

D rauci Nata sui uocat pipinnam,
Collatus cui gallus est vriapus.

I n Lygdum.

V enturum iuras semper mihi Lygde roganti,
Constituisq; horam, constituisq; locum.

C um frustra iacui longa prurigine tentus,
Sucurrit pro te sepe sinistra mibi.

Q uid precor ò fallax meritis, et moribus istis,
V mbellam luscæ Lygde feras dominæ.

D e Bacchara.

C orrandum penem commisit Bacchara græcus
Rinali medico, Bacchara gallus erit.

I n Cæliam.

T heca tectus æneal anlatur
T ecum Cælia seruus, ut qui d oro,
N on sit cum citharedus, aut Choraules,
N on uis ut puto, Mentulam uidere?
Q uare cum populo lanaris ergo,
O mnes an tibi nos sumus spadones?
E rgo ne uidearis inuidere,
S eruo Cælia fibulam remitte.

A d Pætum.

S oluere Pæte decem, tibi me festertia cogis,
P erdiderat quoniam Buco ducenta tibi.
N enoceant oro mihi non mea crimina, tu qui
B is centena potes perdere, perde decem.

EPIC.

In V acerram.

In omnibus V acerra quod conclauibus
Consumit horas, & die tota sedet,
Cenaturit V acerra, non cacaturit.

A d v ictorem.

V tere foemineis complexibus utere V ictor,
Ignotumq; sibi M entula discat opus.
F lammea texuntur sponsæ, iam virgo parata est,
Tondebit pueros iam noua nuptia tuos.
P ædicare semel cupido dabit illa marito,
D um metuit teli uulnera prima noui.
S æpius hoc fieri nutrix, materq; uetabunt,
Et dicent uxor, non puer ista tibi est.
H eni quantos aestus, quantos patiere labores,
Si fuerit cunni res peregrina tibi.
Ergo suburanæ tyronem trade magistræ,
Illa virum faciet, non bene virgo docet.

A d P æcum.

A d primum decima lapidem quod uenimus hora
Arguimur lentæ crimine pigritiæ,
Non est ista quidem, non est mea, sed tua culpa,
Misisti mulas qui mihi pæte tuas.

D e B aïas.

L itus beatæ Veneris aureum B aïas,
B aïas superbae blanda dona naturæ,
V t mille laudem Flaccæ uersibus, B aïas
L audabo digne, non est satis, tamen B aïas,
S ed Martialem malo Flaccæ quam B aïas.
O ptare utrumq; pariter improbi uotum est.
Q uod si deorum munere hoc tibi detur.

LIB. XI.

Quid gaudiorum est Martialis & Baiae.

De spadone & sene.

Cum sene communem uexat spado Dindimus Aeglen,

Etiacet in medio striae puellaturo,

Viribus hic operi non est, hic utilis annis,

Ergo sine effectu prurit uterque labor.

Supplex illa rogat pro se, miseriisque duobus,

Hunc iunenem facias, hunc Cuherea virum.

De hilostato.

A sinu sanis connixa v hilostatus undis

Conductum repetens nocte iubente larem,

Pene imitatus obit seuis et penora fatis,

Præcepis per longos dum ruit usque gradus.

Non esset Nymphæ tam magna pericula passus,

Si potius uestras ille bibisset aquas.

Ad osibianum.

Nemo habitat gratis, nisi diues & orbis apud te,

Nemo domum pluris osibiane locat.

Ad Antiochum tonsorem.

Qui nondum stygas descendere querit ad undas;

Tonsorem fugias si sapit Antiochum.

Alba minus seuis lacerantur brachia calbris,

Cum furit ad phrygios entheus turba modos.

Mitior implicitas Alcon fecit enterocelas,

Fractaque fabrili dedolat ossa manu.

Tondeat hic mopes cynicos, & stivica menta,

Collaque pulucrea nudet equina iuba.

Hic miserum scythica sub rupe Promethea radat,

Carnificem nudo pectore poscat auem.

Ad matrem fugiet Pentheus, ad Mænalias Orpheus,

E P I C .

A ntiochi tantum barbara tela sonent.
H æc quæ cunq; meo numerasti stigma mento,
I n uetali picta qualia fronde sedent,
N on iracundis fecit grauis unguibus uxor,
A ntiochi ferrum est, & scelerata manus.
V nus de cunctis animalibus Hircus habet cor,
B arbatus uinit, ne ferat Antiochum.

In Zoilum.

S ydere percussa est subito tibi zoile lingua,
D um lingis cunnum, zoile nunc futues.

In Partheno pœum.

L eniat ut fauces Medicus, quas aspera uexat
A ssidue tussis Partheno pœe tibi,
M ella dari, nucleusq; iubet, dulcesq; placentas,
E t quicquid pueros non sinit esse truces,
A t tu non cessas totis tussire diebus,
N on est hæc tussis Parthenopæe, gula est.

A d Caridemum.

D iues eras quondam, sed tunc pædico fuiisti,
E t tibi nulla diu foemina nota fuit,
N unc seclaris anus. o quantum cogit egestas,
I lla futuorem te Carideme facit.

De Corisiano,

M ultis iam Lupe posse se diebus
P ædicare negat Carisianus.
C ausam cum modo quererent sodales,
V entrem dixit habere se solutum.

A d Pollam.

I ntactas quare mittis mihi Polla coronas?
A te uexatas malo tenere rosas.

L I B . X I .

In Crestillum.

C armina nulla probas, molli que limite currunt,
Sed quæ per salebras, altæq; saxa cadunt.

E ttibi mæonio quod cærmine maius habetur
Lucili columella hic situs Metrophanes.

A ttonusq; legis terræ, frugiferai,
A ctius & quicquid pacuinusq; uomunt.

V is imiter ueteres Chrestille, tuosq; poetas?
Dispeream si sis Mentula quid sapiat.

Epi. Canæs.

A eolidon Canaci iacet hoc tumulata se pulchro,
V ltimæ cui paruæ se pñtima uenit hyems.

A h scelus ab facinus properas quid flere uiator?
Non licet hic uitæ de breuitate queri,

T ristius est leto leti genus, horrida uultus
Abstulit, & tenero sedit in ore lues.

I psaq; crudeles ederunt oscula morbi,
Nec data sunt nigris tota labella rogis.

S i tam præcipiti fuerant uentura uolatu,
Debuerant alia fata uenire via.

S ed mors uocis iter properauit cludere blandæ,
Ne posset duras flectere lingua deas.

In Zoilum.

M entitur qui te uitiosum Zoile dixit.

N on uitiosus homo es Zoile, sed uitium.

De Theodoro.

P ierios natus Theodori flamma penates

A bstulit, hoc musis, hoc tibi Phœbe placet.

O scelus o magnum facinus, crimenq; deorum,
Non arsit pariter quod dominus, & dominus.

E P I G .

In V erpum ænulum .

Quod nimium liues nostris & ubiq; libellis
Detrahis, ignosco, V erpe poeta sapis.
Hoc quoq; non curo, quod tu mea carmina carpas,
Corripias, & sic V erpe poeta sapis .
Illud me cruciat Solymis quod natus in ipsis ,
P adicas puerum V erpe Poeta meum .

E ce negis, iurasq; mihi per templa tonantis ,
Non credo, iura V erpe per Anchialum .

A d Flacum .

I ncideris quoties in basia fellatorum ,
In folio puto te mergere Flacce caput .

In Germanum .

M artia non Rhenus salit hic Germane, quid obftas ?
Et puerum prohibes diuitis imbre lacus ?
B arbare non debet submoto ciue ministro
Captiuam uictrix unda leuare sitim .

In Thelesinam .

V na nocte quater possum, sed quattuor annis
Si possum peream te Thelesina semel .

A d Bassum .

E ffugere non est Bassi bastatores .
I nstant, morantur, persequuntur, ocurrunt ,
Et hinc, & illinc, usquequaque, quacunq;
N on ulcus acre, pustule ne lucentes ,
N ec triste mentum, sordidiq; lichenes .
N ec labra pingui delibuta aeroto ,
N ec congelati gutta proderit nasi ,
E t aestuantem basiant, & algentem ,
E t nuptiale basium reseruantem .

LIB.XI.

N on te cucullis asseret caput tectum
L ecclita, nec te tutu pelle, uel oq;
N ec uen dicabit sella sepius clausa.
R imas per omnes basi at or intrabit.
N on consulatus ipse, non tribunatus,
S exi q; fasces, nec superba clamosi
L ictoris abiget iurta basi atorem.
S ed eas in alto tu licet tribunal,
Et e curuli iura gentibus reddas,
A scendet illa basi at or, at q; illa
F ebricitatem basiabit et flentem,
D abit oscitanti basium, natantiq;
D abit et cantic remedium mali solum est.
F acias amicum, basiare quem nolis.

In Lesbi am.

D e cathedra quoties surgis, iam si pe notau i,
P ædiant misera m Lesbia te tunice.
Q uas cum conata es dextra, conata sinistra
v ellere, cum lachrymis eximus, et gemitu,
Si constringantur gemina sym plegide cali,
Et minyas intrant, cyane asq; nates.
E mendare cupis uitium de forme, docebo,
Lesbia nec surgas censeo, nec sed eas.

Ad Flacum.

H abere amicam nolo flacie subtilem,
C uius lacertos annuli mei cingant,
Q ue clune nudo radat, et genu pungit.
C ui serru lumbis, cuspis eminet culo,
S ed idem amicam nolo mille librarum.
C arnarius sum, pinguiarius non sum.

E P I C .

A d Flacum .

T haida tam tenuem potuisti Flacco uidere ?
T u puto , quod non est , Flacco uidere potes .

I n Lydiām .

N on est mentitus qui te mihi dixit habere
F ormosam carnem Lydia , non faciem .
E st ita si taceas , & si tam muta recumbas ,
Q uam sileat in cera iultus & in tabula .
S ed quoties loqueris , carnem quoque Lydia perdis ,
E t sua plus nulli , quam tibi lingua nocet .
A uidiat ædilis ne te , uide atq ; cauetu ,
P ortentum est quoties cœpit imago loqui .

A d Sophronium .

T anta tibi est animi probitas , orisq ; Sophroni ,
V t mirer fieri te potuisse patrem .

I n V xorēm .

V xor uade foras , aut moribus utere nostris ,
N on sum ego nec Curius , nec Numa , nec Tatius .
M ei iucunda iuuant tractæ per pocula noctes ,
T u properas pota surgere tristis aqua .
T utenebris gaudes , me ludere teste lucerna ,
E t iuuat admissa rumpere luce latus .
F ascia te , tunicae q ; tegunt , obscuræq ; palla ,
A t mihi nuda satis nulla puella patet .
B asia me capiunt blandas imitata columbas ,
T u mihi das , auiæ qualia mane soles .
N ec motu dignaris opus , nec uoce iuuare ,
N ec digitis , tanquam thura , merumq ; pares .
M astrubabantur phrygiæ post hostia ferui ,
H ectoreo quoties federat V xor equo .

LIB. XI.

Et quamuis i[n] haec stertente, pudicat solebat
Ilic Penelope semper habere manum.
P[ro]cedere negas, dabat hoc Cornelia Craccho,
Julia P[ompe]io, Portia Brute tibi.
D[omi]na dardanio non dum miscente ministro
P[ro] oculis, Iuno fuit pro Ganymede lou[i].
S[ed] ite delectat grauitas, Lucretia toto
sis licet usque die, Thaida nocte uolo.

A d Garricum.

Mittebas libram, quadrantem Garrice mittis,
Saltem semissim Garrice solue mihi.

A d Albium Maximum.

A lbi Maxime si uacabit hora,
Hoc tantum lege, nanque e[st] occupatus,
E t non es nimium laboriosus.
T ransis hos quoque quattuor, sapisti.

A d Septitianum,

E xplicitum nobis usque ad sua cornua librum,
Et quasi perfectum Septitiane refers.
O mnia legisti. credo, scio, grandeo, uerum est,
Perlegi libros sic ego quinque tuos.

A d lectorem.

Qu amuis tam longo possis satur esse libello
Lector adhuc a me disticha pauca petis.
S ed Lupus usuram, pueriq[ue] diaria poscunt
Lector soluse, tuces, dissimulasq[ue], uale.

EPIG.

M.V.MARTIALI SEPPIGRAMMATON
LIBER DVODECIMVS.

CIO ME PATROCI-
 niū debere contumacissimæ triē
 nii desidiae, quæ absoluēda nō
 esset inter illas quoque occupa-
 tiones urbicæ, quibus facilius
 consequimur ut molesti potius,
 quam officiosi esse videantur, ne
 dum in hac prouinciali solitudine, ubi nisi etiā intem-
 paranter studeamus, & sine solatio, et sine excusatio-
 ne secessimus. Atque ergo rationem, in qua hoc maxi-
 mum, et primū est, quod ciuitatis aures, quibus assue-
 ueram quæro, & videor mihi in alieno foro litigare.
 Siquid est enim in libellis meis quod placeat, dictauit
 auditor illam iudiciorum subtilitatem. Illud materia-
 rum ingenium, bibliothecas, theatra conuētus, in qui-
 bus studere se uoluptatibus non sentiunt, ad summam
 omnī, ea quæ delicate reliquias, desideramus qua-
 si destituti. Atque hīs municipaliū rubigo dentum,
 & iudicii loco liuor, & unius, aut alter mali, in pusil-
 lo loco multi, aduersus quos difficile ē habere quotidie
 bonum stomachum. Ne mireris igitur abiecta ab indi-
 gnante, quæ agrestiente fieri solebant. nequid tam
 & aduenienti tibi ab urbe, & exigenti negarem, cui
 non refero gratiā si tātum ea præsto, quæ possim, im-
 perabo mihi, cui indulgere consueveram et statui pau-
 cissimis diebus, ut familiarissimas milii aures tuas ex-
 aperem aduentoria sua. Tu uelim ista, quæ tantum

LIB. XII.

apud te nō periclitantur, diligenter cestimare, et excu-
tere non graueris, et quod tibi difficallimum est, de nu-
gis nostris iudices nitore se posito, ne Romam, si ita de-
creueris, non hispanensem librum mittamus, sed hi-
spanum.

Ad Priscum.

R etia dum cessant latratores q; molossi,
Et non inuenio silua quiescat A pro,
O cia Prise bresi poteris donare libello,
Hora nec æstina est, nec tibitota perit.

Ad sua carmina.

Quæ modo littoreos ibatis carmina Pyrgos,
Ite sacra, iam non puluerulent a via est.

Ad librum suum.

Ad populos mitti qui nū per ab urbe solebas,
Ibis tu Romanum nunc peregrine liber.

Auriferi de gente Tagi, tetrici q; Salonis
Dat patrios manes, quæ mihi terra potens.

Non tamen hospes eris, nec iam potes aduena dici,
Cuius habet fratres tot domus alta Remi.

Iure tuo ueneranda noui petelimina templi,
Reddit a Pierio sunt ubi templo choro.

Vel si malueris prima gradiere Subura,
Atria sunt illic consulis alta mei.

L aurigeros habitat facundus stella penates,
Clarus Hianteæ stellæ petitor aquæ.

Fons ibi Castalius uitreo torrente superbit,
Vnde nouem dominas sæpe bibisse ferunt.

I lle dabit populo, patribus q; equitiq; legendum,
Nec numium sicut perleget ipse genis.

E P I G .

Quid titulum poscis? uersus duo tres' ue legantur
Clamabunt omnes te liber esse meum.

A d P r i s c u m .

Quod Flaco, varioq; fuit, summoq; Maroni,
Mecoenas atuus regibus ortus eques.

C entibus & populis hoc te mihi Prisci Terenti
Fama fuisse loquax, chartaq; dicat anus.

T u facis ingenium tu, si quid posse uidemur,
Tu das ingenuæ munera pi gritiæ.

A d C æ s a r e m .

L ongior undecimi nobis, decimiq; libelli
Arctatus labor est, & breue rasit opus.

P lura legant uachi, quibus oia tutu dedisti,
Hæc lege tu C æ s a r , forsitan & illa leges.

In Commendationem Nerae.

C ontigit ausoniae procerum mitissimus aulæ
Nerua, licet toto nunc Helicone frui.

R ecta fides, hilaris clementia, cauta potestas
Iam redeunt, longi tergo dedere metus.

H oc populi, genteq; tua pia Roma precantur,
Dux tibi sit semper talis, & iste diu.

M aste animi quem rarus habet, morumq; tuorum
Q uos Numa, quos hilaris posset halere Catō.

L argiri, præstare, breues extendere census,
Et dare quæ faciles uix tribuere Dei.

N unc licet, & fas est, sed tu sub principe duro,
Temporibusq; malis, ausus es esse bonus.

D e Lygia .

T oto uertice quot gerit capillos,
Annos si tot habet Lygia, trima est.

LIB.XII.

In commendationem Traiani.

T errarum dea, gentiumq; Roma,
C ui par est nihil, et nihil secundum,
T raiani modo lata cum futuros
T ot per secula computaret annos,
E t fortē, iuuenemq; Martiumq;
I ntanto duce militem uideret,
D ixit præside gloriofa tali
P arthorum proceres, ducesq; serum,
T hraces, Sauromatæ, Getæ, Britanni,
P ossum ostendere Cæsarem, uenite.

Ad Cæsarem.

P alma regit nostros mitissime Cæsar hiberos,
Et placido fruitur pax peregrina iugo.
Ergo agimus lœtitanto pro munere grates,
Misisti mores in loca nostra tuos.

De Africano.

H abet Africanus millies, et tamen captat.
Fortuna multis nimis dat, satis nulli.

M ittit librum ad Parthenium.

P arthenio dic musa tuo, nostroq; salutem
Nam quis ab aonio largius amne bilit?
C uius pimpleo lyra clarior exit ab antro,
Quem plus pierio de grege Phœbus amat.
E t si forte, sed hoc uix est sperare, uacabit
Tradat ut ipse duci carmina nostra, roga,
Q uattuor et tantum, timidumq; breuemq; libellum
Commendet uerbis, hunc tua Roma legit.

In Posthumum.

O mnia promittis cum tota nocte bibisti

E P I C.

Mane nihil præstas, post hume mane bibe.¹

A d Auctum.

Genus Aucte lucri diuites habent iram,

O disse quam donare uilius constat.

A d Urisum.

P arcius utaris moneo rapiente V eredo

Prisœ, nec in lepores tam uiolentus eas.

S æpe satisfecit preda uenator, & aci

Decidit excussum, nec redditurus equo.

I nsidias & campus habet, nec fossa, nec ager

Nec sint saxa licet, fallere plana solent.

N on deerunt qui tanta tibi spectacula præstent,

Inuidia fati sed leuiore cadunt.

S ite delectant animosœ pericula, tuſcis

Tutior est uirtus, insidiemur apri.

Q uid te frena iuuant temeraria, sœpius illis

Prisœ datum est equitem rumpere, quam leporem.

A dulatorium.

Q uicquid parrhasia nitebat aula,

D onatum est oculis, deisq; nostris

M iratur scythicas uirentis auri

F lammas Iuppiter, & stupet superbus

R egis delicias, grauesq; lusus,

H æc sunt pocula, quæ decent tonantem,

H æc sunt, quæ phrygium decent ministrum.

O mnes cum Ioue nunc sumus beati,

A t nuper pudet, at pudet fateri.

O mnes cum Ioue pauperes eramus,

In Labienum.

A ddixti Labiene tres agellos,

Emisi

LIB.XII.

E misi Labiene tres cinædos,
P ædicas Labiene tres agellos.

In Lentiniū.

Quare tam multis a te Lentine diebus
Non abeat febris, quæris, & usque gemis,
C estatur tecum sella, pariterq; lauatur,
Cœnat boletos, ostrea, sumen, aprum.
E bria setino fit sæpe, & sæpe falerno,
Nec nisi post nineam cœcuba potat & quam.
C ircunfusa rosis, & nigrare cumbit amomo,
Dormit & in pluma, purpureoq; toro.
C um sic tam pulchre, tam belle uihat apud te,
A d Dammam potius uis tua febris eat.

Ad Iuuenalem.

Dum tu forsitan inquietus erras
C lamosa Iuuenalis in Subura,
A ut collem dominæ teris Diana,
D um per limina te potentiorum
S udatrix toga uentilat, uagumq;
M aior Cælius, & minor fatigant,
M e multos repetita post decembres
A ce pit mea, rusticumq; fecit
A uro Bilbilis, & superba ferro.
H ic pigri colimus labore dulci
B otrodum, p lateamq; celtiberis
H æc sunt nomina crassiora terris.
I ngenti fruor, improboq; somno,
Q uem nec tertia sæpe rumpit hora,
E t totum mihi nunc repono, quicquid
T erdenos uigilaueram per annos.

E P I C .

I gnota est togæ, sed datur petenti
Rupta proxima uestis, e cathedra
Surgentem focus excipit superba
Vicini strue cultus iliceti,
Multa uillica quem coronat olla.
Venator sequitur, sed ille, quem tu
Secreta cipias habere sylua,
Dispensat pueris, rogatq; longos
Leuis ponere uillicus capillos.
Si me uiuere, sic iuuat perire.

De Aemilio.

In thermis sumit lactucatis, oua, lacertum,
Et coenare foris se negat Aemilius
Ad fabullum.

Quare non habeat Fabulle quæris
Vxorem themison, habet sororem.
Ad Marcellam.

Municipem rigidi quis te Marcella Saloris,
Et genitam nostris quis putet esse locis?
Tam raram, tam dulce sapis, palatia dicent,
Audierint si te uel semel, esse suam.
Nulla nec in media certabit nata Subura,
Nec capitolini collis alumna tibi.
Nec citu ridebit peregrini gloria partu
Romanam ducat quam magis esse nurum.
Tu desiderium domina mihi intius urbis
Esse iubes, Romam tu mihi sola facias.

De Philenide.

Quam sit lusa Philenis indecenter
Vis dicam tibi breuiter Fabulle?

L I B . X I I .

E fset cæcæ decentior Philenis.

In Læliam.

D entibus, atque omnis, nec te pudet, uteris emptis.

Q uid facies oculo Lælia? non emitur.

A d iuuencum de couinno currio.

O iucunda Couinne solitudo,

C arruca magis, esedoq; gratum

F acundi mihi munus Heliani,

H ic mecum licet hic iuuence, quicquid

I n buacam tibi uenerit, loquaris.

N on uector libyci niger caballi

S ucinctus, neq; cursor ante cedit,

N usquam est mulio, manuli tacebunt.

O si conscius esset hic A uitus,

A urem non ego tertiam timerem,

T otus quam bene sic dies abiret.

In Thelesinum.

C um rogo te nummos sine pignore, nō habeo inquis,

I dem, si pro me spondet agellus, habes.

Q uod mihi non credis ueteri Thelesine sodal,

C redis colliculis, arboribusq; meis.

E ctereum Carus te detulit, ad sit agellus,

E xilii comitem quæris, agellus eat.

In Auarum amicum.

S exaginta teras cum limina mane senator,

E ssē tibi uideor desidiosus eques,

Q uod non a prima discurrat luce per urbem,

E t referat lassus basia mille domum,

S ed tu purpureis ut des nona nomina fastis,

A ut Numidum gentes, Cappadocum' ue petas,

EPIC.

A t mibi, quem co gis medios abrumpere somnos,
Et matutinum ferre, patiq; lutum,
Quid petitur? erupta cum pes uagus exit aluta,
Et subitus eras sa decidit imber aquæ,
N ec uenit ablatis clamato r uerna lacernis,
Accedit gelidam seruus ad auriculam,
E trobat, ut cœnes secum Læterius inquit.
V iginti numinis non ego malo famem?
Quod sit cœna mihi, tibi sit prouincia merces,
Et faciamus idem, nec mereamur idem.

In Seniam.

A latronibus esse te fututam
Dicis Senia, sed negant latrones.
In cinnam.

P oto ego sextantes, tu potas Cinna deuices,
Et quereris quod non Cinna bibamus idem.
De Hermogene sure.

H ermogenes tantus mapparum Pontice fur est,
Quantis nummorum uix puto Massa fuit.
T ulicet obserues dextram, teneasq; sinistram,
Inueniet mappam qua ratione trahat.
C eruinus gelidum sorbet sic halitus anguem,
Casuras alte sic rapit iris aquas.
N uper cum Myrina peteretur missio laeso,
Subduxit mappas quatuor Hermogenes.
C retatam prætor cum uellet mittere mappam,
Prætori mappam surripit Hermogenes.
A ttulerat mappam nemo, dum surtitamentur,
Mantile e mensa surripit Hermogenes.
H oc quoque si deerit, medios distingere lectos,

LIB. XII.

Mensarumq; pedes non timet Hermogenes.

Quamuis non modico caleant spectacula sole,
Vela reducuntur, cum uenit Hermogenes.

Festinant trepidi substringere carbasanautæ
Ad portum quoties paruit Hermogenes.

Linigeri fugunt calui, sistrataq; turbæ,
Inter adorantes cum stetit Hermogenes.

Ad cœnam Hermogenes mappam non attulit unquā,
Ad cœna semper retulit Hermogenes.

Ad Aprum.

Sicutus, sobrius est Aper, quid ad me?

Seruum sic ego laudo, non amicum.

De hortis Marcellæ uxoris.

Hoc nemus, hi fontes, hæc textilis umbra supini
Palmitis, hoc riguæ ductile flumen aquæ,

Pratæq; nec biserio cessura rosaria pæsto,
Quodq; uiret tanimense, nec alget olus,

Quæq; natat clusis anguilla domestica lymphis,
Quæq; gerit similes candida turris aues,

Munera sunt dominæ, post septima lustra reuerso
Has Marcella domos, paruaq; regna dedit.

Si mihi Nausice patrios concederet hortos,
Alcinoo possem dicere malo meos.

In Vaceram.

O iularum dedecus calendarum,

Vidi Vacerra sarcinas tuas, uidi,

Quas non retentas pensione pro bimba

Portabat uxor ruffa crinibus septem,

Et cum sorore cana mater ingenti.

Furias putauit nocte ditis emersas.

EPIG.

H as tu priores frigore, & fame siccus,
E t non recenti pallidus magis buxo
I rus tuorum temporum sequebaris.
Migrare clinum crederes aricinum.
I bat triples grabatus, & bipes mensa,
Et Cum lucerna, corneoq; craterem
M atella curto rupta latere meiebat.
F ocum ferentis suberat amphoræ cernix.
F uisse gerres, aut inutiles mænas
O dor impudicas urcei fatebatur,
Q ualem marinæ misit aura piscinæ
N ec quadra deerat at se i tolosatis.
Q uadrima nigri nec corona pulei,
C aluæq; restes allioq; cepisq;
N ec plena turpi matris olla resina,
S ummœnianæ qua pilantur uxores.
Q uid queris ædes, nullicosq; derides?
H abitare gratis o V acerra cum possis,
H æc sarcinarum pompa conuenit ponti.

De Labieno.

V t pueros emeret Labienus, uendidit hortos,
Nil nisi si cœrum nunc Labienus habet.

A d Iulium.

T riginta mihi, quattuorq; messes
T ecum si memini fuere Iuli,
Q uarum dulcia mixta sunt amaris,
S ed iucunda tamen fuere plura.
E t si calculus omnis huc & illuc
D iuersus, bicolorq; digeratur,
V incet candida turba nigriorem.

L I B . X I I .

S i uitare uelis acerba quædam,
E t tristes animi cauere morsus,
N ulli te facias nimis fôdalem.
G andebis minus, et minus dolebis.

A d C allistratum.

T anquam simpliciter mecum C allistrate uinas,
Dicere præcîsum te mihi sæpe soles.

N on es tam simplex, quam uis C allistrate credi,
Nam quisquis narrat talia, plura tacet.

In Labullum.

L ibras quattuor, aut duas amico,
A lgentemq; togam, breuemq; lenam,

I nterdum aureolos manu crepantes,

P ossint ducere qui duas calendas,

Q uod nemo, nisi tu Labulle donas,

N on es, crede mihi bonus, qui l ergo?

V t uerum loquar optimus malorum.

P ifones, Seneca'sq; Memmiosq;

E t erippos mihi reddere, sed priores.

F ies protinus ultimus bonorum.

V is cursu, pedibusq; gloriari?

T igrim uince, leuemq; Passerinum.

N ulla est gloria præterire a sellos.

In Nasutum.

N asutus nimium cupis uideri.

N asutum uolo, nolo poly posum.

A d C andidum.

H unc qui fœmineis, noctesq; diesq; cathedris

I ncedit tota notus in urbe nimis,

C rine nitens, niger unguento, perlucidus ostro,

EPIG.

Ore tener, latus pector, crure glaber
Vixori qui sepe tua comes improbus haeret,
Non est quod timeas Candide, non futuit.

In Sabellum.

Odi te, quia bellus es Sabelle,
Res est putida bellus, et Sabellus,
Bellum denique malo, quam Sabellum.
Tabescas utinam Sabelle belle.

In Pontilianum.

Mentiris, credo. recitas mala carmina, laudo,
Cantas, canto. bibis Pontiliane, bibo.
Pedis, dissimulo. gemma uis ludere, uincor,
Res una est sine me, quam facias, et taceo.
Nil tamen omnino praestas mihi, mortuus inquis,
Accipiam bene te. nil uolo, sed morere.

In Tuccam.

Non est Tucca satis, quod es gulosus,
Et dici cupis, et cipis uideri.

De Callistrato et Aphro.

Barbatus rigido nupsit Callistratus Aphro
Hac, qua lege uiro rubore uirgo solet.
Præluxere faces, uelarunt flammea multus,
Nec tua defuerunt uerba Thalasse tibi.
Dos etiam dicta est. nondum tibi Roma uidetur
Hoc satis ex pectus nunquid et ut pariat?

In Sabellum.

Facundos mihi de libidinosis
Legisti nimium Sabelle uersus,
Quales nec Didymi sciunt puellæ,
Nec molles elephantidos libelli.

LIB.XII.

Sunt illic ueneris nouæ figuræ,
Quales perditus audiat fututor.
Præstent & taceant quid exoleti,
Quo symplegmate quinque copulentur,
Quia plures teneantur a catena,
Extinctam licet quid ad lucernam.
Tanti non erat esse te disertum.

A.d.M.Vnicum.

Vnde cognato iunctum mihi sanguine nomen,
Quique geris studiis corda propinqua meis,
Carmina cum facias soli cedentia fratri,
Pectore non minor es, sed pietate prior.
Lesbia cum tenero te posset amare Catullo,
Te post Nasonem blanda Corynna sequi,
Nec deerant zephyri, si te dare uela iuuaret,
Sed tu littus amas, hoc quoquæ fratris habes.

A.d Phœbum.

Oedina tibi pelle contegenti
Nudæ tempora, uerticemq; caluæ,
Festue tibi Phœbe dixit ille,
Qui dixit caput esse calciatum.

A.d Classicum.

Venient carmina Gallus & Luperchus,
Spanos Classice nunc negat Poetas.

In habentem uarios mores.

Difflalis, facilis, iucundus, acerbus es idem,
Nec tecum possum iuuere, nec sine te.

In Lautum in uitatorem.

Buletos & aprum si tanquam uilia ponis,
Et non esse putas hæc mea nota, uolo

EPIG.

Si fortunatum fieri me credis, et hæres,
 Vis scribi propter quinque lucrina, male,
 Lautatamen cena est, fateor lautissima, sed cras
 Nil erit, immo hodie, protinus immomhil,
 Quod sciat infelix damnatae spongia uirgæ,
 vel quicunque canis, junctaq; testa uice.
 M ulorum, leporumq; et summis exitus hic est,
 Sulcireusq; color, carnificeq; pedes.
 Non albana mihi sit comedatio tanti,
 Nec capitolinae, pontificumq; dapes.
 Imparet ipse Deus nectar mihi, fiet aetum,
 Et uaticani perfida uappa cidi.
 Conuinias alios coenarum querere magister,
 Quos capiant mensa regna superba tue,
 Memetus ad subitas inuitat amicus offellas,
 Hæc mihi, quam possum reddere, coena placet.

Ad Pædagogum.

Crinitæ Line pædagoge turbæ,
 Rerum quem dominum uocat suarum,
 Et credit cui posthumilla diues
 Gemmas, aurea, uina, concubinas,
 Sic te perpetua fide probatum
 Nulli non tua preferat patrona,
 Sucurras misero precor furori,
 Et serues aliquando negligenter
 Illos, qui male cor meum perurunt,
 Quos et noctibus, et diebus opto
 In nostro cupidus simu uidere,
 Formosos, niueos, pares, gemellos,
 Grandes, non pueros, sed unones.

LIB. XII.

In H abentem amoenas ædes

Daphnonas, platanos, ac aerias cyparissos,
Et non unius balnea solus habes,

Et tua centenis stat porticus alta columnis,
Calcaratusq; tuo sub pede lucet onyx.

Puluereumq; fugax hippodromō ungula plaudit,
Et pereuntis aquæ fluctus ubiq; sonat.

Atria longa patent, sed nec coenantibus usquam,
Nec somno locus est, quam bene non habitat.

De Fabullo.

Tam sepe nostrum decipi Fabullum, quid

Miraris Aulei semper bonus homo tyro est.

Ad Semproniam.

Tempora pieria solitus redimire corona,

Nec minus attonitis uox celebrata reis,

Hic situs est, hic ille tuus Sempronius Russus,
Cuius et ipse tui flagrat amore cinis.

Dulcis in elysio narraris fabula campo,
Et stupet ad raptus Tyndaris ipsa tuos.

Tu melior, quæ deserto raptore redisti,
Illa uirum uoluit nec repetita sequi.

Ridet, et iliacos audit Menelaus amores.

Absoluti phrygium uestra rapina Parini.

A ciuent olm cum te loca lœta piorum,
Non erit in stygia notior umbra domo.

Non aliena uidet, sed amat proserpina raptas,
Iste tibi dominam conciliauit amor.

In Paternum.

N ummi cum tibi sint, opesq; tantæ,

Quantas ciuis habet Paternerasus,

EPIC.

L argris nihil, incubasq; gaze
V t mā grus draco, quem canunt poete
C ustodem scythici fuisse luci.
S ed causa ut memoras T ipse iactas,
D iræ filius est rapacitatis.
E t quid tu fatuos, rudesq; queris
I lludas quibus, auferasq; mentem?
H uic semper uitio pater fuisse.

In Zoilum.

C rine ruber, niger ore, breuis pede, lumine lœsus;
R em magiam præstas Zoile, si bonus es.

A d P uellas.

G ratis qui dare uos iubet P uellæ,
I nsulfissimus, improbissimusq; est.
G ratis ne date, basiate gratis.
H oc A egle negat, hoc auara uendit,
S ed uendat bene basiare quantum est.
H oc uendit quoque nec leui rapina,
A ut libram petit illa C osmiani,
A ut binos quater a noua moneta,
N e sint basia multa, nec maligna,
N ec clusi aditum neget labellis,
H umane facit hoc tamen, sed unum est.
G ratis quæ dare basium recusat,
G ratis lingere nec recusat A egle.

In Polycarmum.

A egrotas uno decies, aut sèpius anno,
N ec tibi, sed nobis hoc Polycarme nocet.
N am quoties surgis soteria poscis amicos.

LIB.XII.

Sit pudor, & grotiam polycarme semel.

A d Sparsum.

C ur sa pe sicut paruarura Nomenti,
 L arem q; uillæ sordidum petam, quæris.
 N ec cogitandi spatum, nec quiescendi
 I n urbe locus est pauperi, negant uitam
 L udi magistri mane, nocte pistores,
 A eriariorum marculi die toto.
 H inc oculos sordidam quatit mensam
 N eroniana nummularius massa,
 I llinc paludis malleator Hispanæ
 T ritum nitenti fuste uerberat saxum.
 N ec turba cessat entheata Bellonæ,
 N ec fasciato naufragus loquax trunco,
 A matre doctus nec rogare iudeus,
 N ec sulfuratæ lippus insitor mercis.
 N umerare pigri damna qui potest somni,
 D icet quot æra uerberent manus urbis,
 C um secta colcho luna napulat rhombo.
 T us parse nescis ista, nec potes scire,
 P etilianis delicatus in regnis,
 C ui plana summos despiciit domus montes,
 E trus in urbe est, uinitorq; romanus.
 N ec in falerno monte maior autumnus,
 I ntraque limen clausus effedo cursus,
 E t in profundo somnus, & quies nullis
 O ffensa linguis, nec dies nisi admissus.
 N os transeuntis risus excitat turbæ,
 E t ad cubile est Roma, tædio fessis
 D ormirae quoties libuit, imus ad uillam.

E P I C .

Ad Alaudam.

A nillariolum tua te uocat uxor, & ipsa
Lettiariola est, estis Alauda pares.

De Importunis basiatoribus.

T antum dat tibi Roma basitorum
Post annos modo quindecim reuerso,
Quantum Lesbia non dedit Catullo.
Te uicinia tota, te pilosus
Hircoſo premis oculo colonus,
Hinc inſtat tibi textor, inde fillo,
Hinc futor modo pelle basiata,
Hinc menti dominus periculosi,
Hinc defioculus, & inde lippus,
Fellatorq; recensq; cunnilingus.
I am tanti tibi non ficit redire.

Ad suum natalem.

M artis alumne dies, roſeam quo Lam pada primum,
Magnaq; syderei uidimus ora dei,
S ite rure coli, uiridesq; pigebit ad aras,
Qui fueras latia cultus in urbe mihi,
Da ueniam, seruire tuis quod nolo calendis,
Et qua sum genitus, uiuere luce uolo.

De Sabello.

N atali palleye suo ne calda Sabello
Desit, & ut liquidum potet Alauda merum,
Turbida ſollicito transmittere cœcuba facio,
Atque inter mensas ire, redire suas.
Excipere hos illos, & tota uurgere coena
M armora calcantem frigidiora gelu.
Quæratio eſt, hæc ſponte tua perferre, pati q;

LIB. XII.

Quæ te si iubeat rex, dominusq; neges.

De Ligurra.

V ersus, & breue uiuidumq; Carmen

I n te ne faciam times Ligurra,

E t dignus cupis hoc metu uideri,

S ed frustra metuis, cupisq; frustra.

I n tauros libyci ruunt leones,

N on sunt Papilionibus molesti.

Quæras censio, si legilaboras,

N igri fornicis ebrium poetam,

Qui carbone rudi, putriq; creta

S eribit carmina, quæ legunt cicantes.

Frons hæc stigmata non meo notanda est.

A d Saturnum.

A ntiquis rex magne poli, mundiq; prioris,

Sub quo pigræ quies, nec labor ullus erat,

N ec regale nimis fulmen, nec fulmine digna,

Scissa nec ad manes, sed sita diues humus,

I ætus ad hæc, facilisq; uenì, solennia Prisci

Gaudia, cum sacræ te decet esse tuis.

T u reducem patriæ sexta pater optime bruma

P acifici latia reddis ab urbe Numæ.

C ernis ut ausonio similis tibi pompa macello

P endeat, & quantus luxurietur honos?

Q uam non parat manus, Largèq; numismata mēse,

Quæ saturne tibi pernumerentur opes?

V t sit bis pretium meritis, & gratia maior,

Et pater, & frugis tua sacra colit.

A ttu sancte tuo sic sem per amere decembri

Hos illi iubreas sepe redire dies.

E P I C .

A d C o r d u b a m .

V ncto Cordubalætior V enafro,

H istra nec minus absolute testa,

A lbi quæ superas oues G alesti,

N ullo murice, nec crux mendax,

S ed tinctis gregibus colore uiuo,

D ic uestro rogo sit pudor Poetæ,

N e gratis recitat meos libellos,

F errem, si faceret bonus Poeta,

C ui possem dare mutuos honores.

C orrum pit sine talione cœlebs.

C æcus perdere non potest, quod auferit.

N il est deterius latrone nudo,

N il securius est malo poeta.

D e C i n n a .

V incentem roseos, facieq; comaq; mlni stros

C innam cocum fecit, C innam gulofus homo est.

D e P hyllide .

F ormosa Phyllis nocte cum mihi totte

S e præstisset omnibus modis largim ,

E t cogitarem mane quod darem munus,

V trum'ne Cosmi, Nicerotis an libram ,

A n beticarum pondus ære lanarum ,

A nde moneta C æsar is decem flauos ,

A mplex a collum, basioque tam longo

B landita, quam sunt nuptiae Columbarum ,

R ogere coepit Phyllis am phoram uini .

A d A menum .

B is quinquagenis domus est tibi nullibus empta ,

V endere quam summa uel breviore cupis .

A rte

LIB. XII.

A rte sed emptorem uafra corumpis Amoene,
Et casa diuitiis ambitiosa latet.
G emmantes prima fulgent testudine lecti,
Et maurusiaci pondera rara citri.
A rgentum, atque aurum nō simplex delphicat portat
Stant pueri, dominos quos precer esse meos.
D einde ducenta sonas, et aīs non esse minoris.
Instructam uili uendis Amoene domum.

De Idibus Maronis.

M aī Mercurium creastis idus.
A ugustis redit idibus Diana.
O ctobres Maro consecravit idus.
I dus sēpe colas, et has, et illas,
Qui magni celebras Maronis idus.

Ad Clientes.

M atutine Cliens urbis mihi etiā relictæ,
Atria si sapias ambitiosacolas.
N on sum ego caūsidicus, nec amaris litibus aptus,
Sed piger, et senior, pieridumq; comes.
O cia me, somnusq; iuuant, que magna negauit
R oma mihi, rideo si uigilatur et hic.

Ad Paulum.

S ic tanquam tabulas, seyphosq; Paule
Omnes archetypos habes amicos.

De Apro.

L intea ferret A pro uacuus cum uernula nuper,
Et supratogulam lusca federet anus,
A tque olei stillam donaret O pelius unctor
Nudorum tetricus censor et asper erat.
F rangendos calices, effundendumq; falernum

EPIG.

Clamabat biberet qui modo lotus eques.
A sene sed postquam nummi uenere trecenti,
Sobrius a thermis nescit abire domum.
O quantum diatheca ualent et quinque comati.
Tunc, cum pauper erat, non sitiebat Aper.

A d Lygdum.

Nil non Lygdemih negas roganti,
At quondam mihi Lygde nil negabas.

A d P annicum.

I ugera mercatus prope busta latentis agelli,
Et male compactae culmina fulta casæ,
D eseris urbanas, tua prædia, P annice lites,
Paruæq; sed tritæ præma certatogæ,
Frumentum, milium, pisanamq; fabamq; solebas
Vendere pragmaticus, nunc emis agricola.

A d Catullum.

H æredem tibi me C atulla dicis,
Non credam, nisi legero C atulle.

A d Flacum.

C um tibi niliacus portet crystalla C atalus,
Acipe de cro pocula flaminio.
Hi magis audaces, an sunt qui talia mittunt
M unera sed, gemmis utilis usus inest.
Nullum sollicitant hæc Flace toremata furem,
Et nimium calidis non uitiantur aquis.
Quid? quod securò potat coniuina ministro,
Et cæsum tremulæ non timuere manus.
H oc quoq; non nihil est, quod propinabis in ihsis
Frangendus fuerit si tibi flacæ calix.

L I B . X I I .

D e P u e r i s .

F estinat Polytimus ad pueras .

I n i t u s p u e r u m f a t e r u s H y m n u s .

P astas glande nates h a b e t secundus .

M o l l i s D i n d i n u s e s t , s e d e s s e n o n u n t .

A mphion p o u t i p u e l l a n a s c i .

H o r u m d e l i t i a s , s u p e r b i a m q ;

E t f a s t u s q u e r u l o s a m i c e m a l o ,

Q u a m d o t i s m i h i q u i n q u i e s d u c e n a .

D e c a r i t a t e u i n i .

A mphora u i g e s s i s , m o d i u s d a t u r æ r e q u a t e r n o ,

E b r i u s , & crudus n i l h a b e t a g r i c o l a .

D e A ethonte .

M u l t i s d u m p r e c i b u s i o u e m f a l u t a t

S t a n s f u m m o s r e s u p i n u s u s q u e i n u n g u e r s

A ethon i n c a p i t o l i o p e p e d i t ,

R i s e r u n t c o m i t e s , s e d i p s e d i n u m

O f f e n s u s g e n i t o r t r i n o c t i a l i

A f f e c i t d o m i c e n i o c l i e n t e m .

P o s t h o c f l a g i t u m m i s e l l u s A ethon ,

C u m u n t i n c a p i t o l i u m u e n i r e ,

S e l l a s a n t e p e t t i p a t r o c l i a n a s ,

E t p e d i t d e c i e s q ; , u i c i e s q ; ,

S e d q u a m u i s s i b i c a u e r i t c r e p a n d o ,

C o m p r e s s i s n a t i b u s i o u e m f a l u t a t .

A d B i t h i n i c u m .

N i l i n t e s c r i p s i B i t h y n i c e , c r e d e r e n o n u i s ,

E t i u r a r e i u b e s , m a l o s a t i s f a c e r e .

A d A tticall a m ,

D o n a u i t i b i m u l t a , q u æ r o g a s t i ,

EPIC.

Donaui tibi plura, quam rogaſti,
Non cessaſ tam eniſ uſque me rogarer,
Quisquis nil negat a tticilla fellat.

De Callistrato.

Ne laudet dignos, laudat Callistratus omnes,
Cui malus eſt nemo, quis bonus eſſe potest?
De vmbro.

Brumae diebus, feriisq; saturni
Mittebat vmbre aliculam mihi pauper,
Nunc muttit alicam, factus eſt enim diues.

De Menogene.

Eſſugere thermis, et circa balnea non eſt
Menogenen, omniū tu licet arte uelis.
Capitabit te pidum dextra, leua que trigonem,
Imputet exceptas ut tibi ſæpe pilas.
Colliger, et refret lapſum de puluere follem,
Et ſi iam lotus, iam ſoleatus erit.
Lintea ſi ſumas, niue candiiora loquetur,
Sint licet in fantiſ ſordidiora ſinu.
Exiguos ſecto conuentem dente capillos,
Dicit achilleas diſpoſiſſe comas.
Fumose feret ipſe tropin de ſeſe lagenae,
Frontis et humorem colliget uſque uiae.
Omnia laudabit, mirabitur omnia, donec
Perpeſſus dicat tædia mille, ueni.
De Fabiano.

Derisor Fabianus herniarum,
Omnes quem modo coeli timebant
Dicentem tumidas in hydrocelas,
Quantum nec duo dicent Catulli.

LIB. XII.

In thermis subito neronianis
Vidit se miser, et tacere coepit.

Ad Polytinum.

Nolueram Polytine tuos uiolare capillos,
Sed iuuat hoc precibus me tribuisse tuis.
Talis eras modo tonsor eloips, positisq; nitibus
Crinibus, ut totum sponsa uideret ebur.

In Fabullum.

Pædiconibus os olere dicis,
Hoc si sic, ut ait, Fabulle uerum est,
Quid tu credis olere cunnilingis?

In non Argentem.

T riginta tibi sunt pueri, totidemq; puellæ,
Una est, nec surgit mentula, quid facies?

De cotta.

Bis cotta soleas perdidisse questus,
Dum negligentem ducit ad pedes uernam,
Qui solus in opere præstat, et facit turbam,
Ex cogitauit homo sagax, et astutus,
Ne facere posset tale sacerpius damnum,
Ex calceatus ire coepit ad eoram.

De Tongiliano.

Tongilianus habet nasum scio, non nego, sed iam
Nil preter nasum Tongilianus habet.

Ad Charinum.

Quod lana capit alligis Charine,
Non aures tibi, sed dolent capilli.

De Marone.

Pro fene sed atro uotum Maro fecit amico,
Cui grauis, et feruens hemitritæos erat.

E P I C .

S i stygias æger non esset missus ad undas,
Vt caderet magno uictima grata lotti.
Cœperunt certam medici spondere salutem,
Ne uotum soluat, nunc Maro uota facit.

In Magullam.

C ommunis tibi cum uiro Magulla
Cum sit lectulus, & sit exuletus,
Quare dic mihi non sit & minister?
S uspiras, ratio est, times legenam.

Ad Priscum.

S æpe rogare soles qualis sim Princeps futurus,
Si siam locuples, simq; repente potens,
Quenquam posse putas mores narrare futuros?
Dic mihi si fias tu leo, qualis eris?

De Fabulla.

Q uia mœchum ratione basiaret
Coram coniuge repperit Fabulla,
Parvum basiat usque morionem.
H unc multis rapit osculis madentem
M œchus protinus & suis repletum
R identi domine statim remittit.
Q uanto mario maior est maritus.

In Tharam.

S cribebamus epos, co pisi scribere, cessi,
A emula ne starent carmina nostra tuis.
T ransfult ad tragos se nostra Thalia cothurnos,
A pasti longum, tu quoque syrma tibi.
F ila lyræ moui doctis exculta camœnus,
Plectra rapis nobis ambitione noua.
A undenus satyras, Lucilius esse laboras.

L I B . X I I .

Ludo leues elegos, tu quoque ludis idem.

Quid minus esse potest? epigrammata fingere coepi,
Hinc etiam petitur iam mea fama tibi.

E lige quid nolis? quis enim pudor omnia uelle?
Et siquid non uis, Tuata relinque mihi.

A d R u f f u m .

M usaei paticissimos libellos,
Qui certant sybaritias libellis,
Et tintas sale prurire chartas
Instanti lege ruffe, sed puella
Sit tecum tua, ne Thalassionem
Indicas manibus libidinosis,
Et fias sine foemina maritus.

In Zeloty pam.

C um tibi nota tui sit uita, fidesq; mariti,
Nec premat ulla tuos, sollicitetq; toros,
Quid quasi pellicibus torqueris inepta ministris,
In quibus, & breuis est, & fugitua uenus?
P lns tibi quam domino pueros praestare probabo.
Hi faciunt, ut sis foemina sola uiro.

H i d ant, quod non uis uxor dare. do tamen inquis,
Ne nagus a thalamis coniugis erret amor.

N on eadem res est. chiam uolo, nolo mariscam.

Ne dubites quae sit chia, marista tua est.

S cire suos fines matrona, & foemina debet.
Cede sua pueris, utere parte tua.

In Bassum.

V xor cum tibi sit puella, qualem
V otis uix petat improbus maritus,
D iues, nobilis, erudita, casta.

E P I G .

Rumpis Bassē latus, sed incomatis,
Vxorū tibi dote quos parasti,
Et sic ad dominam reuersa languet
Multis menta millibus redempta.
Sed nec uocibus excitata blandis,
Molli pollice nec rogata surgit.
Sit tandem pudor, aut eamus in ius.
Non est hæc tua Bassē, uendidisti.

A d Bætim .

Bætis olinifera crinem redimite corona,
Aurea qui nitidis uellera tingis aquis,
Quem Bromius, quē pallas amat, cui rector aquarū
Albulā nauigerum per freta pandit iter,
O minibus Lætis nostras instantius oras
Intret, & hic populis, ut prior annus, eat.
Non ignorat, onus quod sit succedere Macro.
Qui sua metitur pondera, ferre potest.

M . V . M A R T I A L I S E P I G . L I B . X I I I . C V I
XENIA INDITVM NOME N .

E T O G A C O R D I L I S ,
n & penula desit olinis,
Aut inopem meuat sordida
blatta famem,
Perdite niliacis muse mea dā
na papyros,
Postulat ecce nouos ebria bruma sales.
Non mea magnanimo de pugnat tessera talo,
Senio nec nostrum cum cane quassat ebur .

LIB. XIII.

Hæc mihi charta nubes, hæc est mihi charta fritillus.
A lea nec damnum, nec facit ista lucrum.

In Detractorem.

Nasutus sis usque licet, sis denique nasus,
Quantum noluerit ferre rogatus Atlas,
Et possis ipsum tu deridere Latinum,
Non potes in rugis dicere plura meas,
I pse ego quam dixi. quid dentem dente innabit
Rodere carnem opus est, si satur esse uelis.
Ne perdas operam, qui se mirantur, in illos
Virus habe, nos hæc nouimus esse nihil.
Non tamen hoc nimium nihil est, si candidus aure,
Nec matutina, si mihi fronte uenis.

A d Lectorem.

Omnis in hoc gracili xeniorum turba libello
Constatibit nummis quatuor empti tibi.
Quatuor est nimium, poterit constare duobus,
Et faciet lucrum bibliopolæ Tryphon.
Hæc licet hospitibus pro munere disticha mittas,
Sic titibam rarus, quam mihi nummus erit.
Addita per titulos sua nomina rebus habebis,
Præterea si quid non facit ad stomachum.
Thus.

S erus ut ætherea Germanicus imperet aula,
Vtq; diu terris, da pia thura Ioni.
Piper.

Cærea quæ patulo lucet ficedula lumbō,
Cum tibi forte datur, si sapis, adde Piper.
Alia.

Nos Aliam, multum poterit tibi mittere diues,

EPIG.

S i tibi noluerit mittere diues, eme.

Conchis faba.

S i spumet rubra conchis tibi pallida testa,

L autorum cœnis sæpe negare potes.

Far.

I mbue plebeias clusinis pulibus ollas,

Vt satur in uacuis dulcia musta bibas.

Lens.

A cipe nili acam pelusiam munera lentem,

Vilior est alica, carior illa faba.

Simila ex tritico.

N ec poteris simile dotes numerare, nec usus,

Pistori toties cum sit, et apta coo.

Ordeum.

M ulio quod non det tacituris acipe mulis,

Hæc ego coponi, non tibi dona dedi.

Frumenatum triticum.

T ercentum libyci modios de messe coloni

Sume, suburbanus ne moriatur ager.

Betae.

Vt sapiant fatuae fabrorum prandia Betae,

O quam sæpe petet uina, pi perq; coquus.

Lactucat.

C laudere quæ coenas Lactuca solebat auorun,

D ic mihi, cur nostras inchoat illa dapess?

Ligna A capna.

S i uicina tibi nomento rura coluntur,

A duillam moneo rustice Ligna feras.

Rapa.

H æc tibi brumali gaudentia frigore rapa

LIB. XIII.

Quæ dannus, in cœlo Romulus esse solet.

Coliculi.

N e tibi pallentes moueant fastidia caules,

Nitrata uiridis brassica fiat aqua.

P orri se ctiui.

F ilatarentini grauiter redolentia porri

E disti quoties, oscula clausa dato.

P orri capitati.

M ittit præcipuos nemoralis A ritia porros,

In nuceo uirides spite cerne comas.

N a pi.

H os amiternus ager felicibus educat hortis,

Nursinas poteris parcus esse pilas.

A sparagi.

M ollis in æquorea quæ creuit spina R auenna,

Non erit incultis gratiior asparagis.

V na duracina.

N on habilis cyathis, & inutilis una lyæo,

Sed non potanti me, tibi nectar ero.

C hia ficus.

C hia seni similis baccho, quam setia misit,

I psamerum secum portat, & ipsa saltem.

C ydonia.

S itibi cecropio saturata Cydonia melle

P onentur, dicas hæc melimela licet.

N uces pineæ.

P oma sumus Cybeles, procul hinc discede uiator.

Ne cedit in miserum nostra ruina caput.

S orba.

S orba sumus molles nimium durantia uentreſ,

EPIC.

A pius haec puerο, quam tibi poma dabis.
Spathalion crioτarum.

A urea porrigitur iani crioτa calendis,
Sed tamen hoc munus pauperis esse solet.
Coctana.

Hæc tibi quæ fortia uenerunt condita menta,
Simaiora forent Coctana, ficus erat.

Pruna damascena.

Pruna peregrinae carie rugosa senectæ
Sumē, solent duri soluere uentris onus.
Caseus lunensis.

Caseus etruscæ si gnatus imagine lunæ
Præstabit pueris prandia mille tuis.
Caseus uestinus.

S i sine carne uoles ientacula sumere frugi,
Hæc tibi uestino de gregè massa uenit.
Caseus uelabrensis.

Non quencunq; focum, nec fumum caseus omnem,
Sed uelabrensem qui bibit ipse sapit.

Casei trebulani.
Trebulanos genuit, commendat gratia duplex,
Sine leui flamma, siue domanur aqua.
Bulbi.

C um sis annus coniunx, & sint tibi mortua membra,
Nil aliud Bulbis quam satur esse potes.

Lucinæ.
Filia picenæ uenio Lucinæa porcæ,
Pultibus hinc nivis grata corona datur.
Olinæ.

Hæc quæ picenis uenit subducta trapetis,

LIB. XIII.

Inchoat, atq; eadem finit Olinia dapes.

Mala Citrea.

A ut corecyrai sunt hæc de frondibus horti,

A ut hæc massili poma draconis erant.

Colostrum.

S urripuit pastor que non dum stantibus Oedis.

De primo matrum lacte Colostra damus.

Oedi.

L ascium pecus, & uiridi non utile Baccho,

D at poenæ, nocuit iam tener ille Deo.

Oua.

C andida si croceos circumfluit unda uitellos,

Hesperius scombri temporet Oua liquor.

P ocellus Lacteus.

L acte mero pastum pigrae mihi matris alumnum

P onat, & etolo desue diutes edat.

A pyrina, & Tuberæ.

N on tibi de libycis tuberes, & apyrina ramis,

D enomentanis sed damus arboribus.

Idem.

L ecta suburbanis mittuntur a piryna ramis,

E tuernæ tuberes, quid tibi cum libycis?

S umen.

E ssē putas nondum sumen, sic ubere largo

E ffluit, & uiuo lacte papilla tumet.

P ulli gallinacei.

S i libycæ nobis uolucres, & phasides essent,

A ci peres, at nunc acipe cortis aves.

P ersica. Nuci persica.

V ilia maternis fueramus præcoquaramis,

E P I C .

Nunc in adoptiis Persica cara sumus.

Panes Picentini.

Picentina ceres nunc sic noctare crescie,

Vt leuis aere pta spongia turget aqua.

Boleti.

Argentum, atq; aurum facile est, lenamq; togamq;

Mittere, boletos mittere difficile est.

Ficedula.

Cum me fucus alat, cum pascar dulcibus unis,

Cur potius nomen non dedit una mihi?

Tubera.

Rumpimus altricem tenero de uertice terram

Tubera, boletis poma secunda sumus.

Turdorum corona.

Extra rosis fortasse tibi uel diuite nardo,

At mihi de turdis facta corona placet.

Anas.

Tota quidem ponatur Anas, sed pectore tantum;

Et ceruice sapit, cetera redde coo.

Turtur.

Dum pinguis mihi turtur erit, lactua ualebis,

Et coeles tibi habe, perdere nolo famem.

Perna.

Ceretana mihi fiet, uel massa licabit

De menapis, lauti de petasone uorent.

Petaso.

Mussteus est, propea caros nec differ amicos,

Nam mihi cum uetulo sit petasone nihil.

Vulna.

Te fortasse magis capiet de uirgine porca,

L I B . X U I .

M e materna graui de sue mulna capit.

C o l o c a s i a .

N iliacum ridebis olus , Lanasq; sequaces ,
I mproba cum morsu fila , manuq; trahes .

I ecur anseris .

A spice quam tumeat magno Iecur anseri maius ,
M iratus dices , hoc rogo creuit ubi ?

G lries .

T otu m ihi dormitur hyems , et pinguior illo
T empore sum , quo me nil nisi somnus alit .

C unicus .

G audet in effossis habitare Cuniculus antris ,
M onstrauit tacitus hostibus ille uias .

A t a g e n a e .

I nter sapores fertur alitum primus
I onicarum gustus atagenarum .

G allina A ltilis .

P ascitur et dulci facilis G allina farina ,
P ascitur et tenebris , ingeniosa gula est .

C apo .

N e nemis exhausto macresceret inguine gallus ,
A misit testes , nunc mibi gallus erit .

I dem .

S uatumbit sterili frustra gallina marito ,
H anc matris Cybeles esse decebat auem .

P erdix .

P onitur A usoniis avis haec rarissima mensis ,
H anc in laitorum mandare sepe soles .

C o l u m b i n i .

N e uiolles teneras prae duro dente Columbas ,

E P I G .

T radita si g ridiae sunt tibi sacra deae.
P alumbus torquatus.

I n quinque torquati tardant, hebetantq; P alumbi.
Non edat hanc uolucrem, qui cupit esse salax.

C albula.

G albula decipitur calamis, & reibus ales,
Turget adhuc uiridi cum rufis una mero.

Cattæ.

P ammonicas nobis nunquam dedit umbria cattas.
Mauult hæc dominq mittere dona Pudens.

P aiso,

Miraris quoties gemmantes explicit alas,
Et poteshunc seu tradere dure co?

P henicopterus.

D at mihi penna rubens nomen, sed lingua gulosis
Nostra sapit, quid si gerrula lingua foret?

P hasianus.

Argua primum sum transportata atrina,
A nte mihi notum nil nisi P hasis erat,
Numidiceæ.

A nsere romano quamuis satur Hannibal esset,
Ipse suas nunquam barbarus edit aues.

A nsor.

H æc seruauit auis tarpæi templationis,
Miraris, non dum fecerat illa Deus.

C rues.

T urbabis uersus, nec littera tota uolabit,
Vnam perdidieris si P alamedis auem.

R usticula.

R usticum perdix, quid refert, si sapor idem est?
C arior

LIB. XIIII.

C arior est perdix, sic sapit illa magis.

Cygnus.

D ulcia defecta modulatur carmina lingua

C antator Cygnus funeris ipse sui.

P orphyriones.

N omen habet magni uolucris tam parua gigantis,

E t nomen P rasini P orphyrionis habet.

M ulus.

S pirat in aducto, sed iam piger æquore mulus

L anguescit, uiuum da mare, fortis erit.

M urena.

Q uae natat in siculo grandis murena profundo,

N on ualeat exustam mergere sole cutent.

R hombus.

Q uamuis lata gerat patella Rhombum,

R hombus latior est tamen patella.

O strea.

E bria baiano ueni modo concha lucrino,

N obile nunc sitio luxuriosa girum.

S illæ.

C œruleus nos Lyris amat, quem sylua Marice

P rotectit, hinc S illæ maxima turba sumus.

S carus.

H ic Scarus, æquoreis qui uenit obesus ab undis,

V isceribus bonus est, cetera uile sapit.

C oracinus.

P rinceps niliacis raperis coracine macellis,

P elleæ prior est gloria nulla gule.

E chinus.

I ste liæt digitos testudine pungit acuta,

EPIG.

Cortice deposito mollis Echinus erit.

Murices.

Sanguine de nostro tintas ingrate lacernas

Induis, & non est hoc satis, esca sumus.

Gobius.

In Venetis sint lauta licet coniuia terris,

Principium cœnæ Gobius esse solet.

Lupus.

Laneus euganei lupus excipit ora Timauî,

Acquoreo dulces cum sale pastus aquas.

Aurata.

Non omnis Laudem, pretiumq; aurata meretur,

Sed cui solus erit concha lucrina cibus.

Acipensis.

A d palatinas acipensem mittite mensas,

Ambrosias ornent munera rara dapes.

Lepus.

Inter aves turdus, si quis me iudice certet,

Inter quadrupedes gloria prima Lepus.

Aper.

Qui Diomedeis metuendus setiger agris.

Aetola cecidit cuspide, talis erat.

Dammæ.

Dente timetur aper, defendunt cornua Ceruum.

Imbellies Dammæ quid nisi præda sumus?

Orix.

Matutinarum non ultima præda ferarum

Sænus orix, constat quod mihi morte canum.

Ceruss.

Hic erat ille tuis dominus Cyparisæ atpis tris.

L I B . X I I I .

An magis iste tuus silvia ceruus erat?

Laliso.

Cum tener est onager, solaq; Laliso matre

Pascitur, hoc infans, sed breue nomen habet.

Oleum uenafranum.

Hoc tibi campani sudauit bacta Venafri,

Vnguentum quoties sumis, & istud olet.

Dorcás.

D elitium paruo donabis Dorcada nato,

Iactatis solet hanc mittere turbatogis.

Caprea.

P endentem summa Capream de rupe uidebi

Casuram speres, decipit illa canes.

Onager.

P ulcher adest Onager, mitti uenatio debet

Dentis erythraei, iam remouete sinus.

Garum Sociorum.

E xpirantis adhuc scombri de sanguine primo,

Aci pe fœco sum munera cara garum.

Muria.

A nti politani fateor sum filia Thynni,

Essem si scombri, non tibi missa forem.

Mel atticum.

Hoc tibi Thesei populatrix misit Hymetti

Pallados a siluis nobile nectar apis.

Faui siculi.

C um dederis siculos mediis de collibus Hyble,

Cecropios dicas tu licet esse faunos.

P assum.

G nosia minoæ genuit uindemia Cretæ

EPIC.

Hoc tibi, quod mulsum pauperis esse solet.
Picatum uinum.

Hæc de uitifer a uenisse picta Vienna
Ne dubites, misit Romulus ipse mihi.
mulsum.

Atria noctareum turbatis mella falernum,
Miseri deat hoc a Ganymede merum.
Albanum.

Hoc de Cæsareis mitis uindemia cellis
Misit, iulco quæ sibi monte placet.
Surrentinum.

Surrentina bibis nec myrrhina picta, nec aurum.
Sume, dabunt calices hæc tibi uina suos.
Falernum.

De sinu sanis uenerunt massici prælis,
Condita quo quæris consule? nullus erat.
Setinum.

Pendula pontinos quæ spectat setia campos,
Exigua uelulos misit ab urbe cados.
Fundanum.

Hæc Fundana tulit felix autumnus Opimii,
Expressit mulsum consul, & ipse bilit.
Trifolinum.

Non sum de primo fateor trifolina lyæo,
Inter uina tamen se p̄ima uitis ero.
Cecubum.

Cecuba fundanus generosa coquuntur Amyclis.
Vitis & in media nata palude uiret.
Signinum.

Potibus liquidum signina morantia uentre.

LIB. XIX.

Ne nimium sis tant, sit tibi pars sitis.

Mamertinum.

A mphora nō stora et tibi Mamertina se neclat
si detur, quod uis nō men habere potest.

Tarragonense.

T arraco campano tātum cēsura lyeo
Hæc ge uuit thūscis æmula uina cādis.

Nomentanum.

N omentana meum tibi dat uindemia bacchum,
Si te Quintus amat, commodiora bives.

S poletinum.

D e s poletinis quæ sunt carioſa Lagenis
Malueris, quam si musta falerna bibas.

P elignum.

M assicat peli grā mittunt turbata coloni,
Non tu, libertus sed bibat illa tuus.

A cetum.

A mphora niliac non sit tibi uilis A ceti,
Esset cum uinum, uilior illa fuit.

M assilianum.

C um tua centenos expugnet sportula ciues,
Fumea Massiliae ponere uina potes.

C eretanum.

C eretana Nepos ponat, setina putabis,
Non ponit turbæ, cum tribus illa biberet.

Tarentinum uinum.

N obilis, & lanis, & felix uitibus A ulon
Det pretiosa tibi uellera, uina mihi.

V nguentum.

V nguentum hæredi nunquam, nec uina relinquis

EPIG.

Ille habeat nummos, haec tibi tota dato.

Corona Rosea.

Dat festinatas Cæsar tibi bruma coronas,

Quondam ueris erant, nunc tua facta rosa est.

M·V·MARTIALIS EPI. LIB.XIIIICVI

APOPHORETA INDITVM

NOMEN.

Inthesibus dum gaudet eques,
dominusq; senatus,

Dumq; decent nostrum pillea
sumpta louem,

Nec timet ædilem moto spectare
fritillo,

Cum uideat gelidos iam prope uerna lacus,

Dinitis alternas, & pauperis accipe sortes.

Præmia coniuæ det sua quisque suo.

Sunt apinæ, tricæq; & signid uilius istis,

Quis nescit? uel quis tam manifesta negat?

Sed quid agim potius madidis Saturne diebus,

Quos tibi pro cœlo filius ipse dedit?

Vis scribam Thebas, Troiamq; malasq; Mycenæ.

Lude inquis nubibus, perdere nolo nubes.

Quoniamunque lox potes hunc finire libellum,

Verbis explicitum est omne duobus opus.

Apopophoreta.

Lemmata si queris cur sint ascripta, docebo,

Vt si malueris, lemmati sola leges.

Pugillares Citrei.

Secta nisi in tenuis essentius lignat bellas,

L I B . X I V I I .

E fsemus libyci nobile dentis onus.

Quincuplices.

C æde iuuencorum domini calet area felix,

Quincuplici cera cum datur altus honor.

Pugillares Eburnei.

L anguida ne tristes obscurerunt lumina ceræ,

Nigratibi niueum littera pingit ebur.

Triplex.

Tunc triplex nostros non uilia dona putabis,

Cum se uenturam scribet amicatibi.

Pugillares membranei.

E fse puta ceras, licet hæc membrana uocetur,

Delebis, quoties scripta nouare uoles.

Vitelliani.

N ondum legerit hos licet puella,

Nouit quid cupiant vitelliani.

Iudem vitelliani.

Quod nummos cernis, mitti nos credis amicæ,

Falleris, et nummos ista tabella rogat.

Chartæ maiores.

N on sunt munera quæ putas puella,

Cum donat uacuas poeta chartas.

Chartæ epistolares.

S eu leuiter noto, seu atro missa sodali,

Omnes ista solet charta uocare suos.

Loculi Eburnei.

H os nisi defulua loculos implere moneta

Non decet, argentum uilia ligna ferant.

Loculi lignei.

S i quid adhuc superest in nostri fecæ locelli,

E P I C.

Munus erit, nihil est, ipse locellus erit.
Tali E borei.

Cum steterit nullus uultu tibi talus eodem,
Munera me dices magna dedisse tibi.

Tessera.

Non sim talorum numero par tessera, dum sit
Maior, quam talis alea se pemhi.

Turricula.

Quærit compositos manus improba mittere talos,
Si per me misit, nil nisi uota facit.

Tabula Lusoria.

Hic mihi bisseno numeratur tessera puncto,
Calculus hic gemino discolor hoste perit.

Nucæ.

Alea parua nuces, & non damnosauidetur;
Sæpe tamen pueris abstulit illanates.

Theca Calamaria.

Sortitus Thecam calamis armare memento,
Cætera nos dedimus, tu leuiora para.

Calculi.

Insidiorum si ludis bella latronum,
Gemmens iste tibi miles, & hostis erit.

Graphiarium.

Hæc tibi erunt armata suo graphiaria ferro,
Si puer dones, non leue munus erit.

Dentiscalpium.

Centiscum melius, sed si tibi frondea cuspis
Defuerit, dentes penna leuare potest.

Auriscalpium.

Si tibi morosa prurigine herminat auris

LIB. XIVIV.

Arma damus tantis apta libidinibus.

Actus aurea.

Temna ne madidos uiolent bombicina crines,

Figat **A**ctus tortas sustineatque comas.

Pecten ad calvum.

Quid faciet nullos hic inuentura capitillos,

Multifido buxus quae tibi dente datur?

Crines Sapo.

Caustica teutonicos accendit spuma capitillos.

Captius poteris cultior esse comis.

Mattiaca Pilae.

Si mutare paras longaeuos cara capitillos.

A cipe mattiacas, quo tibi calua pilas,

vmbela.

A cipe quae nimios uincant umbracula soles,

sit licet & uentus, te tua uela tegent.

Gausapa.

In pompeiano tectus spectabo theatro,

Nam uentus populo uela negare solet.

Venabulla.

E xcipient apros, expectabuntque leones,

Intrabunt ursos, sic modo firma manus.

Culter uenatorius.

Si deiecta geres longo uenabula rostro,

Hic breuis in grandem comminus ibit a prum.

Para Tonium,

Militiae decus hoc, & grati nomen honoris

Arma tribunitum cingere digna latus.

Pugio.

Pugio, quem curuis signat breuis orbita uenis

E P I C.

Stridentem gelidis hunc Salo tinxit aquis.

Falx ex ense.

Pax me certa ducis placidos curauit in usus.

Agricolæ nunc sum, militis ante fui.

Securicula.

Cum fieret tristis soluendis austio nummis

Hæc quadringentis nullibus empta fuit.

Ferramenta tonsoria.

Tondendis hæc arma tibi sunt apta capillis,

Vnguis hæc longis, utilis illa genis.

Scrinium.

Constrictos nisi das mihi libellos,

Admittam tineas, trucesq; blattas.

Fases calamorum.

Dat chartis habiles calamis memphitica tellus,

Texantur reliqua testa palude tibi.

Lucerna cubicularia.

Dulcis conscientia lectuli lucerna,

Quicquid uis facias licet, tacebo.

Candela.

Accillam tibi fors dedit lucernæ,

Tutus quæ uigil exigit tenebras.

Lucerna polymyxos.

Illustrem cum tota meis conuici a flammis,

Totque geram myxos, una lucerna uocor.

Cereus.

Hic tibi nocturnos præstabit Cæreus ignes,

Subducta est pueru, namq; lucerna tuo.

Candelabrum corinthium.

Nomina candela nobis antiqua dederunt,

L I B . X I I I I .

Non norat parcos uncta lucerna patres.

Candelabrum ligneum.

E se uides lignum, serues nisi lumina, fiet
De candelabro magna lucerna tibi.

Pila paginata.

Hæc quæ difficilis turget Paginata pluma,
Folle minus laxa est, & minus arcta pila.

Pila trigonalis.

S i me nobilibus scis expulsare sinistris,
Sum tua, si nescis rusticæ, redde pilam.

Follis.

I te procul innenes, mitis mibi conuenit ætas,
Folle decet pueros ludere, Folle senes.

Harpasta.

Hæc rapit Antæ uelox in pulucre draucus
Grandia qui uano colla labore facit.

Alteres.

Quid percunt stulto fortes altere lacerti?
Exercat melius uinea frissa uiros.

Galericulum.

N e lutet immundum nitidos ceroma capillos,
Hac poteris madidas condere pelle comas.

Strigiles.

P ergamus has misit curuo disstringere ferro,
Non tam sœpe teret linteafillo tibi.

Guttis corneus.

C estauit modo fronte me iuuenitus,
Verum rhinocrotame putabis.

Rhinoaros.

N uper in ausonia domini spectatus arena

EPIC.

Hic erit ille tibi, cui pila taurus erat.

Crepitaculum.

S i quis plorator collo tibi uernula pendet,
Hæc quatiat tenera garrula sistra manu.

Flagellum.

P roficies nihil hoc cædas licet usque flagello,
Si tibi purpureo de grege currit equus.

Dentifricium.

Q uid mecum est tibi? me puella sumat,
Empos non soleo polire dentes.

Myrobalanum.

Q uod nec Vergilius, nec carmine dixit Homerus,
Hoc ex unguento constat, & ex balano.

Aphronitrum.

R uscius es, nescis quid græco nomine dicar,
Spuma uocor nitri, dicor & aphronitrum.

O pobalsama.

B alsama me capiunt, hæc sunt unguenta uirorum,
Delicias Hini uos redolete murus.

Lomentum.

G ratum munus erit, scisso nec inutile uentri,
Si clara Stephanus balnea luce petes.

Laterna cornea.

D ux Laterna uiae clavis feror aurea flammis,
Et tutæ est gremio parua lucerna meo.

Laterna ex uestiæ.

C ornea si non sum, nunquid sum fuscior? aut me
Vestiam contra qui uenit esse putat?

Fistula.

Q uid me compactum cæris, & arundinerides?

L I B . X I V I I .

Quæ primum extorta est fistula, talis erat.
Tibiae.

E bria nos madidis rumpit tibicina bucis,
Sæpe duas pariter, sæpe monaulon habet.
Soleæ lanatæ.

Desuerit si forte puer, soleasq; libebit
Sumere, pro puero proderit ipse sibi.
Mamillare.

T aurino poteras pectus constringere tergo,
Nam pellis mammae non capit ista tuas.

Muscaria pauonina.

Lambere quæ turpes prohibet tua prandia muscas,
Alitis eximæ cauda superba fuit.

Coptar rhodia.

P ecantis famuli pugno ne percute dentes,
Clara rhodos coptam, quam tibi misit edat.
Priapus silagineus.

S i uis esse satur, nostrum potes esse Priapum,
Ipse licet rodas inguina, purus eris.

P orcus.

I ste tibi faciet bona saturnalia porcus,
Inter spumantes ilice pastus apros.

Muscarium Bubulum.

S ordida si flano fuerit tibi puluere uestis,
Colligit hunc tenui uerbere cauda leuis.

B otulus.

Qui uenit Botulus medio tibi tempore brumæ,
Saturni septem uenerat ante dies.

P fitacus.

P fitacus a uobis aliorum nomina discam,

EPIG.

Hoc didic per me dicere, Cæsar aue.
Coruns.

Corue salutator quare fellator haberis?
In caput intravit mentula nulla tuum.
Lusania.

Flet philomela nefas incesti Tæreos, & quisæ
Mutu puella fuit, garrula fertur anis.
Picat.

Picta loquax certa dominum te uoce saluto,
Si me non uideas, esse negabis auem.
Cavea.

Sicut tibialis erit, qualem dilecta Catullo
Lesbia plorabat, hic habitare potes.
Narthecium.

Artis ebura medicæ narthecia cernis habere
Munera, que cuperet Pætius esse sua.
Flagra.

Ludite lastini sed tantum ludite serui,
Hæc si gnata mibi quinque diebus erunt.
Ferulae

Inuisæ nimium pueris, gratæq; magistris
Clara prometheo munere ligna sumus.
Pera.

Ne mendicæ ferat barbati prandia nudi
Dormitat & tetrico cum cane Pera roget.
Scopæ.

In pretio Scopæ testatur palma fuisse,
Sed pretium Scopis nunc analecta dabunt.
Scalptorium.

Difendet manus hæc scapulas mordente molesto

LIB. XLI.

Pulice, uel siquid pulice sordidius.
Manuale.

Ne toga barbatos faciat uel penula libros,
Hæc abies chartis tempora longa dabit.

Lectus paoninus.

Nomina dat spondæ pictis pulcherrima pennis
Nunc Iunonis avis, sed prius Argus erat.

E phippium.

S tragula suæincti uenator sume Veredi,
Nam solet a nudo surgere fucus equo.
Stibadia.

A ci pe lunata scriptum testudine signum,
Octo capit, ueniat quisquis amicus erit.

Gustatorium.

Fœmineam nobis cher son si credis inesse,
Deciperis, pelagiæ mascula præda sumus.

Mensa citrea.

A ci pe felices atlantica munera siluas,
Aurea qui dederit dona, minor a dabit.

Mensa acerna.

N on sum crissa quidem, nec siluæ filia mauræ,
Sed norunt lauras & mea ligna dapes.

Dentes eborei.

G randia taurorum portant qui corpora, queris
An libycas possint sustinuisse trabes.

Quincpedal.

P uncta notis ilex, & acuta cuspide clausa,
Sæpe redemptoris prodere furtæ solet.

Pocula archetypa.

N on est ista recens, nec nostri gloria cæli,

E P I C .

Primus in his Mentor dum facit illa, bibit.
Calices.

Non sumus audaciis plebeia toremata uitri,
Nostra nec ardenti gemma feritur aqua.
Phiala aurea calata.

Quamuis callaico rubeam generosa metallo,
Clorior arte magis nam meus iste labor.

Calices Vatini.

Vilia futoris Calicem monumenta Vatini
Acipe, sed nasus longior ille fuit.

Lances chrysenteræ.

Granlia ne viola per uno chrysenteræ mulso,
Ut minimum libras debet habere duas.

Vasa Aretina.

Aretina nimis ne spernas uasa monemus,
Lautus erat thussis Porfena fictilibus.
Basculda,

Barbara de pictis ueni Basculda britannis,
Sed me iam maius ult dicere Româ suam.

Panada.

Si non ignora est docti tibi terra Catulli,
Potisti testa retica uina mea.

Boletaria.

Cum mihi Boleti dederint tam nobile nomen
Protomis, pulchra heu, seruio colliculis.

Calices surrentini.

Acipe non uili calices de puluere natos,
Sed surrentinæ leue toremata rotæ.

Colvum nuarium.

Si et nos moneo nostra nine frange trientes,
Pauperiore

LIB.XIIII.

P auperiore mero tingere lina potes.

Sacus niuarius.

A ttenuare nubes norunt et linte a nostra,

Frigidior colo non salit unda tuo.

V rco li ministrorii.

F rigida non desit, non deerit calda petenti,

Sed tumorosa ludere parce siti.

V rceus fidelis.

H ic tibi donatur panda ruber urceus ansa,

Stoicus hoc gelidam Fronto petebat aquam.

Calathi.

N os Satyrus, nos Bacchus amat, nos ebria tigris

P erfusos domini lambere docta pedes.

C alices Saguntini.

Q uae non sollicitus teneat, seruetq; minister,

Sume saguntino pocula ficta luto.

C alices Gemmati.

G emmatum scythicis ut luceat ignibus aurum,

A spice quot digitos exuit iste calix.

A mpulla potoria.

H ac licet in gemma que seruat nomina Cosme

Luxuriose bibas, si foliata sitis.

C rystallina.

F rangere dum metuis frangis C rystallina, peccant

Securæ nimium, sollicitæq; manus.

N imbus nitreus.

A bioue qui ueniet miscenda ad pocula, larges

Fundet nimbus aquas, hic tibi uina da bit.

M yrrhina.

S i calidum potas ardenti myrrha falerno

¶

E P I C.

Conuenit, & melior sit sapor inde mero.

Patella cumana.

Hanc tibi cumano rubicundam puluere testam
Municipem misit casta sibylla suam.

Calices uitrei.

A spicis ingenium Nili, quibus addere plura
Dum cupit, ah quoties perdidit author opus.

Lagenaria ninaria.

S poletina bibis, uel marsis condita cellis,
Quo tibi de nocte nobile frigus aquæ
Niues.

Non potare niuem, sed aquam potare rigentem,
De niue commenta est ingeniosa sitis.

I dem.

M assiliæ fumos miscere rinalibus undis
Parce puer, constet ne tibi pluris aqua.

Matella fictilis.

Dum poscor crepitu digitorum, & uerna moratur,
O quoties pellex culatra facta mea est.

Ligula argentea.

Quāuis me Ligulam dicant, equitesq; patresq;
Dicor ab indolis Lingula grammaticis.

Cochlearia.

S um Cochleis habilis, sed nec minus utilis ouis,
Nunquid scis potius cur cochleare vocer?

Annuli.

A nte frequens, sed nunc rarus nos donat amicus,
Felix cui comes est non alienus eques.

Dactylotheata.

S æpe gravis digitis elabitur annulus unctis.

L I B . X I I I I .

Tuta mea fiet sed tua gemma fide .

Toga .

R omanos rerum dominos , gentemq; togatam

Ille facit , magno qui dedit astra patri .

I dem .

S i matutinos facile est tibi rumpere somnos ,

Attrita ueniet sportula saepe toga .

Endromis .

P auperis est munus , sed non est pauperis usus ,

Hanc tibi pro togula mittimus endromida .

Canus inae fuscæ .

H æc tibi turbato Canus ina simillima mulso

Munus erit , gaude , non cito fiet anus .

B ardacucillus .

G allia santonico uestit te Bardacucullo ,

Cercopithecorum penula nuper erat .

Canus inae Ruffæ .

R oma magis fuscis uestitur , Gallia Ruffis ,

Et placet hic pueris , militibusq; color .

Penula scorteæ .

I ngrediare uiam cœlo licet usque sereno ,

Ad subitas nusquam scorteæ desit aquas .

L acernæ cocaineæ .

S i ueneto , prasinō ue faues , qui cocaine sumis ,

Ne fias ista transfuga sorte , uide .

Pileus .

S i possem , totas cu perem misisse lacernas ,

Nunc tantum at piti munera mitto tuo .

L acernæ Beticæ .

N on est lana mihi mendax , nec mutor aeno

EPIC.

Sic placeant tyriæ, me mea tinxit onis.
Fascia pectoralis.

Fascia crescentes dominæ compescit papillas,
Ut sit quod capiat nostra, tegitq; manus.
Cœnatoria.

Nec foras sunt nobis, nec sunt uadimonia nota,
Hic opus est pictis acubuisse toris.

Lena.

Tempore brumali non nulcum leuia prosumt,
Calfaciunt uillii pallia uestra mei.

Lacernæ.

Amphitheatrales nos commendamur ad usus,
Cum tegit algentes nostra Lacerna togæ.

Gausapa uilloſa uel mantile.

Obilius uilloſa tegant tibi linteæ citrum,
Orbis in nostris circulus esse potest.
Cuculli Liburnici.

Iungere nescisti nobis oſtulte Lacernas,
Indueras albas, exue callaias.

Vdones Cilicii.

Non hos lana dedit, sed olentis barba mariti,
Cinophio poterit planta latere ſinu.
Sinthefis.

Dum togæ per quinas grudet requiescere luces,
Hos poteris cultus sumere iure tuo.

Focale.

Si recitaturus dedero tibi forte libellum,
Hoc focale tuas afferat auriculas.

Tunicæ patauinæ.

Vellera cum ſumant patauinæ multa trlices

LIB. XIX.

Et pingues tunicas ferrare potest.
Spongia.

Hæc tibi sorte datur tergendi Spongia mensis
Utilis, expresso cum leuis imbre tumet.

Penula Gausapina.

Is mihi candor inest, uillorum gratia tanta est,
Ut me uel media sumere messe uelis.

Ceruical.

Tinge caput nardi folio, Ceruical olebit,
Perdidit unguentum cum coma, pluma tenet.

Cubicularia Gausapina.

S fragula purpureis lucent uilloſa tapetis,
Quid prodest si te congelat uxor avus?
Lodices.

Nudo fragula ne toro paterent,
Iunctæ nos tibi uenimus sorores.

Ametorium.

M ammosas metuo, teneræ me trade puellæ,
Ut possint ninoe pectore lina frui.

Cubicularia polymita.

Hæc tibi memphitis tellus dat munera, uicta est
Pectine niliaco iam babylonis acus.

Zona.

L onga satis nunc sum dulci sed pondere uenter
Si tumeant, si am tunc tibi Zona brevis.

Gausape quadratum.

Lodices mittet docti tibi terra Catulli,
Nos elictionia de regione sumus.

Semicinctum.

D et tunicam diues, ego te præcingere possum

E P I C .

E fsem si locuples, munus utrunque darem.

Lanæ amethystinae.

E bria sidonia cum sim de sanguine conchæ,
Non uideo quare sobria Lanæ uocer.

Lanæ albæ.

V elleribus primis A pulia, P arma secundis
Nobilis, altum tertia laudat ouis.

Lanæ tyrie.

N os lacedæmoniæ pastor donauit amicæ,
D eterior Ledæ purpura matris erat.

Lanæ polentiae.

N on tantum pullo lugentes uellere Lanæ,
Sed solet & calices hæc dare terra suos.

I dem.

L ana quidem tristis, sed consis apta ministris,

Q uales non primo de grege mensa uocat.

Tomentum lingonicum.

O ppreßæ nimium uicina est fascia plumæ,
V ellera lingonicis accipe rasa sagis.

Tomentum Circense.

Tomentum concisa palus Circense uocatur,

H æc pro lingonico stramina pauper emit.

Pluma.

L assus amyclæa poteris requiescere Pluma,

Interior Cygnu quam tibi lana dedit.

Fœnum.

F raudata tumeat facilis tibi culatra pluma,

Non uenit ad duros pallida cura toros.

Tintinabulum.

R edde pilam, sonat æsthermarum, ludere pergis,

Virgine uis sola lotus abire domum.

Discus.

*s plendida cum uolitent spartani pondera disci,
Este procul pueri, sit semel ille nocens.*

Cithara.

*R eddidit Euridicen uati, sed perdidit ipse,
Dum sibi non credit, nec patienter amat.*

Idem.

*D e Pompeiano sepe est electa theatro,
Quæ duxit silvas, detinuitq; feras.*

Plectra.

*F eruida ne trito tibi pollice pulsula surgat,
Exornent docilem garrula plectra lyram.*

Trochus.

*I nducenda rota est, das nobis utile munus,
I ste Trochus pueris, at mihi cantus erit.*

Idem.

*G arrulus in laxo cur annulus orbe uagatur,
Cedat ut argutis obuia turba trochis?*

Signum uictorie.

*H æc illi sine sorte datur, cui nomina Rhenus
Vera dedit, decies adde falerna puer.*

Egoú tou του δίον.

*G loria tam parui non est obscura sigilli,
I sthus pueri Brutus amator erat.*

S auroctonus Corinthius.

*A d te reptanti puer insidiose lacertæ
Parce, cu pit digitis illa perire tuis.*

*H iacynthus in tabula pictus,
F lectit ab inuiso morientia lumina disco*

E P I C.

Oebalius phœbi culpa, dolorq; puer.
Hermafroditus marmoreus.
Masculus intravit fontes, emersit utrumque,
Pars est una patris, cætera matris habet.
Dande picta.

Cur a te pretium Danae regnator olympi
Accipit, gratis si tibi Leda dedit?
Personæ germanicæ.

Sum figuli lusus Russi persona batani,
Quæ tu derides, hæc timet ora pater.
Hercules Corinthius.

Elidit geminos infans, nec respicit angues,
Iam poterat teneras hydra timere manus.
Hercules Fictilis.

Sum fragilis, sed tu moneo ne sperne sigillum
Non pudet Alcidæ nomen habere meum.
Minerva Argentea.

Dic mihi uirgo ferox cum sit tibi cassis & hasta,
Quare non habeas egida? Cesar habet.
Europa picta.

Mutari melius tauro pater optime diuum
Tunc poteras, Io cum tibi uata fuit.

Leander Marmoreus.

Clamabat temidis audax Leander in undis
Mergite me fluctus, cum redditurus ero.
Sigillum Giberi fictile.

Ebris hæc fecit terris puto monstra Prometheus,
Saturnalito lusit & ipse luto.
Homeri batrachomyomachia.

Perlege moenio cantatas carmine ranas,

LIB.XIII.

Et frontem nugs soluere disce meis.

Homerus in membranis.

*Ilias et Priami regnis inimicus v lysses
Multiplici pariter condita pelle latent.*

Vergili Culex.

*Aci pe facundi culicem studiose Maronis,
Ne nugs positis arma, uirumq; canas.*

Vergilius in membrana.

*Quam breuis immensum cepit membrana Marone,
Ipsius uultus prima tabella gerit.*

Menandri Thais.

*Hæc primum iuuenium lasciuos lusit amores,
Nec Glycere, uere Thais amicafuit.*

Ciceron in membranis.

*S i comes ista tibi fuerit membrana, putato
Carpere te longas cum Cicerone uias.*

Propertius.

*Cinthia facundi carmen iuuenile Properti
Acepit, famam nec minus ipsa dedit.*

Liuius in membranis.

*Pellibus exiguis arctatur Liuius ingens,
Quem mea non totum bibliotheca capi,
Salustius.*

Hic erit ut perhibent doctorum corda uirorum

Primus romana Crispus in historia.

Ouidius in membranis metamorphosis.

*Hæc tibi multiplici que structa est massa tabella,
Carmina Nasonis quinque, decemq; gerit.*

Tibullus.

Vf sit amatorem Nemesis lascina Tibullum.

E P I C .

In tota iuuit quem nihil esse domo.

Lucanus.

Sunt quidam, qui me dicunt non esse poetam,
Sed qui me uenit biblio pola putat.

Catullus.

Tantum magna suo debet Verona Catullo,

Quantum parva suo Mantua Vergilio.

Calda & frigida aqua.

Hec tibi quae fuerint Calderarum nomina dicunt,
Ipsa suas melius charta natabit aquas.

Mulæ pomilie.

His tibi de Mulis non est metuenda ruina,

Altius in terra per ne sedere soles.

Catella gallicana.

D'elitis parvæ si uis audire Catelle,

Narranti brevis est pagina tota mihi.

Asterco.

Hic brevis ad numerum rapidos qui colligit ungues,

Venit ab auriferis gentibus astur equus.

. Canis uertagus.

Non sibi, sed domino uenatur uertagus acer,

Illæsum leporem qui tibi dente feret.

Palæstrita.

Non amo, qui uincit, sed qui succumbere nouit,

Et didicit melius. riu a v o c a l i v o t e l i v .

Simius.

Callidus missas eludere simius hastas,

Si mihi cauda foret, aeropithecus eram.

Puella greditana.

Tan tremulum crissat, tam bladum prurit, ut ipsum

LIB.XIIIIT.

Mastrubatorem fecerit Hippolytum.

Cymbala.

Aera celenaos lugentia matris amores

E furiens Gallus uenderesæpe solet.

Puer cinædus.

S it nobis ætate puer non pumice leuis,
Propter quem placeat nulla puella mihi.

Cestos.

Collo necte puer meros amores

Ceston de ueneris finie calentem.

Idem.

S ume cythæriaco medicatum neclare ceston,

V ffit amatrem balteus iste iouem.

Notarius.

Currant uerbalicet, manus est uelocior illis,

Nondum lingua suum, dextra peregit opus.

Concha.

L euis ab æquorea cortex mareotica concha

Fiat, inoffensa curret arundo uia.

Morio.

N on mendax stupor est, nec singitur arte dolosa.

Quisquis plus iusto non sapit, ille sapit.

Caput Arietinum.

M ollia phryxei se curisti colla mariti,

Hoc meruit tunucam qui tibi sæpe dedit.

Pumilio.

S i solum spectes hominis caput, Hectora credes,

Si stantem uideas, A stianæcta putas.

Parma.

H ec quæ sæpe solet uinci, quæ uincere raro,

P arma tibi scutum pumilionis erat.

EPIC.

Pueri comœdi.

Non erit in turba quisquam puerorum iste,
Sed poterit qui quis esse dicitur epo. Ios
Fibula.

Dic mihi simpliciter comœdis, & citharoëdis
Fibula quid præstas? carius ut futuant.

Aci piter.

Prædo fuit uolucrum, fanulus nunc auipis idem
Decipit, & captus non sibi mœret aves.

Obsōnator.

Dic quotus es, quanti cupias cœnare, nec unum
Addideris uerbum, cœna parata tibi est.
Calami auipatorii.

Non tantum Calamis, sed cantu fallitur ales,
Pallida dum tacita crescit arundo manu,
Corculum.

Pauper clausidicus nullos referentia nummos
Carmina cum scribas, acipe cor quod habes.
Cocis.

Non satis est ars sola uco seruire palato,
Naque cocis dominu debet habere gulam.
Craticula cum ueru.

Paruia tibi curua Craticula sudet ofella,
Spumeus in longi cuspidi siemet aper.
Pistor dulcarius.

Milletibi dulces operum manus ista figuræ
Extruit, huic uni parca laborat apis.
Tentacula.

Surgite iam, uenit pueris Tentacula pistor,
Cristat. & q; sonant undique lucis aves,

FINIS.

f. 8167

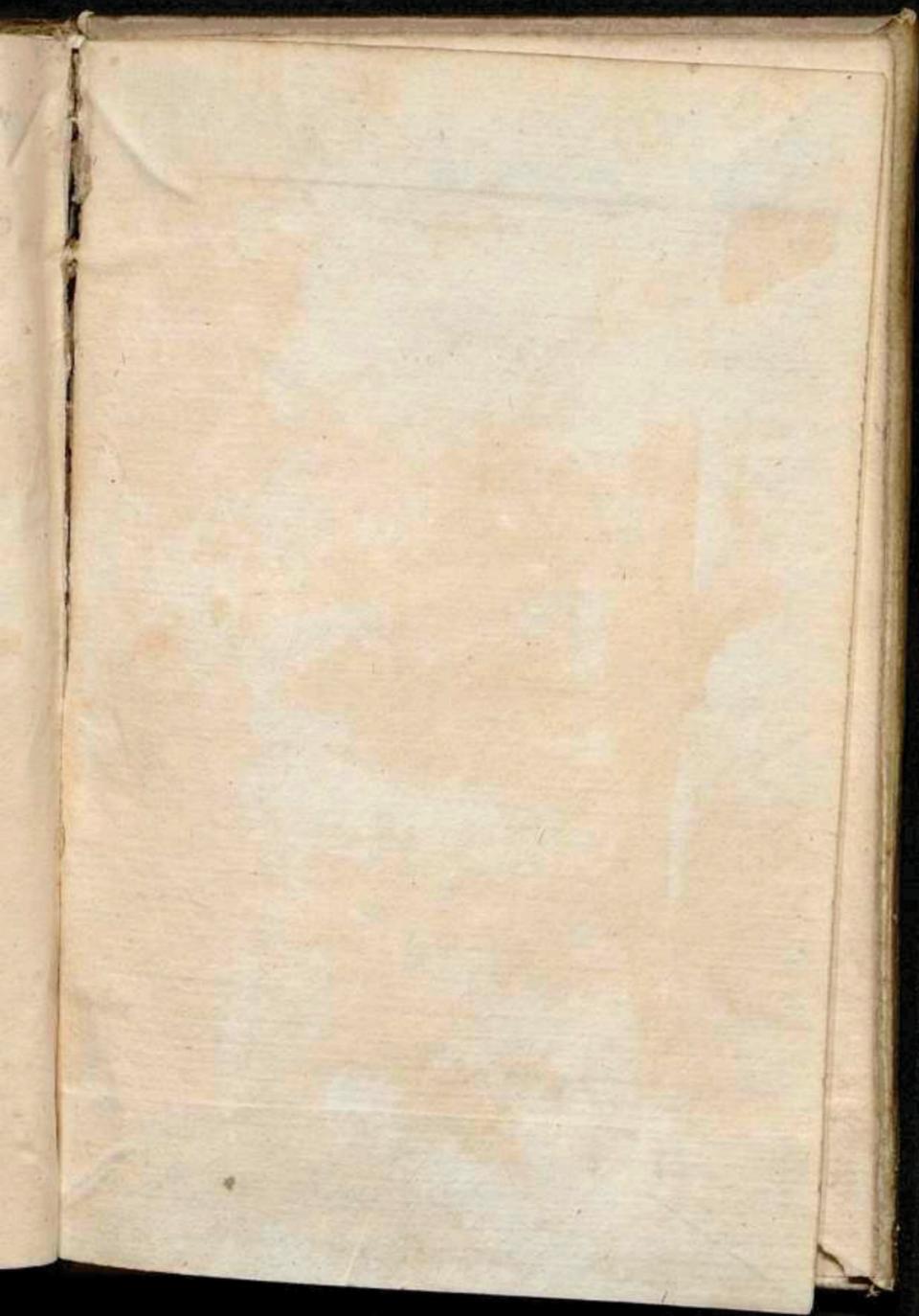
VENETIIS IN AEDIBVS ALDI, MEN
SE DECEMBRI. M.DI.

QVIS QVIS ES QVI QVO QVOMODO
HVIUSC EEXCVSIO NIS ERGO
ADVERSVS IERIS, DA M-
NATV SESTO ET REV
ILL.S.V.NE DICAS
TIBI NON PRAE
DICTVM.
CAVE.

AEN ETIIS IN VITIA A COTUME

DE

DE BEESTA IN VITIA

2

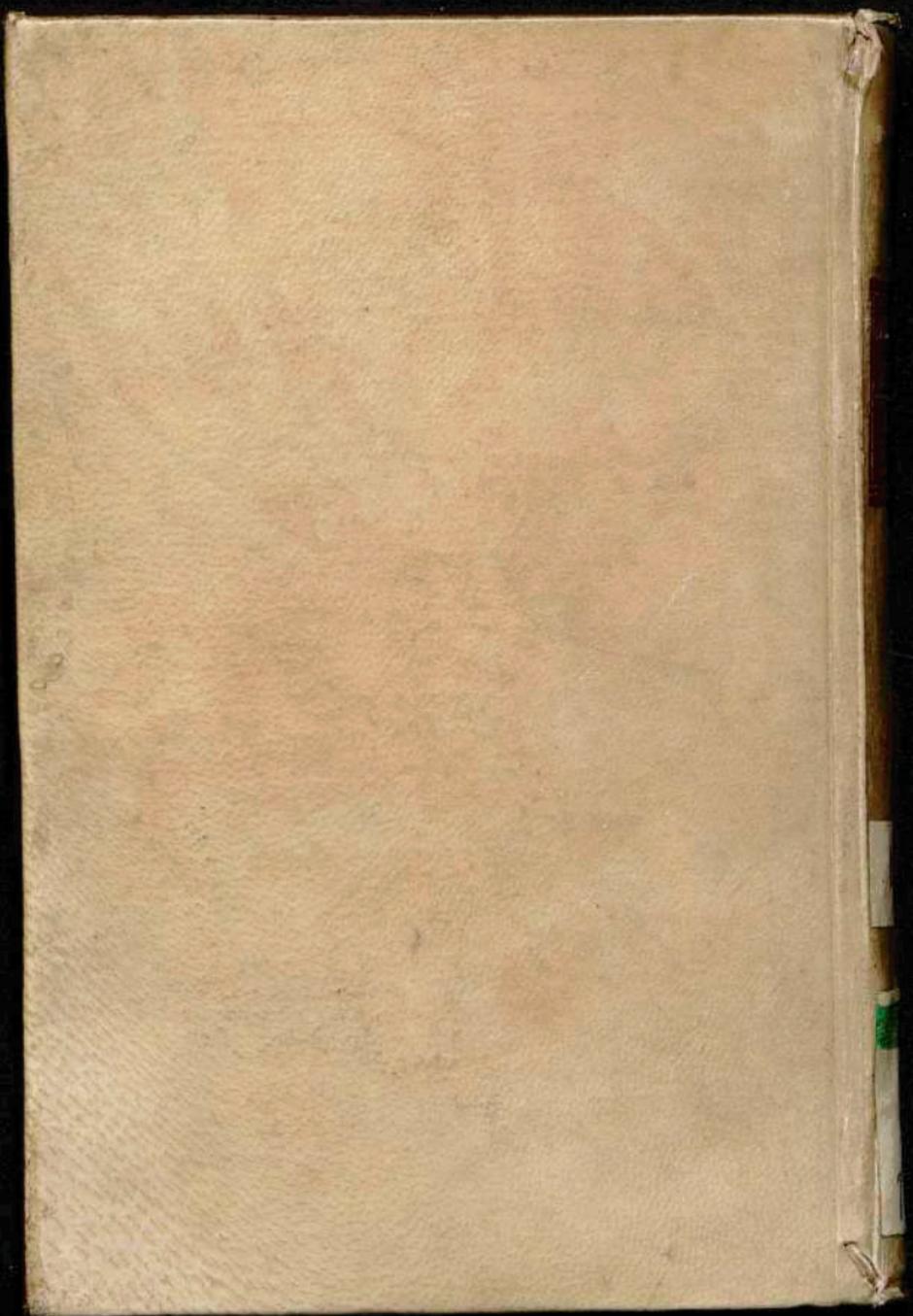
30
3.79

RARA

480/75/12753(9)

X13<7512753900016

WILLIAM SALLOCH
Pines Bridge Road
Ossining, N.Y. 10562

+ colorchecker CLASSIC

x-rite

Freie Universität Berlin

100mm